

Bundel van de Commissie Samenleving van 8 oktober 2020

Agenda bijlagen

Agenda Samenl 08-10-2020

- 1 Opening en mededelingen voorzitter
- 2 Inspreker(s)
- 3 Vaststelling verslag vorige vergadering
BV20.0112 Verslag commissie Samenleving van 2 juli 2020
- 4 Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
- 5 Bespreekpunten
- 5.a Voortgang totstandkoming Accommodatieplan Sport 2020 - 2030 ingebracht door L3B
Griffie

U20.07618 Accommodatieplan sport en tarieven
T20.11439 Voortgang totstandkoming Accommodatieplan Sport 2020 -2030
- 5.b Voortgangsbrief veranderopgave jeugdhulp
Griffie

U20.06060 Voortgangsbrief veranderopgave jeugdhulp
T20.10733 Bijlage 1: aanvullende cijferoverzichten
I20.17612 Aanbiedingsbrief Financiële stukken Gemeenschappelijke Regeling jeugdhulp Rijnmond 2019, 2020 en 2021
- 6 Stukken ter advisering aan de raad
- 6.a Sturingsmodel (Cultuurhuis Berkel) Blok B
<P align=left>1. Om een Stichting zonder winstoogmerk als sturingsmodel voor Blok B vast te stellen.</P>
Ankie van Tatenhove
SA

Voorstel Raad 14848
U20.06961 Begeleidende brief raadvoorstel Sturingsmodel Blok B
T20.04687 Analyse mogelijke beheersvorm Blok B
U20.07364 Presentatie Beeldvorming Stuurgroep Blok B 24 september
T20.11866 Beantwoording technische vragen L3B - Sturingsmodel Cultuurhuis
- 7.a Actualiteiten uit het college
- 7.b Actualiteiten uit de commissie
- 7.c Verbonden partijen
- 8 Rondvraag en sluiting

Agenda

Aan de leden van de Commissie Samenleving
c.c. College van B&W, MT

Uw brief van/kenmerk	ons kenmerk/afdeling	Bijlage(n)	Lansingerland
	-- Griffie		24 september 2020

Onderwerp	Doorkiesnummer
Agenda	010-8004391/4392
Commissie Samenleving	
d.d. 8 oktober 2020	

Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u de agenda voor de vergadering van de Commissie Samenleving, te houden op donderdag 8 oktober 2020 om 20.00 uur in de raadszaal van het gemeentehuis aan de Tobias Asserlaan 1 te Bergschenhoek.

U bent uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

De agenda voor de a.s. vergadering luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen voorzitter
2. Inspreker(s)
3. Vaststelling verslag vorige vergadering
4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
5. Bespreekpunten
 - 5.a. Voortgang totstandkoming Accommodatieplan Sport 2020 - 2030 ingebracht door L3B
 - 5.b. Voortgangsbrief veranderopgave jeugdhulp
 6. Stukken ter advisering aan de raad
 - 6.a. Sturingsmodel (Cultuurhuis Berkel) Blok B
 - 7.a. Actualiteiten uit het college
 - 7.b. Actualiteiten uit de commissie
 - 7.c. Verbonden partijen
 8. Rondvraag en sluiting

Hoogachtend,
de voorzitter,
Alexander Kuipers

Datum vergadering : 2 juli 2020

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer
VVD : Marloes Draak, Juval Pat El, Eric Kampinga
CDA : Nelleke Bouman, Dave Bergwerff
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Erwin Barendregt
CU : Paul Lieverse
D66 : Erik Jonker, Eva Heijblom
GroenLinks : Selgei Gabin, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Simon Fortuyn, Kathy Arends, Ankie van Tatenhove

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Alexander Kuipers
Commissiegriffier : Rianne Kokke, Marijke Walhout

Afwezig

CU : Kees-Willem Markus

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Goedenavond, beste leden van de commissie samenleving en waarschijnlijk ook een paar leden van de commissie ruimte en mogelijk nog andere kijkers, natuurlijk, van deze openbare bijeenkomst, deze vergadering van de commissie samenleving. Hartelijk welkom. Ik ga de presentielijst met u door. Als u luid en duidelijk wilt zeggen, dat u er bent, dan wordt u even afgetekend aan deze kant.

Mevrouw Bouman, de heer Bergwerff, de heer Barendregt, de heer Crielaard, mevrouw Draak, mevrouw Gabin, mevrouw De Geus, de heer Hoek, de heer Hoppenbrouwer, mevrouw Heijblom, de heer Jonker, de heer Kampinga, de heer Lieverse, de heer Pat El, mevrouw Verhoef, de heer Xhemaili: aanwezig.

De heer Erwich meldt zich nog niet present. De heer Markus zal niet aanwezig zijn.

Ik ga voor de zekerheid nog even vragen of de leden van de commissie ruimte, die zich hebben aangemeld, ook in deze Teams vergadering zitten. Het zou kunnen dat ze gewoon naar de webcast kijken. De heer Meester is aanwezig. De heer Muis, de heer Van der Stad, mevrouw Zwinkels: niet aanwezig. Is er iemand van de commissie samenleving of ruimte, die wel aanwezig is, maar niet genoemd is? Nee, dan hebben we het lijstje compleet. Dan horen we wel of de heer Erwich alsnog binnen komt.

2. Insprekers

De voorzitter: We hebben vanavond een inspreker. Dat is Adriaan van Santen, hij is voorzitter van het college van bestuur van het Spectrum PCD. Als u een verhelderende vraag hebt aan meneer Van Santen, dan stuurt u een vraagteken in de appgroep, dan geef ik u straks het woord.

Inspreker 1:

De heer Van Santen: Geachte leden van de raad, van de commissie samenleving. Mijn naam is Adriaan van Santen, ik ben voorzitter college van bestuur bij Spectrum, maar spreek nadrukkelijk niet in namens Spectrum, maar namens mijn collega bestuurders in het primair onderwijs. Als er geen vergadering was geweest, waar je online moet inspreken, hadden ze ook aanwezig geweest om het belang van dit onderwerp te onderstrepen. U schrijft vanavond immers geen geschiedenis, maar voor de toekomst. Kortom, vanavond vertegenwoordig ik ook de belangen van de scholengroep Holland voor openbaar Onderwijs, de stichting Laurentius voor katholiek onderwijs, de stichting Lef, die de Parel vertegenwoordigt, en het RVKO voor het katholiek basisonderwijs in Bleiswijk. Vanavond behandelt u als commissie het integraal huisvestingsplan voor de gemeente Lansingerland. Een plan boordevol ambities

als het gaat om goede schoolgebouwen voor de mooie gemeente Lansingerland. In het plan wordt onderbouwd welke scholen vervangen moeten worden, welke scholen uitbreiding behoeven en waar de komende jaren nieuwe scholen moeten komen. En niet onbelangrijk: hoe de gemeente samen met de schoolbesturen wil werken aan een verduurzaming van het huidige scholenbestand. Misschien heeft u bij de voorbereiding op dit belangrijke agendapunt wel even gedacht: hebben we die schoolgebouwen wel nodig? Heeft de coronaperiode ons niet geleerd, dat het onderwijs heel goed in staat is om ook onderwijs op afstand te verzorgen? Kortom, hebben we wel onderwijsgebouwen nodig? Het zou ons veel geld schelen als we geen schoolgebouwen meer nodig hebben. Mijn antwoord is kort en krachtig: we hebben die schoolgebouwen heel hard nodig. Sterker nog: een goed schoolgebouw helpt om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. De afgelopen weken voerde ik gesprekken met onze directeurs over het afgelopen half jaar. Vooraf dienen ze een rapportage aan en na afloop van die gesprekken ga ik altijd een half uur in gesprek met de leerlingen uit de leerlingenraad. De gesprekken met de kinderen gingen dit keer over het onderwijs op afstand. Wat een wijsheid dragen veel kinderen al mee. Wat heb je gemist? Was één van mijn vragen. Het samen zijn, het samen werken. Als je samen leert, is het leuker en kun je ook weer van elkaar leren. Ik voerde de gesprekken na de oproep van onze minister president, waarin hij de kinderen uitdaagde om mee te denken over het bestrijden van het coronavirus. Dit ook weer in het kader van burgerschapsvorming. De kinderen geven het zelf aan. Je hebt een schoolgebouw nodig om goed te kunnen leren. Ik verzeker het u, maar ik zal u verder niet vermoeien met de adviezen van de kinderen, die ik heb mee gekregen. Natuurlijk wil ik nadrukkelijk aangeven, dat bij de totstandkoming van dit IHP de schoolbesturen nauw hebben samengewerkt en elkaar ook hebben versterkt, dat steeds belangen zijn gewogen, argumenten besproken en daarbij zijn we steeds ondersteund door ambtenaren met kennis van zaken, het bureau HEVO en een zeer betrokken wethouder. Het was samenwerken aan gemeenschappelijke doelen, die de kwaliteit van het basisonderwijs ondersteunen. Doelen, gericht op solide gebouwen met een goede infrastructuur en een gezond binnenklimaat. De belangstelling van u als raad door deze winter met een grote afvaardiging bezoek te brengen aan verschillende schoolgebouwen, waar actie geboden is, heeft ons versterkt in het idee dat we werken aan een gezamenlijk project met ieder zijn eigen invalshoek. U gaat vanavond een gesprek voeren over de inhoud van het plan. Ik wens u daarbij, namens mijn collega's, wijsheid en inzicht toe. Ik spreek nogmaals de hoop uit, dat het plan 16 juli zal worden vastgesteld door u als totale gemeenteraad. Als dat gebeurd is, kunnen we direct overgaan tot het ontwikkelen van plannen van aanpak. Een plan is immers mooi, maar een gebouw is nog beter. Ik dank u voor uw belangstelling en wens u een goede vergadering toe.

De heer Lieverse, CU: Ik weet, dat u, voorzitter, ruimte geeft voor verhelderende vragen, maar meneer Van Santen zegt terecht iets heel moois over de coronaperiode, die helaas nog niet helemaal voorbij is. Wij weten dat het behelpen geweest is voor het primair onderwijs. We hebben overigens grote waardering voor de inzet van docenten op dat gebied. Maar dat het behelpen is geweest, dat weten wij. Wij behelpen ons vanavond ook met deze manier van vergaderen, terwijl we dat ook liever fysiek hadden gedaan. Toch een vraagje aan u. Kunt u toch iets zeggen over die periode? Heeft u bepaalde zaken gemist, waar de gemeente misschien iets had kunnen bijdragen? Of zegt u: we zijn blijkbaar toch zeer professioneel bezig geweest om hiermee toch goed aan de slag te kunnen. Kunt u hier iets over zeggen, meneer Van Santen. De heer Van Santen: Ja hoor. Eigenlijk vanaf week 1, dus vanaf 16 maart, is er steeds goed overleg geweest met de gemeente, met de instellingen voor BSO, kinderdagopvang. Soms hoorde je weleens andere berichten en dat had dan te maken met het feit, dat de medewerkers van de BSO bijvoorbeeld vertelden: we weten niet precies wat er gaat gebeuren en het is nog onduidelijk. Maar dat was wel op een moment, dat er volop gesproken werd met het management van de instellingen. Zowel de ambtenaren als de wethouder hebben ons met grote regelmaat gebeld: kunnen wij nog ergens in ondersteunen, kunnen wij behulpzaam zijn? Dus ik heb wat dat betreft alleen maar een positief gevoel als ik terugkijk naar de afgelopen maanden. Dat was uitstekend.

De heer Pat EL, VVD: Dank u wel voor uw heldere inspraak. Ik heb ook een vraag. In uw inspraak zegt u dat u zich zorgen maakt, dat mensen misschien denken, gezien het onderwijs op afstand, dat plaats heeft gevonden tijdens de coronacrisis, dat er misschien mensen zijn, die denken dat een schoolgebouw niet meer nodig is. Is dat iets wat u in uw omgeving hebt gehoord? Of iets waarvan u zich zorgen maakt, dat deze gedachtegang ook in onze gemeente plaats vindt? De voorzitter: Het was misschien een knipoog. De heer Van Santen: Precies zoals de voorzitter zegt. Het was een knipoog, eigenlijk om te onderstrepen: we hebben die schoolgebouwen gewoon heel hard nodig. Natuurlijk zeiden we weleens in deze periode, waarin we gebruik maakten van Teams: het zou misschien weleens efficiënter kunnen. Ik heb ook regiovergaderingen gehad in de afgelopen maanden, waar je soms een uur bijna aan het reizen was heen, een uur terug, voor drie kwartier overleg, waarbij je dacht: dit kan efficiënter. Dat heeft ons wel geleerd in deze periode. Maar nee hoor, het is absoluut niet vanuit het idee dat er mensen in mijn omgeving zijn, die ook maar twijfelen aan het nut van schoolgebouwen.

De voorzitter: Ook wij proberen efficiënt te vergaderen met Teams. Dank dat u heeft willen inspreken. De heer Van Santen: Ik ga uitloggen en verder meekijken via de website. Fijne vergadering.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 4 juni 2020

De voorzitter: Daar zijn geen opmerkingen over binnen gekomen. Met uw welbevinden ga ik dat goedkeuren.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Omdat er toch belangstelling is vanuit de commissie ruimte en wel voor agendapunt 6a, de rekenkamer, wil ik u voorstellen dat we straks eerst 6a gaan bespreken en dat we dan de rest van de agenda afwerken. Als u daar geen bezwaren tegen maakt, dan gaan we dat zo doen. We gaan eerst naar het onderdeel van de rekenkamer.

Inventarisatie rondvragen:

De voorzitter: Er zijn geen rondvragen aangemeld. Ik aarzel even om u de gelegenheid te geven om mij te melden, dat u wel een rondvraag had. Als dat niet zo is, dan gaan we verder. De heer Hoppenbrouwer: Volgens mij heeft de heer Erwich een rondvraag ingediend. De voorzitter: Ik kijk naar de griffie, die dat niet beaamt. Het lastige is dat de heer Erwich er momenteel niet is. Verderop in de vergadering check ik dat met de heer Erwich en de griffie.

5. Bespreekpunten:

5.a Gratis openbaar vervoer voor minima

Dit agendapunt wordt behandeld na behandeling van agendapunt 6a.

Mevrouw Gabin, GL: In de commissievergadering van 6 februari is er gesproken over gratis openbaar vervoer voor ouderen. Het streven was het verlagen van een financiële drempel voor senioren om gebruik te maken van het openbaar vervoer en het hiermee tegen gaan van eenzaamheid. Maar al gauw is er vastgesteld, dat het aanbieden van gratis OV voor de gehele doelgroep niet bijdraagt aan de maatschappelijke doelen. Er is vervolgens over gegaan naar OV gebruik voor ouderen met een minimum inkomen. Er kan dus gesteld worden, dat er een wezenlijk verband bestaat tussen minima inkomens en de behoefte aan gratis OV. De fractie van GL is van mening, dat inwoners van Lansingerland met een minimum inkomen in aanmerking moeten kunnen komen voor gratis OV in de regio. Eenzaamheid en armoede gaan hand in hand en komen in alle lagen van de samenleving voor. Hierin zou de gemeente geen onderscheid naar inwoners moeten maken. Wethouder Van Tatenhove zegde toe extra informatie aan te leveren over de kosten van onbeperkt reizen voor alle volwassenen in Lansingerland met een inkomen tot 120% boven bijstandsniveau. Deze informatie is opgevraagd bij vervoersbedrijf RET en de uitkomsten zijn inmiddels gedeeld. De jaarlijkse kosten zijn € 379.800. De doelgroep betreft in Lansingerland 24.000 inwoners. RET schat in dat hiervan 1.450 inwoners gebruik zullen maken van het gratis aanbod en dat volwassenen gemiddeld 260 ritten per jaar maken. 80% hiervan maakt reeds gebruik van het OV. 20% is een nieuwe reiziger. Dit terwijl de jaarlijkse kosten voor onbeperkt reizen voor alle 65+ers/AOW'ers in Lansingerland € 526.600. Onze inzet dient er ook voor om de afstand tussen de inwoners met een minimum inkomen en de arbeidsmarkt te verkleinen. Door de financiële gevolgen van het coronavirus, zitten er meer inwoners werkloos thuis. Met behulp van gratis OV zullen deze inwoners eerder en sneller aan werk kunnen komen, omdat de arbeidsmarkt simpelweg wordt verruimd en de belemmering van afstand wordt weggenomen. De fractie van GL is derhalve van mening, dat de gemeente in het kader van eenzaamheid en armoedebestrijding de mogelijkheid dient te onderzoeken om alle inwoners met een minimum inkomen te voorzien van gratis toegang op het openbaar vervoer. Op deze manier kan het college drie aandachtspunten, die hoog op de agenda staan, tegelijkertijd aanpakken. Namelijk eenzaamheid, armoede en werkloosheid. Nog even voor de duidelijkheid: voor nu vragen wij enkel om een onderzoek. Als hier een positief resultaat uit rolt, dan zou het college het voorstel in een pilot kunnen gieten. Zodoende kan er nagegaan worden of het effectief is en of de afstand tot de arbeidsmarkt daadwerkelijk wordt verkleind. Wij zijn erg benieuwd hoe de overige fracties en de wethouder hier tegenaan kijken, of ze wellicht alternatieve oplossingen hebben en of ze het eens zijn met het uitvoeren van een dergelijk onderzoek. Tot zover.

De heer Xhemaili, PvdA: Wat betreft het bespreekpunt van GL over gratis OV voor alle mensen met een laag inkomen: an sich kan de PvdA daar nooit op tegen zijn, indien alle minima een gratis OV krijgen, want juist bij hen telt elk dubbeltje. Ik ga kort in op de vragen die GL heeft gesteld. Vraag 1: gratis OV bieden draagt naar mijn mening wel bij aan maatschappelijke doelen. Ouderen kunnen dan makkelijker familie en vrienden bezoeken, wat juist eenzaamheid tegen gaat. Vraag 2: er zijn inderdaad altijd mogelijkheden. Wel is het zo, dat het een politieke vraag is en dat er draagvlak moet zijn. Wat ons betreft een onderzoek naar minima ondersteunen in het OV, daar zijn wij wel voor. Vraag 3: eens,

armoede kan iedereen overkomen. Denk bijvoorbeeld aan het kwijt raken van je baan door het coronavirus, dan wel door een scheiding. Armoede kan ook ontstaan door verkeerde investeringen. Het is niet perse dat iemand in armoede is geboren. Het kan je ook overkomen. Vraag 4: eens, maar wel met enige nuance. Op voorstel van de PvdA komt er een breed maatschappelijke beeldvorming over de gevolgen van het coronavirus voor onze inwoners, maatschappelijke partners en bedrijven. Het spreekt voor zich om in dit verband ook de positie van mensen met een laag inkomen die noodzakelijke armoedebestrijding mee te nemen. Actueel zijn kinderen voor wie geen geld is om schoolspullen te kopen, een fiets te kopen, een laptop te kopen. Het aantal mensen met een laag inkomen zal ook in Lansingerland de komende tijd stijgen, gezien de situatie waarin we ons bevinden. Wat gaan we hieraan doen? Hierbij de noodzaak om integraal de minima erin te betrekken, integraal mee nemen. Een debat, waar je alle noodzakelijke maatregelen integraal kan onderzoeken. Tot slot wil ik nog opmerken dat de MRDH op dit moment ook bezig is om de vervoerstarieven vast te stellen. In maart kregen we daarover informatie, het onderzoek naar tariefstructuren. Daarbij wordt ook gesproken over kinderen met begeleiding van hun ouders gratis te laten reizen op de woensdagen en zaterdag. Dat komt ook de kinderen van minima ten goede. Dank u wel.

Mevrouw Heijblom, D66: D66 vindt de ondersteuning van alle minima vanaf 18 jaar met gratis OV een overweging waard. Met gratis OV wordt deze groep in staat gesteld wat eenvoudiger te ontsnappen aan een eventueel sociaal isolement, wordt het onderhouden van sociale contacten makkelijker gemaakt en is geld voor vervoer voor het doen van vrijwilligerswerk of te starten met het zoeken naar betaald werk geen belemmering meer. We kunnen ons echter ook de vraag stellen of alle minima behoefte hebben aan gratis openbaar vervoer of dat meer maatwerk wenselijker is. De één heeft behoefte aan gratis openbaar vervoer, de ander heeft misschien wel behoefte aan een andere voorziening, zoals een nieuwe computer. Daarnaast moeten we bekijken of de noodzakelijke investering, het bedrag zoals genoemd in de brief aan de raad van 5 maart 2020 met als onderwerp 'toezeggingen openbaar vervoer' plausibel is of dat we met dat geld mogelijk andere dingen doen. Daarnaast zou D66 graag een beeld hebben van hoe omliggende gemeenten met dit onderwerp omgaan. Samengevat: we vinden het een sympathiek idee, maar nader onderzoek naar aansluiting met de beoogde doelgroep en financiële haalbaarheid is nodig. We zijn ook benieuwd hoe de wethouder hier naar kijkt.

De heer Lieverse, CU: Het is een beetje ironisch om dit onderwerp te agenderen in een periode waarin we afgeraden worden gebruik te maken van het OV, maar ik geef toe: dat is misschien wat flauw, want tegelijkertijd betreurt de CU dat ook wel. We zijn een warm voorstander van het gebruik van OV en het beter ontwikkelen van het OV. Wat de problematiek betreft, die GL agendeert: we hebben niet zo lang geleden gesproken in de raad over de relatie tussen eenzaamheid en financiële vergoeding van het openbaar vervoer. Daar kwamen we toen niet uit, integendeel, we bleven steken bij de twijfel of er echt wel een verband is. Als GL daar nieuwe feiten over heeft, dan hoor ik die graag, niet van de wethouder, maar van GL. In de tweede plaats: gratis is natuurlijk helemaal niets, dus er moet wel nagedacht worden over hoe dat gefinancierd wordt. Heeft GL ook een dekkingsvoorstel voor dit plan? Tot slot: sympathiek is het altijd om minima ter wille te zijn met wat voor hulp ook maar, maar dan voelen we meer voor het idee dat D66 net uitte, namelijk om maatwerk hierin te betrachten, dan door dit structureel alleen in deze vorm aan te bieden. Los hiervan, als we het over openbaar vervoer hebben: openbaar vervoer verdient uitbreiding in onze gemeente, zeker ook in het dorp waar ik woon, in Bleiswijk, want daar zou ook met een financiële tegemoetkoming nog maar weinig mensen blij zijn met hoe het nu georganiseerd is.

De heer Barendregt, WIJ: Begin februari hebben we het in de raadscommissie ook al gehad over de mogelijkheid tot verschaffen van gratis openbaar vervoer voor alle ouderen, woonachtig in Lansingerland. Het standpunt van WIJ heb ik destijds naar voren gebracht. Samengevat kwam het hierop neer: wij verkiezen maatwerk boven een one-size-fits-all benadering, Dat hoorde ik ook al bij een aantal andere fracties. Mevrouw Gabin heeft ons een aantal vragen gesteld en deze zal ik beantwoorden vanuit ons eerder gekozen perspectief. Vraag 1: zijn college en commissie het eens met GL dat het aanbieden van gratis openbaar vervoer voor de gehele doelgroep 65+ niet bijdraagt aan de maatschappelijke doelen? Dan is mijn antwoord: met een one-size-fits-all benadering doe je de doelgroep onrecht, de doelgroep ouderen is namelijk een uiterst diverse groep. Vraag 2: zijn de commissie en het college het eens met de fractie van GL dat er wel mogelijkheden zijn om OV gebruik door oudere minima te stimuleren door hen gratis OV aan te bieden? Mijn antwoord op deze vraag is: WIJ is pleitbezorger van een individueel keuzebudget. Het aanbieden van gratis openbaar vervoer voor ouderen met een minimuminkomen is in dit kader een optie. Vraag 3: zijn de commissie en het college het eens met de fractie van GL dat eenzaamheid en armoede hand in hand gaan en in alle lagen van de samenleving voorkomen? Dan is mijn antwoord: eenzaamheid komt inderdaad in alle lagen van de bevolking voor, ook is het helaas zo, dat armoede de kans op een eenzaam bestaan navenant groter maakt. Vraag 4: zijn de commissie en het college het eens met de fractie van GL dat iedere inwoner met een minimum inkomen de mogelijkheid

moet krijgen om gebruik te maken van gratis openbaar vervoer, ter bestrijding van eenzaamheid en verkleining van de afstand tot de arbeidsmarkt. Dan zeg ik: nee. WIJ zet liever in op het toe leiden naar werk of een andere zinvolle dagbesteding. De connectie tussen het aanbieden van gratis openbaar vervoer en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt zien we ook niet direct. Veelal bieden bedrijven en overheidsinstellingen immers een reiskostenvergoeding aan hun personeel aan. In veel gevallen kan een sollicitant voor de reis naar het sollicitatiegesprek ook een reiskostenvergoeding krijgen. Dus al met al zijn we geen voorstander van het generiek aanbieden van gratis openbaar vervoer voor minima. Voor een individuele oudere zou gratis openbaar vervoer echt een onderdeel kunnen zijn van een invulling van een individueel keuzebudget. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Zoals wij als CDA al in de commissie van februari hebben aangegeven, zijn wij het eens dat oudere minima gratis met het openbaar vervoer kunnen reizen. Dit in het kader om eenzaamheid te bestrijden. Gratis OV voor alle minima kan leiden tot een situatie, waarbij iemand zonder werk, die gebruik maakt van alle beschikbare regelingen indirect meer inkomsten heeft dan iemand die wel werkt. Werken loont daardoor voor sommigen niet. Mensen die vanuit een bijstandssituatie gaan werken zouden er op achteruit kunnen gaan. Dit wordt ook wel de werkloosheidsval genoemd. Als CDA'er vind ik dat mensen met een inkomen tot en met 120% van het minimum op een goede manier worden geholpen door de overheid. Daar staan wij ook zeker achter. Deze hulp uitbreiden met een gratis OV kaart, vindt het CDA niet bijdragen. Wij denken eerder aan een andere manier van maatwerk, bijvoorbeeld via de bijzondere bijstand, waarbij bijvoorbeeld eenmalig een fiets, een computer of wat dan ook geleverd kan worden, wat ik ook al andere fracties heb horen zeggen. Daar sluiten we ons bij aan. Tijdens de commissievergadering van februari heeft de wethouder aangegeven, dat er een vraag uitstaat naar de RET over eenzame jongeren en een gratis OV chipkaart. De wethouder heeft toen gezegd, dat de raad binnen 3 weken van antwoorden wordt voorzien. Misschien heb ik het gemist, maar ik heb eigenlijk niets voorbij zien komen. Tot slot is een gratis OV chipkaart natuurlijk niet gratis. Hetzelfde als wat meneer Lieveerse van de CU al heeft gezegd. Een vraag aan de wethouder: het plan voor een OV kaart voor oudere minima en de kosten hiervan zouden in de kadernota worden meegenomen. Kan de wethouder aangeven hoe dit er nu voor staat? Dank u.

Mevrouw Draak, VVD: Het is natuurlijk schrijnend als mensen door het hebben van een laag inkomen gedwongen zijn om in de nabije omgeving van hun woning te blijven, zeker als je familie of vrienden ver weg wonen en je geen geld hebt om ze regelmatig te bezoeken. De vraag waar we het nu over hebben is of gratis OV voor alle minima dan een oplossing is. Al eerder is genoemd hoe de VVD fractie denkt over gratis openbaar vervoer: gratis bestaat niet, want het moet uiteindelijk toch betaald worden. Wij vinden ook, dat de gemeente niet de aangewezen partij is om inkomenspolitiek te bedrijven. Dat gaat dan alleen over de financiële kant van dit voorstel. Er is natuurlijk ook een menskant, dat mensen eenzaam zijn en dan in de context van dit besprekingsstuk ook nog financieel kwetsbaar, levert aantoonbaar een grote kans op gezondheidsproblemen op en ook psychische problemen. Daarom vinden wij, bij de VVD, dat de gemeente weldegelijk een taak heeft in het bestrijden van eenzaamheid door toegankelijk te zijn, op vele manieren hulp en bijstand te geven en door het aanbieden van faciliteiten. Het woord 'maatwerk' is al vele malen gevallen. Misschien is OV gratis voor sommige mensen een oplossing, voor anderen niet. In het coalitieakkoord is hier iets over opgenomen. We hebben gezegd: samen met Welzijn Lansingerland nader uit te werken aanbod van gratis OV voor eenzame ouderen en de kansen voor flexvervoer en/of fijnmazig vervoer naar ziekenhuizen, St. Franciscus Gasthuis en het Groene Hart Ziekenhuis nader te onderzoeken. Die vraag is ook al eerder door andere fracties gesteld. Wij zijn eigenlijk wel benieuwd wat de status daarvan is. Of er al vorderingen zijn gemaakt, dat horen we graag van de wethouder. Gezien de kosten, die de wens van GL met zich meebrengt, en de budgettaire onzekerheid, die we nu rondom corona hebben, zijn wij er zeker geen voorstander van om verder te gaan dan het coalitieakkoord heeft gezegd, maar daar zitten natuurlijk wel aanknopingspunten in om mensen die eenzaam zijn en een krappe beurs hebben te helpen met maatwerk, als het nodig is, als het hun zou helpen om gratis te reizen. Gezien de tijd, mevrouw Gabin heeft 4 vragen gesteld, ik heb ze eigenlijk impliciet allemaal beantwoord. Op één vraag heb ik nog behoefte aan een reactie van de wethouder en dat gaat over de vergroting van kansen op de arbeidsmarkt tegenover openbaar vervoer. Ik sluit me eigenlijk een beetje aan bij wat de heer Bergwerff voor mij heeft gezegd. Ik ben benieuwd of de wethouder van mening is, dat dat helpt of dat er andere mogelijkheden zijn. Misschien doet de gemeente al iets in het vergoeden van reiskosten voor mensen die op zoek zijn naar werk en daarmee juist uit de armoede en eenzaamheid kunnen komen. Daar ben ik eigenlijk heel benieuwd naar. Samengevat: wij zijn heel terughoudend in het verstrekken van gratis OV aan iedereen, maar we hopen wel dat we als samenleving en als gemeente wat kunnen doen aan de eenzaamheid van mensen, want dat is gewoon ontzettend belangrijk. Dank u wel.

De heer Crielaard, L3B: In februari hebben we in de commissie samenleving gratis OV voor ouderen al met elkaar besproken. Namens L3B heb ik toen al aangegeven, dat L3B blij is met de tussenoplossing

waar het college nu mee komt, namelijk het aanbieden van gratis OV aan ouderen met een inkomen tot 120% van het minimum. Dit in combinatie met de andere genoemde maatregelen, zoals de OV opstapdagen, dragen bij aan het verlagen van de drempel voor kwetsbare ouderen om weer gebruik te maken van het openbaar vervoer. Natuurlijk heeft GL gelijk, dat eenzaamheid en armoede voorkomen in alle lagen van de samenleving. L3B heeft deze thema's ook hoog in het vaandel staan. Zo legden wij bij de behandeling van de jaarrapportage nog de nadruk op o.a. eenzaamheid en schuldhulpverlening. Ook vorig jaar vroegen wij nadrukkelijk naar eenzaamheid onder jongeren. Wat ons betreft is het dan ook goed om een breed pakket aan maatregelen te ontwikkelen om eenzaamheid en armoede te bestrijden en gratis OV voor AOW-gerechtigden kan daar een mooi voorbeeld van zijn. Het voorstel van GL om aan alle minima gratis OV aan te bieden of daar in ieder geval een pilot of onderzoek naar te doen, dat is wat ons betreft wat voorbarig. Het college heeft in februari namelijk aangegeven, dat zij aan de hand van het nieuwe MRDH tarievenkader een voorstel aan de raad gaan doen voor de invoering van gratis OV voor oudere minima. 10 juni j.l. vond ook een bijeenkomst plaats van de adviescommissie vervoersautoriteit betreffende dit tarievenkader. De adviescommissie heeft een advies uitgebracht aan de bestuurscommissie vervoersautoriteit om een menukaart te ontwikkelen met uitgewerkte opties t.a.v. minima en/of ouderen arrangement. Laten we deze uitgewerkte menukaart eerst afwachten en ook eerst in lijn met de tussenconclusie van het college gratis OV eerst aanbieden aan oudere minima en daar ook ervaring mee opdoen. We kunnen in een later stadium een goede discussie voeren over het al dan niet uitbreiden van de doelgroep. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove: Ik heb net een WhatsApp bericht gestuurd naar mijn collega Fortuyn of hij ook in beeld is, maar ik krijg er nog geen reactie op. Net als de vorige keer heeft dit de kant van het OV en de kant van de doelgroep. Ik sluit eigenlijk wel aan bij de woorden van de heer Crielaard, dat bij de vorige bespreking over dit onderwerp, toen het ging over gratis OV voor ouderen, dat we wat afspraken hebben gemaakt en dat wethouder Fortuyn vooral heeft gezegd: we nemen het mee naar de MRDH. De MRDH is bezig met een plan, dus laten we kijken of daar voor ons iets inzit, waarmee wij aan de slag kunnen. Ik denk dat het goed is om die menukaart, die nu aangekondigd is, af te wachten en dan voor de doelgroep senioren met een inkomen tot 120% van bijstandsniveau te kijken wat voor effecten dat heeft, want uit het onderzoek dat toen is gedaan kwam toen eigenlijk naar voren dat voor die senioren niet alleen de prijs van het OV een issue is, maar vooral de aarzelingen om het te gaan gebruiken. Die andere factoren, die de heer Crielaard noemde, die opstapdagen, helpen om senioren in het OV te krijgen. Dus ik zou inderdaad adviseren om te blijven bij de afspraken, die toen zijn gemaakt. Voor de rest vooral insteken op maatwerk voor mensen voor wie het echt een probleem is om te komen waar ze moeten zijn. Ik denk wel, wat mevrouw Draak aangaf, dat een fijnmazig netwerk in het OV natuurlijk altijd helpt als je op zoek bent naar een baan of bij een baan kunt beginnen. Als dat met het OV zou kunnen, dan is het mooi als het OV je van voordeur naar voordeur brengt. In de praktijk is dat helaas niet altijd het geval. Daar is mijn collega Fortuyn echt altijd aan het proberen om te zorgen dat een fijnmazig netwerk ontstaat van OV in onze drie dorpen. Ik weet ook, dat het heel lastig is, omdat een bus, die voor driekwart leeg rond rijdt, daarvan snapt iedereen dat die niet rendabel is. Een organisatie beoordeelt op die manier een buslijn, dus openbaar vervoer is wat dat betreft ook wel een ingewikkelde discussie. Ik zou zeggen voor de doelgroep onder de 65: laten we vooral kijken naar maatwerk en in elk geval op dit moment nog niet naar het concept van iedereen dezelfde maatregel. Dat zou mijn reactie zijn op dit moment. Even nog één opmerking n.a.v. wat meneer Xhemali aangaf over kinderen, die in gezinnen opgroeien waar niet zoveel geld is voor schoolspullen en fietsen en laptops. Dat is een probleem dat we wel kunnen tackelen, want we hebben de samenwerking met de stichting Leergeld al een aantal jaar. Zeker in coronatijd zijn daar heel mooie dingen gebeurd, zodat elk kind ook op afstand voldoende onderwijs kon krijgen. Daar hebben we gelukkig voorzieningen voor, dat geen van de kinderen om die reden niet mee zou komen op school. De voorzitter: Wethouder Fortuyn wil u interromperen. Een unicum, omdat het college als uit één mond spreekt. Wethouder Van Tatenhove: Ik kom niet zo vaak in de MRDH om met hem zijn woordvoering over openbaar vervoer over te nemen, dus wat mij betreft geeft u hem de gelegenheid, want ik heb mijn vragen beantwoord.

Wethouder Fortuyn: Ik volg de hele avond al. Zelfs over het rekenkamerrapport was er een interessante discussie. Ter aanvulling van wat mijn collega Van Tatenhove aangeeft: er gebeurt heel veel binnen openbaar vervoer en het OV-gebied. Dat is helder. Er is nu een tarievenkader in bespreking. Zoals de heer Crielaard aangeeft is er advies gevraagd aan de adviescommissie MRDH, de vervoersautoriteit. Er speelt een aantal zaken. Aan de ene kant het tarievenkader. Dat heeft enerzijds te maken met winstgevendheid, maar ook: kunnen wij bepaalde doelgroepen tegemoet komen op een manier dat het OV daar een oplossing kan bieden voor het gebruik, maar ook voor doelgroepen die minder toegankelijk zijn voor het OV. Daar speelt ook de buurtbus een rol in. De MRDH heeft zeer nadrukkelijk aangegeven, dat zij dat niet als haar kerntaak ziet. OV is voor de MRDH een kerntaak, de buurtbus is meer een gemeentelijke aangelegenheid. Daar hebben wij als verschillende gemeenten van gezegd: zo kan het niet zijn. Wij moeten toch kijken of we de MRDH kunnen gebruiken, want we praten met dezelfde

vervoerders in principe, om daar toch een arrangement op te bouwen. Daar is uit voort gekomen, dat er 12 dagdelen een specialist aangetrokken kan worden om onderzoek te doen. Dat is één. Het tweede belangrijke element: om het bij ons in Lansingerland kernenvervoer beter te organiseren. We hebben de 3B bus, dat klopt, maar de 3B bus stopt om 5 of 6 uur in de middag, is niet in de avond bereikbaar en in het weekend hebben we er ook niet veel aan. Op zich wel zeer waardevol, wat de 3B bus doet, maar het dekt niet de lading tussen de kernen en tussen bereikbaarheid van het ziekenhuis in Gouda en het Sint Franciscus in Rotterdam. Daar zijn we mee bezig. Door corona is er helaas even een vertraging opgetreden, maar het buurtbusgebeuren met de elementen, die ik net aangaf, staan nog steeds op de agenda. Tegelijkertijd hebben wij met elkaar gekeken: kunnen wij bepaalde doelgroepen in Lansingerland bedienen om wat meer naar buiten te treden? Dan komen we inderdaad bij die eenzame ouderen, die een beperking zien, financieel, om naar familie of kennissen of een keer door de stad of een keer een bioscoop te pakken. Dat was de bedoeling ook om dit te initiëren. Daar hebben wij onderzoek naar gedaan. Er is ook door de ouderenbond gesproken en die heeft gezegd: alle ouderen heeft geen zin. We hebben ondanks de vergrijzing een redelijk rijke gemeenschap, die nog altijd met de eigen auto gaat of met openbaar vervoer of anderszins, maar ze zien wel dat er aan de onderkant wellicht behoefte is om hier openbaar vervoer voor aan te bieden. Daar is het voorstel op gebaseerd. Ik denk niet dat we nu al verdere stappen in die richting moeten nemen om het uit te breiden, daarom steun ik ook mevrouw Van Tatenhove. Maatwerk zal meer op zijn plaats zijn. Dus dit is een voorstel, dat het college naar voren heeft gebracht om dat uit te rollen. We evalueren hoe dat effectief kan zijn. Dat was ter aanvulling.

Tweede termijn

Mevrouw Gabin, GL: Er is een aantal vragen gesteld en die wil ik graag nog even beantwoorden. Er is een vraag gesteld over de dekking. In het najaar gaan we met de raad, als het goed is, hoe we de Eneco gelden gaan besteden. Er kwam bijvoorbeeld voorbij dat € 1mln van de Eneco gelden kan worden neergelegd om te kijken of de afstand tot de arbeidsmarkt wordt verkleind. De reiskostenvergoeding is vaak boven 10km afstand, dus niet iedereen komt in aanmerking daarvoor. Ook zijn wij natuurlijk voor maatwerk. Door het uitvoeren van een onderzoek willen wij de juiste en de meest passende uitkomst voorleggen. Bij de volgende collegeperiode kan dat dan worden uitgevoerd en in 2022 kan het nieuwe college een definitieve dekking daarvoor vinden. L3B heeft aangegeven, dat het te voorbarig zou zijn. Wij vinden dat die twee groepen juist communicerende vaten zijn en dat het geld maar één keer kan worden uitgegeven. Dus om tot een goed oordeel te komen, heb je alle uitkomsten van beide groepen nodig. Vandaar dat wij zo'n onderzoek juist wel van essentieel belang vinden om uiteindelijk tot een goede besluitvorming te komen. De VVD is erg terughoudend, maar blijft achter het coalitieplan staan om minima ouderen te voorzien van gratis openbaar vervoer. Ik vraag me wel serieus af hoe dit plan invulling gaat krijgen, want de 1,5 meter samenleving wordt helaas de nieuwe realiteit. Vele OV gebruikers, die de auto lieten staan, zullen nu liever de auto nemen om naar hun bestemming te rijden dan het openbaar vervoer. Ouderen, die al zeer kwetsbaar zijn, zullen niet meer gauw het openbaar vervoer nemen. Het OV gebruik was al te ingewikkeld voor ze en nu ook nog eens levensgevaarlijk. Nemen de coalitiepartijen en de wethouder de veranderende realiteit mee in hun plannen op dit gebied. Ik wil alle fracties in ieder geval bedanken voor hun inbreng. Ik heb hele bruikbare feedback gehoord. Helaas was enthousiasme niet bij iedereen te horen. Het onderwerp ligt erg nauw aan ons hart, dus we konden het niet laten passeren. Naar onze mening zijn het redelijke bedragen en aantallen. Het zal de minima inkomens erg helpen om actief in de samenleving te staan, maar dat kan natuurlijk ook op andere manieren. Ik heb al leuke ideeën gehoord, dus ik wil bij deze de fracties bedanken voor hun input.

De heer Xhemaili, PvdA: Wat ons betreft waren de antwoorden van de wethouders duidelijk. Ik wil nog wel benadrukken en herhalen, dat in de discussie over de coronacrisis de gevolgen armoede en maatwerk voor ondersteuning wel belangrijk is. Houd daar wel oog voor, dat die combinatie maatwerk, coronacrisis en armoedebestrijding wel hand in hand gaan. Dat we ze niet los van elkaar kunnen zien. Dank u wel.

Mevrouw Heijblom, D66: Geen reactie meer.

De heer Lieverse, CU: Op één punt. Mevrouw Gabin geeft keurig antwoord op mijn vraag hoe zij denkt over de dekking daarbij. Dus daar komen we in het najaar op terug.

De heer Barendregt, WIJ: De aandacht voor armoedebestrijding is uiteraard heel belangrijk. Ik denk ook, zoals mevrouw Gabin zei, dat reiskostenvergoeding geldt voor boven de 10km. Onder de 10km kan je ook kiezen voor een eenmalige investering door bijvoorbeeld het aanschaffen van een fiets, dat lijkt me dan rendabeler. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Ik had nog twee vragen gesteld, waar ik nog geen antwoord op heb gehad. De eerste was: ik had even het verslag gelezen van onze commissievergadering in februari, en daar zei de wethouder dat er een vraag uitstaat naar de RET hoe die link is tussen eenzame jongeren en gratis OV chipkaarten. Binnen 3 weken zouden we antwoord krijgen en ik heb het niet voorbij zien komen. Kan de wethouder daarop reageren? En volgens mij werd ook in februari besproken, dat het plan voor die gratis OV voor oudere minima in de kadernota mee genomen wordt. Aangezien de kadernota niet behandeld gaat worden op korte termijn, wil ik ook de wethouder vragen wanneer dan wel.

Mevrouw Draak, VVD: Nog even heel kort, over de opmerking van mevrouw Gabin en de 1,5 meter samenleving. Wij hebben eigenlijk gewoon gereageerd vanuit onze opvatting, zoals we die altijd hebben over dit onderwerp en het coalitieakkoord. Als mensen niet meer met het OV durven gaan, dan zou ik echt een beroep willen doen op de hele samenleving. Ieder Lansingerlands gezin dat volop in het leven staat is in theorie in staat om een eenzame oudere als opa of oma in het gezin te adopteren. Dat soort initiatieven staan dan buiten deze discussie, maar als we echt willen, kunnen we allemaal één iemand uit de eenzaamheid helpen. Dat wilde ik graag nog genoemd hebben.

De heer Crielaard, L3B: Nog kort. Bedankt aan het college voor de eerste termijn, duidelijke antwoorden. De heer Bergwerff stelt nog een vraag over de kadernota, die vind ik zelf ook wel heel interessant, dus daar sluit ik graag bij aan. Verder niets voor de tweede termijn.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Ik heb net tegen mijn twee rechterhanden gezegd, dat het inmiddels best wel laat is, maar de vraag over de kadernota. We hebben dit jaar geen kadernota, dat is een terechte constatering, want dan had u hem deze maand gehad. Dat betekent dat we een plan voor een eventueel gratis OV voor oudere minima direct mee nemen naar de begroting. Dat is natuurlijk altijd ter beoordeling van de raad, want daar worden de afwegingen gemaakt, waar we wel in investeren en waar we zeggen: pas op de plaats. Dus daar komen wij op terug. Die belofte van een gratis OV chipkaart voor eenzame jongeren zegt mij niet zoveel, dus ik hoop dat u op de toezeggingenlijst een belofte van meneer Fortuyn ziet en dat hij daar op kan reageren, want ik zou u het antwoord schuldig moeten blijven.

Wethouder Fortuyn: Zoals u weet, spreekt het college met één mond. Ik heb ook geen flauw idee. De voorzitter: U weet het gezamenlijk niet. Dat hoort dan zo. Ik denk dat u wel even moet toezeggen, dat u dat gaat dubbelchecken. Wethouder Fortuyn: Ja, we zullen het even gaan dubbelchecken, want de toezegging zegt mij niets. Ik moet het zelf ook nagaan.

De voorzitter: Dank aan mevrouw Gabin voor het punt dat u heeft ingebracht. Dan gaan we naar agendapunt 6b. Ik kijk naar de klok en roep u op om net zo ter zake te blijven als u de hele avond al bent, misschien dat we het dan op tijd kunnen afsluiten.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Aanbevelingen Rekenkamer Rapport Kwetsbaar en uit beeld

Dit agendapunt wordt behandeld na behandeling van agendapunt 4.

De voorzitter: Het raadsvoorstel, dat u heeft gekregen, is niet afkomstig van het college, maar het is samengesteld door de griffie aan de hand van de aanbevelingen uit het rapport. Ik zeg het erbij, voor het geval u van plan was het college te adresseren voor het raadsvoorstel. Nogmaals: het raadsvoorstel is afkomstig van de griffie.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik ben de gelukkige en dat zal in totaal voor 3 agendapunten zijn, ook de IHP en de verordening, die eraan gekoppeld is, is aan mij. L3B heeft het rekenkamerrapport 'kwetsbaar en uit beeld' aandachtig gelezen en worstelt wel een beetje met de inhoud, omdat na de toelichting tijdens de beeldvorming en ook de technische vragen, die wij aan de rekenkamer hebben gesteld, met dank voor het antwoord, toch nog steeds de vraag blijft: hoe gaan we nou die inzichten, die zij hebben, in hoeverre zijn die in voldoende mate te onderbouwen? Maar uiteindelijk dacht ik: of het nou wel of niet onderbouwd kan worden, iedereen voelt aan zijn water dat we voor een vraagstuk staan dat tijdige en passende maatregelen vraagt. Wat L3B betreft is het rekenkamerrapport een bevestiging dat de gemeenteraad zijn kaderstellende rol op dit dossier op moet pakken. Het ondersteuningsdeel aan ouderen is grotendeels uitbesteed aan Welzijn Lansingerland, maar is sinds 2016 in toenemende mate een onzichtbare stakeholder geworden. Voor de goede orde: dat ligt niet alleen aan Welzijn Lansingerland. De jaarrapportage sociaal domein bevestigt ook het beeld van de rekenkamer, dat er wel zicht is op de

ontwikkelingen, maar dat het eigenlijk nog wel steeds op het niveau van tussen de soep en de patatten blijft hangen. Willekeurige passages uit de jaarrapportage, die dat beeld scheppen is: er is een knelpunt als het gaat om tekort aan geschikte woonalternatieven, een tekort aan geschikte dagbesteding, de beschikbare dagbesteding sluit niet aan bij de behoefte. Het wordt allemaal geconstateerd en dat beeld sluit dus wel aan bij de rekenkamer, alleen het vervolg blijft uit. Dat is wat de rekenkamer bedoelt. Ik realiseer mij, dat de jaarrapportage een document is, waarbij je met de achteruitkijkspiegel naar achteren kijkt. Maar wat nou de oplossingsrichting is, ik heb er even willekeurige knelpunten uitgepikt, om deze weg te werken blijft onduidelijk. Als het gaat om de passende woonruimte voor ouderen, is de rekenkamer een stuk kritischer. Ze zegt: de gemeente onderkent dat er geruime tijd behoefte is aan passende woonruimte, maar ze proberen niet voldoende inzicht te krijgen in de precieze woonbehoefte van ouderen. Dat herhalen ze twee, drie keer. Ondanks dat u de terechte opmerking maakt, dat het een stuk van ons is, zou ik toch aan de wethouder willen vragen: wat gaat zij nu doen met het gemis van die kwantitatieve delen? Dat is namelijk voor ons, als partij, relevant om te weten, wat we nou met die aanbevelingen moeten. Als ik het nu zou moeten beoordelen, zou ik zeggen: wij gaan die aanbevelingen goed to goood honoreren. Maar ik zit wel nog een beetje te puzzelen: wat gaat het college dan echt doen? Ze hebben niet alles overgenomen, maar een deel. Dat deel zit in de kwantitativiteit. Als afsluiting in mijn zoektocht zit ik nog even met die drie doelgroepen die de rekenkamer noemt. Die hebben ze ook bij de technische vragen beantwoord, als het gaat om eenzame mensen, dementerende mensen, mensen die extra ondersteuning hebben met een migratie-achtergrond of met een lager inkomen. De opmerking van WIJ bij de beeldvorming vond ik zeer treffend. Gaan we iets landelijks kopiëren voor Lansingerland? Ik begrijp uit de technische vragen, dat die groep er wel is, alleen weten we de aantallen niet. Dat blijft nog steeds bij mij de vraag: hoe groot is het probleem? Elkeen is een probleem, dat wil ik ook niet bagatelliseren, maar het wordt nu zo groot in het rapport gebracht, dat ik me afvroeg of het helemaal klopt. Er zijn heel veel aanbevelingen, waarbij ik kwantiteit mis. Er zijn aanbevelingen, die ik echt absoluut onderschrijf, zeker als het gaat over het feit dat we met de zorginstellingen in gesprek moeten over de verpleeghuisplekken. Ik zou eigenlijk willen vragen, want er komt een beleidsnota 'langer thuis', maar ik zou eigenlijk willen vragen: is het nou niet beter, of moeten we een tussenstap maken à la de omgevingswet en de IHP, dat we eerst een uitgangspunten/koersnota vastleggen en dat we dan tot actie overgaan? Dat is mijn vraag aan mijn vrienden, collega's en betekent het einde van mijn eerste termijn. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Ik begin met te zeggen, dat wij in belangrijke mate aansluiten bij wat de heer Hoppenbrouwer zojuist gezegd heeft, maar we willen toch ook even ons eigen accent mee geven. De rekenkamer stelt voor, en de griffie heeft dat eruit gehaald: het college op te dragen de aanbevelingen van het rekenkamerrapport uit te voeren. De titel van het rapport is: kwetsbaar en uit beeld, onderzoek naar ondersteuning van ouderen bij langer thuis wonen. Nu komt die: zowel het persbericht als ook de titel leggen ons inziens wel heel sterk de nadruk op de punten die verbeterd moeten worden. Er gaat namelijk al heel veel goed. Dat wordt ook in het rapport gezegd. Dus je zit een beetje op twee gedachten te hinken. Bij dit onderwerp komen trouwens onze recente raadsragen in gedachten, die hadden als titel: ook mensen met een beperking of chronische ziekte willen profiteren van versoepeling van de coronamaatregelen. Dat zijn niet uitsluitend ouderen, dat ze ik er gelijk bij, maar heel vaak natuurlijk wel. Met het coronavirus hebben mensen met een beperking of chronische ziekte het immers extra zwaar en is adequate huisvesting en ondersteuning des te belangrijker. Er wonen in Lansingerland nu al iets van 6.500 mensen van 70 jaar en ouder. Dat gaat heel hard nog groeien, dat aantal. De vergrijzing slaat hier ook toe. De centrale vraag in het rekenkameronderzoek luidt, en dat is heel goed geformuleerd: in hoeverre biedt de gemeente een toereikend aanbod van voorzieningen om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. De voorziening is in dit geval ondersteuning, maar ook huisvesting natuurlijk. Zoals bekend blijven ouderen langer thuis wonen. Enerzijds omdat het huidige zorgstelsel daarop gericht is, om de zorgkosten in de hand te houden. Anderzijds willen mensen die ouder worden ook zelf het liefst zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Ik woon er hier midden tussen in, de oudste is 87. Mensen vinden het fijn om hun eigen bedoeninkje te hebben. Echter, niet alle ouderen willen zo lang mogelijk thuis wonen. Deze ouderen zouden het liefst een tussenvorm kiezen. Ik zeg er gelijk bij: het wordt in het rapport al even aangestipt. Maar bij de aanbevelingen kom ik het eigenlijk niet meer echt tegen, die tussenvorm. Bijvoorbeeld de Naaldhorst bij huize Sint Petrus. Daar zijn 66 seniorenwoningen van 3B Wonen. Daar is het goed wonen en zorg en ondersteuning zijn beschikbaar. Er woont toevallig een moeder van een buurvrouw en zij vertelde dat ze daar heel plezierig woont en blij is dat ze niet helemaal thuis woont en zelfstandig. Dat zou een aanvulling kunnen zijn op aanbeveling 5 van de rekenkamer, dat zich jammer genoeg uitsluitend op verpleeghuisplekken richt. Het gaat er juist om, dat die hele verzorgingshuislaag, die weg gesneden is en daar heb ik alle begrip voor, maar er zijn mensen voor wie een tussenvorm, een seniorenwoning, een hele mooie uitkomst zou kunnen zijn. Er zijn gelukkig enkele voorbeelden van. De beroemde Knarrenhof wordt in dat verband vaak genoemd. Mijn vraag is nu: kan de wethouder toezeggen, dat de behoefte aan deze seniorenwoningen en de realisatie

daarvan aandacht krijgen? Bijvoorbeeld in het beleidsplan 'langer thuis' of misschien zelfs wel in de woonvisie. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Ik hoop, dat ik het in die 5 minuten kan doen, want de vorige keer was ik er ook net even overheen, maar ik hoop het. Als wij de conclusies en de aanbevelingen lezen in het rapport van de rekenkamer, dan gaan heel veel zaken goed, zoals het ondersteuningsaanbod voor ouderen. Echter, er zijn toch wel zaken welke aandacht behoeven, namelijk: wat zijn de woonbehoeften van met name de kwetsbare ouderen, ouderen met een migratie-achtergrond en eenzame ouderen. Van de aanbevelingen van de rekenkamer worden de meeste onderkend door het college. Echter, er zijn aanbevelingen die toch wat nader aandacht behoeven. In het rapport wordt ook regelmatig ergens verwezen naar een woonvisie, die er nog moet komen, 2020-2030. Ik heb de woonvisie van 2015-2020 nog eens nagekeken. Er zijn een heleboel uitvoeringsmaatregelen, die daarin opgenomen zijn, bijvoorbeeld: 65+ers worden voorlichting gegeven o.a. over woningaanpassing. En nog een uitvoeringsmaatregel: er wordt levensloopbestendig voor ouderen gebouwd wanneer daar vraag naar is van ouderen. En het effect wonen en zorg wordt gemonitord om te bezien of er extra maatregelen nodig zijn. Er wordt dus voorlichting gegeven enzovoorts. Maar bereiken deze folders ook onze kwetsbare ouderen? Onze mondige burgers weten alles wel te vinden, maar weet men wel wat de behoefte is van deze kwetsbare ouderen o.a. m.b.t. de woonbehoefte? We hadden begrepen, dat er geen cijfers zijn; dat lazen we ook en dat hoorden we ook. Maar zijn er echt geen cijfers? Zijn er geen gegevens over woonbehoefte? De fractie WIJ heeft er nog naar gevraagd en dan komen er cijfers tevoorschijn. Ik kan me nog de discussie herinneren, die we gehad hebben t.a.v. 2017 huize Petrus. Dat het aantal ouderen met een zorgbehoefte toe zal nemen. Niet alleen het aantal mensen met een zorgbehoefte, maar ook het aantal ouderen. Dan maak ik even de overstap naar aanbeveling 5, namelijk dat het college in gesprek zal moeten gaan met het zorgkantoor, zodat er genoeg verpleeghuisplekken beschikbaar blijven. U weet dat we een discussie met de raad gehouden hebben en dat heeft erin geresulteerd dat wij 56 woonplekken hebben, die verhuurd worden in huize Petrus en 40 plekken voor mensen met somatiek aangelegenheden. Dus mijn vraag is: wat gaat het college doen? Gaat het college toch weer in gesprek met o.a. misschien een corporatie, maar zeker ook met DSW in deze? Dan lezen we dat het college terughoudend is m.b.t. het maken van afspraken met woningcorporaties voor specifieke woningen voor ouderen in de huursector. Intussen weten we helaas, dat veel ouderen Lansingerland gaan verlaten en dat is wel triest. Dat kan toch niet de bedoeling zijn? Wat gaat het college toch hieraan doen? En hoe zou het toch zijn met de locatie Hergerborch? Daar is ook weleens over gesproken. Zou het toch niet mooi zijn, dat daar ook sociale huurwoningen kunnen gaan komen o.a. voor ouderen dichtbij voorzieningen. Er schijnt een project te zijn à la Petrus, dat nu gaande is. De vraag is: gaat het college afspraken maken t.a.v. die woningbehoefte van ouderen met de woningcorporatie om toch het aantal sociale huurwoningen voor ouderen o.a. te realiseren? Ik hoor het graag. Dan wordt er in het rapport gezegd, dat er een woonbehoefte onderzoek geweest is. Dat weten we met zijn allen, over de drie kernen. Dan is de vraag: gaat daar ook een vertaling plaats vinden van de woonbehoefte in de woonvisie 2020-2030? Wij zouden toch wel graag zien, en dat horen we graag van het college, of er per kern een vertaling zou kunnen komen in die woonvisie en de acties die in deze gedaan gaan worden. Met andere woorden: het bouwen van woningen o.a. voor ouderen. Ik hoor het graag. Knarenhof, dat is gezamenlijk project voor ouderen, die met zijn allen bij elkaar kunnen wonen. Dan lees ik: er zou een projectontwikkelaar moeten zijn en we moeten gronden hebben. Als we gronden, volgens mij zitten er in de gemeente Lansingerland toch wel gronden, die eigendom zijn van de gemeente, o.a. de Lijsterlaan. Zou het niet mooi zijn als een projectontwikkelaar of een woningcorporatie daar gaat bouwen? Dicht bij voorzieningen o.a. voor ouderen, maar er kan ook gelijk gebouwd worden voor starters bijvoorbeeld. Als laatste de kwetsbare ouderen, degenen die geen netwerk hebben en geen mantelzorger. De rekenkamer geeft aan, dat deze grote groep een risico loopt momenteel, zeker met corona. Ik hoorde ook al het actieplan 'langer thuis'. Dan is mijn vraag: welke actie gaat het college ondernemen om toch meer vrijwilligers te werven? Want het programma 'oudere eenzamen' draait toch met veel vrijwilligers. Ik kan van dichtbij getuigen, dat dat zo is. Ik moet zeggen: er gaat heel wat goed, we horen een heleboel via de jaarrapportage sociaal domein. Hopelijk krijgen we in de woonvisie het e.e.a. en in het actieplan, maar ik hoor graag op mijn vragen een reactie van het college. Dank u wel.

De heer Barendregt, WIJ: Vanavond bespreken we het rekenkamerrapport 'kwetsbaar en uit beeld'. Die titel is verontrustend te noemen. Uit het rapport is echter een aantal waardevolle aanbevelingen naar voren gekomen. Wij kunnen ons hier ook voor een groot gedeelte in vinden. Eigenlijk hebben we alleen, net als het college, moeite met delen van aanbeveling 2. Zo luidt aanbeveling 2c: maak afspraken in het convenant met woningcorporaties over het aantal en type sociale huurwoningen, dat ze moeten realiseren voor ouderen. WIJ is voor intergenerationeel bouwen en ziet niets in verder etiketteren van sociale huurwoningen. Het huisvestingsvraagstuk is hier gewoonweg te breed voor. De antwoorden op de door mij gestelde technische vragen laten dit ook zien. Ik zie hier toevallig rechts van mij liggen ruim 4.000 inwoners van Lansingerland staan ingeschreven bij Woonnet Rijnmond, zelfs 834 woningzoekenden langer dan de 81 maanden, waar ik het de vorige keer over had. Dus dat is echt een groot probleem.

Maar om even op het rapport terug te komen: het is goed dat er aandacht is voor een kwetsbare doelgroep. Ik zou zeggen: doe ook actief onderzoek naar hun zorgen en noden, maar wees bij de bouw van nieuwe woningen alleen inventief en kijk waar mogelijk over generatiegrenzen heen. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Het rekenkamerrapport heeft een geweldige titel: kwetsbaar en uit beeld. Waarom spreekt de titel ons zo aan? Uit beeld, dat is precies wat ouderen angst aanjaagt. Er niet meer toe doen. De afgelopen tijd met corona, mensen die in een verpleeghuis zijn, mensen die van bezoek verstoken waren, de vereenzaming die optreedt, precies dat soort factoren, dat is wat ouderen bezig houdt. Ik denk dat velen van ons dat ook in hun eigen kring kunnen opmerken als ze met hen in gesprek zijn. In het rapport worden ook uiterst zinvolle observaties aangereikt over hoe ouderen te helpen om langer zelfstandig te kunnen blijven. Voor ouderen speelt een aantal belangen. Zo werd op een beeldvormende avond het ouderenbeleid in oktober 2019 toegelicht door onze eigen ouderenadviseurs, overigens ook met DSW en andere experts op dit gebied. Daar werd bijvoorbeeld zinvol onderscheid gemaakt tussen de yeps, de youngs elderly persons, en de kwetsbare ouderen. Daarbij werd ook uitgelegd op een manier, die analoog is aan hoe Rotterdam ingestoken wordt op de vier domeinen. Daar met de titel: Rotterdam, ouder en wijzer. Wonen is maar één van die belangen, maar zeker niet de enige. Wat ook speelt is bijvoorbeeld functiebehoud. Dat wordt wel in het rapport genoemd, maar niet in de aanbevelingen, helaas. Wanneer je het functiebehoud aan mensen overlaat, zorg van anderen om die aan te vullen, dat is gezondheidszorg en mantelzorg of vrijwilligershulp. Er toe doen heeft een link met eigen regie kunnen voeren. Het begrip, dat ik een beetje mis hierbij, maar wat ik graag zelf wil benoemen, is het begrip positieve gezondheid. Dat geeft hier een helder beeld bij. Het is niet één aspect, bijvoorbeeld wonen, maar het zijn alle aspecten bij elkaar, die de gezondheidstoestand bepalen. Bijvoorbeeld: heeft iemand moeite met mobiliteit, maar is hij in staat dit met zijn omgeving te organiseren, dan is er op dit terrein geen echte onvoldoende. Woont iemand in een verpleeghuis en voelt hij zich daar veilig en helemaal thuis, niks mis met de factor wonen. Kortom: het is een multi-domein problematiek. Dat wordt in het rapport hier en daar goed aangegeven door die factoren te benoemen, maar in de aanbevelingen vind ik daar weinig van terug. Een ander punt, waar ik zorg over heb, als ik het rapport doorlees, is dat hier en daar de argumentatie wat aanvechtbaar is. Dat bleek ook bij de beantwoording door meneer Hofstra bij de beeldvormende avond kort geleden. Veel blijkt gebaseerd te zijn op informatie van stakeholders, zoals Actis, Anbo i.p.v. ouderen zelf, terwijl onze gemeente zelf, bijvoorbeeld met het parelduiken in Bleiswijk weldegelijk met ouderen in gesprek gaat. Het kan trouwens ook heel anders. Het rekenkamerrapport, dat in Utrecht verscheen in 2015, heet: langer zelfstandig thuis wonen met ernstige beperkingen. Daarbij werden wel in grote mate inwoners zelf om hun ervaringen gevraagd. Een ander punt, dat de conclusies wat onderuit haalt, is dat veel landelijke trends zijn gebruikt om tot lokale conclusies te komen. Er is bovendien gekeken naar vooral het huren van wonen en minder naar wie een koopwoning heeft of zoekt. Nieuwe gegevens uit de rapportage sociaal domein, waar we kort geleden nog over gesproken hebben, zijn niet meegenomen. En de informatie die nu gebruikt wordt voor de woonvisie zijn, lijkt het, nog niet gebruikt. Het moet niet zijn, dat het rapport nu al achterhaald is, maar het maakt wel dat de aanbevelingen met een korrel zout genomen moeten worden. Op het gebied van ouderenbeleid is onze gemeente voortvarend bezig. Dit werd ook in de beeldvormende avond door meneer Hofstra verteld. Hij zei zelfs: er is een bottleneck, want het WMO abonnementstarief grijpt ook in deze gemeente nogal om zich heen en betekent dat er meer kosten gemaakt worden. Conclusie: we pleiten ervoor om de aanbevelingen wel over te nemen, maar wij zien het meer als een stimulans voor onze gemeente en ons college, dan als een aansporing om echt iets te doen alsof er niets goeds gebeurt op dit terrein. Tot zover.

Mevrouw Heijblom, D66: D66 heeft tijdens de beeldvormingsavond over het rapport 'kwetsbaar en uit beeld' een goede uitleg gekregen van de rekenkamer. We delen dan ook de aanbevelingen van de rekenkamer aan het college van B&W. Twee zaken die nog nadere aandacht behoeven. Tijdens het lezen van het rapport en ook het bespreken van het rapport viel het op, dat de gemeente ontzettend weinig historische kwantitatieve gegevens heeft m.b.t. woningbouw. Dat maakt gefundeerd beleid maken lastig, lijkt D66. De rekenkamer bevestigt deze afwezigheid en dit gegeven maakte hun werk ook lastig. Het tweede dat opvalt, is de reactie van het college op de adviezen van de rekenkamer. Het college onderschrijft de conclusies en aanbevelingen in het rapport grotendeels. Echter, het college geeft aan terughoudend te zijn met het maken van afspraken met woningcorporaties over specifieke woningen voor ouderen. Maar is het niet een rol van de gemeente om juist afspraken te maken met die corporaties. Vraag aan de wethouder hierover: waarom die terughoudendheid? Over het algemeen vind ik de reactie van het college wat defensief, terwijl de constatering van de rekenkamer toch best heel stevig zijn en serieus genomen moeten worden. Vraag aan de wethouder: is dit beeld nou correct? En: hoe kijken jullie naar dat rapport in zijn algemeenheid? Het voorstel van Leefbaar Lansingerland betreffende de uitgangspuntennotitie vind ik wel een goed idee. Het is lastig om n.a.v. dit rapport te weten of we volledig zijn en goed bezig zijn. Misschien moeten we wel een klein stapje terug. Dat was het voor ons.

Mevrouw De Geus, GL: Wij zijn weer één van de laatsten, dus veel is al gezegd, maar ik ga het herhalen dan. De gevraagde beslissing is uitvoering te geven aan de aanbevelingen uit het rapport van de rekenkamer. Dat is goed, dat dit gaat gebeuren, maar het college deelt niet altijd de mening van de rekenkamer, maar vindt de bevindingen van de rekenkamer waardevol en zal deze dan ook meenemen in de komende woonvisie. Een voorbeeld hiervan. De rekenkamer zegt: de gemeente moet meer zicht krijgen op uiteenlopende woonbehoeften van ouderen, zodat een toereikend woonaanbod kan worden gerealiseerd. Het college reageert daarop, dat de gemeente pas specifiek voor ouderen gaat bouwen als uit onderzoek blijkt, dat hier reële vraag naar is. Zij bouwen bij voorkeur levensloopbestendig. Maar ik denk: als er een reële vraag is, dan is het te laat voor sommige mensen. Ze bouwen dus levensloopbestendig, maar houden wel rekening met de vraag van ouderen en anderen naar meer gelijkvloerse woningen op nieuwe locaties als Wilderszijde en Westpolder Bolwerk. Maar deze woningen worden gebouwd voor starters, dat zijn dus die anderen, en ouderen, terwijl er bij ouderen juist behoefte is aan gelijkvloers wonen, maar ook bij primaire voorzieningen in de buurt, zoals huisarts, apotheek en de supermarkt. Terwijl ik denk, dat die starter wel even een halfje brood gaat halen als hij naar zijn werk gaat. Het college kiest voor intergenerationeel wonen in verschillende woonvormen. Zij vinden dat woningen geschikt moeten zijn voor meerdere groepen uit de samenleving en kiest daarom voor gedifferentieerde wijken, jong en oud die bij elkaar wonen. Dan de 80+ers, want naar verwachting is dat er in 2040 ruim 5.000 80+ers zullen zijn in Lansingerland. Het is nodig, dat er voldoende passende woningen worden gerealiseerd voor deze groep ouderen. Daar wil ik even de opmerking bij maken, dat het eigenlijk over mij gaat, want over 20 jaar ben ik 80+er, dus ik vind het best wel belangrijk, dat er gewoon goede woningen zijn. Een voordeel van de genoemde gedifferentieerde wijk zou dan wel kunnen zijn, dat een stijgend gebrek aan vrijwilligers wordt opgelost, want de gemeente verwacht dat de groeiende groep actieve ouderen, die nu met pensioen gaan, straks zelf als mantelzorger of vrijwilliger aan de slag kan gaan. In dat geval is het dan wel weer handig, een gedifferentieerde wijk, want dan is het belangrijk om op goede voet te staan met je burens, want je kan ze nog hard nodig hebben in de toekomst. Dan de woonzorglocaties, de tussenvorm tussen thuis en een verpleeghuis. Dat is er op dit moment alleen in Berkel en Rodenrijs. Het college zoekt naar een tweede geschikte locatie. Ik meen dat het gaat om een locatie rondom de Hergerborch. Dat is dus alweer in Berkel, maar hoe is dat dan voor de andere twee dorpen? Dan zeker in Bleiswijk, die het meest vergrijsd is, van de drie kernen. Daar komen dus meer senioren in de toekomst. Gaat u daar ook een bestemming voor zoeken, misschien locatie de Poort, want dat is heel erg dicht bij het centrum. Op basis van de cijfers van de GGD blijkt dat 8% van de ouderen boven de 65 jaar aan te geven eenzaam te zijn. In Rotterdam is het meer, daar is het 13%. Maar wie zijn deze mensen? Komt dit ook vaker voor bij immigranten, omdat ze een andere achtergrond hebben? Hebben zij specifieke wensen? Dan wil ik wel de opmerking maken, dat het begrip eenzaam zijn natuurlijk erg relatief is. Als ik een hele middag bij mijn moeder geweest was, riep ze als ik weg ging: wanneer kom je weer, want ik ben zo alleen. Dat bedoel ik met relatief. We zijn in ieder geval blij, dat grotendeels de aanbevelingen van de rekenkamer worden opgevolgd. We zijn benieuwd hiernaar. Dank u wel. De voorzitter: Volgens mij maakt u een rekenfout. Over 20 jaar toch?

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik was even bang, dat u over mijn leeftijd zou beginnen, maar dat doet u gelukkig niet. Allereerst hartelijk dank aan de rekenkamer voor alweer het afleveren van een inzichtelijk onderzoeksrapport met niet mis te verstane aanbevelingen. De titel zegt het al in een paar woorden: onze gemeente heeft kwetsbare ouderen in Lansingerland en hun specifieke ondersteuningsbehoefte nog onvoldoende in beeld. Dit betreft vooral eenzame ouderen zonder netwerk, mantelzorger of voldoende mogelijkheden om zichzelf te redden en ouderen met lagere inkomens of met een migratieachtergrond. Nog even voor de heer Hoppenbrouwer: 18,3% van de inwoners van Lansingerland heeft een migratieachtergrond, dus bijna 1 op de 5. En ongeveer 1/7 van onze inwoners is 65 jaar of ouder en dat zal bij de migranten niet heel veel anders zijn, schat ik zo in. De gemeente ondersteunt deze ouderen mogelijk dan ook niet genoeg bij het langer thuis wonen. Er staat 'mogelijk' bij, omdat uit de rest van het rapport wel blijkt, dat die ondersteuning in grote lijnen wel meevalt. Maar dat de titel het woord 'kwetsbaar' draagt en dat het met name lijkt in te zoomen op die kwetsbaren, dat is eigenlijk maar het topje van de ijsberg, want de gemeente heeft ook onvoldoende zicht op de uiteenlopende woonbehoeften van allerlei ouderen, kwetsbaar of niet. Het niet kennen van de woonbehoefte maakt het lastig om een passend woonaanbod te bieden, maar het aanbod van geschikte huizen voor ouderen is sowieso ontoereikend, dus we hebben eigenlijk een dubbel probleem. Onze fractie blijft het frappant vinden, dat de gemeente volgens de rekenkamer al een hele tijd weet dat een groeiende groep ouderen in Lansingerland behoefte heeft aan passende woonruimte, maar wie wist dat niet? Maar omdat ons college de precieze woonbehoefte van de verschillende groepen ouderen nog niet helemaal scherp heeft, zijn er nauwelijks concrete plannen voor ouderenvoningen bij nieuwbouw ontwikkeld en is het woningaanbod dus achtergebleven bij de vraag. Eigenlijk vinden we dat toch wel een beetje flauw, maar dan druk ik het zacht uit. Klein bouwen, gelijkvloers, dichtbij voorzieningen, dat zijn dingen die je op je vingers kunt natellen. Onze fractie vindt het enorm urgent, dat we die inhaalslag gaan maken met bouwen voor ouderen. Zoals gezegd, zijn het ook vaak kwetsbare ouderen, dat zijn ouderen met een laag

inkomen. Daar zijn niet genoeg passende woningen voor in de sociale huursector. De heer Barendregt heeft daar heel mooi vragen over gesteld. Dan blijkt dat 1/5 van de Lansingerlandse woningzoekende, die op de wachtlijst staat voor een sociale huurwoning, 65 jaar of ouder is. Dat is 1 op de 5. U weet allemaal hoe lang die lijst is. Dat tekort, en dat hebben anderen ook al genoemd, komt volgens de rekenkamer omdat de gemeente meer zou moeten sturen op het bouwen van extra sociale huurwoningen voor iedereen, maar ook voor ouderen, om te zorgen dat ook geschikte woningen voor ouderen, gelijkvloers, betaalbaar, er zullen komen. We zijn dus heel blij, dat die aanbeveling dus toch nu op het lijstje is gekomen. Dat moet natuurlijk nog omgezet worden in actie, maar we zijn in ieder geval blij dat het er op staat, want in eerste instantie leek het of het college zich daar niet in zou kunnen vinden. Ook het actiever inzetten op ondersteunen van partijen die een innovatieve woonvorm willen realiseren, vinden wij een heel belangrijk punt, want dat is volgens mij waar de toekomst ligt. Ik wil een positief punt noemen en dan ga ik over naar een aantal vragen. We zijn in ieder geval blij om te lezen, dat het aanbod van ondersteuning in grote lijnen wel aansluit bij de behoefte. We moeten het inderdaad niet alleen maar kommer en kwel noemen. Voordat ik naar een aantal vragen ga, wil ik toch nog een aantal dingen tegen de andere fracties zeggen. Richting de CU: landelijke trends zijn volgens mij in grote lijnen prima toe te passen. De aanbevelingen zou ik dus niet met een korreltje zout nemen. Tegen D66 wil ik zeggen: nee, geen stapje terug, zorgen dat we nu snel een aantal zaken regelen. Dus ik wil aan de raad vragen: bent u het met me eens dat we moeten weten van de wethouder welke concrete stappen zij voor zich ziet om inderdaad in 2020 nog een beleidsplan aan de hand van deze adviezen voor te leggen? Zijn de wethouder en fracties het met onze fractie eens, dat er heel veel haast bij is geboden om snel te bouwen? Kan de wethouder toezeggen, dat ze in de woonvisie al concrete plannen, die hieraan gelinkt zijn, kan opnemen om meer passende woonruimte voor ouderen te organiseren? Een concrete vraag aan de wethouder: welke partijen heeft de wethouder tot nu toe gesproken, die innovatieve woonvormen willen realiseren? We horren nu al jaren over de Knarrenhof, maar er is toch wel meer? We willen echt, dat ze daar actie op zet. Hoe zorgt de wethouder ervoor dat dit beleidsplan, dat wij heel graag zien komen, ook integraal wordt opgepakt met de vraagstukken binnen de WMO, zoals stijgende kosten, waar ook een oplossing voor moet worden gevonden? Dank u wel, voor uw aandacht.

Beantwoording college

Wethouder Arends: Als u het toelaat, start ik met het eerste deel van de beantwoording, dan geeft u het woord aan mijn collega wethouder mevrouw Van Tatenhove, omdat het rapport eigenlijk beide portefeuilles betreft, zowel ouderenzorg, maar ook huisvesting. Ik zal mij dan ook concentreren op die vragen, die gaan over huisvesting van senioren en ook de link naar de woonvisie. Wij erkennen, dat er een flinke opgave is en op ons rust om ervoor te zorgen, dat er in de toekomst voldoende geschikte woningen voor ouderen zijn. We zijn eigenlijk wel heel blij met de rekenkamer, dat datgene bevestigd wordt, wat wij ook zien. En waar wij de komende jaren op gaan inzetten. Het realiseren van woningen is een proces, dat niet vandaag of morgen wordt gerealiseerd. Dat weten we ook, maar als gemeente streven we naar vitale wijken en een gezonde mix van bewoners en voorzieningen. We weten dat ouderen verschillen in woonbehoefte. De afgelopen periode, eind 2019, is er een woonbehoefteonderzoek specifiek voor senioren uitgevoerd voor Bleiswijk. Dat heeft geresulteerd in uitgangspunten, die ook al naar u zijn gekomen in de ontwikkelstrategie voor Bleiswijk, waarin ook specifiek kwantitatieve vragen zijn voor seniorenwoningen. Daarnaast zijn er in 2020 ook specifieke onderzoeken gedaan voor Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs, daarnaast specifiek voor Wilderszijde. We zijn ook nog bezig met een aanvullend onderzoek daarop, wat eigenlijk aansluitend is en concluderend geeft: wat zegt dat dan voor het geheel van Lansingerland? Daarnaast gaan we de aankomende maanden onderzoek doen ook naar de prijscategorieën van de huur en van de koop op basis van de inkomensgegevens, die ook in onze gemeente speelt qua inwoners en qua behoefte. Veel ouderen hebben op enig moment in hun leven aan gelijkvloerse woningen, die goed begaanbaar zijn. Op dit moment hebben we 17% in de gemeente Lansingerland als we spreken over appartementen. Dat is natuurlijk veel te weinig, dus de aankomende periode in alle plannen, u heeft dat ook al gezien in Wilderszijde, het masterplan, gaan we uit van 35 - 40% appartementen, wat ook gelijkvloers is. Eventueel in een gebouw waar een lift nodig is, maar vooral ook voor een rollator en dat het drempelvrij kan zijn. Maar ook ruimte voor een grotere douche, waarin eventueel ook mensen met een beperking, in een rolstoel, zich daar goed kunnen bewegen. Maar de overige voorkeuren en wensen hangen ook wel samen met persoonlijke voorkeur en dat verandert ook wel per leeftijd. Er komt een beeld naar voren dat een toenemend aantal huishoudens graag naar een kleinere levensloopbestendige woning zal willen verhuizen. Deze wens bestaat onder de 65+ers, maar we ook in de uitkomsten dat het ook vanaf 50 jaar is. De onderzoeken worden uiteraard meegenomen in de woonvisie, waar we op dit moment aan werken. Als het gaat over aanbeveling 2: zorg er dan ook voor dat we gaan bouwen. Ja, bij alle 5 vrij komende nieuwbouwlocaties wordt de opgave om levensloopbestendig te bouwen daarin mee genomen. Deze keuze zorgt voor een breed aanbod, dat geschikt is voor diverse groepen, voor een gezonde mix, die ontstaat in een wijk van verschillende leeftijdsgroepen, die bij elkaar wonen en een beetje oog in het

zeil houden voor elkaar. Op deze manier worden ook continu woningen, die geschikt zijn voor ouderen, toegevoegd. Bij het herontwikkelen van bestaande locaties maken we ook telkens een afweging wat en op welke locatie passend is. Want voor een senior, u schrijft en schetst het al, is het belangrijk dat het dicht bij de voorzieningen is en dicht bij de winkels. In de prestatieafspraken wordt ook vastgelegd welke woningbouwprojecten onderhanden zijn. Dat doen we samen met meerdere woningcorporaties, maar de grootste bij ons is natuurlijk 3B Wonen. We benoemen hierbij dan wel niet specifiek de opgave voor ouderen, omdat we streven naar die vitale wijken. Want ook levensloopbestendige woningen zouden heel geschikt kunnen zijn voor starters of voor kleine huishoudens. Als we de piek hebben gehad met de vergrijzing, dan zijn die woningen ook nog in het bestand en dan willen we ze ook nog aantrekkelijk en geschikt houden voor de andere doelgroepen, die juist ook behoefte aan deze woningen hebben of wensen hebben. Mevrouw Bouman noemde specifiek de Hergerborch. Op dit moment zijn wij in gesprek met de Hergerborch. Dat heeft te maken met de ontwikkeling aan de oostkant van het centrum van Berkel en Rodenrijs. Daar is een afspraak gemaakt, dat één van de uitgangspunten is, dat we daar sociale woningen gaan toevoegen, die zullen daar gestapeld worden, tussen de 60 en 80. Dat zou natuurlijk hartstikke mooi zijn, want het zit dicht in het centrum, dat we daar levensloopbestendige woningen gaan aanvullen, zodat die ook geschikt zijn voor ouderen, maar ook mogelijk wel voor starters of kleine huishoudens. Mevrouw Bouman vraagt: komt de woonbehoefte per kern in de woonvisie? We zien wel grote verschillen, met name in Bleiswijk zien we een snellere vergrijzing. Dat heeft aan ons late zien dat het niet gaat om kwantitatief, het heel veel toevoegen, maar vooral kwalitatief, dus echt een andere typologie met name voor die senioren. Ze zijn ook bereid om de doorstroom te maken en daarmee krijg je de vrijheid van de grotere woningen waar gezinnen of jongeren weer naartoe kunnen. Er werd ook iets gesteld over de Lijsterlaan. Zoals u weet zijn we bezig met Bleiswijk. Er is een projectleider, we zijn naar locaties aan het kijken o.a. de Lijsterlaan. We zijn nu bezig met de uitgangspunten, daar komt die woonbehoefte ook in naar voren. Ik ben het ook wel met de heer Barendregt eens, dat je ook wel breed moet blijven bouwen voor het hele sociaal, want niet alleen ouderen zitten in de knel, maar het zijn ook andere groepen en we vinden het ook belangrijk dat we daar een aanbod in doen. De wachttijd langer dan 81 maanden: het liefst zien we natuurlijk daar een ander getal. Maar het is ook een wens en een wacht. We zien ook mensen die wachten op juist die ene sociale woning in die straat. We zien bij senioren dat de verhuisbehoefte niet zo groot is, maar ze willen het liefst niet zo ver, het liefst dichtbij in de wijk waar hun sociale contacten zijn. Dus die verhuisbereidheid ligt minder hoog en daarom is het ook belangrijk om bij elke inbreilocatie, juist dicht in de wijk zoals bij de Notaris Kruijtsstraat in Bergschenhoek, daar hebben we juist gecreëerd dat de onderkant voor senioren is en dat de doorstroom vanuit die wijk van ouderen daar terecht kan komen. Ik zit even op mijn lijst te kijken. Mevrouw De Geus merkt op, dat er geen onderzoek is. Ja, er wordt al jarenlang terugkerend woononderzoek gedaan. Die van 2019 en de onlangs verrichte onderzoeken zijn heel specifiek op senioren uitgevoerd, maar ook starters, omdat we zien dat daar een grote vraag is en een behoefte is. Het leefbaarheidsonderzoek, dat heeft RIGO gedaan. Dan zien we een tevredenheid van 7,7. In die zin, hoe we de woningen bouwen in leefbaarheidsgebied, ja, dat doen we eigenlijk best heel goed. Er was nog een vraag van mevrouw Verhoef over de innovatieve woonvorm. Het klopt dat we inderdaad in gesprek zijn met de Knarrenhof, daar zijn ook vragen over gesteld. Tot noch toe zijn bij mij aan tafel geen andere innovatieve woonvormen geweest. Er is natuurlijk wel particulier eigenaarschap, in Bleiswijk is er een heel project geweest met name voor ouderen. Dat hebben zij zelf met elkaar ontwikkeld en dat hebben wij samen met de ontwikkelaar gefaciliteerd. Maar verder is er geen initiatief tot mij gekomen, maar daar staan we natuurlijk wel voor open, want ik vind het juist interessant om diverse woonvormen voor diverse woongroepen te kunnen bewerkstelligen in onze gemeente. Ik denk dat ik redelijk door de vragen heen ben. Anders kan het in de tweede termijn. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove: Dan ga ik proberen de rest van de vragen te beantwoorden. Ik sluit aan bij de opmerking, dat er een relatie is inderdaad tussen wonen en de vraag naar voorzieningen, want wie in een zelfstandige woning woont, die moet het zelf allemaal verzorgen en wie in een verpleeghuiszetting woont, die woont daar inclusief de zorgbehoefte. Maar zoals u weet en ook door mevrouw Bouman werd genoemd, is tussen een verpleeghuis en een zelfstandige woning in het verleden nog het verzorgingshuis geweest en die is er inmiddels tussenuit. Dat is wel een verbinding waarvan we nu soms constateren, dat die ook wel gemist wordt, omdat het verzorgingshuis juist zo'n fase is tussen alles nog zelf kunnen doen en afhankelijk zijn van anderen voor de zorg. Wat dat betreft was het initiatief van Sint Petrus met 56 plekken wel zelfstandig maar wel boven de 40 met aanwezigheid van zorg heel nabij, was inderdaad zo'n mooie tussenvorm, waar we met DSW goed over hebben doorgesproken in combinatie met Laurens, wat eigenlijk een heel succesvol initiatief is geweest en waarover nu ook wordt nagedacht elders in de regio om op zo'n manier ook seniorenhuisvesting te realiseren. Er staan wel initiatieven bij ons op het netvlies. Maar het is nadrukkelijk ook een wens van ouderen om te kiezen hoe zij willen wonen. Ook niet alle ouderen hebben slechts een beperkte beurs. Ouderen die een grotere portemonnee hebben maken daarin andere keuzes. Waar we in elk geval aandacht voor vragen in de gesprekken, die we bijvoorbeeld voeren met Welzijn Lansingerland, maar ook met de ouderenbonden, is dat ouderen die vraag op tijd moeten

stellen, dus op het moment dat ze nog zelf kunnen kiezen. Dat geldt zeker voor de yeps, die meneer Lieveerse noemde, de young elderly people, die aan een volgende fase beginnen, maar nog wel gezond en actief zijn. Het is heel goed dat in die leeftijdsfase al wordt nagedacht over de vraag: hoe wil ik wonen als ik echt oud wordt? Daar ligt een opgave ook aan de samenleving, om dat te doen. Meneer Lieveerse stelde aan de orde en daar werd op gereageerd door de heer Barendregt of mevrouw De Geus, dat de rekenkamer naar landelijke trends verwijst. Landelijke trends gelden natuurlijk in grote mate ook voor Lansingerland, alleen in onze gemeente is die vergrijzing en zeker die dubbele vergrijzing wel van een latere datum dan dat we in Nederland zien. In die zin kunnen wij ons er nog op voorbereiden en kunnen wij ook nog goed met onze toekomstige ouderen in gesprek over hun wensen, hoe zij hun leven in al zijn domeinen vorm willen geven als ze ouder worden. Dat doen we op verschillende manieren, mevrouw Arends had het er al over en het werd genoemd door diverse fractiewoordvoerders: we hebben het parelduiken gehad in Bleiswijk, we zijn in Berkel in gesprek geweest rond Berkel noord, maar we hebben ook een keer een tafel gehouden met mensen die in dat jaar 67 werden om hun te vragen: hoe ziet u dat, hoe ziet u de inzet van een netwerk of een beroep doen op vrijwilligers of een beroep doen op professionele ondersteuning? Dat geeft best wel inzicht en je merkt dat voor 67-jarigen of rond de 70 het best nog wel lastig is, juist omdat die nog actief en vitaal zijn en eigenlijk best lang thuis willen blijven wonen. Dan is ons advies in elk geval: thuis wil niet altijd zeggen in het huis, waar je gezin opgegroeid is. Dat kan ook best op een andere plek zijn. Op die manier proberen we contact te zoeken met toekomstige ouderen. Dan sluit ik wel aan bij iedereen die zegt dat we dan misschien groepen nog niet zo goed in beeld hebben als we zouden willen. Dat proberen we natuurlijk wel en daar proberen we alles aan te doen. Zo zijn bijvoorbeeld de ouderenbonden ook aangesloten bij het initiatief rond eenzaamheid, omdat die weer andere mensen bereiken. Zo spelen we daar op in en werken we ook met pilots in samenwerking met Welzijn Lansingerland en Humanitas. We zijn in gesprek met zorgkantoren, we zijn in gesprek met andere stakeholders, we denken na over het actieplan 'langer thuis'. Er werd diverse keren gezegd: een beleidsplan. Maar wat ons betreft is het een actieplan 'langer thuis'. We gaan er ook concrete voorstellen in doen. En we gaan uit van het beeld van positieve gezondheid, het beeld van Machteld Hubert, dat niet alleen de afwezigheid van ziekte zegt dat je gezond bent, maar dat voor een gezond functioneren op meerdere domeinen er een goed beeld moet zijn, maar ook goede maatregelen genomen kunnen worden, zodat ook de ouderen goed in hun vel zitten en een goed netwerk hebben en zo lang mogelijk voor zichzelf kunnen blijven zorgen, want we weten in elk geval dat dat voor iedereen prettig is om de regie te houden over je eigen leven. Dan ter afsluiting. Zijn we verdedigend in onze reactie op het rapport? Ik weet niet of we het perse defensief moeten noemen, zoals D66 het formuleerde. Ik denk dat het eerder is, wat ook door één van u werd gezegd: we zijn er mee bezig en als er dan een rapport komt, waaraan een onderzoeksperiode vooraf is gegaan, dan is dat rapport een weergave van een moment, wat alweer in het verleden staat. Juist omdat we er heel hard mee bezig zijn, ook met het actieplan 'langer thuis' dan zien we het eigenlijk misschien wel meer als die stimulans dan als een rapport dat bij nul begint en waarvoor wij nu in de actiestand moeten schieten. Her en der een versnelling of een ander pad kiezen om er iets bij te nemen, dat is wat wij erin zien. Als u daar iets te defensiefs in leest, dan is dat niet de bedoeling, want ik denk dat het goed is dat het rapport er ligt, maar we hebben wel het idee dat we onderweg zijn met onze stakeholders en dat we stappen aan het zetten zijn. We hopen dat u dat ook ziet. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik ben ook één van die ouderen. Dank voor de beantwoording van de gewaardeerde collega's. Er blijft natuurlijk nog wel een aantal onderwerpen open. Als ik even volsta met de portefeuille van wethouder Arends, daar gaat het over die passende woningen. Waar ik haar niet op hoor reflecteren is het feit, er vinden wel onderzoeken plaats, maar als je naar blz.12 van het rekenkamerrapport kijkt, dan zeggen ze expliciet en dan zeg ik het even heel platgeslagen, ze proberen er wel grip op te krijgen, dat hoor ik ook mevrouw Van Tatenhove zeggen, dus we proberen er grip op te krijgen, maar de onderzoeken worden onvolledig uitgevoerd volgens de rekenkamer, en ook worden de demografische data beperkt ingezet. Ik kan het in mijn eigen raadskamertje hier niet beoordelen, maar daar zou ik toch wel van de wethouder willen horen in hoeverre zij zich daar nou in herkent, want dat is wel de rode draad van de kritiek als het gaat om de aanbevelingen van de rekenkamer: joh, jullie zijn er wel mee bezig, er worden knelpunten en tekorten bekend, maar vervolgens zie ik daar geen actie in. Dan kan je zeggen: dat komt straks in dat actieplan. Dat was de zoektocht, dat was voor mij de reden, en alleen D66 heeft daarop gereageerd, waarvoor dank, hoewel wij geen Leefbaar Lansingerland zijn, daar hebben we bewust voor gekozen, maar dat zal ik graag een keer uitleggen. Er gebeurt inderdaad zoveel, maar of de raad nu in voldoende mate is aangesloten met het meegroeien in de uitdaging waar de wethouder, en ook wij als raad, voor staat, daar zet ik toch wel een vraagteken bij. Het sluit een beetje aan bij de vraag van mevrouw Verhoef van de PvdA. Kunnen er nou concrete stappen worden ondernomen of plannen worden aangeboden aan de raad, wat zij concreet met die aanbevelingen gaan doen? Dat hele kwantitatieve deel, daar fietst het college tussen de soep en de patat door. Ik heb niet

het idee, het is niet defensief, bagatelliseren is misschien ook weer te zwaar, maar ik heb niet het idee dat er echt mee aan de gang gegaan wordt. Ik zat nog een beetje met die doelgroepen, die drie, waar een aantal collega's ook naar verwees, die eenzamen, met migratieachtergrond enzovoorts. Wij hebben ooit, ik meen in 2014 of 2015, weleens de suggestie gedaan: is het nou niet verstandig om bij alle 75-jarigen in Lansingerland aan te kloppen? Een voorbeeld hiervan is Zoetermeer en Rotterdam had ook iets dergelijks gedaan. Daar was toen de toenmalige wethouder niet enthousiast over. Ik geef toch ter overweging mee, misschien voor de kaderbrief, om daar toch eens in te investeren, want volgens mij krijgen we dan, hetgeen nu als een soort open eind in het rapport blijft staan, daar meer grip op krijgen, want niemand weet het eigenlijk. De voorzitter: U bent ruim door uw spreektijd heen. De heer Hoppenbrouwer: Dan respecteer ik dat. Dan stop ik. Wat ons betreft, is het een bespreekstuk.

De heer Kampinga, VVD: Ik wil graag kort even reageren. Meneer Hoppenbrouwer had het over een stapje terug doen. Als ik dat goed begrijp, bedoelde hij daar ook mee om een link te leggen met wat inmiddels het actieplan 'langer thuis' heet. Niet om een stap terug te doen, maar meer reculer pour mieux sauter, een stapje terug om verder te kunnen springen. Dat spreekt ons, of mij, in elk geval wel aan. Twee. Er is door de griffie een voorstel gedaan om het college op te dragen enzovoorts. Wij kunnen ons er ook wel in vinden als dat iets anders verwoord zou worden, bijvoorbeeld in de zin van: het college op te dragen de aanbevelingen in het beleid mee te nemen en daar te benoemen wat wel en niet relevant is, o.a. dat actieplan. Dat sluit een beetje op elkaar aan. Ik hoop, dat ik begrijpelijk ben, ik begrijp het zelf wel. Even reageren op mevrouw Verhoef. Ik begrijp het als zij zegt dat 1 op de 5 inwoners van Lansingerland migrant is, dan betekent dat dat 12.000 à 13.000 inwoners van Lansingerland migrant is. Heb ik dat goed begrepen? Ik zie er dagelijks heel veel lopen, maar zoveel, dat wist ik niet. Misschien kunt u dat nog even bevestigen. Dat is eigenlijk mijn input, dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Even voor u: ik had om 21.07 uur een vraagteken gesteld. Die is waarschijnlijk niet binnen gekomen, maar bij mij wel weg gegaan. De voorzitter: In de eerste termijn bedoelt u? Mevrouw Bouman: Ja, omdat de wethouder een vraag van mij niet beantwoord heeft. Dat gaat hopelijk niet van mijn 2 minuten af. Het is de vraagstelling over: welke actie onderneemt het college om meer vrijwilligers te werven? Ik hoop dat dat straks mee genomen gaat worden. De voorzitter: U heeft zelfs 3 minuten in de tweede termijn. Mevrouw Bouman: Allereerst dank aan de wethouders voor de beantwoording. Ik zit toch even met twee dingen. Waarom kan in de woonvisie, die er gaat komen, en mijn allereerste vraag is wanneer die komt, hopelijk dit jaar nog, waarom zou nu niet per kern een vertaling kunnen komen in de woonvisie m.b.t. wat men gaat doen aan de woningtypen voor o.a. ouderen? Dat zou ik wel graag ook willen zien. Wat ik verder had, is richting de heer Hoppenbrouwer. Excuus, dat ik daar niet op geantwoord heb in mijn eerste termijn. Eerst de uitgangspunten. Wij zijn van mening dat de aanbevelingen, die in het rapport gesteld zijn door de rekenkamer mooi meegenomen zouden kunnen worden in de woonvisie 2020-2030. Ook zeker in het actieplan 'langer thuis'. De items welke niet thuis horen in beide plannen en nota's, die zouden gewoon in de jaarrapportage sociaal domein meegenomen kunnen worden, want er staat natuurlijk het nodige in het verhaal van de rekenkamer. De heer Hoppenbrouwer: Wat ik heb geoogd met die uitgangspositie, en daar heeft nog niemand op gereageerd: Welzijn Lansingerland is eigenlijk een onzichtbare stakeholder geworden. Sinds mevrouw Vliet Vlieland is vertrokken, is er een meneer geweest en daarna hebben we een nieuwe dame en die heeft zich nog totaal niet voorgesteld. Ik heb ook echt het idee: wij zijn verantwoordelijk als raad voor het ouderenbeleid. Dat hebben we om moverende redenen uitbesteed, maar we zijn niet meer in control. Dat is die uitgangspuntennotitie. Indirect was mijn boodschap: zoals bij de omgevingswet en de IHP hebben we uitgangspunten geformuleerd, wat het college helpt, wat ons helpt, maar vooral de ouderen helpt. Dat is wat ik mis. Ik heb de indruk dat er zoveel gebeurt. De jaarrapportage is één keer per jaar. U weet wat ik daarvan vind: veel te weinig. In toenemende mate wordt daarin bevestigd, dat we daar niet in control zijn, dus vandaar dat ik dacht: ik wil een uitgangsnotitie, waarmee we een haakje hebben om regelmatig met elkaar in debat te gaan. Dat is de reden. Wat vindt u daarvan? Mevrouw Bouman: Een mooi initiatief, maar ik ben van mening dat als er een woonvisie komt en 'langer thuis'. Ik ben het wel eens, die jaarrapportage, daarvan hebben we gezegd: dat zou wat meer moeten zijn dan één keer per jaar. We hebben ook gemeld: we willen het separaat hebben. Zeker bij de eerste genoemde items, daar kunnen we ook aangeven hoe wij de vinger aan de pols willen houden. Laten we eerst kijken wat die woonvisie en 'langer thuis' met zich meebrengt. We zijn natuurlijk altijd bij machte om te zeggen: als er zich items voordoen, waarvan ik zeg: hé, gaat het allemaal wel goed of we horen het e.e.a., dat we dat kunnen gaan vragen. Met name, wat wij al regelmatig gedaan hebben t.a.v. de woonbehoefte van ouderen in Bleiswijk, daar hameren we al ontzettend lang op. Dan denk ik: frapper toujours roep ik maar steeds. Dan hopen we toch dat het een keer opgenomen gaat worden. Ik heb het nu nog een keer gemeld, vandaar dat ik zeg: ik hoe nu geen uitgangspunten notitie, ik wens nu in de woonvisie en 'langer thuis' actieplannen, acties wanneer het college wat gaat doen. Dus in antwoord op uw vraag. Wij onderschrijven die 6 aanbevelingen. De heer Kampinga vroeg of het misschien iets anders omschreven zou kunnen worden. Er staat nu 'opdracht geven'. Dat staat erg directief, dat besef ik zeker, maar je zou

kunnen zeggen: wij stemmen in met hetgeen er aangedragen wordt in de aanbevelingen en wij zien graag deze aanbevelingen verwoord in de woonvisie, in 'langer thuis' en in de jaarrapportage of in andere items of andere rapportages, zodat alles wat er naar voren gebracht is ook naar voren gaat komen. Ik kan me daar wel in vinden om een andere zinsnede te geven aan het opdragen enzovoorts. Dat zou een item van mij zijn. Ik hoor graag de reactie van de wethouder op de vrijwilligers. Ik ben ook zeer benieuwd naar de Knarrenhof. We hadden al begrepen, dat er toch wat projectorganisaties zijn, projectontwikkelaars, die wel ideeën hebben. Ik hoop dat het een keer gerealiseerd gaat worden. Wij zijn in stille afwachting. Dank u.

De heer Barendregt, WIJ: Voor mij is het wel vrij helder, in die zin: ik ben het eens met iedereen, die zegt dat we grip moeten krijgen en het concreet moeten maken. Ik denk dat dat heel belangrijk is. Wellicht een huisbezoek bij 75-jarigen, dat is te overwegen. We kunnen er een pilot op doen. Ik moest wel een beetje gniffelen om wat de heer Kampinga zei. Volgens mij reflecteerde mevrouw Verhoef op een technische vraag, die ik heb gesteld. Het ging erom hoeveel procent 65+ is van de woningzoekenden in de sociale huursector in Lansingerland. Dat is 20%. Toen zei u over allochtonen, migranten: ik zie ze beneden lopen. Maar het is maar net hoe breed je het neemt. Ik heb één ouder, die is geboren in het buitenland, dus dan zou ik formeel ook tot die categorie behoren. Ik weet niet hoe het zit met mensen die in het voormalig Nederlands-Indië zijn geboren. Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer: Ik wilde nog reageren op mevrouw Bouman. Zij ging in op de suggestie van de heer Kampinga om de redactie van het raadsbesluit aan te passen. Juist vanwege haar bewoordingen, wij roepen al zoveel over ouderenhuisvesting in Bleiswijk en wanneer gaat het nou een keer gebeuren, zou ik juist willen pleiten voor die directieve benadering, dat het ons als raad echt serieus is dat het nu opgepakt moet worden. Ik ben eigenlijk niet zo'n voorstander, het is geen dealbreaker, want als ik de knopen geteld heb, gaan we de aanbevelingen onderschrijven als meerderheid, maar ik zou juist die strenge tekst die er nu staat willen handhaven om te duiden naar het college dat het ons echt serieus is, dat die ouderenhuisvesting, ook in het kwantitatieve deel opgepakt moet worden. Los van alle intenties die ik van wethouder Arends heb gehoord, dat doet ze altijd met heel veel flair en passie, maar u kent ook de kreet in het Rotterdamse: geen woorden, maar daden. Dat wil ik graag onderstrepen met de huidige tekst, met dank aan de griffie. Mevrouw Bouman: Het gaat er mij om, dat die aanbevelingen opgenomen gaan worden en dat er actieplannen komen, waar het e.e.a. in verwoord staat. Ik kan me ook vinden in het woord 'instemmen'. Het is iets zachter, als het resultaat maar is dat die aanbevelingen ook ergens verwoord gaan worden en de acties, die verwoord gaan worden. Daarom zeg ik 'opdragen' is zeer directief. Ik heb er ook geen enkele moeite mee als dit blijft. Als er maar gevolg gegeven wordt aan hetgeen wij met zijn allen willen. Dat staat er heel duidelijk: de aanbevelingen moeten gewoon ergens in verwoord en gehonoreerd worden.

De voorzitter: De heer Kampinga wil een interruptie. Ik weet dat hij een migratieachtergrond heeft. De heer Kampinga: Geboren in Jakarta, 65 jaar geleden, dat klopt. Ik begon over de aanpassing van de redactie, omdat zoals het er nu staat, het heel directief is, heel erg sturend. Het moet ook wel sturend zijn. Ik had het zo verwoord: in het beleid mee te nemen en daar te benoemen in de relevante stukken en woonvisie. Dan geef je mee dat het meegenomen moet worden. Dat is net even wat anders dan zoals het er nu staat. De voorzitter: Dan heb ik nu het lijstje vraagtekens afgehandeld.

De heer Lieverse, CU: Een heleboel dingen zijn gezegd en dat maakt de discussie levendig. De heer Hoppenbrouwer was teleurgesteld, dat er niet gelijk gereageerd werd op zijn woorden over Welzijn Lansingerland, maar het is lastig als je maar 5 minuten hebt en je wil concentreren op de punten die je zelf belangrijk vindt en niet kan interromperen in de eerste termijn. Zo ook de opmerking van mevrouw Verhoef over landelijke trends, waarvan ik zei dat dat misschien qua onderbouwing aanvechtbaar is. Ik denk nog steeds dat dat zo is, ook als ik het Sociaal Cultureel Planbureau lees, de rapporten die over deze materie gaan, dan herken ik er ook wat van. Twente is echt anders dan de Randstad. Binnen de Randstad is Den Haag echt weer anders dan het dorpse Bleiswijk, om zomaar een voorbeeld te noemen. Maar als ik zeg dat het aan de onderbouwing rammelt hier en daar, dan bedoel ik daar niet mee te zeggen, dat de urgentie er niet toe doet, dat de problematiek niet groot genoeg is. Dat is weldegelijk zo. Mevrouw Arends gaf een aantal punten van commentaar, die heel terecht zijn. Er moet dus gebouwd worden. Er moet werk gemaakt worden voor ouderen, maar ook voor starters, ook voor gezinnen, ook voor gebroken gezinnen. De problematiek is groot genoeg in onze omgeving. Toch kom ik graag terug op het punt van positieve gezondheid. Als we het hebben over ouderen langer zelfstandig wonen, dat we er niet mee weg komen om alleen maar te kijken naar een dak boven hun hoofd. Dat is slechts één van de aspecten. Dat we werk gaan maken van de punten, die in het rekenkamerrapport aan bod komen, dat blijf ik onderschrijven. Ik neem de handschoen graag aan van meneer Kampinga om aan de formulering te werken van hoe die aanbevelingen dan aan te bieden aan het college. De heer Hoppenbrouwer zei iets over de jaarrapportage. Dat verbaast me een beetje. Over de jaarrapportage

hebben we vast gesteld, dat er heel veel problemen zijn, zoals het kostenaspect, maar tegelijkertijd gaat het er ook om, dat we vast stellen, dat we ontzettend goed bezig zijn. We kunnen een kwartaalrapportage in gaan stellen, maar dan kunnen we vier keer per jaar vast stellen, dat we goed bezig zijn, maar de problematiek is niet zomaar weg geschoven. De problematiek is groot genoeg en die moeten we met de inzet die we op kunnen brengen aan blijven pakken. Tot zover.

Mevrouw Heijblom, D66: Mevrouw Verhoef van de PvdA, ik heb me dan, denk ik, verkeerd uitgedrukt. Ik bedoelde op die manier geen stap terug. Wat ik wel belangrijk vind, is dat de uitgangspunten helder zijn. In die zin kan ik wel meekomen met de heer Hoppenbrouwer. Het hebben het hier over het rapport, maar het gaat inmiddels ook over heel veel andere dingen. De reactie van mevrouw Arends, een aantal leden is daar best positief over, maar ik vond het een beetje een rookgordijn. Ik hoor geen reactie op het rapport, ik hoor vooral een mantra over levensloopbestendig bouwen. Dat begrijp ik allemaal wel, maar is er een oplossing voor de aanbeveling, die geschetst wordt in het rapport? Dan ga ik wel met de PvdA mee, dat het gewoon heel urgent is, dat we echt nog wel een grote opgave hebben. Als ik dan mevrouw Van Tatenhove hoor, dan geeft dat absoluut meer vertrouwen. Het is natuurlijk interessant dat wij qua grootte ouderengolf iets achter lopen op veel andere gemeenten, waardoor we iets meer tijd hebben. Mevrouw Van Tatenhove geeft aan wat er al wel gebeurt. Dat is goed. Ik waardeer het ook, dat ze even inging op de beantwoording van de toon op het rapport. Ze heeft dat goed verduidelijkt voor mij, dus dank daar voor. Er werd net geopperd om alle bewoners te bevragen naar hun woonwensen. Wij vinden dat als D66 best wel een goed idee. Het zal wel bewerkelijk zijn om uit te voeren, maar dat is natuurlijk wel de manier om het goed in beeld te krijgen. De heer Lieverse: Is mevrouw Heijblom op de hoogte van hoe dit project heeft uitgepakt in Rotterdam, waar men in de raad is afgestapt op mensen die 75 jaar of ouder waren? Mevrouw Heijblom: Nee. De heer Lieverse: Heel kort als u het mij toestaat. Heel veel mensen waren helemaal niet gediend van het ongevraagd op de stoep staan van iemand die interesse had in hun wel en wee. Met name onder migranten bleek dat zo te zijn. Migrant worden liever via hun kinderen bevestigd, dan via een instantie die zij niet kennen.

Mevrouw De Geus, GL: Het college ziet het rekenkamerrapport als stimulans. Dat vind ik in ieder geval goed. Het ligt achter ons, want we zijn al een paar stappen verder, zei mevrouw Van Tatenhove. Dat is ook mooi om te horen. Ik wil wel graag weten wat er gebeurt met specifieke wensen van ouderen. In Rotterdam ging het dan niet goed, hoor ik meneer Lieverse zeggen, maar ik ben er toch wel benieuwd naar, want het is een tijd lang een trend geweest, dat men woningen voor senioren plaatste in de buurt van kinderspeelplaatsen en kleuterscholen, want dat zou dan leuk zijn, maar als ik zelf mocht kiezen, dan deed ik dat liever niet, want daar heb ik niet zo'n behoefte aan. Er hoeft ook geen 65+wijk te komen, maar dat mensen wel echt kunnen kiezen, dat ze niet verplicht gedifferentieerd moeten gaan wonen, omdat er geen keuze is. Dat vind ik wel erg belangrijk. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil de wethouders bedanken en ook de andere fracties, die hebben gereageerd op de punten, die ik namens de fractie heb ingebracht. Ik wil allereerst zeggen dat ik de reactie van de wethouders toch wel enigszins onderkoeld vond. Zij zien het meer als een aanmoediging, dat zei mevrouw Van Tatenhove. Her en der zouden we wel een versnelling kunnen inzetten of misschien een ander pad kiezen. Mijn fractie vindt die houding, die uitgangspositie, eigenlijk niet genoeg. De urgentie is inderdaad heel erg hoog, met name om het geschikte woonaanbod te creëren. Wij onderschrijven, net als de meeste andere fracties, in algemene zin de aanbevelingen, zoals ze nu zijn gedaan. Wat ons betreft, mag dat dus ook wel directiever, althans, zo directief zoals het er nu staat, maar natuurlijk wel aanmoedigend. We moeten samen met het college ervoor zorgen, dat dit ook echt gaat slagen. Dus de acties moeten inderdaad worden opgenomen in de woonvisie, in het actieplan 'langer thuis', dat moet goed op elkaar zijn aangesloten. Maar ik heb ook in de eerste termijn gevraagd of de wethouder kan reageren op de vraag: hoe kunnen we zorgen dat het ook integraal wordt opgepakt met vraagstukken, die er nu zijn binnen de WMO, met name de stijgende kosten, die we daar zien, want ook daar moet een oplossing voor komen. Ik wil graag horen van de wethouder of zij kan toezeggen dat ze ook die kosten voor WMO integraal mee kan nemen, want misschien zijn er wel innovatieve oplossingen nodig om de kosten te drukken, maar de zorg positieve gezondheid ook echt te kunnen garanderen. Dan viel mij op, dat de wethouders aangeven, dat er allerlei kennis is. Mijn vraag aan de wethouders is: voelt u zich nu voldoende zeker om met die kennis, die er blijkbaar wel is, de woonvisie bijvoorbeeld geschikt te maken voor de vraag naar passende woningen voor ouderen? Kunt u die kennis slim vertalen in actieplannen? Mevrouw Van Tatenhove zei nog: niet alle ouderen hebben een beperkte beurs. Dat klopt. Dat is heel goed opgemerkt, maar er moet wel genoeg keuze zijn voor ouderen met een wat dikkere beurs en een wat dunne beurs. Daarom benadrukte ik ook de behoefte aan sociale woningen voor ouderen. Die kunnen overal staan, tussen de vitale andere bewoners van Lansingerland in. 18,3% van de Lansingerlanders heeft een migratieachtergrond, dat klopt meneer Kampinga. 10,9% heeft een niet-westerse achtergrond en daar vallen bijvoorbeeld de mensen met een Turkse en Marokkaanse achtergrond in. De rest is westers. Een deel daarvan is ook 65+, dus dat zouden dan de kwetsbaren

kunnen zijn. Ik heb een vraag aan wethouder Van Tatenhove: hoe gaat u actiever op zoek naar een vervanging van het verzorgingstehuis, zoals Sint Petrus? En een vraag aan mevrouw Arends: waarom gaat u niet pro-actiever naar innovatieve woonvormen op zoek, zoals de Knarrenhof, want ze komen blijkbaar niet naar u toe, maar er is wel behoefte aan. Daar wil ik het voor nu bij laten. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Arends: Ik begon in de eerste termijn dat we erkennen dat we echt een flinke opgave hebben en dat het op ons rust om te zorgen dat voor de toekomst voldoende beschikbare woningen komen voor ouderen. Laat dat echt duidelijk zijn. Het college is het daar ook mee eens, ook met het rekenkamerrapport. De heer Hoppenbrouwer vroeg of er demografisch wordt gekeken naar Lansingerland. Ja. Eigenlijk zien we een groot risico, of we voor de toekomst wel voldoende economische schouders hebben. We zien twee ontwikkelingen. Een hele sterke vergrijzing, dat zien we met name in Bleiswijk en aan de andere kant zien we een sterke ontgroening. Voor die twee beide groepen is dan ook huisvesting, het toevoegen daarvan noodzakelijk, met name ook voor jongeren en starters, om ook de economische schouders stevig te houden ook voor de langere termijn voor een daadkrachtige, evenwichtige samenstelling voor de toekomst. Bleiswijk is door meerdere partijen genoemd. Uw collega's in de commissie ruimte hebben zich ook gebogen over het ontwikkelperspectief als het gaat over wonen in Bleiswijk. Daar heeft een onderzoek aan ten grondslag gelegen. Daaruit komt naar voren dat na 2030 in de leeftijdscategorie 50 tot 65 jaar de behoefte is voor het toevoegen van 300 tot 400 woningen. Voor boven de 65 de toevoeging van 150 tot 200 levensloopbestendige woningen voor de periode naar 2030, elk jaar een aantal woningen toe te voegen. Uw collega's hebben dat besproken t.a.v. de locaties in Bleiswijk. Daar heeft u als raad een besluit over genomen en het zit in een volgende fase. Daar is een projectleider voor aangesteld, dus we zijn keihard aan het werk, juist voor Bleiswijk, om een beeld te krijgen van welke locatie we eerst gaan ontwikkelen. Maar zeker is: er is behoefte aan seniorenwoningen in Bleiswijk en dat gaan we ook toevoegen. Dat vraagt een zorgvuldig proces. Dan het toevoegen van levensloopbestendige woningen. Ja, dat zullen we in elk project moeten doen, want ouderen hebben allerlei wensen. Mevrouw De Geus gaf aan, dat het haar voorkeur is om niet bij jonge mensen te wonen of bij een school, maar er zijn ook ouderen, die dit juist heel graag willen. Wat we zien bij ouderen, is dat ze graag in dezelfde wijk willen blijven. Bij elk project hebben wij aandacht voor: wat is er nodig voor levensloopbestendige woningen? De heer Hoppenbrouwer: Even voor de goede orde, want dat dat is juist wat ik lees in het rekenkamerrapport. U geeft nu een globaal beeld van de woningbehoefte, 200, 300, 400 en die 250 voor levensloop, maar waar de rekenkamer het speciaal over heeft, los van dat je diversiteit doet, maar ook die sec ouderen, wat voor type woningen ga je dan voor ouderen bouwen? Heeft u daar nou zit op? In het verlengde van wat mevrouw Verhoef vraagt. Gaan we te ver om ook het type woningen te vragen? Dat kan ook, dat is een keuze. Maar dat is wat ik mis in uw antwoord. Dank u wel. Wethouder Arends: Zeker ook over de typologie van woningen, daar is onderzoek naar en er komt ook duiding op. Maar we zien bij ouderen dat er echt wel alle kleuren tussen zitten. We hebben een bespreking gehad met de Knarrenhof, bij mij aan de tafel van Kathy. Daar werd gezegd: elke oudere heeft zijn eigen woonbehoefte. Sommigen vinden het heerlijk om heel hoog in een flat te wonen, in een appartement, en een ander vindt het heel fijn om dicht in zijn wijk te wonen. Dus de diversiteit van behoeften hebben we steeds beter in beeld. Daar zijn ook onderzoeken aan gelinkt en die komen terug in de woonvisie. Die vraag van mevrouw Bouman ging daar ook over: wanneer is die woonvisie klaar? Daar zijn we heel hard mee bezig, maar tegelijkertijd zijn we ook bezig met een toekomstperspectief. En de corona heeft natuurlijk wel jammer genoeg vertraging opgeleverd, dus we gaan ervan uit, dat eind 2020, eind vierde kwartaal, zodat het het eerste kwartaal tot u gaat komen. Dat wordt met name behandeld in de commissie ruimte, maar ik kan ook zeker aanbevelen om daarop aan te sluiten, want het heeft natuurlijk alles te maken met samenleving. Mevrouw Bouman vroeg ook of er wordt ingezoomd, of het per kern wordt opgenomen. Ja, wat ik net ook noemde: het is vooral belangrijk om dat bij elk project te doen. We hebben een aantal locaties, dat hebben we ook in het regionale bod benoemd, daar zitten ook projecten in, met 3B Wonen maar ook particuliere ontwikkellocaties, daar willen we per locatie kijken wat er nodig is in dat gebied, van een wijk of van een kern. Mevrouw Heijblom zei geen duidelijkheid te hebben over de aanbevelingen. De eerste aanbeveling is onderzoek doen. Dat sluit helemaal aan. We hebben het afgelopen jaar onderzoek gedaan en dit jaar zijn we bezig met onderzoek. Dat komt allemaal naar voren in het ontwikkelperspectief voor Bleiswijk en natuurlijk alles omvattend voor de woonvisie, die later dit jaar naar u toekomt. De tweede gaat met name over: zorgt u dan er ook voor dat die woningen er ook echt komen? Ja, met elk project gaan we met ontwikkelaars en met 3B Wonen kijken naar het toevoegen van nul-treden woningen. Dat zijn woningen die geschikt zijn voor ouderen, maar die ook geschikt zijn voor kleine huishoudens en voor starters, omdat echt de belangrijkste waarde is vitale wijken te houden. Dus geen geconcentreerde wijken van alleen maar ouderen of alleen maar jongeren of alleen maar sociaal of alleen maar rijen. We willen echt diverse wijken creëren. Ik denk dat ik er bijna ben. De heer Hoppenbrouwer: Het gaat toch even om aanbeveling 2, waar u het over heeft. Gaan we realiseren? Ja, we gaan realiseren. Dat brengt mij toch bij de Knarrenhof, want dat is iets wat wij in ons

verkiezingsprogramma hebben staan, opgesteld in 2017 voor de verkiezingen van 2018. Daar gebeurt dus helemaal niks. Hoe hard kunt u het maken? U doet de uitspraak: ja, dat gaan we realiseren. Terwijl bij de Knarrenhof en het andere innovatieve ding eigenlijk geen vooruitgang zit. U kunt het zeggen, maar het voelt niet alsof het woorden met inhoud zijn. Wethouder Arends: Meneer Hoppenbrouwer stelt dat er niets gedaan wordt. Dat is echt gewoon niet waar. Wij zijn al lange tijd met de Knarrenhof in gesprek. Zij hebben mij toegelicht wat hun ideeën zijn. We hebben ze uitgenodigd bij de tafel van Kathy, we hebben ze verwezen naar alle ontwikkelaars. En we zijn aan het zoeken wat de juiste match zou zijn, waar zij het liefst zouden willen landen en waar nu de mogelijkheden zijn. Dus wij zijn heel goed in gesprek. Het is wel een initiatief van de Knarrenhof zelf. Dat willen wij heel graag faciliteren. Het mag van ons in Wilderszijde of in Bleiswijk, geen enkel probleem, want daar gaan we ontwikkelen, maar het moet wel passen bij de behoefte van Knarrenhof zelf. Wij kunnen wel zeggen: u moet daar gaan plaats vinden. Maar uit hun onderzoek komt misschien wel de kern van Berkel. Daarmee zijn we nog steeds aan het kijken naar wat de juiste match zou zijn. Volgens mij wil iedereen een mooie innovatieve vorm voor woningen, of het dan voor ouderen is of voor anderen, daar staan we natuurlijk heel erg voor open. Dus ook als het gaat om de Knarrenhof. Mevrouw Verhoef: Ik haak daar meteen op aan, want ik had daar nog een vraag over. Misschien is er wel behoefte aan 10 Knarrenhoven in Lansingerland. Hoe zorgt u er nu voor dat bepaalde partijen zich uitgenodigd voelen om naar u aan uw tafeltje te komen en die innovatieve vormen, waar blijkbaar behoefte aan is, te brengen, voorstellen te doen. Dan heb ik voor de tweede keer geen antwoord gekregen op de vraag: kunt u toezeggen dat u ook in de woonvisie kaders formuleert voor die nieuwe woon- en zorginitiatieven in de wijken? Als die kaders er niet zijn, dan hebben we iedere keer gezeur van 'het kan niet, het mag niet'. Maar als die kaders er wel zijn, dan kunnen we snel stappen maken met die vormen. Wethouder Arends: Ik kreeg natuurlijk een interruptie van de heer Hoppenbrouwer, maar ik wilde nog beginnen aan de beantwoording van de vragen van mevrouw Verhoef. Zover was ik nog niet. U stelde de vraag: heeft u voldoende kennis nu met de onderzoeken om vorm te geven in de woonvisie? Ja, op dit moment wordt er echt heel veel onderzoek gedaan en ook nog nader onderzoek, daar zijn we ook nog mee bezig. Dus ik ga ervan uit, dat we echt een compleet beeld krijgen, echt voor een visie 2020-2030. U stelt ook: gelijk actieplannen. Volgens mij moeten we ons eerst met elkaar buigen over de woonvisie en daarna, als die vast gesteld wordt, dan komen ook de actieplannen. Dat neemt niet weg, dat we natuurlijk al allerlei projecten hebben en dat loopt ook allemaal. Dat stopt niet. Maar het is belangrijk, dat u dat besluit ook echt gaat nemen. Dan de kaders voor de woon- en zorginitiatieven. Die hoort meer bij mijn collega thuis, mevrouw Van Tatenhove, omdat het de combinatie met zorg heeft. Dus ik laat de beantwoording aan haar over. Ik wilde u nog wel zeggen, dat de afdeling ruimte en de afdeling samenleving op dit moment nauw samenwerken, maar dat zal mevrouw Van Tatenhove zo ook zeggen. Daarnaast stelt u dat er heel veel behoefte is aan innovatieve vormen. Wij staan bekend als een gemeente, die heel erg open staat voor alle innovatieve vormen. Er is nog geen innovatieve vorm bij mij gekomen. Bij de tafel van Kathy hebben we met jongeren gesproken, met ouderen, met stakeholders om juist te horen wat andere ideeën zijn. Die worden wel meegenomen. De Knarrenhof is een specifiek voorbeeld. Die zouden we graag willen laten landen in onze gemeente. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove: Ik zal beginnen met de vraag van mevrouw Bouman, want ze had gelijk. Die had ze in de eerste termijn gesteld en die had ik niet beantwoord en dat is niet terecht, want vrijwilligers noemen we de smeerolie van de samenleving met de geur van een parfum, voeg ik er altijd aan toe. Die zijn ons dierbaar en ze zijn kostbaar. Daar proberen we o.a. via het VIP altijd aandacht voor te vragen en dat doet het VIP ook op een goede en actieve manier. We hebben ook afgesproken om te kijken wat Lansingerland Voor Elkaar daarin zou kunnen betekenen. Misschien hebben we nu dankzij het aanbod van vrijwilligers in de coronaperiode ineens vrijwilligers in beeld, die we eerder lastig konden bereiken. Wel een opmerking daarbij is, dat het karakter van vrijwilligerswerk wel anders is als het gaat om de inzet die vrijwilligers willen doen. Waar in het verleden vrijwilligers bereid waren om elke week op dezelfde tijd voor dezelfde activiteit te komen, zien we nu dat vrijwilligers veel meer op een beperkte tijdsperiode een actieve inzet willen doen. Dat is wel goed om te beseffen, dat het karakter van vrijwilligerswerk, als het om inzet gaat, wel verandert. Dan kom ik bij de heer Hoppenbrouwer, want die gaf ook in de tweede termijn aan, dat SWL een onzichtbare stakeholder is geworden. Dat vind ik eigenlijk heel jammer, dat u dat moet constateren, want SWL is wel gewoon hard aan het werk. Ze denken altijd, net als vroeger, weer een stapje vooruit: wat past er bij de ouderen van nu en wat past er bij de ouderen van morgen? Ik denk dat het goed is, dat ik met S. die heel veel contact heeft met SWL eens nadenk of er misschien een manier gevonden kan worden om ook met de raadsleden op een manier weer het contact te leggen. Dat kan met een bijeenkomst over wat we doen met ons netwerk voor ouderen, maar misschien ook door de raad iets bij SWL te laten bijdragen of iets te doen. Daar ga ik even mee aan de slag. Die mag u van mij als een toezegging noteren, dat ik daar over na ga denken. Mevrouw Arends refereerde er ook al aan en ik doe dat n.a.v. de opmerking alsof we de urgentie niet zouden zien van het aantal senioren, dat met een vraag komt in de toekomst. Dat zien we wel degelijk. Zoals mevrouw Arends al aangaf, zijn we in de coronatijd wat andere dingen gaan doen. We zijn o.a. in de

demografische ontwikkelingen gedoken van onze eigen gemeente. Omdat wij een Vinex-gemeente zijn, hebben we wel een beetje A-typische ontwikkeling. Dat betekent dat die vergrijzing wel voor ons ligt, maar wel komt en dan ook echt in een stevige mate. Alles waar we nu mee bezig zijn en wat het rekenkamerrapport ook aangeeft, is natuurlijk wel iets waar we serieus mee aan de slag moeten, willen we een aantrekkelijke gemeente blijven voor onze ouderen, die hier hebben gewoond met hun hele gezin, maar ook voor jongeren, waarvan we hopen, dat zij die sterke schouders zijn en de vrijwilligers kunnen leveren om ook voor die ouderen het hier tot een prettige woonomgeving te maken op hun seniorenleeftijd. Ze willen niet allemaal op dezelfde plek wonen, daar hebben we het al over gehad. Ze hebben ook niet allemaal dezelfde zorg en ondersteuning nodig, maar er is weldegelijk een relatie tussen de uitnutting van de WMO en de woonomgeving waar iemand op hogere leeftijd nog leeft. Daar zijn we terecht over aan het nadenken: hoe kunnen we mensen stimuleren om op tijd de stap te zetten naar een woonvorm, die bij hun past? Dan: durven we ook na te denken over een alternatief voor het verzorgingshuis? Het verzorgingshuis, zoals het was, zal niet terug komen, want dat had alles te maken wel met zorg, niet zoveel zorg als in een verpleeghuis, maar het was wel een combinatie van wonen met zorg, maar zo'n beschutte woonomgeving is voor een deel van de senioren wel een prettige woonomgeving. Een ander deel zegt: daar wil ik juist niet wonen. Corona heeft daar ook wel weer een ander licht op geworpen, daar is Petrus ook wel het voorbeeld van, dat senioren zeiden: nu woon ik zelfstandig en nu moet ik toch voldoen aan de maatregelen die voor het verpleeghuis gelden. Het is echt wel een punt om goed over na te denken. Dat heeft u ook wel begrepen van mijn collega Arends. Dat geldt zowel vanuit de woonvariant als vanuit de zorgvariant. Vandaar dat we daarover in gesprek zijn met het zorgkantoor. Hebben we voldoende kennis in huis om hiermee aan de slag te gaan? Ja, we duiken erin, we houden de trends bij, we bezoeken conferenties, we laten ons prikkelen door anderen, maar het is wel belangrijk om dat te blijven doen, omdat de kennis van gisteren past bij de senioren van vandaag. En met de kennis van vandaag proberen we te anticiperen op wat de senioren van morgen nodig hebben. In die zin leggen we bij onszelf een opdracht neer om met de senioren in gesprek te blijven, maar ook te kijken naar wat er aan innovatieve ontwikkelingen zijn, die we elders zien. Is dan de methode om bij 75-jarigen aan de deur te gaan misschien een idee? Dan sluit ik aan bij wat de heer Lieveerse al zei. Dat was eigenlijk het antwoord dat ik ook wilde geven. Sommige mensen vinden dat hartstikke leuk, maar die zijn vaak al in gesprek met bijvoorbeeld ouderenadviseurs. Anderen houden de deur dicht omdat ze het sowieso eng vinden als er iemand aan de deur staat of ze stellen daar geen prijs op. De ervaring is dat vooral de migranten ouderen die dingen liever regelen via de kinderen dan via een vreemde, die zegt wat er kan en wat er moet. We proberen daar met de middelen en mogelijkheden die we hebben om wel contact te krijgen met de senioren en hun in elk geval te duiden welke weg er is. Voor wat betreft de kwetsbare migranten doen we dat o.a. ook via het spreekuur 'samen doen', daar heeft u waarschijnlijk ook wel wat van gehoord. Als we daar wel in contact zijn met migranten proberen we op die manier hun te informeren over de mogelijkheden die er zijn via bijvoorbeeld het maatjestraject van Humanitas of voor de verbinding met de ouderenadviseurs van Welzijn Lansingerland. Waar het kan, proberen we het wel. Mevrouw Bouman: Ik heb nog één vraag, dat is het actieplan 'langer thuis'. Daar gaan ook aanbevelingen komen en verwerkt worden. Wanneer kunnen we dat verwachten? Ik hoor mevrouw Arends zeggen: de woonvisie eind dit jaar, misschien het eerste kwartaal. Ik hoop dit jaar, maar 'langer thuis', wanneer is dat? Wethouder Van Tatenhove: We hopen, dat dat ook nog eind dit jaar kan. We gaan ook met u aan de slag met het post-coronatijdperk. Waar die demografische ontwikkelingen in elk geval een belangrijk aandachtspunt is, dat speelt mee waar we prioriteit aan geven, maar als het kan eind dit jaar, maar het kan dus ook begin 2021 worden. De heer Hoppenbrouwer: Excuses, dat ik zo bezig ben vanavond. Ik zal mijn leven straks beteren. Ik vind dat er nu wel heel erg makkelijk het argument van de migranten wordt gebruikt. Het is 18,3%, begrijp ik vanavond. Maar dat betekent dus dat er nog een groot percentage over blijft. Zou het niet schriftelijk kunnen? Op een andere manier. Je hoeft niet altijd bij de deur aan te bellen. Ik zou toch aan de wethouder willen vragen, en ik begreep dat de wethouder graag van de innovatie is en open staat voor allerlei fantastische ideeën, ik hoop dat zij nog even achter de oren wil krabbelen of daar toch een mouw aan te passen is. Wethouder Van Tatenhove: Ik bedoelde de opmerking niet dat we alleen voor migranten senioren iets doen. Ik probeerde juist daarmee gerust te stellen, dat op het moment dat we ze wel ontmoeten, dat we wel in gesprek zijn, dat we dan die kans aangrijpen om hun erop te wijzen, dat er mogelijkheden zijn. Maar in het algemeen, dank voor het compliment dat u ons als organisatie geeft, dat we creatief durven denken, maar ik neem hem mee. Misschien dat we iets met een brief of een andere manier kunnen doen, want een flyer bij huisarts, dan moet je wel bij de huisarts komen. Als je daar niet naar toe hoeft, dan heb je de flyer ook niet. Ik blijf erover nadenken. De heer Hoppenbrouwer: Mag ik dit zien als een toezegging? Wethouder Van Tatenhove: Ik denk dat die er inmiddels op staat. We nemen hem mee in 'langer thuis'.

De voorzitter: Ik had van de heer Hoppenbrouwer in zijn tweede termijn al begrepen, dat dit een bespreekpunt wordt, dus dat wordt het. Ik heb een toezegging genoteerd over de stichting Welzijn Lansingerland. En zojuist is ook nog een toezegging gedaan. De heer Hoppenbrouwer: Ik heb inderdaad aangegeven, dat dit ik dit als een bespreekpunt zou willen, maar ik heb nu twee toezeggingen, waarbij

veel is weggenomen. Het gaat in de raad alleen over besluitvorming. Zolang de redactie blijft zoals die nu is, zou het wat mij betreft een hamerstuk kunnen zijn. De voorzitter: Dan vraag ik de leden van de commissie om mij snel te laten weten of zij het ook als een hamerstuk willen zien. De heer Kampinga: De suggestie 'als er moeite zou zijn met de redactie van het voorstel'. Het kan een hamerstuk worden.

6.b Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2020 - 2024

De heer Hoppenbrouwer: IHP, integraal huisvestingsplan. Wij zijn er blij mee, dat die er is. Daar hebben we al een paar jaar om gevraagd. Het gaat erom, om via huisvesting van scholen bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs. L3B heeft een tweetal ambities voor zichzelf geformuleerd. Je zorgt voor goede kwalitatieve huisvesting en evenwichtig onderwijs aanbod. Wat ik daar onder versta, laat ik even op verzoek van de voorzitter weg. Als het gaat om kwalitatieve huisvesting, wat ik gemakshalve ambitie 1 noem voor ons, delen wij de koers die gevaren wordt m.b.t. de duurzaamheidsmaatregelen, waar ook de heer Van Santen naar verwees en een oproep deed. Maar ik zou expliciet aandacht willen vragen voor de binnenkwaliteit, zodat er voldoende ventilatiemogelijkheden. Ik weet dat er bij een school ook een hele discussie over is geweest. Die binnenkwaliteit wordt wel belangrijk in relatie tot duurzaamheid. Dan heb ik 2 vragen over toevallig 2 christelijke basisscholen. Eerst de Prins Johan Friso. Het voorstel is om de Frisoschool, gevestigd in Hoge Land op te heffen en voort te zetten aan de Orionstraat. Maar hier stond ooit de Mauritschool en die is opgeheven omdat het aantal leerlingen gedurende 3 tot 5 jaar onder de opheffingsnorm bleef. De oorzaak was, naar mijn bescheiden mening, dat dat te maken had met het feit dat er te weinig leerlingen waren als aanwas uit de wijk. Ook de Frisoschool had destijds niet de behoefte om naar de Orion te gaan. Mijn vraag is dus: wat is nu de gefundeerde onderbouwing, waarom doen wij dit, waarom gaan wij nu toch de Orion in ere herstellen ten behoeve van de Frisoschool? Ik zou zeggen: verzin een list bij Hoge Land voor voldoende leerlingen. Het tweede gaat over de christelijke basisschool De Parel. Naar onze bescheiden mening zit die onder de ministeriële opheffingsnorm van 157. Ook de leerlingenprognose laat tot en met 2039 geen verbetering zien. Deze school staat dus wat ons betreft op de nominatie om gesloten te worden. Waarom gaat het college daar niet op in? Dat is dus de tweede concrete vraag aan de wethouder. Dan ambitie 2, het evenwichtige onderwijsaanbod. Wij herinneren het college graag aan art.23.4 van de grondwet, dat zij een zorgplicht heeft om te zorgen voor voldoende openbaar onderwijs in een genoegzaam aantal scholen. Einde citaat, want dat verzin ik niet. Het aanbod openbaar onderwijs in Bergschenhoek vraagt om groei kijkend naar de samenleving en de ontwikkelingen. Vraag aan de wethouder: gaat u samen optrekken met Scholengroep Holland om een openbare school te vestigen in Wilderszijde? Om het positief te houden, laat ik een zinnetje weg. Dan ga ik over naar drie kleine afsluitende vragen. Het aantal leerlingen primair onderwijs stijgt, zoals blijkt uit de prognoses. In hoeverre is het college al bezig met de doorstroom van leerlingen? Anticiperen wij op huisvesting van voortgezet onderwijs? Dan lees ik dat er een uitvoeringsplan komt, althans, daar ga ik van uit. Ik wil even de wethouder checken. Is mijn aanname juist, dat elke beslissing die wij in het IHP hebben staan nog separaat naar de raad komt ter definitieve besluitvorming? Zodat het niet een kwestie is van: we hebben nu de kaders gesteld en daarbinnen gaan wij onze gang. Het laatste: het college stelt in het besluit om een kapitaalreserve in te stellen. Dat is niet de eerste keer dat zij dat doet, dat hebben ze ook bij Blok B getracht te doen, maar daar heeft de raad een stokje voor gestoken in de vergadering van 30 januari. Toen is daar niet voor gekozen. Immers, afschrijvingslasten zijn structureel en bestemmingsreserves hebben een incidenteel karakter. Bij les 1 voor de cursus financiën voor niet financiële raadsleden wordt geleerd, dat je structurele lasten moet dekken met een structurele dekking. Dus als het college dat niet aanpast, of de toezegging dat de wethouder het anders gaat oplossen, dan is er een amendement met de VVD in de maak. Mijn laatste vraag: waaruit blijkt de geschatte opbrengst van de scholen die worden afgestoten?

De heer Pat El, VVD: Allereerst danken wij het college voor dit rapport. Onderwijs is belangrijk en goede gebouwen zijn natuurlijk een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs, waar zowel leerlingen als onderwijzers zich thuis voelen. Een kritische noot is dat het rapport, en ik zeg het lichtelijk gechargeerd af en toe leest als een duurzaamheidsvisie op schoolgebouwen in plaats van een document schoolgebouwen met een hoofdstuk duurzaamheid. Ik noem dat met name omdat wij tijdens de toer die wij gedaan hebben naar de scholen vaak een terugkoppeling kregen niet zozeer over duurzaamheid en klimaat, daar waar het ging over de schoolpleinen, over opwarmen zonder gas, maar meer over het binnenklimaat in de scholen, waarbij sommige scholen aangaven dat het in de winter te koud was en in de zomer te warm, waardoor het af en toe best lastig was om goed onderwijs te geven. Onze eerste vraag aan de wethouder is: in hoeverre zal daar rekening mee gehouden worden, met het binnenklimaat van de scholen, omdat daar, als het niet voldoet, ook investeringen voor nodig zullen zijn en de gemeente daar toestemming voor zal moeten geven? Dan de volgende vraag aan de wethouder, daar kan ik kort over zijn, dat gaat over de bestemmingsreserve. De heer Hoppenbrouwer heeft het al prima verwoord: wij zijn daar geen voorstander van als VVD, dus we sluiten ons geheel aan bij de opmerking van L3B, de heer Hoppenbrouwer. Dan een punt over verkeersveiligheid. Wij kunnen ons vergissen, maar in het plan lezen wij hier bijzonder weinig over. Om een voorbeeld te geven: er zijn scholen gepland in

Wilderszijde. Maar wij lezen niets over de haalbaarheid vanuit een veilige verkeersafhandeling. Dat is toch wel heel erg belangrijk. Onze vraag is: is de verkeersveiligheid iets wat verder uitgewerkt gaat worden in bijvoorbeeld het verkeerscirculatieplan? Of komt dat op een ander moment? Wij konden er niets over terug vinden. Tot slot: stel, er komt over 1 of 2 jaar een nieuwe school of vestiging in Lansingerland, misschien kan de wethouder even vertellen hoe het proces dan zal verlopen. We hebben dan inmiddels dit document aangenomen en daar zitten ook kosten aan vast. Hoe loopt dan dat proces verder? En de betrokkenheid van de raad daarin. Dat was het, dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Veel is al gezegd, dat probeer ik te schrappen. Kort gezegd: de jeugd is de toekomst en het CDA is blij, dat dit onderwijs huisvestingsplan voor ligt. Het plan is zoals wij als CDA verwacht hadden en daar zijn we ook erg blij mee. Het is fijn om te lezen, dat er veel geïnvesteerd wordt op het gebied van duurzaamheid, energieneutrale gebouwen en bijna energieneutrale gebouwen. Het kost een hoop geld, alle investeringen bij elkaar opgeteld zijn ruim € 6,5mln. Na het doen van deze uitgaven verwachten we de komende 15 jaar geen grote uitgaven te hoeven doen op het gebied van onderwijshuisvesting. Uit de beantwoording op onze technische vragen concludeerden wij dat tijdelijke huisvesting aan de Lijsterlaan niet conflicterend is met eventuele woningbouwplannen op deze locatie. Toch zou ik graag een officiële toezegging hebben van de wethouder, dat er geen conflict zal ontstaan tussen de tijdelijke huisvesting op de Lijsterlaan en woningbouw. Daarnaast staat er in de beantwoording op onze technische vragen, ik citeer: indien de tijdelijke huisvesting aan de Lijsterlaan belemmerend is voor woningbouwplannen, dan kunnen wij uitwijken naar alternatieve locaties, zoals het schoolplein van De Poort en de noordrand van Bleiswijk. Dan vraag ik me af: wat is de noordrand van Bleiswijk? Volgens mij is dat een vrij breed begrip. De vraag over verkeer had ik ook opgeschreven, eigenlijk hetzelfde als wat de VVD vroeg, daar sluit ik me dan ook volledig bij aan. Tot slot staat er in het document: veranderende regelgeving kan extra kosten voor de nieuwbouw van schoolgebouwen met zich meebrengen. Wat voor veranderende regelgeving? Waar moeten wij aan denken? Hoe groot kan de impact hiervan zijn?

De heer Hoek, WIJ: Complimenten voor het huisvestingsplan, dat hier ligt. Het is voor de komende 15 jaar opgesteld. Ik ben zeer content met het gegeven, dat alle besturen heel erg blij zijn met de resultaten. Ik vind het ook prettig dat er projecten zijn, die zich ervoor lenen om binnen het integraal huisvestingsplan nog burgerparticipatie plaats te laten vinden. Het hele plan heeft een hoge inhaalslag gehalte en dat heeft te maken met het feit dat de gemeente Lansingerland gemiddeld minder uitgeeft aan schoolhuisvesting dan andere gemeenten, dus we kunnen daarmee ook meteen een bijzonder goede inhaalslag maken. Het is ook prettig, dat als we instemmen met dit plan ieder deelproject nog een keer langs komt in de raad en we nog een keer een realisatiebesluit nemen, zodat we ook inhoudelijk op onderdelen nog iets kunnen vinden. In het eerste kwartaal van ieder jaar vindt er overleg plaats over huisvestingsbehoefte. Dat is ook prettig, dat is in de beeldvorming ook aan de orde gekomen, dat het hele plan niet in beton zit. Ik vind het bijzonder prettig dat we meteen de BENG en ENG normen mee nemen. Dat zijn we wel verplicht, maar het zorgt er wel voor dat de gemiddelde stichtingsnormen 40% duurder zijn. Dat heeft te maken met BENG en ENG, maar ook met de bouwkosten en daar zal ik straks nog even op terug komen. Als we dit realiseren, dan lopen we eigenlijk voor op landelijke wet- en regelgeving en dat is ook een mooi gegeven. Financieel technisch houdt u ons op de hoogte m.b.t. de bouwkosten, want we weten uit het verleden dat dat ook weleens gigantisch uit de hand kan lopen. Al met al constateer ik wel, dat het een hele grote operatie. 6 uitbreidingen, 3 extra scholen, vervangende nieuwbouw van 7 scholen, 3 scholen die afgesloten worden. Dat is natuurlijk een gigantische operatie. De kosten zijn ook enorm. Er wordt gesproken over € 43mln. Daarvan wordt ook gesteld, dat met de ophoging van die 40% we nog ongeveer 20% tekort komen. Dat zou neerkomen op ongeveer € 1mln. Dat gaan we dus uit eigen zak bijleggen. Ik zou het college sterk willen verzoeken om richting Den Haag een winstwaarschuwing af te geven, dat op het moment dat men er in Den Haag ook achter komt dat er 20% te weinig uitgekeerd wordt daar waar het gaat om onderwijshuisvesting en ze alsnog een inhaalslag willen maken, dat wij daarvoor met terugwerkende kracht ook nog enigszins in aanmerking komen. Ik ben ook zeer in mijn sas met het gegeven, dat er voor alle kinderen tussen 0 en 12 jaar een school gesticht wordt met een soort campusachtig idee, waarin alle faciliteiten onder 1 dak zitten. De combinatie schoolpleinen en bewegen, erg mooi. De Parel heeft op eigen kosten er al een begin mee gemaakt, dat ziet er erg leuk uit, dus daar ben ik ook blij mee. Ik was ook erg blij, ik ben wel heel erg blij vandaag, met de inspraak van de heer Van Santen, die namens de verschillende schoolbesturen sprak. Ik zou het weleens als uitdaging willen zien, dat de nieuwe school in Wilderszijde gedragen werd door de verschillende schoolbesturen, waarbij niet de individuele geloofsrichting leidend is, maar het wederzijds respect voor elkaar. Ik weet nog goed dat we de Oosteindse Akker bouwde, dat is ongeveer 25 jaar geleden. Daar kwamen ook 3 scholen onder 1 dak. We waren bijzonder in onze sas, dat dat zomaar kon, maar een gemeenteraadsvergadering later spraken we erover, dat er wel een hek moest tussen de verschillende schoolpleinen, want kennelijk spelen protestant-christelijke kinderen anders dan rooms-katholieke kinderen en anders dan kinderen met een openbare achtergrond. Ik zou het een bijzondere

uitdaging vinden, en dat past ook prima in het DNA van WIJ: zoek de overeenkomsten en niet de verschillen om in Wilderszijde, en ik weet dat de heer Van Santen kijkt, daar eens creatief naar te kijken hoe je daar vorm en inhoud zou kunnen geven, waarbij we de landelijke pers halen. Dat lijkt me nou nog eens een mooie uitdaging. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Het werd al gezegd: het integraal huisvestingsplan, dat voor ons ligt, is een majeur project. Laat ik voorop stellen: onze fractie is in grote lijnen akkoord met het voorstel. Het helpt daarbij enorm dat de notitie helder geschreven is. Het feitenmateriaal, dat we er graag bij willen, is er ook bijgevoegd. Dat de beeldvormende avond ook trefzeker geleid werd. En niet in de laatste plaats de grote hoeveelheid technische vragen zijn tijdig beantwoord. De zorgplicht voor schoolgebouwen, waar kinderen niet als sardientjes in gepropt worden, maar ruimtes vormen die uitnodigen tot leren, spelen, bewegen en sociale interactie, daar gaat het ten slotte om. Er is een schouw gedaan, we hebben alle feiten hierover kunnen lezen. De leerlingenaantallen, de prognoses, ook geen vragen daarover. Energieneutraal bouwen, grote steun daarvoor. Het project is gigantisch, uitbreidingen, nieuwbouw zoals in Wilderszijde, verduurzaming, vele miljoenen, al wordt het wel uitgesmeerd over 15 jaar. Het is een uitgave, die groot lijkt, maar als je kijkt naar de periode die het bestrijkt alleszins redelijk is. Een hoognodige update dus. Dat de schoolbesturen hier vierkant achter staan, dat vinden we wel een heel belangrijk gegeven. Dat werd ook door vorige spreker genoemd. Dat meneer Van Santen namens een aantal schoolbesturen op die manier zich uit, dat doet ons veel goed. Dat is iets anders dan de conclusie die meneer Hoek eraan verbond, dat het er niet toe zou doen welke school of onderwijsvariant je zou voorstaan. Natuurlijk doet dat er wel toe, net zoals dat religieuze scholen niet voor niets bestaan en ook niet voor niets landelijk zeer populair zijn. Ofwel, bij de verdere realisatie, die op deze plannen zal gaan volgen, zal er best nog eens een discussie over kunnen volgen. Dat betekent ook voor ons, dat we graag een toezegging willen van het college, dat de keuze van welke scholen er naar Wilderszijde zullen gaan, terug komt in de raad. We begrijpen, dat het ook een rol is van de overheid, OCW krijgt de aanvraag en heeft er een grote rol in te spelen, maar wij willen graag als raad hier ook een stem in hebben. Een vraag aan het college is ook nog over de opmerking van Laurentius betreffende de plannen voor Westpolder. We willen graag horen: wat is de huidige stand van zaken over die zaak? Wat in het voorstel niet aan bod komt, wat we wel jammer vinden, is de emotionele kant van het afstoten van gebouwen. We kijken naar de toekomst, maar door veel inwoners wordt ook gekeken naar het verleden. Een gebouw als De Poort, veel mensen hebben daar herinneringen aan. We kennen zelfs mensen in onze achterban die mee gebouwd hebben letterlijk aan het gebouw. Ofwel, het feit dat die scholen gaan fuseren, overigens is dat iets waar in Bleiswijk verschillend over gedacht wordt in mijn achterban, dat er vervangende bouw gaat komen: het lijkt ons een goede zaak dat ook het afstoten van gebouwen wel benoemd wordt als een zaak van verlies en een zaak van afscheid nemen. Tenslotte over de financiële kant. We willen graag pleiten voor een niet te krappe ruimtelijke invulling en dus ook voor een niet te krap budget hiervoor. Wat betreft de opmerkingen die gemaakt zijn over de reserve voor afschrijvingslasten: daar heeft onze fractie helemaal geen moeite mee. Het lijkt ons een zinvolle manier van financieren. Tot zover.

De heer Jonker, D66: Ik zal proberen zo weinig mogelijk te herhalen. Ik zal de elementen eruit pikken, die nog niet genoemd zijn of die ik extra wil benadrukken. Ten aanzien van het integraal huisvestingsplan, dat voor ons ligt, zijn wij in algemene zin blij met het plan. We kunnen ook instemmen met het plan, zoals het er nu ligt. Het biedt goede omstandigheden en faciliteiten, waardoor onze jeugd zich in een gezonde omgeving kan ontwikkelen, kan leren en zich verder kan voorbereiden op een succesvol bestaan. Het proces, dat is doorlopen met het IHP, vinden wij een goede. Het wordt ook uitgebreid beschreven. Alle stappen hebben we met elkaar mee gemaakt. We zijn ook heel blij dat het heeft geresulteerd in een brede steun van verschillende schoolbesturen, zoals bleek van de inspreker. We zullen overigens wel nauwlettend volgen in hoeverre dat draagvlak en die participatie bij de verdere uitrol en bij de realisatie van diverse projecten wordt voort gezet. Wij zijn als D66 natuurlijk heel blij hoe prominent duurzaamheid terug komt in deze hele planvorming. Dat is o.a. met het groen/blauw inrichten van schoolpleinen. We zijn blij dat we hiermee inzetten op een duurzame toekomst voor Lansingerland en voor onze kinderen. Ten aanzien van de financiën. We geven al jaren minder uit aan schoolhuisvesting dan andere gemeenten, staat vermeld in de nota. Dus de opmerking dat het IHP eventueel leidt tot extra uitgaven vinden we als D66 niet bij voorbaat problematisch. Natuurlijk moet het wel beheerst en gecontroleerd plaats vinden, maar investeren in jeugd en onderwijs vinden wij belangrijk. Daarom zijn de genoemde VNG normbedragen, of die verhoogd moeten worden of niet, voor ons geen dogma. Kwaliteit moet voor ons voorop staan. Afsluitend wil ik me aansluiten bij de opmerkingen, die gemaakt zijn over binnenklimaat. Daar hebben we nu normen voor, maar in de coronacrisis is gebleken dat ventilatie, daar zijn alle experts het over eens, een essentieel punt is om verspreiding van corona en andere virussen te voorkomen. De vraag aan de wethouder: leidt dat tot aanpassing van de normen? Verhoging van die normen? Kan er misschien onderzoek gedaan worden naar wat dat betekent en of we er eventueel extra op moeten investeren. Daar wil ik graag een toezegging op als dat nodig is. Daar wilde ik het voor nu bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Dank aan de wethouder en diens ambtenaren voor het opstellen van het integraal huisvestingsplan primair onderwijs. Er wordt een goed inzicht gegeven in het scholenbestand, demografische ontwikkelingen in de wijken, de financiën en de knelpunten. Deze vormen een goede basis van passende en verstandige investeringen. Mijn fractie is erg blij met de grote slag, die wordt geslagen om nieuwe schoolgebouwen duurzaam te bouwen en bestaande schoolgebouwen te verduurzamen waar dat mogelijk is. Graag horen wij nog van de wethouder op welke termijn deze aanpassingen gaan plaats vinden. De blijvende inzet op het verstrekken van de samenwerking tussen school, kinderopvang en de voorschoolse educatie worden toegejuicht door ons. Wat wij nog wel in het IHP misten, is de toegankelijkheid van gebouwen. Op basis van de algemene norm toegankelijkheid dient de gemeente gebouwen toegankelijk te maken voor minder validen. Dit is een verplichting. Ik zie dit niet terug in het IHP. Hoe kunnen we het meteen implementeren als we toch al gaan verbouwen en renoveren? Wanneer het om schoolgebouwen gaat, is een goed participatietraject cruciaal. Omwonenden moeten gehoord en betrokken worden. In het IHP heb ik niets hierover gelezen. Hoe verloopt de participatie uiteindelijk? Kan de wethouder daar iets meer over vertellen? Voor mij kwam het niet voldoende terug in het IHP. Tot slot beamen wij het verzoek van de heer Hoek over divers onderwijsaanbod en de keuze in school in Wilderszijde. Er moet echt onderzocht worden waar onze inwoners behoefte aan hebben en wat nog niet in Lansingerland bestaat. Tot zover.

De heer Xhemaili, PvdA: Het werd al eerder genoemd door de heer Hoppenbrouwer: de gemeente Lansingerland heeft de wettelijke zorgplicht om voor huisvesting van primair onderwijs te zorgen. Dan vraag ik speciaal aandacht voor de toekomst van het openbaar onderwijs in Bleiswijk. De PvdA fractie maakt zich zorgen over het gedifferentieerde aanbod in Bleiswijk. Alle scholen op speciale grondslag krijgen de komende jaren nieuwe huisvesting. De openbare basisschool Anne Frank is daar nog lang niet aan toe, maar komt wel dringend ruimte tekort, waardoor er met een bijgebouw wordt gewerkt. Het werd al benoemd, dat is ook niet bevorderlijk voor het binnenklimaat. Ik kijk ook uit naar de antwoorden van de wethouder op de vragen die andere fracties stelden. Het ligt voor de hand dat deze omstandigheden in de periode 2020-2024 de keuze van ouders voor de school van hun kinderen negatief kunnen bepalen dan wel beïnvloeden. Hierdoor kan de continuïteit van het openbaar onderwijs in het gedrang komen, aangezien de Anne Frank de enige openbare basisschool is in Bleiswijk. De keuze van ouder voor een basisschool voor hun kinderen wordt zeker niet alleen bepaald door denominatie van de school, maar ook de uitstraling van het schoolgebouw, de plek dicht bij huis, de kwaliteit van het type onderwijs spelen een belangrijke rol bij het maken van de keuze. De PvdA fractie vraagt het college om samen met het bestuur de scholengemeenschap Holland, ook n.a.v. de mooie woorden van de heer Van Santen hierin bij het inspraakmoment, nog eens goed naar dit knelpunt te kijken, met alle bestuurders van de Scholengroep Holland. Zijn er geen creatieve mogelijkheden om oplossingen te bedenken van een bijgebouw in een school die gesloopt gaat worden? Dat is ook qua binnenklimaat niet echt handig, gezien de huidige coronacrisis, waar we ons nog steeds in bevinden. De PvdA fractie is benieuwd naar de reactie van de wethouder, of er extra kan worden gesproken met Scholengroep Holland daaromtrent. Verder ziet het integraal huisvestingsplan primair onderwijs 2020-2024 er goed uit. De PvdA fractie onderschrijft het standpunt dat het schoolaanbod goed moet aansluiten op de vraag van ouders en kinderen door bij de keuze van nieuwbouw of renovatie rekening te houden met spreiding van het onderwijs. Hoe zorgt het college ervoor, dat ouders dicht bij huis onderwijs vinden? Belangrijk is ook de goede aansluiting tussen scholen, buitenschoolse opvang, kinderdagverblijven, peuteropvang, centrum voor jeugd en gezin, jeugd- en jongerenwerk, sport en cultuur. De PvdA fractie is blij met de plannen van het college voor de speelmogelijkheden en duurzame schoolgebouwen en schoolpleinen. Nieuwe schoolgebouwen worden energieneutraal gebouwd en bestaande gebouwen met een levensloop langer dan 15 jaar worden ook energieneutraal gemaakt. De laatste opmerking van de PvdA fractie betreft de ervaring met thuis leren tijdens de recente coronaperiode. Alle scholen draaien nu weer volop, maar het is niet uitgesloten dat in de toekomst toch weer op een periode thuis leren moet worden teruggevallen. Bovendien blijkt thuis leren in combinatie met een gewone schoolklas een onderwijsformule, die zeker ook voordelen kan hebben. Hoe kijkt het college hier tegenaan? Is er discussie hierover binnen het college dan wel met de schoolbesturen, Scholengroep Holland? Wat zijn dan de mogelijkheden die volgen voor onderwijshuisvesting op langer termijn? Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Ik ga geen brede beschouwing doen hoe mooi dit proces is geweest, want dat heeft u allemaal al gehoord. Ik ga gewoon de fracties langs om de concrete vragen of opmerkingen van een reactie te voorzien. Dan begin ik bij de fractie van L3B. Terecht dat u aandacht vraagt voor het binnenklimaat. Ik denk dat ik u daarin gerust kan stellen, dat een aantal schoolbesturen heel specifiek vanaf de allereerste vergadering aandacht hebben gevraagd voor het binnenklimaat en dat dat dus nu bij iedereen hoog op de agenda staat. Ik denk dat corona daar inderdaad nog extra aandacht voor heeft

gevraagd. Wat de effecten zullen zijn van corona op mogelijk nieuwe eisen is voor ons nu echt nog koffiedik kijken. Als die er komen, dan zal dat waarschijnlijk net als BENG en ENG gewoon als een nieuwe maatregel worden uitgerold over het land en dan zullen we daaraan moeten voldoen. Maar misschien kan het ook wel gewoon binnen de huidige klimaateisen worden gerealiseerd, want die zijn natuurlijk strenger dan in het verleden. Daar waar we nieuwe scholen bouwen, nemen wij ze mee bij de bouw. Daar waar de school al bestaat, is aanpassing van het binnenklimaat voor rekening van het schoolbestuur. Meneer Hoppenbrouwer vroeg naar de Prins Johan Friso in relatie tot de Prins Mauritschool, die eerst aan de Orionstraat stond en waarvan de leerlingen nu deels in het hoofdgebouw van de Prins Johan Friso zitten en deels in een tijdelijke locatie op het Hoge Land. Dan snapt u misschien al, dat ik het antwoord ga geven, dat we met het schoolbestuur kijken naar de vervangende bouw voor de tijdelijke locatie op de locatie van het Hoge Land. Dan zijn er 2 opties: op het Hoge Land of op de locatie Orionstraat. Zoals het Spectrum er nu naar kijkt, is de locatie aan de Orionstraat voor de vervangende nieuwbouw een interessantere plek dan de tijdelijke locatie nu op de locatie Hoge Land. Vandaar dat de Orionstraat terug komt, maar dat is dus voor de combinatie van leerlingen, die ooit op de Orionstraat zaten in combinatie met de kinderen, die in de tijdelijke locatie op het Hoge Land zitten. Dan heeft u het over De Parel, die op dit moment met het leerlingental onder de opheffingsnorm zit. Het bestaat omdat het bestuur meer scholen heeft en deze school daarom in stand gehouden kan worden. Op het moment dat we aan de slag gaan in de planning met welke school dan ook, maar in dit geval dan met De Parel, kijken we natuurlijk weer wat de toekomstverwachting is voordat we aan de slag gaan met het bouwen van een school. Maar de verwachting van De Parel is dat het leerlingental de komende periode zal groeien. Vandaar dat ze gewoon in de agenda zijn opgenomen in de planning, omdat het gebouw echt oud is en zeker aan vervanging toe is. Er is een zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs, dat klopt. Daarin onderscheid het openbaar onderwijs van de andere denominaties. De overheid moet zorgen dat er openbaar onderwijs beschikbaar is. Trekken wij dan samen op met Scholengroep Holland om specifiek in Wilderszijde te zorgen voor een openbare school? We trekken met iedereen op. Eigenlijk zijn ze ons allemaal even lief, maar we hebben een specifieke taak voor het openbaar onderwijs. We hebben met alle schoolbesturen gesproken over de ontwikkelingen die er mogelijk zijn op Wilderszijde en we hebben ook bij hun neergelegd, dat we ook daar scholen willen realiseren, die passen bij Lansingerland. Dus niet één school van 1.000 leerlingen, maar 3 van ongeveer 300 tot 350. Dat vinden de schoolbesturen ook een goede keuze, omdat dat past bij Lansingerland. Welke scholen daar een nieuwe plek zullen krijgen, is eigenlijk niet aan de gemeente, want onder de nieuwe wet moeten schoolbesturen zelf een aanvraag indienen bij het ministerie. Zij moeten ook zelf onderbouwen dat ze in de toekomst voldoende leerlingen zullen krijgen voor hun type onderwijs, wat voor onderwijs dat dan ook is. Wij mogen als gemeente een zienswijze geven aan het ministerie op die aanvraag. Ik denk dat het goed is om bij de zienswijze te kijken hoe we daar als college samen met de raad optrekken, maar wij kunnen daar niet in sturen en we kunnen al zeker geen besluit nemen. De 3 schoolbesturen, die nu ook al vaker samen onder 1 dak zitten, hebben wel aangegeven, dat zij daar graag met zijn drieën weer zouden willen landen. Of er dan nog muren tussen zitten, zoals meneer Hoek ze noemde, dat denk ik eerlijk gezegd niet, want ze kwamen hier echt met een plan van: we willen dat onder één dak doen en we willen daar ook echt de meerwaarde zoeken van het samen optrekken. Maar het is dus geen garantie dat het ook gebeurt, omdat elk schoolbestuur bij het ministerie zal moeten onderbouwen, dat er voor zijn aanvraag voldoende animo is. Het zou zomaar kunnen, dat een andere school een aanvraag doet, want zoals u weet staat in de onderwijsvisie tijdelijk benoemd dat onder Lansingerlandse ouders belangstelling is voor een ander type onderwijs. Montessori werd bijvoorbeeld genoemd of de vrije school, dus het zou ook kunnen dat een ander schoolbestuur een aanvraag indient bij het ministerie voor Wilderszijde. In die zin zijn wij ook wel benieuwd en veronderstellen we dat we in Lansingerland misschien wel in een nieuwe situatie zitten, dat we überhaupt in 1 wijk 3 nieuwe scholen gaan realiseren. Dus we zijn daar ook wel benieuwd naar. Zijn we al bezig met de doorstroom van leerlingen naar het voortgezet onderwijs? Ja, zoals we met leerlingenprognoses werken bij het primair onderwijs, zo kijken we natuurlijk ook naar de ontwikkelingen rond het voortgezet onderwijs. Daarbij wel gelijk de kanttekening dat leerlingen voor het voortgezet onderwijs niet automatisch altijd kiezen voor een school in Lansingerland, maar dat het bereik groter is, dus dat er ook leerlingen bijvoorbeeld naar Zoetermeer fietsen of naar Rotterdam, dus dat ligt wel iets anders, maar het VO staat ook bij ons op het netvlies. Komt elke beslissing nog naar de raad? Het is in elk geval zo, dat wat er nu wordt opgenomen in het integraal huisvestingsplan landt in ons meerjaren investeringsprogramma. Dat ziet u natuurlijk ook met enige regelmaat. Als er afwijkingen zijn, komt dat terug in de zomerrapportage, maar zodra we met één specifieke school aan de slag gaan, dan komen we daar zeker over met de raad in gesprek. Dan gaf meneer Hoppenbrouwer nog aan, dat L3B eigenlijk niet zo gelukkig is met de keuze van het college om hier een voorstel neer te leggen voor een bestemmingsreserve voor de kapitaallasten. Dat is wel een bewuste keuze, maar u kan daarin een andere keuze maken als raad, als u denkt dat het beter is om het uit de lopende exploitatie te halen. Het college stelt voor om er een bestemmingsreserve voor in het leven te roepen. Dan kom ik bij de vraag van de VVD over het binnenklimaat bij bestaande scholen. Dat heb ik net al even aangestipt, dat is voor rekening van het schoolbestuur en wij nemen het mee bij de nieuwbouwplannen. Ook u bent geen

voorstander van de bestemmingsreserve, maar daar heb ik al op gereageerd. Verkeersveiligheid is zeker een issue. Ook bij de samen scholen is dat een punt. Daar is het wel vaak een erge puzzel in bestaande wijken, ook omdat die straten niet zijn ingericht op heel veel verkeer en dat het in combinatie met de gecombineerde schooltijden van scholen dichtbij het best wel een issue is. In Wilderszijde zullen we daar zeker aandacht voor hebben, waarbij ik nog wel de opmerking maak, dat we in Wilderszijde ook in de planvorming, zoals u die al heeft behandeld, hebben aangegeven dat we er op sommige delen een verkeersluwe wijk van maken. We gaan in elk geval voor de scholen zorgen, dat die op een veilige manier bereikt kunnen worden. Over de nieuwe scholen heb ik al iets gezegd. Dan kom ik bij het CDA, een toezegging maken van wat in de u beantwoorde vraag al is gezegd over het conflicterende issue als we eerder gaan bouwen dan als scholen gerealiseerd zijn in Bleiswijk. We gaan ervan uit, dat er geen conflict is. En als er een conflict is, dan gaan we dat natuurlijk gewoon oplossen. Als we bezig zijn met de scholenbouw en er zouden al plannen in een vergevorderd stadium zijn, dan gaan we natuurlijk zorgen dat er op een andere plek gewoon tijdelijke huisvesting gerealiseerd kan worden, want we kunnen de kinderen natuurlijk niet op straat onderwijs laten ontvangen. Dus we zorgen altijd dat er voldoende capaciteit is voor de leerlingen, die op dat moment nieuw gebouwd of verbouwd wordt. U gaf ook nog aan, dat nieuwe regelgeving misschien leidt tot meer kosten en of we daar al iets over kunnen vertellen. Ik heb al aangegeven: voor zover het gaat om corona, is het op dit moment nog koffiedik kijken. We gaan ervan uit dat met de BENG en ENG maatregelen zoals ze nu zijn we in elk geval hele mooie toekomstbestendige schoolgebouwen kunnen realiseren en dat we niet direct weer voor aanpassingen zullen staan. WIJ vraagt ook of elk deelplan nog langs komt. Ja, als we aan de slag gaan met de plannen voor een specifieke locatie, dan gaan we daarover in gesprek met u. Ik vat uw advies op als: ga eens lobbyen in Den Haag voor meer geld. Daar heb ik het weleens over gehad met één van mijn collega's in onze regio. Wij vonden het eigenlijk allebei wel een goed plan, maar we constateerden gelijk dat wij in onze regio, omdat we hier Vinex-gemeente zijn, misschien wat uniek zijn in de situatie waarmee wij hebben te dealen, want in het oosten van het land herkennen ze ons pleidooi eigenlijk niet zo. Dus het is wel een belangrijk aandachtspunt en we hebben er ook aandacht voor en we noemen het ook in de commissie van de VNG, maar we delen het niet met heel veel gemeenten als het gaat om de concreetheid ervan. Dat maakt het wel lastig. U doet nog een oproep om niet alleen gezamenlijke school te realiseren, maar om er ook de landelijke pers mee te halen. Dat zou op zich natuurlijk wel mooi zijn, want ik heb pas gezien, dat de school die nu De Parel heet, ooit de Koningin Beatrixschool heette. Dat blijkt de eerste officiële basisschool van Nederland te zijn. Daar is het gele basisschool koffertje overhandigd door de toenmalige minister. Dus we hebben wat dat betreft een naam hoog te houden, dus we gaan kijken of we iets moois kunnen doen in Wilderszijde. De CU wijst op de zorgplicht en doet een oproep om in elk geval te rekenen met ruime ruimte voor kinderen, zodat ze niet als sardientjes in een klaslokaal zitten. Ik ga u gerust stellen, als ik zeg dat we nooit onder de normen realiseren. Ik ga u, denk ik, teleurstellen dat we ook niet zo heel veel middelen hebben om daar extra percentages aan toe te voegen, want vierkante meters zijn in Lansingerland gewoon dure vierkante meters. Dus we houden ons tot nu toe aan de normen. Ik voel me daarin ook wel gesteund doordat de raad altijd heeft gezegd: we bouwen sober en doelmatig. Bij dat sobere voel ik me niet vrij om daar direct heel veel extra ruimte aan toe te voegen. Ik denk wel dat het goed is om de architect die aan de slag gaat te verzoeken heel erg creatief mee te denken hoe je ruimtes zo creatief mogelijk kunt organiseren, dat het ook voor leerlingen interessant is en de ruimten ook speels zijn ingericht. Wat dat betreft hebben die jaren '70 gebouwen, die we nu nomineren voor de sloop, wel heel leuke en interessante hoekjes, zoals we ook hebben kunnen constateren in ons rondje langs de schoolgebouwen. Dat zit er bij de nieuwere bouw iets minder in. Schoolgebouwen aan de Westpolder hebben inderdaad te maken met een snellere groei dan wij hadden voorzien. We zijn daarover met schoolbesturen in gesprek. Als er eerder tijdelijke lokalen nodig zijn, dan gaan we eerder daar tijdelijke lokalen neerzetten. Dat zou betekenen dat de investering voor tijdelijke lokalen misschien ietsje naar voren gehaald moet worden. Maar daarvoor zitten we regelmatig met schoolbesturen aan tafel, omdat er bij nieuwe scholen natuurlijk wel voor elke leerling een plekje moet zijn. En voor een groep leerlingen gewoon een lokaal waarin een juf of meester les kan geven. U doet, en ik denk dat dat terecht is, ook een oproep om bij het afstoten schoolgebouwen wel ruimte en aandacht te hebben voor de emotie, die daarbij hoort. Ik denk dat we die gewoon mee gaan nemen naar het eerstvolgende overleg met het schoolbestuur, want dat is een terecht punt. Nou zal dat bij De Poort misschien weer anders zijn dan bij bijvoorbeeld de Oosthoek in Bleiswijk, omdat de Poort een gebouw is, wat al een monumentale status heeft, dus dat gebouw zal niet worden gesloopt, maar daar vertrekken de leerlingen en dat krijgt waarschijnlijk een andere functie. Maar een terecht punt, denk ik. D66 vraagt aandacht voor de participatie. Ik denk dat ook dat een terecht punt is. Wat dat betreft hebben we tot nu toe goede ervaringen met het project en de voorbereidingen van het project van PWA de Kwakel in Rodenrijs. Ik denk dat we de goede ervaringen zeker mee moeten nemen als goede leerpunten voor alle volgende trajecten. U vraagt nog naar corona en andere vormen, daar kan ik nog niet zoveel over zeggen. Dan kom ik bij GL. U vraagt wanneer de verduurzamingsmaatregelen worden uitgevoerd. Zoals u in ons plan kunt lezen, willen we dat zoveel mogelijk op logische momenten doen, dus als er al iets moet gebeuren in het kader van onderhoud, dan hebben we voorgesteld om op dat moment de verduurzaming

aan te pakken, omdat je dan meestal iets kunt doen in de besparing van de kosten, maar als een maatregel daar niet op kan wachten, dan moet het natuurlijk gebeuren op het moment dat het wel nodig is. Toegankelijkheid is inderdaad niet of nauwelijks expliciet benoemd, maar zit wel standaard in de eisen voor nieuwe gebouwen, dus dat zou echt helemaal geen issue mogen zijn, omdat het inmiddels iets vanzelfsprekends is voor het realiseren van gebouwen die min of meer openbaar toegankelijk moeten zijn. U vraagt ook aandacht voor het participatieproces, maar daar heb ik al iets over gezegd. U vraagt aandacht voor een divers aanbod in Wilderszijde. Dat is terecht, dat u daar aandacht voor vraagt, want in de onderwijsvisie, die in 2017 is vast gesteld, is uit het onderzoek gekomen, dat ouders zeggen: er zou best nog wel een ander aanbod een plekje kunnen krijgen in Lansingerland. Maar nogmaals: wij kunnen daar als Lansingerlandse lokale overheid niet in kiezen of beslissen, omdat die nieuwe wet aangeeft, dat het ministerie dat besluit neemt. De PvdA vroeg eigenlijk heel specifiek aandacht voor de Anne Frank school in Bleiswijk. Ik moet zeggen, dat ik het bijzonder vond hoe u het positioneerde, want ik heb juist bij de schoolbesturen precies de omgekeerde opmerking gekregen toen we begonnen met de eerste gesprekken voor het integraal huisvestingsplan, want de Anne Frank school bleek net zo oud of ongeveer net zo oud, er kan een jaar verschil in zitten, als de Oosthoek en de Wiekslag nu nog zijn, maar de Anne Frank school is veel eerder vervangen. Dus de Anne Frank school loopt eigenlijk vooruit op die andere scholen en omdat die nog heel jong is, zit het nu nog niet in de scope voor slopen en nieuwbouw, dat is echt ver na de scope die we nu hebben in dit integraal huisvestingsplan. Wat we met alle scholen doen, dus ook met de Anne Frank school is vragen wat de leerlingenprognoses zijn voor het volgende jaar en hoe zich dat verhoudt tot de rekenkundige vierkante meters die er zijn en het aantal lokalen, waar je als schoolbestuur recht op hebt. Aan de hand daarvan bepalen we of er voldoende ruimte is in het schoolgebouw, zoals het er staat of dat er doorverwezen moet of mag worden naar een andere school, omdat die leegstand heeft. Die moet dan binnen de 1.250 meter en op een verkeersveilige manier te bereiken zijn voor die kinderen. Als het antwoord op die vragen 'nee' is dan wordt besloten om permanent of tijdelijk extra ruimte bij te bouwen. Dat doen we permanent op het moment dat blijkt dat die hogere leerlingenaantallen langer zijn dan 15 jaar. Is die piek, ook al is het een uitgesmeerde piek, korter dan 15 jaar, dan kiezen we altijd voor tijdelijke huisvesting. Dus zo wordt er bij alle scholen gekeken en dat is ook wat we met Scholengroep Holland bespreken, nu in relatie tot het integraal huisvestingsplan, maar ook in de jaarlijkse prognoses en de jaarlijkse aanpassingen als die nodig zijn. Kort maar krachtig, hoop ik, maar ik ben door de vragen heen. Ik weet niet of er voor meneer Fortuyn nog iets over gebleven is.

Wethouder Fortuyn: Ik wil nog wel even wat adresseren, want ik denk dat mijn collega Van Tatenhove een prima beantwoording gedaan heeft, zelfs op onderdelen die ze aan haar collega over had kunnen laten, dus het is weer met één woord praten en met elkaar goed het dossier onder controle hebben. Ik denk dat de raad, en de commissie nu in het bijzonder, een IHP voor zich heeft liggen over de komende 15 jaar met een goede doorkijk naar waar de opgaven liggen. Dat geldt uiteraard ook voor de financiële onderdelen, die erin zitten. Dat is gebaseerd op de beste wetenschap die we nu hebben. Daar was de vraag van de heer Bergwerff ook op gebaseerd: wat doet de regelgeving verder in de toekomst? Ja, dat is koffiedik kijken. Dit is nu the best knowledge we have today, zo is het opgebouwd. Het geeft in ieder geval een goede doorzicht op welke opgaven we met elkaar te maken hebben. Dat geeft ook de goede samenwerking weer, die wij hebben met de Scholengroep Holland. Er zijn twee dingen, die ik nog even wil adresseren. Er is nog één vraag over gebleven, van L3B. De heer Hoppenbrouwer had het over de opbrengst van grond. Is die erin mee gerekend? Ja, die is erin mee gerekend, maar in de bijlage die u heeft ontvangen, kunt u dat terug vinden op sommige locaties hoe dat is opgebouwd. Daar hebben we informatie over verschaft. Het tweede punt is die verkeersveiligheid. We zijn bezig met de mobiliteitsvisie. Die gaat in kwartaal 4 met u als commissie ruimte besproken worden. Er is ook een paragraaf in opgenomen over de veiligheid rondom scholen. Dus die wordt weldegelijk meegepakt, maar met alle restricties ten opzichte van wat mijn collega aangaf: soms is het ruimtelijk heel erg lastig en zullen we het meer moeten zoeken in gedrag, dat leerlingen meer lopend komen of met de fiets, dat is gezond. Misschien dat corona erbij helpt, dat die beweging bij scholen ook wat gecontroleerder kunnen lopen. Maar het wordt weldegelijk mee genomen in de mobiliteitsvisie m.b.t. de verkeersveiligheid bij scholen. Ten aanzien van de vraag van D66 over het onderzoek naar duurzaamheid bij bestaande scholen. In één van de besluiten staat dat wij een bedrag vragen van € 50.000. Dat is voor een nader onderzoek duurzaamheidsmaatregelen bestaande schoolgebouwen. Dat vragen wij niet voor niets. Daar zitten alle elementen in, duurzaamheid is niet alleen of een gebouw langer overeind kan blijven, maar duurzaamheid is hier een beetje een containerbegrip. Daar speelt ook het binnenklimaat een rol. Zoals u ook ziet, vragen wij ook iets van € 466.000 voor De Baken. Wat is daar het probleem? Daar zit een groot klimaatprobleem. Ja, het heeft vol onze aandacht. We zijn er vanuit vastgoedbeheer volop mee bezig, samen met de schoolbesturen. We hopen daarmee een gezond klimaat en een gezonde toekomst voor onze jeugd in Lansingerland te kunnen realiseren. Dat was het.

Tweede termijn

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik ben er nog, fris en fruitig. Complimenten aan de wethouder, want ze heeft volgens mijn boekhouding slechts één vraag niet beantwoord van een collega partij, maar die zal er dan zelf op komen. Mijn vraag aanvullend is, als het gaat om Wilderszijde: in het masterplan wordt gesproken over 2 basisscholen en ik hoor nu roepen, dat het 3 basisscholen in 1 locatie wordt. Ik weet niet of het masterplan ook in beton gegoten is, maar er zit volgens mij wat licht tussen. Ik zou de vraag van WIJ m.b.t. meer geld, omdat wij in die unieke positie zitten als Vinex-locatie. Maar is het niet zo, dat wij als Vinex-locatie gemeente extra geld krijgen om juist die onderwijshuisvesting bij de kop te pakken? Is daar ook niet een extra potje of een extra aanvraag te doen in relatie tot de algemene uitkering? Ik denk dat het misschien toch wel de moeite waard is, maar ik laat de eer graag aan WIJ, om als raad daar toch een brief over te sturen naar de minister of naar de VNG. Maar dat laat ik graag aan de vrienden van WIJ over. Ik was erg verrast over uw opmerking m.b.t. de Parel, want daar heb ik natuurlijk ook naar gekeken, over het feit dat er meerdere scholen zijn. Dat is nu juist niet aan de orde, want Laurentius en het Spectrum hebben allemaal meerdere scholen. Als je dan onder de opheffingsnorm zit, dan mag je met elkaar compenseren, maar dit is een éénpitter. Met welke scholen wordt er dan vergeleken en hebben zij de mogelijkheid om door te gaan onder opheffingsnorm van 157? Het tweede deel dat mij verraste is dat u zegt: het schoolbestuur voorspelt een groei. Maar ik heb naar de prognose gekeken, die bij de stukken zat, nogmaals dank daarvoor, tot 2039 gaan ze de min in en zelfs nog minder dan wat ze nu hebben zitten. Ja, ik ben daar wel wat verrast over. Ik hoop dat u daar nog een nadere toelichting op kan geven. Met wie gaan we dan vergelijken? Dan de Prins Johan Friso en Maurits, ja, ik vind het toch wel een beetje discutabel, maar ik heb de stukken van destijds niet meer nagelezen, maar één van de redenen was, dat de aanwas uit de wijk onvoldoende was. Wat maakt het nu ineens, dat men verwacht dat als men de Friso school zou verplaatsen, dat dat ineens een garantie is om de Orion te vullen? Dan wel in kleinere vorm, mag ik aannemen, want het is echt een grote school. Eigenlijk het argument, in 2015 was het argument van de ouders van de Friso ook: kunnen die niet daar heen. Wat was toen een no-way area, maar nu is het wel een mogelijkheid. Ik vind dat wel vreemd, dus daar wil ik ook nog een toelichting over. Als het gaat om die kapitaalbestemmingsreserve, ja, u zegt: ik heb er een bewuste keuze in gemaakt. Ik wil nogmaals herinneren: wij hebben ditzelfde vraagstuk besproken in Blok B, daar heeft de raad in meerderheid die reserve afgeraden, dus daar tegen gestemd en dan vind ik het toch wel bijzonder, dat het college dan denkt: toen hebben ze het afgewezen, nu zullen ze het wel doen. Het zou mij verbazen, want ik denk dan: er is niets veranderd. Nogmaals, het is gewoon volgens mij, maar dat zal meneer Meester mij nog wel influisteren: je mag structurele uitgaven niet incidenteel dekken. Laten we nou wel zuiver onze robuuste boekhouding in de gaten houden. Ik zeg: wethouder, verzin een list en doe het ten koste van de exploitatiebegroting en ga niet dit soort fratsen doen. We hebben ook afgesproken met elkaar, dat we minder bestemmingsreserves hebben of willen hebben. Ik heb nu de indruk, maar ik heb ze nog niet geturfd, dat het aantal bestemmingsreserves weer explosief is gestegen. Dat belemmert ons ook in het keuzes maken. Ik ben er geen voorstander van en ik handhaaf, en ik hoop dat met de VVD te kunnen doen, om met een amendement te komen op dat vlak. De voorzitter: U bent door de spreektijd heen. De heer Hoppenbrouwer: Dan zal ik dat wederom respecteren.

De heer Pat El, VVD: Ik zal het kort houden. We sluiten ons aan bij L3B. Een bestemmingsreserve doe je over het algemeen voor onvoorziene uitgaven. Al deze normen zijn voorzien, dat konden we jaren weten, dus daar is een reserve niet voor. Dus we sluiten ons daar helemaal bij aan. Overigens dank ik de wethouders voor hun antwoorden. Ik heb nog wel één opmerking over verkeersveiligheid. Op het moment dat je een school vestigt, dan kan het zijn, dat die school een regionale uitstraling heeft, zeker als we het hebben over bijvoorbeeld een Montessori school, daar hebben we er geen één van in Lansingerland. Met regionaal bedoel ik: het kan zijn, dat er dan leerlingen willen komen uit meerdere wijken in Lansingerland, we hebben een vrij grote gemeente. Of zelfs uit buurgemeenten, Rotterdam Hillegersberg om maar wat te noemen. Het is wel heel belangrijk om dat voor ogen te hebben op het moment dat er een planning plaats vindt in een wijk, zeker als die wijk als autoluw is aangemerkt, want je krijgt dan gewoon een onoplosbare puzzel. Uiteindelijk zullen deze jonge kinderen dan niet allemaal naar school fietsen, want het gaat ook om kinderen van 6, 7 of 8 jaar, die je meestal niet alleen lange afstanden wil laten fietsen. Mijn oproep is dus wel om heel goed na te denken, vooraf, want ik heb zelf een aantal keer gezien als dat later in het proces gebeurt, dat er ja wordt gezegd tegen een school en dan wordt er nog eens nagedacht over de verkeersafhandeling, dat dan de puzzel vaak niet meer op te lossen is. Dus daar wil ik hier toch nog even speciaal aandacht voor vragen. Verder zijn al mijn vragen beantwoord. Toch nog één kleine opmerking, sorry, dat ik erop terug kom. Als we het hebben over het binnenklimaat, wil ik toch nog even aan de wethouder vragen: de wethouder geeft aan, dat de scholen daarover gaan en dat de kosten voor de scholen zijn, maar zover wij hebben begrepen, als er een investering plaats vindt en er moet wat aan het gebouw gebeuren aan de binnenkant, dan moet de gemeente daar toestemming voor geven. De vraag is of wij goed begrijpen dat in principe de gemeente open zal staan voor dit soort investeringen en wijzigingen aan de gebouwen, daar waar het gaat om het verbeteren van het

binnenklimaat. Dat heb ik nog niet expliciet gehoord van de wethouder, dus toch nog even deze vraag. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Twee dingen. De wethouder zegt bewust gekozen te hebben voor financiering uit de bestemmingsreserve. Kan de wethouder deze bewuste keuze toelichten? Dat had ik net eigenlijk al verwacht, omdat zij ook wel hoorde dat er vanuit de raad een andere mening te horen is. Daarnaast is er een vraag niet beantwoord aangaande de tijdelijke huisvesting. In onze technische vragen wordt gerefereerd naar uitwijken naar de noordrand van Bleiswijk. Ik vroeg: wat is de noordrand? Dat is best een breed begrip. Kan de wethouder dat duidelijk maken? Dank u.

De heer Hoek, WIJ: Dank voor de uitgebreide toelichting. Helder. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Hoppenbrouwer. Lobbyen kan nooit kwaad. Ik denk dat het goed is dat wij een inspanning blijven plegen, juist omdat wij een enorme groeigemeente zijn en voor veel extra kosten zitten, om dat tussen de oren te krijgen in Den Haag. De vergelijking met andere delen van het land begrijp ik niet zo, want die hebben toch ook met ENG en BENG te maken en ook met stijgende bouwkosten. Alleen, wij hebben daar in het kwadraat mee te maken, omdat we meer scholen bouwen. Ja, ik zou het bijzonder op prijs stellen wanneer de wethouder de lobby in ieder geval in stand houdt en op alle gebieden, daar waar het mogelijk is, hier aandacht voor te vragen. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Geen nieuwe opmerkingen.

De heer Jonker, D66: Geen nieuwe opmerkingen.

Mevrouw Gabin, GL: De beantwoording van de wethouder was helder en duidelijk. Tijdens de beantwoording vroeg ik mij wel nog af of de schoolgebouwen in Vinex-wijken een secundaire bestemming hebben, want op een gegeven moment groeien kinderen op in Vinex-wijken: wat gebeurt er dan met de schoolgebouwen in die wijken? Kunnen die gebouwen worden omgevormd in woningen? Dat vroeg ik mij nog af.

De heer Xhemaili, PvdA: Allereerst wil ik de wethouder bedanken voor de beantwoording van de vragen. Wat betreft mijn vragen, kreeg ik een mooi procesantwoord m.b.t. hoe het in elkaar zit om te bepalen hoe scholen wel of niet nieuwbouw krijgen, maar ze is niet ingegaan op mijn vraag of het college samen met het bestuur van Scholengroep Holland nog eens goed naar het knelpunt Anne Frank wil kijken om daar een lange termijnoplossing te vinden i.p.v. korte termijn. Als je kijkt naar de prognoses van Bleiswijk, we hebben het kort geleden nog in de commissie ruimte erover gehad dat we daar ook willen gaan bouwen. Anne Frank is een jonge school, dat klopt. Het heeft recentelijk nog nieuwbouw gekregen, maar wat je ziet is dat we nu al een tekort hebben aan lokalen. Het is ook de enige openbare basisschool in Bleiswijk en Bleiswijk gaat de komende jaren ook groeien, dus ik kan me zomaar voorstellen dat ook de vraag naar openbare basisschool ook toeneemt. Daarnaast zei de wethouder dat zij wel of niet kon sturen, maar ja, de openbare basisschool Anne Frank bestaat al, dus daar kan ze dus wel op sturen, omdat het een bestaande school is. Het is niet een nieuw te ontwikkelen school. Dus mijn vraag aan de wethouder blijft nog steeds: kan zij zich inspannen om samen met Scholengroep Holland toch expliciet naar dat knelpunt in Bleiswijk te kijken, hoe we dat structureel kunnen oplossen? Niet met een bijgebouw, dat voor korte termijn is. Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer: Een interruptie op mevrouw Gabin. Ik weet niet welk agendapunt het was, maar ik kan me herinneren dat we 2 maanden geleden een discussie hebben gehad, maar daar deed mevrouw Gabin een pleidooi voor het openbaar onderwijs. Dat heb ik nu in haar bijdrage m.b.t. openbaar onderwijs in relatie tot Wilderszijde helemaal gemist. Is GL van mening veranderd? Dat is de concrete vraag. Mevrouw Gabin: Wij hebben dat inderdaad destijds aangehaald. Ook in mijn eerste bijdrage heb ik dat kort benoemd, dat wij inderdaad met het verzoek van de heer Hoek instemmen en dat wij ook inderdaad voor divers onderwijsaanbod pleiten en dat we inderdaad in Wilderszijde graag een vorm van openbaar onderwijs willen krijgen. Alleen heeft de wethouder in haar beantwoording aangegeven, dat de gemeente daar niet over gaat. Hoe dan ook willen wij er wel voor pleiten dat wellicht de gemeente ergens kan lobbyen of dat zij bij schoolbesturen kan aankloppen of zij interesse hebben om in Wilderszijde een school te stichten.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Ik begin weer gewoon bij L3B. Eerst over Wilderszijde. Ik had het inderdaad over 3 scholen van 300-350 leerlingen. Dat is steeds het uitgangspunt geweest. We hebben bij de bespreking van Wilderszijde aangegeven: dat zou kunnen betekenen dat die 3 scholen onder 1 dak landen op 1 plek, maar het zou ook kunnen dat die scholen op 2 plekken in Wilderszijde gerealiseerd worden,

eentje van 600 en eentje van 300. Zo is er in het concept van Wilderszijde over gesproken, maar we gaan dus uit van 3 typen scholen. Welke schoolbesturen dat onderwijs gaan aanbieden, dat is voor ons nog de grote vraag. U vroeg ook of we, omdat we Vinex-gemeente zijn en zo snel groeien, extra geld krijgen bovenop onze algemene uitkering, waar we die schoolgebouwen dan van kunnen financieren, maar dat is niet het geval. Er zijn allerlei berekeningen om te komen tot een algemene uitkering, maar er zit niet iets extra's in omdat we Vinex zijn en dus met een extra scholenbouwopgave te maken hebben. Dan kwam u terug op mijn beantwoording over de Parel. Ja, de Parel is in Lansingerland een éénpitter, maar de Parel maakt deel uit van het bestuur van LEV. LEV heeft, uit mijn hoofd, 25 scholen onder zijn hoede. Dus als er wordt gerekend met die opheffingsnormen, dan gaat het op het niveau van LEV, dus op het niveau van het bestuur van die stichting. Het bestuur van LEV is iets positiever over de leerlingenprognoses en de ontwikkeling dan dat wij op dit moment zijn. Dus we hebben ook nog niet de schop in de grond gezet voor nieuwbouw, maar op het moment dat de Parel aan de beurt is voor nieuwbouw gaan we op dat moment kijken wat de realiteit is en wat de prognoses zijn en wat voor school daar dan op dat moment qua omvang nodig is. Dan komt u terug op de Prins Johan Friso. Ik weet niet of we elkaar niet hebben begrepen, maar de Mauritschool aan de Orionstraat was destijds een school die vooral voorzag in de behoefte van die wijk. De kinderen van de Orionstraat zitten nu samen met de kinderen, die al op de dislocatie zaten van de PJF samen, of op de hoofdlocatie of op die tijdelijke locatie bij het Hoge Land. De psychologische grens van de Noordeindseweg is blijkbaar kleiner dan dat die voorheen was, want de verwachting is nu bij het Spectrum, dat een nieuwbouw op de locatie van de Orionstraat zowel inwoners trekt uit de huidige wijk van de Orionstraat als uit de wijk aan de oostkant van de Noordeindseweg. Dus dat het een breder doel dient, dan alleen maar die wijk. Bovendien is de wijk Berkel noord natuurlijk ook wel een wijk waar jongere gezinnen komen wonen, omdat daar nu relatief veel ouderen wonen, dus in de toekomst komt daar weer verjonging in die wijk. Maar dat is de keuze voor de Orionstraat. De kapitaallastenreserve, daar heeft nog een aantal mensen naar gevraagd. Volgens de BBV mogen we kiezen voor een kapitaallastenreserve en ook voor andere duurzaamheidsmaatregelen hebben we zo'n bestemmingsreserve ingesteld. Dus dat is de reden voor het college om ook nu zo'n bestemmingsreserve voor te stellen. Dat betekent dat we iets minder belasting neerleggen bij de exploitatiebegroting en dat we het uit die bestemmingsreserve op een BBV manier, maar anders dan waar bij Blok B voor gekozen is. Maar het mag. De VVD vraagt nog aandacht voor het feit dat een ander type school misschien wel zou kunnen betekenen, dat Wilderszijde een school krijgt met een regionale aantrekkingskracht. Dat hebben wij ons inderdaad ook al gerealiseerd, dat het zomaar zou kunnen dat er dan ook kinderen zijn uit onze andere dorpen of misschien wel uit Hillegersberg, die de weg naar Wilderszijde weten te vinden. Mocht dat zo zijn, dan moeten we daar natuurlijk wel aandacht voor hebben, want dat betekent inderdaad, dat er meer verkeersbewegingen zullen zijn. Dan stelde u ook nog een vraag over het binnenklimaat, maar daar gaat waarschijnlijk meneer Fortuyn nog wel iets over zeggen. Als het aanpassingen zijn voor het binnenklimaat binnen in het gebouw en het is al van het schoolbestuur, dan ligt die taak en bevoegdheid bij het schoolbestuur. Is het nog in ons bezit, dan hebben wij daar nog een verplichting, maar daar gaat meneer Fortuyn zo vast nog verder op in. Hoe gaan we schoolgebouwen bouwen als we ze realiseren in de nieuwe wijken? Omdat de verwachting bij u als raad is dat die aantallen kinderen misschien zorgen voor leegstand of voor een mogelijk ander gebruik. Ook dat deel ik, dat die ontwikkelingen zo zouden kunnen zijn, dat zo'n school niet 40 jaar lang maximaal gebruikt hoeft te worden. Wat dat betreft nemen we ook de opgave mee als we nadenken over de bouw: waar kan flexibiliteit aangebracht worden in een gebouw? Alleen al om daaraan tegemoet te komen, maar ook omdat dan met andere leerconcepten misschien ook makkelijker gebruik kan worden gemaakt op een nieuwe manier van hetzelfde gebouw, zonder dat er grote verbouwingen plaats moeten vinden. WIJ doet een beroep op mij om die lobby in elk geval daar waar het kan toch uit te voeren. Waarvan akte. Meneer Xhemaili vraagt nog aandacht voor de Anne Frank. U geeft aan: in Bleiswijk willen we gaan bouwen. Dat is inderdaad precies de reden waarom we elk jaar met de schoolbesturen rond de tafel zitten: hoe zijn de leerlingenprognoses voor dit jaar en hoe zien ze er op termijn uit? We behandelen elke school en elk schoolbestuur op dezelfde manier. Ze zitten ook met zijn allen aan diezelfde tafel, daar zit ik zelf ook bij op het moment dat we dat bespreken. Ook als een school de enige openbare school is in Bleiswijk, en straks is er ook een enige protestant-christelijke school, dat maakt voor ons niets uit in de berekeningen. We houden rekening met het aantal leerlingen en het aantal meters dat daar bij hoort aan voorzieningen in de school, maar ook aan voorzieningen en ruimte op het plein. Als een school recht heeft op een extra lokaal, omdat het een prognose is, die zich meer dan 15 jaar laat zien, dan bouwen we er een extra lokaal bij. Is dat niet zo, dan wordt het opgelost met tijdelijke lokalen. De prognoses van de Anne Frank school op dit moment zijn niet van dien aard, dat er nu moet worden overwogen om daar bij te bouwen. Dat geeft ook het schoolbestuur niet aan, want we hebben intensief gesproken met het schoolbestuur samen met de andere schoolbesturen over de plannen, ook voor Bleiswijk. Het plan dat er nu ligt is echt realistisch. De heer Bergwerff: Ik merkte dat u het CDA voorbij was, maar ik had nog de vraag gesteld over die noordrand van Bleiswijk. Wethouder Van Tatenhove: In principe kiezen we voor de locatie de Lijsterlaan, omdat dat dichterbij de scholen is en omdat daar dan alle scholen gebruik van kunnen maken. Is dat niet mogelijk, dan is de noordrand van

Bleiswijk, wat we ook wel noemen: het terrein bij de Lange Vaart. Dus dat ligt iets minder aantrekkelijk, dus vandaar dat de voorkeur echt gaat naar de locatie van de Lijsterlaan. De heer Hoek: U stelt n.a.v. ons lobbyverzoek, waarvan akte, betekent dat: dat ga ik doen? Wethouder Van Tatenhove: Ja, dat ga ik wel inbrengen, maar ik heb wel de waarschuwing gegeven, dat wij redelijk uniek zijn, omdat wij een Vinex-gemeente zijn en dus echt relatief veel spiksplinternieuw bouw moeten doen, niet alleen vervangende nieuwbouw, maar ook echt uitbreidingsnieuwbouw. Dat komt niet zo vaak voor in die omvang. Wij zitten in het westen van het land met duurdere grondkosten, onze vierkante meters zijn duurder. Maar soms is ook gewoon het bouwen van een gebouw in het westen duurder. Het ligt een beetje aan de markt, maar op het moment dat we in een hoogconjunctuur een schoolgebouw moeten realiseren en het moet wel echt gebeuren, ja, dan komen niet alle bouwvakkers vanuit het oosten, maar dan moeten we het doen met de aannemers die hier zijn en die hebben vaak in een hoogconjunctuur keuze uit werk. Dan is het gewoon duur. De heer Xhemaili: Dank u wel voor de beantwoording. Toch bekruipt mij een gevoel van: het kan niet zo zijn dat er nu al ruimte tekort is bij de Anne Frank school, die vrij nieuw is, dat dat zich in de toekomst niet weer voor gaat doen. Daarom kan ik mij niet voorstellen, dat de besturen van de Anne Frankschool daar ook niet op attendeert om meer ruimte te laten creëren voor de betreffende school. Ik vraag aan de wethouder: hoe kan het dat er nu al tekorten zijn en in de toekomst niet, terwijl we wel gaan bouwen in Bleiswijk de komende 15 tot 20 jaar. Op korte termijn gaan we zeker niet bouwen, maar na 15 jaar gaat het wel volgebouwd worden in Bleiswijk. Hoe zijn die verhoudingen, dat er nu al tekorten zijn en in de toekomst dan niet, terwijl we wel gaan bouwen in Bleiswijk? Wethouder Van Tatenhove: Op dit moment zijn er geen tekorten op de Anne Frank school en ook in de nabije toekomst verwachten we met de leerling prognoses geen tekorten. Op dit moment is zelfs met de officiële normen iets over. Ze hebben te maken met een overschot aan vierkante meters. Ik weet niet hoe u aan de informatie komt, misschien moet u aan de andere kant nog eens vragen hoe het zit, want we hebben echt met Anke van Vuuren rond de tafel gezeten. We bespreken met haar deze cijfers en we komen samen tot de conclusie dat we, zowel overheid als onderwijs, deze cijfers als realistische prognoses zien en daarom ligt het plan er zoals het er op dit moment ligt. Als we met de normen rekenen is er op dit moment een overschot en niet een tekort. De heer Hoppenbrouwer: Ik ben nog even aan het kauwen op de Parel. Ik neem aan, dat als de wethouder zegt: je mag compenseren met meerdere scholen, dat het dan wel in Zuid-Holland blijft. Dat we niet gaan vergelijken met scholen van hetzelfde schoolbestuur in Brabant en Zeeland. Is het alleen om Zeeland? Dan vraag ik me toch echt af of wij een school in stand moeten houden, het zijn er geen 25 maar 15, maar dat vergeef ik u, maar het gaat om scholen in Hardinxveld Giessendam, Waddinxveen, Alphen. Het kan toch niet zo zijn, dat wij een school in stand moeten houden, omdat daar voldoende leerlingen zitten? Dat gaat u toch echt niet menen? Wethouder Van Tatenhove: Het stichtingsbestuur van LEV heeft meer dan 15 scholen, ze zitten in Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland, Zeeland. Ik dacht dat het er 25 waren, het kunnen er ook 23 zijn, maar het zijn er in elk geval meer dan 15. Het is wettelijk zo geregeld, dus daar kan ik verder niet zo heel veel aan veranderen. Het is in Lansingerland een éénpitter, maar het is een schoolbestuur met meerdere scholen. Ik krijg hier door: het zijn er inderdaad 25. Dat is de regelgeving. Op het moment dat we met de Parel aan de slag gaan, dan kijken we natuurlijk weer heel specifiek wat daar de verwachtingen zijn en wat de normen zijn en wat de wetgeving daarover zegt.

Wethouder Fortuyn: Even een paar aanvullingen. De heer Pat El had een vraag rondom klimaatadaptaties binnen gebouwen, of de gemeente daarin meewerkt. Daar kan ik volmondig 'ja' op zeggen, want dat is helder. Wij hebben ook gesprekken met de besturen. Ook daar waar constructie-aanpassingen moeten plaats vinden, zullen wij ook onze verantwoordelijkheid nemen. Maakt u zich geen zorgen, de gesprekken lopen daar prima over. We staan daar open voor. Ten aanzien van de opmerkingen die gemaakt zijn door de heer Hoppenbrouwer en ook door de heer Pat El, over die kapitaalsreserve. Ja, daar kunnen we lang en breed over praten. In de afgelopen AB vergadering is dit punt ook al aan de orde geweest. Wij hebben een nota die hier over gaat, hoe wij omgaan met bestemmingsreserves en kapitaalsreserve. Het is misschien wellicht interessant om die nota opnieuw op tafel te brengen. Dat heeft mijn collega Van den Beukel toegezegd, om die discussie weer opnieuw op tafel te brengen, want het komt elke keer weer boven water. Ik denk overigens niet onterecht. Dan heb ik als laatste punt over die inzet en lobby. Ik zit zelf heel dicht bij de VNG. De VNG doet op dit moment 2 dingen, eigenlijk 3. Die zet enorm in op het onderdeel van de bouwkosten voor scholen, die VNG-norm is al lang niet meer van deze tijd. Ze hebben naar de gemeenten toe gezegd: doe er 40% bij op, dan hopen we dat je het ermee redt, maar de kans dat je het ermee redt, schatten we niet hoog in. Dat signaal is ook naar Den Haag gegaan. Er wordt sterk gelobbyd om een verhoogde bijdrage in de gemeentelijke uitkeringen, om die te gaan verhogen. Dat is 1 lobby. De tweede lobby zit natuurlijk op de WMO. Dat probleem ga ik jullie allemaal niet uitleggen. Als we het over lobby hebben, en meneer Hoek drukt daarop, dat vind ik goed, maar dat speelt ook een rol en we hebben nu ook corona erbij. Kortom: er is veel inzet vanuit die hoek vandaan. Er werd nog een vraag gesteld over verkeersveiligheid. Uiteraard houden we er rekening mee, dat de mobiliteit ook van buitenaf plaats vindt. We zullen dat ook terug laten komen in de mobiliteitsvisie. Daar wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Ik kijk naar L3B en VVD, omdat zij het woord amendement in de mond hebben genomen. Dan zou het geen hamerstuk worden. De heer Hoppenbrouwer: Dat klopt. De heer Pat El: Dat klopt. De voorzitter: Dan wordt het een bespreekpunt.

6.c Wijziging verordening onderwijshuisvesting

Mevrouw Verhoef, PvdA: De verordening onderwijshuisvesting is natuurlijk sterk gelinkt aan het nieuwe IHP, dus het is goed dat ook in lijn met het nieuwe IHP een nieuwe verordening wordt gemaakt. De uitleg die daarbij wordt gegeven is wat ons betreft heel duidelijk. De eenmalige ophoging van 40%, omdat bouweisen nu strenger zijn dan voorheen en ook omdat bouwkosten hoger zijn. De doorwijsafstand bij ruimtetekort is terug gebracht naar 1.250 meter en dat is natuurlijk qua verkeersveiligheid en ook snelheid, waarmee kinderen zich van A naar B en weer terug kunnen begeven, is dat goed. Ook het feit dat duurzaamheid en renovatie als een aanvraagbare voorziening kunnen gelden, dat is ook belangrijk, want dat biedt verruiming om op allerlei manieren de binnenlucht goed te krijgen en ruimte te scheppen via renovatie bijvoorbeeld. De schoolbesturen hebben dit ook gesteund, dus onze fractie kan instemmen met deze nieuwe verordening.

Mevrouw Gabin, GL: De verordening vloeit voort uit de wijziging van het IHP. Het ziet er gewoon helder en duidelijk uit, dus voor ons een hamerstuk.

De heer Jonker, D66: De fractie van D66 kan ook instemmen. Wat ons betreft is het ook een hamerstuk.

De heer Lieverse, CU: Mevrouw Verhoef gaf een samenvatting dat ze zo van mijn papiertje had kunnen oplezen. Hamerstuk.

De heer Hoek, WIJ: Ik sluit volledig aan bij mevrouw Verhoef. Ik had ook eenzelfde bewoordingen gekozen, dus hamerstuk.

De heer Bergwerff, CDA: Een prima stuk, voor ons ook een hamerstuk.

De heer Pat El, VVD: Een hamerstuk met een kleine opmerking, maar dan voor de toekomst. Volgens mij hebben we bij de beeldvorming aangegeven: als er wordt gesproken over 1.250 meter hemelsbreed, dan is het ook goed als dat gekoppeld wordt aan een reistijd. Dat zal voor de VVD niet veranderen, dat wij het als een hamerstuk zullen gebruiken, maar het is wel interessant om daar in de toekomst naar te kijken, want 1.250 meter hemelsbreed kan 5 minuten zijn, maar het kan ook een kwartier zijn. Dat wil ik nog even meegeven aan het college.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Daar gaan we toch iets meer woorden aan wijden. Het spijt me. De woorden van mevrouw Verhoef zijn natuurlijk geweldig. Ik denk dat ze wel allemaal in de gaten moeten houden, dat die 40% plus indicaties zijn vanaf 2015, dus het is meer dan 40%, maar dat even terzijde. Naast de duurzaamheidsafspraken, waar mevrouw Verhoef het over had, zijn er ook twee andere dingen aan toegevoegd, namelijk de introductie van het begrip renovatie en het beperken van medegebruik voor commercieel gebruik, met uitzondering van de kinderopvang. Eigenlijk is nog steeds mijn vraag: wat is het bezwaar tegen, als er leegstand is, dat het commercieel, bijvoorbeeld door een nagelstudio, ingevuld zou kunnen worden? Ik ben daar wel nieuwsgierig naar. Waarom die disclaimer? Ik heb een aantal technische vragen gesteld, dank daarvoor. Ik heb alleen nog 2 vragen. Waarom de afspraken, die gemaakt worden of zijn met het schoolbestuur m.b.t. de bijdrage die zij leveren inzake duurzaamheidsmaatregelen, het binnenklimaat is daar nu bij gekomen, alsmede de verplichting dat zij verantwoording doen op goed onderhoud van de scholen. Dat staat nu niet in de verordening. In de technische beantwoording wordt verwezen: dat staat nu in het IHP. Maar het IHP is geen rechtsgeldig document. Ik zou toch willen pleiten voor opname van die verplichting van de schoolbesturen in de verordening. Ik hoor graag een reactie van mijn collega fracties. Dan mijn laatste stukje, dat gaat ook over de beantwoording van de technische vragen. Dat gaat over de herschikkingsoperatie. Op die vraag is eigenlijk geantwoord: herschikkingsoperaties komen in aanmerking voor vervangende nieuwbouw. Dat werd door het college gekwalificeerd als een politieke vraag. Nu is mijn vraag: doordat we straks het IHP gaan vast stellen, betekent dat dat we eigenlijk besluiten dat alle herschikkingsoperaties, dat gaat dus over de Wiekslag, de Poort en die andere ben ik even kwijt, maar betekent dat dat we hebben gezegd: wij gaan alles vervangend nieuw bouwen? Want dat zou mij te ver gaan. Dan kom ik misschien wel met een ander verhaal bij het IHP. Hebben wij impliciet een politieke beslissing genomen dat alles vervangende nieuwbouw is en dat er nooit meer sprake kan zijn van iets anders? Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove: Ik heb volgens mij alleen een vraag van L3B. Het onderhoud hebben we nu opgenomen in het IHP en niet meer in de verordening. U geeft aan: ja maar, de verordening heeft een

wettelijke status. Maar die heeft het IHP straks ook, dus in die zin is het ook in het IHP geborgd, waar de verantwoordelijkheden liggen en wie wat moet doen. Met het vast stellen van het IHP hebben we vastgelegd, wat er met welk gebouw op welke termijn moet gebeuren. Voor de scholen, die we op basis van het onderzoek van HEVO hebben gecategoriseerd als scholen, waarvoor sloop en nieuwbouw het meest logische is, daar komt nieuwbouw voor, maar scholen die gerenoveerd kunnen worden, gaan we natuurlijk niet slopen. Maar een school heeft een bepaalde levensduur en de scholen zijn nu technisch beoordeeld. Voor de scholen, zoals ze nu in het IHP staan om in aanmerking te komen voor sloop en nieuwbouw, daar komt sloop en nieuwbouw. Ik zie u moeilijk kijken. De heer Hoppenbrouwer: Ik kijk altijd moeilijk, maar het gaat mij om een herschikking. Ik ga ervan uit, dat er een herschikkingsoperatie is, bijvoorbeeld de Poort, Wiekslag. Dat is een herschikkingsoperatie, dat staat even los van de staat van onderhoud, zo heb ik het gelezen, kan er altijd sprake zijn van vervangende nieuwbouw. Ik denk dan: die discussie over de vraag of wij vinden dat er niet gerenoveerd kan worden of dat het anders kan, die discussie heeft nu niet plaats gevonden. Waar mijn zorg zit, is dat wij nu impliciet zeggen: we gaan te allen tijde vervangende nieuwbouw doen. Als dat zo is, dan halen we dat uit de verordening, want dat heeft dan geen meerwaarde. Wethouder Van Tatenhove: Als het niet nodig is, gaan we natuurlijk niet zomaar nieuw bouwen. Als we gaan herschikken, dan kan het ook zo zijn, dat de scholen ruilen van gebouwen, omdat dat beter past bij de leerlingentallen, maar dan gaan we niet zomaar een nieuwe school realiseren voor die scholen. Dus bij herschikking kijken we naar de optimalisering. Het is niet zo dat scholen perse een nieuwe locatie en een nieuw gebouw krijgen. De heer Hoppenbrouwer: Het ruilen staat ook als een apart artikel in de verordening, dus dan hebben we het gewoon over iets anders. Maar gelet op de klok en de tijd is het niet de moeite waard om daar nu heel erg over te soebatten, want iedereen vindt het allemaal een geweldig stuk, ik ook, maar dit is wel iets wat ik graag wil weten. Wat mij betreft doen we het als een hamerstuk. Als ik ontevreden over het antwoord ben, dan haal ik hem terug, maar ik verwacht het niet.

De voorzitter: Ik wil nog voor de zekerheid een tweede termijn, maar dat doe ik even met rondkijken. Ik zie smekende ogen van: nee, nee, nee. Dan maken we er inderdaad een hamerstuk van. Dan gaat het als hamerstuk naar de raad.

7a. Actualiteiten uit het college

Wethouder Van Tatenhove: Gezien het tijdstip denk ik, dat we vragen of we er even een briefje van 4 regels van kunnen tikken.

Wethouder Arends: Ik heb een aantal uren gewacht, dus als u het toelaat, dan geef ik informatie. Voor mij is het 2 minuten en dan zijn we met zijn allen weer tevreden. Ik wil u toch even mee nemen met de effecten van de coronacrisis op de uitkeringen. Het aantal WW-uitkeringen stijgt nog steeds, maar minder hard als aan het begin van de coronacrisis. U moet weten dat er nu 800 mensen in Lansingerland een WW-uitkering krijgen, waarvan 106 mensen onder de 27. Het aantal bijstandsuitkeringen groeit eigenlijk nog niet. De verwachting is wel dat het na de zomer gaat stijgen vanwege de afloop van de WW en ook het einde van de TOZO-regeling 1. Er zijn 838 Lansingerlandse ondernemers, die op dit moment gebruik hebben gemaakt van TOZO 1. De verwachting is dat er bij de TOZO 2 minder gebruik zullen maken, omdat de verdienende partner, dat is 60%, mee berekend gaat worden. Als laatste zijn er 475 Lansingerlandse ondernemers, die een beroep hebben gedaan op de tijdelijke noodmaatregel, de overbrugging werkgelegenheid. Vanaf begin juli kan de nood 2 worden aangevraagd bij UWV. De top 3 sectoren van de meeste toekenningen van de NOW is de horeca/catering detailhandel en ook commerciële dienstverlening. Dat was even mijn informatie vanuit het college. Dank u wel.

De voorzitter: Ik weet niet of alle cijfers echt geland zijn bij iedereen, misschien goed dat u dat ook nog even schriftelijk aan ons doet toekomen. De heer Hoppenbrouwer: Ik was eigenlijk nieuwsgierig n.a.v. publicatie in de landelijke pers of ook sportverenigingen aanspraak hebben gemaakt op de gemeente in financiële zin. Wethouder Van Tatenhove: We hebben bij de sportverenigingen aan het begin van de coronaperiode gezegd, dat we nog niet weten hoe het precies zal verlopen, maar dat we zullen zorgen dat zij niet kunnen omvallen dankzij de coronacrisis. We zijn nu met hen in gesprek om te inventariseren: wat heeft het jullie gekost, hoe staan jullie ervoor, waar hebben jullie hulp bij nodig? Maar een compleet overzicht hebben we daar nog niet van.

7b. Actualiteiten uit de commissie

Geen opmerkingen.

7c. Verbonden partijen

Geen opmerkingen.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter, om 00.11 uur (3 juli 2020): Er is geen rondvraag, dus dan kom ik bij de sluiting. Ik heb even in de agenda gekeken. Wij zien elkaar als commissie pas weer op 17 september. Doet u mij een plezier: blijft u tot die tijd gezond. Hele fijne avond.

Gemeenteraad Lansingerland

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Martijn de Koning

Telefoon
14 010

E-mail
info@lansingerland.nl

Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 6 oktober 2020
Ons kenmerk U20.07618
Uw brief van

Onderwerp **Reactie bespreekstuk
Accommodatieplan Sport en tarieven**

Geachte leden van de Raad,

Naar aanleiding van de bijeenkomst met sportverenigingen in juli 2020 agendeert u in de commissie Samenleving op 8 oktober 2020 een bespreekstuk. Dit bespreekstuk wordt ingebracht door Leefbaar 3B en betreft de uitgangspunten van het accommodatieplan. In deze brief geven wij een inhoudelijke reactie op de in het bespreekstuk opgenomen onderwerpen. U kunt de inhoud van deze brief betrekken bij de bespreking in de commissie Samenleving op 8 oktober aanstaande.

Proces accommodatieplan

Wij volgen bij het opstellen van het accommodatieplan een zorgvuldig traject. Wij hebben hierbij gekozen voor een stapsgewijze aanpak waarin wij uw Raad en sportverenigingen zoveel mogelijk meenemen. Om dit te bereiken legden wij onder andere een uitgangspuntennotitie aan uw Raad voor. Deze werd op 9 december 2019 besproken in de commissie Samenleving. Deze bespreking leidde tot aanpassing van de uitgangspuntennotitie, die wij in raadsbrief U19.10045 toelichtten. De hierdoor gewijzigde uitgangspuntennotitie fungeerde als richtsnoer bij het opstellen van het accommodatieplan.

Wij informeerden de sportverenigingen op 15 oktober 2019 over de opzet van het accommodatieplan. Hierbij lichtten we onder andere de systematiek en de eerste uitkomsten van de capaciteits-berekeningen toe. De input uit deze avond is, samen met de opmerkingen van uw Raad op de uitgangspuntennotitie, verwerkt in een concept-accommodatieplan. Op 5 februari lichtten wij de inhoud van dit conceptplan toe aan sportverenigingen. Zoals wij u informeerden in onze raadsbrief U20.01427 bleek hierbij dat met name de buitensportverenigingen uit Berkel en Rodenrijs kritisch staan ten opzichte van een deel van de inhoud van dit conceptplan. Om een accommodatieplan met draagvlak te realiseren achtten wij extra afstemming noodzakelijk. Wij planden extra bilaterale overleggen met verschillende sportverenigingen in en verwerkten diverse

inhoudelijke opmerkingen in het conceptplan. Door de corona-crisis is de uitwerking van deze taken enige tijd on-hold gezet. Op dit moment dienen nog een aantal bilaterale gesprekken met verenigingen gevoerd te worden en een aantal berekeningen aangepast te worden.

In het vervolg van deze brief gaan wij in op de vier onderwerpen uit het bespreekstuk.

1. Looptijd van het accommodatieplan

In de uitgangspuntennotitie is het volgende opgenomen over de looptijd van het accommodatieplan:

- *Het accommodatieplan geeft inzicht in het fysieke sportlandschap van de komende 10 jaar.*
- *Bij het opstellen van onze capaciteitsberekening gaan we uit van het aantal inwoners van onze gemeente in 2030: 70.000-75.000 inwoners (VINEX-opgave).*
- *Wij evalueren het accommodatieplan door middel van een ‘midterm review’ op de helft van haar looptijd, dus na 5 jaar.*

Tijdens de bijeenkomsten met sportverenigingen in februari en juli 2020 gaf een aantal verenigingen aan het wenselijk te vinden om de planningshorizon van het accommodatieplan verder in de toekomst te stellen dan 2030.

Reactie

Bij het bepalen van de toekomstige capaciteitsvraag van sportaccommodaties spelen met name de volgende twee variabelen een rol:

- a) de toekomstige bevolkingssamenstelling van onze gemeente.
- b) de veranderende vraag naar sportaccommodaties.

Ad a)

Bij de bevolkingssamenstelling is met name het aantal inwoners en de leeftijdsopbouw relevant. In het accommodatieplan gaan we uit van de jaarlijks opgestelde meerjaren-bevolkingsprognose. Deze prognose wordt onder andere gebaseerd op de toekomstige woningbouwproductie. Hoe verder we onze planningshorizon naar de toekomst verschuiven, hoe minder zekerheid deze prognose biedt.

Ad b)

Naast de toename van het aantal inwoners van onze gemeente is het bij het bepalen van de toekomstige behoefte aan sportaccommodaties van belang om rekening te houden met trends. De vraag naar sportaccommodaties is immers niet stabiel: de populariteit van verschillende sporten, en daarmee de vraag naar sportaccommodaties, is continu in beweging. Op dit moment worden bepaalde sporten populairder (zoals damesvoetbal en hockey), hebben andere sporten te maken met een dalend aantal beoefenaars (zoals tennis), komen er nieuwe sporten op (zoals padel- en beach sporten) en blijft de populariteit van georganiseerd en ongeorganiseerd sporten toenemen in de buitenruimte toenemen.

Het is hierdoor een continue uitdaging om ons aanbod van sportaccommodaties aan te laten sluiten op de steeds veranderende vraag. Het is niet of nauwelijks mogelijk de ontwikkeling van deze vraag op langere termijn te voorspellen: het doortrekken van bestaande trends en ontwikkelingen biedt hierbij onvoldoende houvast.

Op basis van het bovenstaande overwegingen namen wij in de uitgangspuntennotitie een planningshorizon van 10 jaar op. Om recht te doen aan de beschreven onvoorspelbaarheid en in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen stelden wij een 5-jaarlijkse midterm-review voor. Hierin kunnen we periodiek in beeld brengen of de bestaande accommodaties in capaciteit en soort nog voldoen aan de huidige en te verwachten vraag, kunnen we inspelen op nieuwe ontwikkelingen en daarin investeren indien dat wenselijk is. En we voorkomen dat we investeringen doen in de ‘verkeerde accommodaties’, die minder in trek blijken doordat de vraag verschuift.

2. Capaciteit opvangplan

In de uitgangspuntennotitie is het volgende opgenomen over capaciteit en het uitbreiden van sportaccommodaties:

- *Wij beschouwen de benodigde capaciteit per sport over de hele gemeente. Als er in een kern/vereniging een tekort aan capaciteit is en in de andere kern een overschot compenseren deze elkaar.*
- *Wij gaan zo slim mogelijk om met de bestaande capaciteit van alle sportaccommodaties in onze gemeente. Uitbreidingen zijn alleen aan de orde als er (samengevat):*
 - *een objectief capaciteitstekort wordt vastgesteld aan de hand van de voor de betreffende sport geldende normen.*
 - *dit tekort ook na optimalisatie van het gebruik aanwezig blijft (waarbij voorkeuren voor gebruik op bepaalde dagen/uren en adviezen van sportbonden niet per definitie maatgevend zijn).*
 - *het tekort meer geprognosticeerde capaciteitsvraag minder dan 40% van een beoogde uitbreiding bedraagt ten tijde van de geplande realisatie. Aanvullend hierop dient er een realistisch zicht te zijn op 75% gebruik van de capaciteit binnen 10 jaar.*

Tijdens de bijeenkomsten in februari en juli hebben een aantal verenigingen aangegeven het wenselijk te vinden om in het accommodatieplan rekening te houden met een zekere mate van overcapaciteit ten opzichte van de huidige berekeningen. Op deze wijze kan onvoorziene extra groei van de vraag naar sportaccommodaties en de extra capaciteit resulterend uit de groei van onze bevolking na 2030 opgevangen worden. Hierbij is door de verenigingen van het Hoge Land het voorstel gedaan om één of meer sportverenigingen te verplaatsen van het Hoge Land naar een nieuw aan te leggen vierde sportpark.

Reactie

De uitgangspunten over capaciteit in de uitgangspuntennotitie zijn opgesteld met het doel om zuinig om te gaan met de ons ter beschikking staande middelen en ruimte. Bij het uitbreiden van sportaccommodaties gaat het immers om grote bedragen, zowel voor wat betreft de benodigde investeringen als het onderhouden van de accommodaties. Dit geldt in nog grotere mate bij het realiseren van een extra sportpark. Gezien de impact van dergelijke beslissingen op onze huidige en toekomstige begroting is het wenselijk om de nut en noodzaak van het uitbreiden van de sportaccommodaties objectief te onderbouwen.

Om de huidige en toekomstige (in 2030) voor sport benodigde capaciteit aan accommodaties in beeld te brengen lieten wij in het najaar van 2019 door een extern bureau onderzoek verrichten. De capaciteitsberekeningen die hierbij uitgevoerd werden zijn gebaseerd op een

raming van de toekomstige ontwikkeling van het aantal sporters en de normen voor capaciteit die aangehouden worden voor verschillende soorten. Hoewel het hierbij gaat om een raming die per definitie de nodige onzekerheid bevat (met name voor wat betreft de raming van het toekomstige aantal sporters) concluderen we aan de hand hiervan dat er in 2030 alleen sprake is van een capaciteitsgebrek dat de in de uitgangspunten geformuleerde drempelwaarde van 40% overstijgt voor hockey en voetbal op sportpark het Hoge Land. Dit tekort kan effectief opgelost worden door het aanleggen van een extra hockeyveld en het ombouwen van een gras-voetbalveld naar kunstgras.

Voor andere sporten geldt dat er op basis van de huidige berekeningen in de periode tot 2030 en in de jaren hierna geen sprake is van een capaciteitstekort dat de in de uitgangspunten vastgestelde drempelwaarde van 40% overschrijdt. Het realiseren van extra capaciteit op een vierde sportpark is hierdoor niet in lijn met de vastgestelde uitgangspunten.

3. Prestatiesport

In de uitgangspuntennotitie is het volgende opgenomen over breedte-/prestatie-/topsport en de voorzieningen hiervan.

- *Het accommodatieplan gaat over breedtesport. Voor topsport bieden de omliggende gemeenten voldoende mogelijkheden.*
- *Indien sportverenigingen bij renovatie of de aanleg van nieuwe accommodaties een hoger kwaliteitsniveau ambiëren dan de gemeente is dit mogelijk, indien de meerkosten voor de aanleg, onderhoud en eventuele afwijkende afschrijvingsperiode gedragen worden door de betreffende sportvereniging.*

U wilt van mening wisselen over het faciliteren van prestatiesport in het accommodatieplan. Prestatiesport is een tussenvorm tussen breedte- en topsport waarbij een sportvereniging met een standaard seniorenteam uitkomt op het hoogste of op het één na hoogste niveau in de landelijke competitie (niet beroepsmatig). Een aantal verenigingen geeft aan dat bij de sportieve ambities en de groei van onze gemeente een dergelijke 'kwaliteitsslag' passend is.

Reactie

We zien sport en bewegen als essentieel voor een fysiek en sociaal gezonde samenleving. Mensen worden van sporten fitter, energiever en sterker. Ze blijven daardoor langer vitaal en gezond. Sporten is goed voor de emotionele ontwikkeling en leidt tot een sterker sociaal netwerk. In ons sportbeleid richten we ons vooral op doelgroepen die extra aandacht verdienen zoals jongeren, senioren en mensen met een laag inkomen of een beperking. De positieve maatschappelijke impact van sport is meer dan de sportieve prestatie van individuen of teams. Om deze impact te optimaliseren richtten wij ons tot op heden op het faciliteren en stimuleren van de breedtesport.

Het faciliteren van prestatiesport vraagt over het algemeen om extra en kapitaalintensieve investeringen. Het is de vraag in welke mate de aanvullende maatschappelijke impact van prestatiesport op het gebied van bijvoorbeeld citymarketing of het inspireren van jongeren zich verhouden tot deze investeringen. Hiernaast is de doelgroep van prestatiesport een relatief sterke groep met een groot zelf organiserend vermogen.

De lijn die wij tot nu toe volgden bij het faciliteren van prestatiesport en opnamen in de uitgangspunten, is dat wij bereid zijn hieraan mee te werken, maar dat de meerkosten ten opzichte van een breedtesportvoorziening ten laste worden gebracht van de gebruiker. De twee watervelden van HBR (gerealiseerd in cofinanciering met deze vereniging) zijn hier voorbeelden van.

4. Tarieven

U geeft aan dat een aantal verenigingen aangeeft dat de tarieven van 2019 en 2020 niet gelijk zijn aan die van 2018 en verzoekt ons om hierop een reactie te geven.

Reactie

De netto-huurtarieven zijn voor sportverenigingen in 2019 en 2020 niet gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Voor de binnensportverenigingen zijn deze zelfs met 6% verlaagd. De discussie over dit onderwerp hangt samen met een aantal wijzigingen in de fiscale regelgeving met ingang van 1 januari 2019. Deze wijzigingen hadden gevolgen voor de doorrekening van de btw over het gebruik van sportaccommodaties. Met name bij de buitensport kan hierdoor de indruk ontstaan dat de tarieven verhoogd zijn. Deze constatering is niet juist. Hieronder lichten wij dit toe voor achtereenvolgens buiten- en binnensport.

Buitensport

Met ingang van 1 januari 2019 werd de mogelijkheid om bij het verhuren van sportvelden btw (6%) in rekening te brengen afgeschaft. Hiermee werd ook de mogelijkheid om btw op investeringen terug te vorderen bij de belastingdienst afgeschaft. Hierdoor is voor de gemeente een extra kostenpost ontstaan. Om dit te compenseren is er een landelijke subsidieregeling beschikbaar vanuit het Rijk. Dit is een maximale subsidiepot van 185 miljoen. Omdat de totale subsidiepot is overschreden hebben we naar rato 81% van de door ons aangevraagde subsidie ontvangen. Dit betekent dat we voor 2019 € 33.500 (2020: € 45.000) hogere lasten hebben dan in 2018.

Om deze reden heeft uw raad bij het vaststellen van de tarievennota 2019-2020 (BR1800089) besloten om de tarieven inclusief btw voor de buitensport gelijk te houden.

Ter illustratie een fictief voorbeeld:

- **2018:** wij brachten vereniging X €100,- +6% btw = € 106,- in rekening. Hiervan droegen wij € 6,- af aan de belastingdienst. Onze inkomsten zijn hierdoor € 100,-.
- **2019:** wij brachten vereniging X € 106,- exclusief btw in rekening. De vereniging betaalt dus hetzelfde bedrag als vorig jaar, onze inkomsten zijn hierdoor € 106,-.

Deze bruto/netto regeling levert ons sinds 2019 jaarlijks € 28.000,- aan hogere huurinkomsten op, overigens zonder dat de verenigingen hierdoor gedupeerd worden: zij betalen gewoon hetzelfde bedrag als in 2018, omdat zij de btw niet kunnen terugvorderen. Omdat het investeringsvolume en de exploitatiekosten jaarlijks verschillen hebben we als gemeente over 2019 een nadeel van € 5.500,- en voor 2020 een nadeel van € 17.000,-.

Binnensport

Ook bij de binnensport spelen de hierboven beschreven ontwikkelingen rond het doorrekenen van btw. In afwijking op de keuze die bij de buitensport gemaakt werd hebben wij hierbij besloten om de wegvallende inkomsten uit de terugvordering van btw op investeringen niet te vertalen in een hoger bruto-huurtarief. Voor de binnensport betekent dit voor 2019 extra lasten van € 29.500 (2020: € 38.000). Hiermee gaven wij invulling aan uw amendement A2018-17 d.d. 19 oktober 2018. Wij informeerden uw raad over dit besluit middels raadsbrief U19.01694 d.d. 12 juni 2019.

Ter illustratie wederom een fictief voorbeeld:

- **2018:** wij brachten vereniging Y €100,- +6% btw = € 106,- in rekening. Hiervan droegen wij € 6,- af aan de belastingdienst. Onze inkomsten zijn hierdoor € 100,-.
- **2019:** wij brachten vereniging Y € 100,- exclusief in rekening. De vereniging betaalt hierdoor € 6,- minder, onze inkomsten blijven gelijk op € 100,-.
- Tegenover deze gelijkblijvende inkomsten staan net als bij de buitensport lagere inkomsten uit de aftrek van de btw op investeringen.

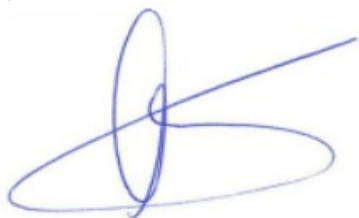
Ter verdere illustratie van het bovenstaande hieronder een voorbeeld van het verloop van de tarieven voor een sporthal en een voetbalveld over 2018 tot en met 2020.

	Tarief 2018 <i>(incl. 6% btw)</i>	Tarief 2019 <i>(geen btw)</i>	Tarief 2020 <i>(geen btw)</i>
Sporthal	€ 65,72	€ 62,00	€ 62,00
Voetbal - natuurgrasveld	€ 6.420,95	€ 6.420,95	€ 6.420,95

Hoe nu verder?

Op 8 oktober wisselt de commissie samenleving van gedachten over het aanpassen van een aantal uitgangspunten van het accommodatieplan. Afhankelijk van de uitkomst van deze discussie informeren wij u op korte termijn over het vervolgproces dat wij volgen voor zowel het accommodatieplan als de tarievennota.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

AGENDEREN BESPREEKPUNT COMMISSIE

Registratienummer : (In te vullen door de raadsgriffie)	
De commissie Samenleving in vergadering bijeen d.d. 8 oktober 2020	
Onderwerp: Voortgang totstandkoming Accommodatieplan Sport 2020 - 2030	
Reden om onderwerp op agenda te plaatsen: Aanleiding Op zaterdag 11 juli j.l. zijn de leden van de commissie Samenleving uitgenodigd door de sportverenigingen van Sportpark Het Hoge Land. Tijdens deze bijeenkomst hebben de sportverenigingen hun teleurstelling geuit over het feit dat hun inbreng niet (onvoldoende) is meegenomen in het (concept)Accommodatieplan Sport 2020 - 2030. De inhoud van het Accommodatieplan sport kennen wij niet, omdat de raad daar nog niet over is geïnformeerd. Gelopen proces 05-11-2019 Beeldvorming over de uitgangspuntennotitie Accommodatieplan Sport 2020 -2030. 09-12-2019 Bespreking uitgangspuntennotitie Accommodatieplan Sport commissie Samenleving. 10-03-2020 Brief college over uitstel behandeling in commissie i.v.m. met geconstateerde verschillen van inzicht tussen college en sportverenigingen tijdens een bijeenkomst van 5 februari 2020. Afspraak In de brief van 10 maart 2020 (U20.01427) wordt afgesproken e.e.a. in juni 2020 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen. Dit mede in verband met de begroting 2021. In mei 2020 heeft het college de raad laten weten dat het Accommodatieplan Sport pas in Q2/Q3 aan de raad wordt voorgelegd. Vanwege de signalen die wij van de sportverenigingen hebben ontvangen en ter voorkoming van verdere vertraging, bespreken wij graag met de collega-raadsfracties welke koers te varen ten aanzien van dit onderwerp. Daarbij nodigen wij ook het college uit om een reactie te geven. Tevens hebben wij een concrete vraag aan het college die wij graag beantwoord zien.	
Te bespreken in commissie: 1. In november 2019 hebben wij met elkaar de uitgangspunten van het Accommodatieplan Sport besproken. Eén van de uitgangspunten is dat het accommodatieplan inzicht geeft in het fysieke sportlandschap van de komende 10 jaar; Een ander uitgangspunt is dat er een midterm review komt; Zijn deze uitgangspunten voldoende kaderstellend geweest? Gelet op de op 11 juli jl. door de sportverenigingen geschetste uitdagingen zou ik de collega-raadsfracties willen voorleggen of wij de genoemde 2 uitgangspunten niet moeten aanvullen met het uitgangspunt dat wij een capaciteits(opvang)plan van de sportaccommodaties willen zien incl. de mogelijkheid tot aanleg van een vierde sportpark in Lansingerland. 2. Verder wil ik graag sparren over de term prestatiesport. Dit is een tussenvorm tussen breedte- en topsport. De verenigingen zijn van mening, dat met de groei naar 75.000 inwoners ook meer kwaliteit op het veld wordt getoond. Zie heren 1 Berkenrode en TOGB voetbal (zo) en HBR (heren) Hockey. Vraag : past dit in de ambitie van sportiefste gemeente en zo ja hebben wij daar een x aantal euri (extra) voor over.	

3. Vraag aan het college:

Graag een (schriftelijke) reactie van het college over de stelligheid van de verenigingen dat de tarieven van 2019 en 2020 niet gelijk zijn aan die van 2018.

Ondertekening en naam,

Wouter Hoppenbrouwer

Gemeente Lansingerland
gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Samenleving
Maatschappelijke Opgaven

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Marcel van Lochem

Telefoon
14 010

E-mail
info@lansingerland.nl

Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 10 september 2020
Ons kenmerk U20.06060
Uw brief van

Onderwerp **Voortgangsbrief veranderopgave
jeugdhulp**

Geachte leden van de Raad,

We hebben toegezegd om u in september per brief te informeren over de veranderopgave jeugdhulp. In deze brief gaan we in op de ontwikkelingen vanuit het Rijk, ontwikkelingen bij de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR), de lokale veranderopgave jeugdhulp en de ontwikkeling van het jeugdhulpgebruik in de eerste zes maanden van 2020.

Voorop staat dat wij goede jeugdhulp willen voor kinderen en gezinnen die dat nodig hebben. Tegelijkertijd willen wij de zorguitgaven beheersen en meer inzicht in de ontwikkelingen en bewegingen die we zien rond het gebruik van de jeugdhulp. Dat is de kern van onze veranderopgave jeugdhulp.

Uitgangspunt is de visie zoals we die verwoord hebben in ons beleidsplan 'Versterken van veerkracht' dat we de ondersteuning bieden die nodig is, maar daarbij strakker vasthouden aan de wettelijke kaders en niet langer vooral inzetten op het oplossen van de problemen van wie structureel hulp nodig heeft, maar dat we hen leren omgaan met de problematiek.

In de veranderopgave monitoren we de ontwikkelingen in het gebruik van de jeugdhulp en sturen we op de transformatie van langdurige en intensieve, specialistische zorg, naar eerdere signalering en lichtere ondersteuning. Daarbij hebben we te maken met ontwikkelingen vanuit de rijksoverheid, de samenwerking binnen de regio en onze lokale inzet.

Samenvatting

Vanuit de Rijksoverheid is bekend gemaakt dat het kabinet de regionale samenwerking verplicht wil stellen, met aandacht voor een regionale visie en eisen aan het opdrachtgeverschap. Voor ons verandert er niet zo veel, want wij werken in de regio al samen in de vorm van een gemeenschappelijke regeling: GRJR. Nieuw voor ons is de regiovisie, als richtinggevend kader voor

de inkoop en samenwerking. De 15 gemeenteraden zijn aan zet voor het vaststellen van deze visie. Vanuit de GRJR is de regiovisie inmiddels in de maak.

Lokaal werken wij door aan de veranderopgave jeugdhulp. Wij sturen steviger op casus- en contractniveau en schroeven de monitoring op. We werken verder ook aan meer principiële keuzes over de ondersteuning. Bijvoorbeeld dat we niet de problemen oplossen van wie structureel hulp nodig heeft, maar dat we hen leren omgaan met de problematiek.

Hieronder de ingezette veranderingen en effecten op een rij:

- We versterken de poortwachtersfunctie: de JOS'ers zijn gestart, de eerste praktijkondersteuners bij de huisartsen starten in september en de jeugdconsulenten passen de Jeugdwet strikter toe.
- Onze nieuwe inkoop in 2021 brengt meer samenhang, een grotere doelgerichtheid en vernieuwing van het aanbod. Dit leidt naar verwachting tot minder zorggebruik.
- We monitoren frequenter de ontwikkeling van de jeugdhulp en effecten van onze maatregelen. In deze brief geven we een beeld van het jeugdhulpgebruik. Daarmee geven we uitvoering aan de motie over de planning en control cyclus (motie M2019-034). We ontwikkelen onze monitoring door, zodat we in 2021 tussentijdse cijfers over het gebruik kunnen koppelen aan een financiële prognose. Als we dat hebben gedaan, beschouwen we de motie als afgedaan.
- Van onze maatregelen zien we in de eerste zes maanden al een aantal effecten. Ten opzichte van dezelfde periode in 2019 stroomden er minder cliënten in en stroomden er meer cliënten uit. Dit ondanks het feit dat het totale inwoneraantal van de gemeente stijgt.
- Daarnaast zien we een verschuiving van regionale hulp naar pgb's en lokaal gecontracteerde partijen. Kinderen krijgen hierdoor sneller hulp.
- We weten nog niet wat het effect van corona is bij de bovengenoemde ontwikkelingen en of we bijvoorbeeld een inhaalvraag krijgen.

1. Ontwikkelingen vanuit de rijksoverheid

Het kabinet verplicht gemeenten tot regionale samenwerking

Het kabinet heeft in november 2019 bekend gemaakt de Jeugdwet op een aantal punten te willen wijzigen om de beschikbaarheid van specialistische jeugdhulpfuncties te waarborgen. Wij hebben u hierover geïnformeerd (U19.08905). Wat met name opviel was het voornemen van het kabinet om de regionale samenwerking een verplichtend karakter te geven. Inmiddels ligt er een concept wetsvoorstel "Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen". Het kabinet streeft ernaar dat de wet begin 2023 in werking treedt.

Volgens het kabinet is regionale samenwerking nodig om de kwaliteit en continuïteit van de zorg aan kinderen met complexe problemen en specialistische- en levensbrede vraagstukken beter te borgen. Het kabinet benadrukt dat gemeenten individueel verantwoordelijk zijn en blijven, maar dat zij verplicht moeten gaan samenwerken in regionaal verband. Gemeenten moeten op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen een entiteit oprichten die aanspreekbaar is op de organisatie en inkoop van specialistische hulp. In tegenstelling tot een aantal andere regio's werken wij al samen in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. De wijziging van de Jeugdwet geeft het Rijk verder de mogelijkheid om in nadere regelgeving op te leggen welke vormen van jeugdhulp gemeenten regionaal moeten inkopen. Zoals het er nu naar uitziet kunnen

wij lokaal blijven inkopen wat wij nu lokaal inkopen en is de impact van deze nieuwe wet voor ons dus vooralsnog beperkt.

Regiovisie is de basis van de regionale samenwerking

Het Rijk wil gemeenten met de wetswijziging ook verplichten om een regiovisie op te stellen en deze door de afzonderlijke gemeenteraden te laten vaststellen. De regiovisie geeft helderheid hoe gemeenten in regioverband de beschikbaarheid en continuïteit van jeugdzorgfuncties borgen. Ook beschrijft de regiovisie de gewenste ontwikkeling van het zorglandschap en gaat de regiovisie in op de wijze waarop de lokale toegang verbonden is met de gecontracteerde regionale hulp. Momenteel werken de vijftien gemeenten in de GRJR gezamenlijk aan de regiovisie. De planning is dat de conceptvisie dit jaar gereed is.

Er komen wettelijke eisen over tarieven en een zorgvuldige inkoop

In een ander wetgevingstraject gaat het kabinet kaders vastleggen voor reële tarieven en zorgvuldigheidseisen bij de inkoop. Zorgvuldigheidseisen zijn bijvoorbeeld dat de inkoopprocedure tijdig is afgerond, dat er tijd is ingebouwd voor een implementatietraject, dat gemeenten meerjarige contracten afsluiten en dat in de inkoopcontracten afspraken komen over de continuïteit van zorg voor cliënten na afloop van een contract. Ook wij hechten aan een zorgvuldige inkoop.

Gemeenten houden zich aan de Norm voor Opdrachtgeverschap

Bovenstaande ontwikkelingen vallen samen met de Norm voor Opdrachtgeverschap die VNG in 2020 in overleg met jeugdhulpaanbieders uitwerkte en die via een ledenraadpleging is aangenomen. Een belangrijk onderdeel van de Norm voor Opdrachtgeverschap is de regiovisie. De Norm voor Opdrachtgeverschap houdt verder in dat regio's zich verplichten tot beperking van administratieve lasten en zorgvuldige inkoop.

Onderzoek naar structureel benodigd budget

Gemeenten oefenen veel druk uit op het kabinet om het budget voor jeugdhulp te verhogen. Het kabinet laat onderzoek doen naar de noodzaak van structureel extra middelen voor jeugdhulp vanaf 2022. Dit onderzoek loopt. Met of zonder extra geld vanuit het Rijk houden wij vast aan onze opgave voor de jeugdhulp en verstevigen wij onze grip op de uitgaven.

2. Ontwikkelingen GRJR

Jaarstukken van de GRJR zijn ontvangen

Op 3 augustus heeft u een uitgebreid pakket ontvangen vanuit de GRJR. Het bevatte een aanbiedingsbrief van de GRJR (I20.17612, bijlage 2), waarin verschillende inhoudelijke en financiële ontwikkelingen beschreven staan. Daarnaast heeft u ontvangen:

- de begroting 2021;
- de begrotingswijziging 2020;
- de jaarstukken 2019;
- de reactie op de zienswijzen op de begroting 2021 en de begrotingswijziging 2020.

De bijdrage van Lansingerland aan de begroting 2021 en de begroting 2020 is gelijk aan het eerder voorgelegde bedrag in de conceptbegroting die ter zienswijze is voorgelegd (BR2000038). De

bijdrage van alle gemeenten aan de jaarrekening 2019 is verhoogd. Het tekort bij definitieve jaarrekeningresultaat 2019 valt € 3,4 miljoen hoger uit dan het voorlopige resultaat. Daardoor is ook de bijdrage van Lansingerland over 2019 verhoogd. Een toelichting hierbij vindt u op pagina 2 van de aanbiedingsbrief.

De GRJR heeft gereageerd op de zienswijzen van de gemeenten

In de zienswijze op de begroting 2021 heeft u onder meer kenbaar gemaakt dat u zorg heeft over de oplopende kosten en dat u belang hecht aan realistisch begroten. In de bijlage bij de aanbiedingsbrief leest u de reactie van de GRJR op uw zienswijze (en die van andere gemeenten) en de wijze waarop de GRJR hier mee omgaat. Over de oplopende kosten en het realistisch begroten heeft de GRJR aangegeven dat ook de GRJR streeft naar een realistische begroting, met minder wijzigingen. Gezien de dynamiek in het werkveld en bijvoorbeeld door corona is het niet uit te sluiten dat toch nog wijzigingen nodig zijn.

Taakstelling is geconcretiseerd

In de conceptbegroting 2021 heeft u kunnen lezen over de financiële taakstelling 2021-2024. Bij de conceptbegroting was deze taakstelling nog niet toegewezen. Inmiddels is de taakstelling concreet gemaakt met een onderliggend plan van aanpak van 15 gemeenten. Er zijn maatregelen en ambities voor alle gemeenten binnen de GRJR, voor de uitvoeringsorganisatie van de GR en voor individuele gemeenten. We beogen de taakstelling te bereiken door:

- in te zetten op het eerder en zo dichtbij mogelijk leveren van jeugdhulp. In Lansingerland leveren we hier een bijdrage aan door de inzet van praktijkondersteuners bij de huisarts;
- het voeren van regie, zowel lokaal als regionaal, op casuïstiekniveau, op contracten en op de financiën. Regionaal doen we dat bijvoorbeeld door aanscherping van de financieringswijze (het arrangementenmodel). Lokaal leveren we hier een bijdrage aan door meer intensief casusregie te voeren (meer startgesprekken en evaluatiegesprekken).

3. De veranderopgave in het eerste halfjaar van 2020

Voorlopige resultaten van de jeugdcoaches op school zijn positief

In januari zijn op alle 28 scholen in de gemeente jeugdcoaches op school (JOS'ers) gestart. Zij hebben drie taken: consultatie en advies aan leraren en zorgprofessionals op de scholen, lichte trajecten (voorheen schoolmaatschappelijk werk) en intensieve coachingstrajecten (voorheen jeugd- en gezinscoaching). In het eerste halfjaar zijn 270 trajecten gestart waarvan 72% lichte trajecten betrof. Het is nog te vroeg voor definitieve uitspraken over de effectiviteit van de JOS'ers, maar wij zien positieve ontwikkelingen. Zo zijn in het eerste halfjaar van 2020 minder trajecten gestart op perceel E (specialistische jeugdhulp) en op basis ggz dan in diezelfde periode vorig jaar. Dit ondersteunt de gedachte dat de JOS tijdig signaleert en in kan zetten op lichte ondersteuning waardoor de noodzaak om zwaardere zorg in te zetten afneemt. Uit tussen-evaluatiegesprekken met basisscholen is duidelijk dat zij unaniem een meerwaarde zien van de brugfunctie in de JOS.

Praktijkondersteuners van start

In september starten de eerste praktijkondersteuners bij twee gezondheidscentra in Berkel: Gezondheidscentrum Gouden Hart - Arts en zorg en Gezondheidscentrum Berkel en Rodenrijs - ZON Boog. Op verzoek van de huisartsen houden we in het najaar per kern bijeenkomsten over (de

toegang tot) jeugdhulp met huisartsen, JOS'ers, jeugdconsulenten, CJG en andere belanghebbenden. Wij monitoren de verwijzingen van de huisartsen om te zien of de inzet van praktijkondersteuners effectief is. Onze verwachting is dat zij kinderen met een lichter aanbod helpen waardoor instroom in specialistische hulp minder vaak nodig is.

Striktere toepassing Jeugdwet en meer regie door jeugdconsulenten

Begin 2020 hebben we de werkwijze van onze jeugdconsulenten aangescherpt. Alleen en voor zo lang de eigen kracht van jeugdigen en gezinnen ontoereikend is, hebben wij de plicht om jeugdhulp in te zetten. Bij structurele problematiek is ons als doel om het netwerk te leren omgaan met de problemen in plaats van dat wij de problemen kunnen oplossen. Bij een aanvraag en heronderzoek doen we beter onderzoek naar wat noodzakelijk en passend is. De jeugdconsulenten zijn hier extra in getraind en de werkprocessen zijn erop aangepast. De komende tijd werken we dit verder uit. Kanttekening hierbij is dat de cliënttevredenheid onder druk kan komen als inwoners zich onvoldoende geholpen voelen.

Essentieel voor het succes van een jeugdhulptraject is dat er goede afspraken zijn tussen gezin, hulpverlening en jeugdconsulent. Daar zetten wij concreet op in. Sinds dit voorjaar vindt er een gezamenlijk startgesprek plaats van jeugdige/ouders, jeugdconsulent en de aanbieder. Zo zorgen we ervoor dat de aanbieder het ondersteuningsplan van de jeugdconsulent goed vertaalt. Loopt de verwijzing via de huisarts, dan controleren we na drie maanden hoe het gaat. Vóór het einde van het traject evalueren we samen met de betrokkenen en de aanbieder de resultaten. Als het traject succesvol was, kunnen we hiervan leren. Mochten de doelen onverhoopt nog niet zijn bereikt, dan spreken wij de aanbieder daarop aan en betrekken dat bij onze beslissing wat nog nodig is voor de jeugdige.

Nieuwe lokale inkoop om een verandering van mindset te faciliteren

De lokale jeugdhulp hebben wij ingekocht in verschillende onderdelen en met verschillende looptijden. Als onderdeel van de veranderopgave vergroten we de samenhang door alles gefaseerd onder te brengen in één inkoopkader. Met de inkoop sturen we op het versterken van de veerkracht van jeugdigen en gezinnen. Onze insteek hierbij is dat we jeugdigen en ouders helpen om te leren omgaan met de beperking of problematiek in plaats van dat wij of aanbieders die problemen voor hen proberen op te lossen. Op deze manier zetten we in op een verandering van de mindset van ouders, aanbieders en andere betrokkenen. Dit uitgangspunt vertalen we concreet in de contracten. We verwachten dat dit de komende jaren leidt tot minder opeenvolgende trajecten en daarmee tot een afname van het jeugdhulpgebruik. De basis GGZ, de dyslexiezorg en preventieve trainingen brengen we als eerste onder de nieuwe aanpak. Dat gebeurt per juli 2021. Later volgt de hulp voor jeugd met een beperking.

Sterkere aanbodsturing

In zowel de lokale als regionale jeugdhulp sturen wij strakker op het aanbod. Dat uit zich in verschillende aspecten. Bijvoorbeeld start- en evaluatiegesprekken op casusniveau en zakelijker leveranciersmanagement inclusief toezicht en handhaving. Hielden wij voorheen alleen contractgesprekken met lokaal gecontracteerde aanbieders, nu gaan wij ook met de voor ons lokaal belangrijkste regionale aanbieders in gesprek. Dit is in aanvulling op het regionaal contractmanagement.

4. Het beeld over het eerste halfjaar voor regionale jeugdhulp, jeugd met een beperking en pgb's

Maatregelen bouwen op in de tijd, effecten volgen

Bij het monitoren en beoordelen van het jeugdhulpgebruik hebben wij een lange termijn perspectief voor ogen. Binnen de veranderopgave treden in de loop van de tijd meer en meer maatregelen in werking. De meeste maatregelen vergen tijd voor voorbereiding, besluitvorming en implementatie. Het geheel aan maatregelen leidt tot een andere manier waarop we kinderen en gezinnen helpen en dat heeft effect op de uitgaven. Het financieel effect volgt met enige vertraging na de implementatie van een maatregel. Indicaties lopen namelijk vaak door over de jaargrens. Dat betekent bijvoorbeeld dat veel indicaties die in 2019 zijn afgegeven nog doorwerken op de uitgaven in 2020. De vraag is nu of wij al de eerste effecten zien.

Totaalbeeld: minder nieuwe trajecten gestart

Het totaalbeeld is dat in de eerste helft van 2020 minder cliënten zijn gestart met een traject dan in 2019. Ook waren er minder nieuwe trajecten en meer trajecten die afliepen dan in 2019. Onderstaande tabel geeft het aantal cliënten per maand waarvoor een nieuwe indicatie is gestart. Tussen haakjes staat het aantal indicaties behorend bij deze cliënten. In de laatste regel staat het aantal cliënten dat in het eerste halfjaar zorg heeft of heeft gehad. Dat aantal is in de eerste zes maanden van 2020 iets hoger dan in de eerste zes maanden van 2019, maar lager dan in het tweede halfjaar van 2019. Het aantal lijkt dus te stabiliseren.

Maand	2019	2020
Januari	291	298
Februari	139	146
Maart	162	161
April	180	145
Mei	166	101
Juni	123	120
1 ^e halfjaar gestart	883 (1245)	812 (1139)
1 ^e halfjaar beëindigd	675 (921)	768 (1054)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het eerste halfjaar	1520 (2511)	1563 (2558)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het tweede halfjaar	1574 (2594)	

De jeugdhulp valt uiteen in verschillende hulpvormen. Een jeugdige kan de hulp ontvangen als 'zorg in natura', dat wil zeggen van een door ons gecontracteerde aanbieder, of via een pgb waarmee de inwoner zelf hulp inkoopt. Onderstaand richten we ons op de onderdelen die de afgelopen jaren de grootste kostenstijging lieten zien: regionale jeugdhulp in natura, zorg in natura voor jeugd met een beperking en hulp via pgb's. Over het geheel genomen zien we een aantal ontwikkelingen die samenhangen met onze maatregelen. We zien daarnaast ook verschuivingen tussen hulpvormen, die zorgen voor een vertekening van het beeld en een verschuiving in de financiën.

Bij dit totaalbeeld merken we op dat we op dit moment nog niet weten wat het effect van de coronacrisis is op het jeugdhulpgebruik. Heeft deze periode gezorgd voor een tijdelijke terugval en zien we later een inhaalvraag of blijft die achterwege? De impact van de lockdown verschilt per gezin. Het komend halfjaar geeft ons een beter beeld van het effect op het jeugdhulpgebruik en de uitgaven.

Regionale jeugdhulp in natura: minder nieuwe trajecten, minder cliënten

In de eerste helft van 2020 zijn minder nieuwe trajecten gestart dan in dezelfde periode in 2019. Er zijn in de eerste helft van dit jaar meer trajecten afgesloten dan gestart. Het aantal cliënten is dit jaar afgenomen ten opzichte van 2019. Onderstaande tabel laat dit zien.

Maand	2019	2020
Januari	83	50
Februari	53	46
Maart	54	49
April	63	42
Mei	56	25
Juni	39	44
1 ^e halfjaar gestart	307 (372)	239 (273)
1 ^e halfjaar beëindigd	260 (308)	257 (289)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het eerste halfjaar	616 (790)	514 (669)

De regionale jeugdhulp valt uiteen in verschillende percelen. In de bijlage hebben we de cijfers van de belangrijkste percelen uitgesplitst. Een groot deel van de cliënten ontvangt specialistische ambulante hulp ('perceel E'). Dit onderdeel was in 2019 verantwoordelijk voor het grootste deel van de kostenstijging van regionale hulp. De lagere instroom kan te maken hebben met corona, maar ook met de inzet van jeugdcoaches op school.

Met onze veranderopgave zetten we er op in dat kinderen en ouders waar nodig anders en eerder ondersteuning krijgen in plaats van in te stromen in specialistische (regionale) jeugdhulp. De verwachting is dat dan voor een groter aantal een snelle, lichte interventie volstaat. De jeugdcoaches op school dragen hieraan bij vanaf de start van het jaar. Daar komen de praktijkondersteuners bij. Ook brengen we in beeld wat er nodig is om de resultaten van de hulp te verbeteren, zodat er minder vaak een nieuw hulptraject nodig is.

Jeugd met een beperking via zorg in natura (JmeB): toename, maar groeitempo zwakt af

Het aantal cliënten waarvoor in de eerste zes maanden van 2020 een nieuw traject is gestart, is vrijwel gelijk aan de eerste zes maanden van 2019. Het aantal nieuwe trajecten ligt iets lager dan in 2019 en het aantal afgesloten trajecten iets hoger. Per saldo zien we nog wel een toename van het aantal cliënten, maar de sterke groei van de afgelopen jaren lijkt af te zwakken. Van het eerste naar het tweede halfjaar van 2019 kwamen er 42 cliënten bij, in de eerste zes maanden van 2020 zijn daar 22 cliënten bijgekomen.

Maand	2019	2020
Januari	45	42
Februari	25	20
Maart	30	36
April	35	33
Mei	25	21
Juni	22	18
In dit halfjaar gestart	147 (238)	149 (227)
In dit halfjaar beëindigd	106 (172)	124 (206)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het eerste halfjaar	217 (442)	281 (527)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het tweede halfjaar	259 (491)	

Bovendien doet zich een ontwikkeling voor die het beeld vertekent en die we niet in deze mate in 2019 zagen. Een aanbieder met een contract voor JmeB biedt ook specialistische ggz aan. Dat is een hulpvorm die onder regionale hulp valt. De regionaal gecontracteerde partijen hebben wachtlijsten. Deze aanbieder heeft geen regionaal contract, maar biedt deze hulp aan onder het JmeB-contract. Kinderen krijgen hierdoor sneller specialistische GGZ. Bij deze aanbieder zijn in het eerste halfjaar van 2020 22 meer specialistische behandeltrajecten gestart dan in dezelfde periode van 2019. Het is relatief dure zorg. De aantallen en uitgaven voor jeugd met een beperking komen hierdoor hoger uit dan zonder deze verschuiving. Zonder deze verschuiving zouden deze zorgkosten drukken op ons budget voor regionale jeugdhulp.

Een andere ontwikkeling is dat het gemiddeld aantal geïndiceerde uren per week van de indicaties die gestart zijn in de eerste zes maanden van 2020 lager is dan de indicaties die gestart zijn in dezelfde periode in 2019. Dit is een gevolg van de striktere beoordeling door onze jeugdconsulenten. Het beeld wisselt overigens wel per product.

Maand	2019	2020
1 ^e halfjaar gestart	7,0	5,6

Pgb's: daling gemiddeld budget, stijging aantallen, verschuiving van regionaal

De trend over de afgelopen jaren was er één van een duidelijke stijging. Zowel de aantallen cliënten met een pgb als de uitgaven stegen sterk:

Jaar	Aantal unieke cliënten	Bestedingen
2016	77	€ 541.171
2017	125	€ 950.639
2018	157	€ 1.182.890
2019	193	€ 1.697.467

(bron: Sociale Verzekeringsbank)

Per 2020 hebben wij een vast tarief voor informeel pgb van € 20,- per uur. Een andere wijziging per 2020 is dat we aanvragen strikter beoordelen. Bovendien hebben we de consulenten extra getraind in het onderzoeken en indiceren. We zien effect van deze maatregelen. Onderstaande tabel laat zien dat het gemiddelde budget per dag jaarlijks opliep tot en met 2019, maar in 2020 een stuk lager ligt dan in 2019.

Jaar	Gemiddeld budget per dag
2016	€ 38,78
2017	€ 39,46
2018	€ 40,46
2019	€ 47,17
2020	€ 33,14

(bron: data Sociale Verzekeringsbank)

Bij deze ontwikkeling plaatsen we een kanttekening. We zien in 2020 een toename van aantallen als gevolg van de wachtlijstproblematiek bij regionale zorg in natura. Als het niet verantwoord is om te wachten, kunnen kinderen via een pgb sneller starten bij een aanbieder die niet regionaal gecontracteerd is. De snelle hulp is positief, maar het zorgt wel voor hogere uitgaven op pgb's en voor een verschuiving van kosten van de regionale naar lokale jeugdhulp. Nu ze op pgb's drukken zorgt dat op de begrotingspost pgb's voor een overschrijding.

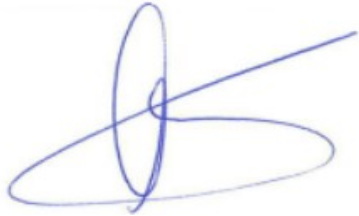
5. Vervolg

We blijven het jeugdhulpgebruik goed monitoren, zodat we ook gericht actie kunnen nemen. Bijvoorbeeld als we opvallende patronen zien bij bepaalde aanbieders. We maken aanvullende analyses om nog gericht onze maatregelen in te zetten. De eerstkomende bestuurlijke voorstellen op het gebied van jeugdhulp zijn de regiovisie en de aanpassing van de verordening.

Vooruitkijkend naar 2021 (en verder) willen wij een grotere aanspraak doen op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en de focus meer leggen op het leren omgaan met problematiek in plaats van het oplossen ervan. Dit nemen we mee in ons voorstel voor wijziging van de verordening (vierde kwartaal 2020). Concreet leggen wij u daarbij onder meer het voorstel voor om het tarief van informele pgb's verder te verlagen.

Uiteraard zijn wij graag bereid tot een toelichting op deze brief in een beeldvormende avond.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

A stylized handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop and a long horizontal stroke.

Lucas Vokurka
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a series of loops and a long horizontal stroke.

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Bijlage(n):

Bijlage 1: Aanvullende cijferoverzichten (T20.10733)

Bijlage 2: Aanbiedingsbrief Financiële stukken Gemeenschappelijke Regeling jeugdhulp Rijnmond
2019, 2020 en 2021 d.d. 3-8-2020 (I20.17612)

Bijlage 1: aanvullende cijferoverzichten

Een aantal opmerkingen vooraf over de tabellen en cijfers:

- De gegevens zijn ontleend aan ons registratieprogramma *Suite*.
- Er zit een zekere vertraging in de verwerking van de cijfers.
- Met '2019' en '2020' bedoelen we onderstaand de eerste zes maanden van deze jaren.
- De cijfers in de tabellen betreffen unieke aantallen cliënten en tussen haakjes de unieke aantallen indicaties.
- De tabellen betreffen zorg in natura.
- Het totaal per halfjaar is het unieke aantal voor het halfjaar als geheel (dat getal is lager dan de som van de aantallen per maand).

Basis GGZ

In 2020 is voor minder cliënten een traject gestart dan in 2019. Er zijn in 2020 bovendien meer trajecten afgesloten dan gestart. In 2019 steeg het aantal cliënten door in de tweede helft van het jaar. Nu ligt het aantal cliënten weer iets onder dat van het eerste halfjaar van 2019.

Maand	2019	2020
Januari	39	43
Februari	34	45
Maart	34	35
April	36	29
Mei	53	24
Juni	33	29
1 ^e halfjaar gestart	211 (232)	184 (210)
1 ^e halfjaar beëindigd	176 (177)	251 (274)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het eerste halfjaar	426 (471)	418 (476)

Dyslexiezorg

Voor dyslexiezorg zijn 2020 en 2019 moeilijk te vergelijken omdat in de loop van 2019 de indicatieduur is verlengd van 1 naar 2 jaar waardoor cliënten sindsdien langer meetellen. Reden van de verlenging is dat dit beter aansluit bij de feitelijke duur van een dyslexiebehandeling. Deze hulpvorm laten we daarom hier buiten beschouwing.

Regionale jeugdhulp

De regionale jeugdhulp valt uiteen in verschillende onderdelen. Het totaal is toegelicht in de brief. We bekijken onderstaand de belangrijkste percelen.

Perceel A: pleeghulp

Maand	2019	2020
Januari	23	8
Februari	3	4
Maart	4	1
April	1	1
Mei	3	1
Juni	4	1
1 ^e halfjaar gestart	34 (39)	16 (17)
1 ^e halfjaar beëindigd	16 (18)	14 (14)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het eerste halfjaar	75 (85)	70 (76)

Als kinderen tijdelijk of langdurig niet meer thuis kunnen wonen, is pleeghulp een vorm die zoveel mogelijk op een gezinssituatie lijkt. Het aantal cliënten is gedaald ten opzichte van 2019. Plaatsingen gaan veelal buiten de gemeente om. We kijken wat regionaal het beeld is en wat een mogelijke verklaring is voor de daling.

Perceel B: opname

Maand	2019	2020
Januari		
Februari	3	
Maart	2	2
April	3	2
Mei	2	3
Juni	3	2
1 ^e halfjaar gestart	12 (15)	9 (9)
1 ^e halfjaar beëindigd	10 (11)	15 (15)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het eerste halfjaar	22 (27)	22 (25)

Het gaat hier om hulpvormen als de jeugdzorgplus, gedwongen opname en opname met behandeling. Het gaat om kleine aantallen maar kostbare hulpvormen. Er zijn in 2020 minder trajecten gestart dan in dezelfde periode in 2019. Bovendien zijn meer trajecten afgesloten dan gestart in de eerste zes maanden van dit jaar.

Perceel C: langdurig verblijf

Maand	2019	2020
Januari	5	
Februari	1	1
Maart	1	1
April	1	
Mei		
Juni		
1 ^e halfjaar gestart	7 (8)	2 (2)
1 ^e halfjaar beëindigd	6 (7)	5 (5)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het eerste halfjaar	10 (12)	7 (7)

Dit betreft vormen als een gezinshuizen en kamertraining. De aantallen zijn laag en fluctuaties zijn dus niet vreemd. Het zijn wel dure trajecten. In 2020 zijn er minder trajecten gestart dan in 2019, zijn er meer trajecten afgesloten dan gestart en is het aantal cliënten gedaald.

Perceel D: steun, hulp of behandeling

Maand	2019	2020
Januari		3
Februari	2	5
Maart	2	5
April	3	4
Mei	4	
Juni	1	6
1 ^e halfjaar gestart	11 (12)	23 (23)
1 ^e halfjaar beëindigd	14 (14)	11 (11)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het eerste halfjaar	30 (32)	31 (32)

Dit gaat om jeugdigen die vanwege hun problematiek gedurende de dag behandeling en/of ondersteuning nodig hebben en daardoor (tijdelijk) geen of maar gedeeltelijk gebruik kunnen maken van onderwijs of kinderopvang. De ondersteuning is doorgaans in groepsverband. Het aantal nieuwe trajecten is in 2020 hoger dan in 2019 en er zijn in 2020 ook meer trajecten gestart dan afgesloten. Het aantal cliënten was gedaald in het tweede halfjaar van 2019, maar ligt nu weer op het niveau van het eerste halfjaar van 2019. We onderzoeken wat hiervan de oorzaak is.

Perceel E: specialistisch ambulante hulp

Maand	2019	2020
Januari	52	39
Februari	41	33
Maart	44	38
April	50	34
Mei	39	20
Juni	30	35
1 ^e halfjaar gestart	242 (262)	192 (208)
1 ^e halfjaar beëindigd	210 (230)	206 (225)
Cliënten met een indicatie in (een deel van) het eerste halfjaar	498 (588)	406 (501)

Dit gaat om specialistische hulp bij opvoedingsvragen of psychiatrische problematiek. Het is een vorm van ambulante hulp, waarbij de jeugdige dus thuis blijft wonen. Dit onderdeel was in 2019 in belangrijke mate verantwoordelijk voor de kostenstijging van de regionale hulp. Het aantal nieuwe trajecten in 2020 is lager dan in 2019 en er zijn in 2020 meer trajecten afgesloten dan gestart. Het aantal cliënten is gedaald. De ervaring leert echter dat het aantal alleen niet bepalend is voor de uitgaven. Ook de zorgzwaarte van de trajecten speelt een rol. Verder plaatsen we hier de kanttekening bij dat we zien dat een deel van de cliënten deze specialistische hulp nu via een pgb inkoopt en dat een lokaal gecontracteerde JmeB-aanbieder ook specialistische ggz levert. Deze pgb's en specialistische ggz komen ten laste van de begroting voor lokale jeugdhulp in plaats van het budget voor regionale jeugdhulp dat hiervoor bedoeld is.

Aan	De raden van de deelnemende gemeenten van de GRJR
Van	Algemeen Bestuur GRJR
Datum	15 juli 2020
Onderwerp	Aanbiedingsbrief
Bijlagen	1. Begroting 2021 2. Wijziging begroting 2020 3. Jaarstukken 2019 4. Reactie zienswijzen begroting 2021 en wijziging begroting 2020

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de aanbiedingsbrief voor de begroting 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond, de wijziging op de begroting 2020 en de jaarstukken 2019. In deze aanbiedingsbrief geven wij een beeld van de belangrijkste ontwikkelingen in de GRJR en een inhoudelijke reactie op een aantal zienswijzen. In de bijlage vindt u een reactie op alle zienswijzen.

Zienswijzeprocedure

Zoals u weet is de GRJR, net als alle gemeenschappelijke regelingen, verplicht om elk jaar het jaarverslag, de jaarrekening en de begroting in te dienen bij de provincie. Het is de wettelijke taak van de provincie om financieel toezicht te houden. De begroting moet vóór 1 augustus en de jaarrekening vóór 15 juli ingediend zijn. De provincie controleert of de begroting financieel in evenwicht is.

Ieder jaar legt het dagelijks bestuur van de GRJR de ontwerpbegroting voor zienswijzen voor aan de raden van de deelnemende gemeenten. Met deze zienswijzeprocedure zijn raden in staat zich, voorafgaand aan vaststelling van de begroting in het algemeen bestuur, uit te spreken over de begroting van het komende jaar.

Veertien van de vijftien deelnemende raden van de GR-gemeenten hebben dit jaar gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. In de vergadering van 1 en 15 juli jl. heeft het algemeen bestuur de ingediende zienswijzen besproken.

Ontwikkelingen in de GRJR

De GRJR heeft tot doel te zorgen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van bovenlokale jeugdhulptaken. Dit doet de GRJR door het inkopen en subsidiëren van specialistische jeugdhulp. Daarnaast heeft de GRJR als taak om het gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van jeugdhulptaken te bevorderen.

Na een aanbestedingsperiode in 2017 is vanaf 1 januari 2018 het arrangementenmodel met daarin de resultaatgerichte financiering van start gegaan. In 2018 kostte de omvorming van het oude naar het nieuwe inkoopstelsel een flinke inzet van gemeenten, aanbieders en GRJR. Vanaf 2018 zijn – net als in de rest van Nederland – flinke tekorten in de budgetten zichtbaar geworden. Alle gemeenten geven in hun zienswijze aan dat dit zorgelijk is. Deze zorg delen wij. Dit noodzaakt dat wij aanbieders scherp houden aan hun (gezamenlijke) verantwoordelijkheid in

de verschillende opdrachten (percelen) en hen houden aan de gemaakte contractafspraken en budgetplafonds. De wijziging van de begroting 2020 – gefundeerd op gebruikscijfers uit 2018 en 2019 en grondig onderzoek van KPMG voor de ambulante Jeugdhulp in E - maakt dat er meer financiële ruimte beschikbaar komt in 2020. Dit is onvermijdelijk. Daarnaast is in aanloop naar het vaststellen van de begroting 2021 een intensief traject doorlopen tussen gemeenten en GRJR om de meerjarenraming om te buigen. De provincie hecht waarde aan de wijze waarop deze inhoudelijke ombuigingsplannen gezamenlijk tot stand zijn gekomen, dit vergroot de financiële haalbaarheid. De komende periode staat in het teken van het in de praktijk waarmaken van deze ombuigingsplannen zowel bij aanbieders, in de uitvoering van taken bij de GRJR, als bij de gemeenten. Gemeenten, GRJR en aanbieders hebben elkaar hard nodig om de taakstelling in de begroting 2021 ook waar te maken! U mag van ons verwachten dat wij dit proces blijven aanjagen en faciliteren. En dat wij uiteraard zeer kritisch blijven op het conform afspraak uitvoeren van de contracten door aanbieders en op eigen uitgaven.

Aan de vooravond van een nieuwe inkoopronde

Het algemeen bestuur heeft dit jaar besloten de contractperiode met 1 jaar (2021) te verlengen. Het besluit of enkele opdrachten in 2022 opnieuw worden aanbesteed, of dat alle opdrachten in 2023 starten ligt voor in de AB-vergadering van 15 juli. Vast staat dat in 2021 de inkoop voor de nieuwe contractperiode centraal staat. We willen daarbij zo optimaal mogelijk leren van de ervaringen die gemeenten, aanbieders en GRJR opdoen in de pilots van het regionale transformatietraject dat dit jaar is gestart. In de begroting 2020 vindt u hier meer informatie over terug. Daarnaast vinden wij het zeer belangrijk dat de regiovisie die de 15 gemeenten op dit moment gezamenlijk opwerken leidend kan zijn voor de inkoopstrategie.

Jaarrekening

Er is sprake van een verschil tussen de voorlopige jaarrekening 2019 zoals aan u voorgelegd voor de zienswijzen procedure en de definitieve jaarrekening 2019. De grootste verschuivingen komen voort uit twee significante bevindingen van de accountant. Dit betreft de nauwkeurigheid en volledigheid van de overlopende posten en de verantwoording zorglasten. Met betrekking tot de overlopende posten heeft de accountant in zijn verslag over 2018 geadviseerd de openstaande balansposities (2015-2017) te analyseren en daar waar nodig te corrigeren. Dit hebben wij de afgelopen periode opgepakt en leidde tot een correctie van 1,4 mln ten opzichte van het negatieve, incidentele resultaat van 2,6 mln dat in de voorlopige jaarrekening was aangegeven. Daarnaast heeft een kleinere wijziging als oorzaak dat er tussen de voorlopige productieopgaven van aanbieders en de definitieve opgaven voorzien van accountantsverklaring enkele verschuivingen hebben plaatsgevonden, waarvan enkele naar percelen zonder budgetplafonds. Naar aanleiding van al deze ontwikkelingen valt het (eenmalig) tekort bij definitieve jaarrekeningresultaat 2019 € 3,4 mln hoger uit dan het voorlopige resultaat (resp. € 11,1 mln bij de voorlopige jaarrekening en € 14,5 mln definitief).

De aanbevelingen die de accountant ons meegeeft pakken wij voortvarend op. In het vierde kwartaal 2020 rapporteren wij in de AB-vergadering over de voortgang.

Indexatie

Een aantal gemeenten geeft in hun zienswijze aan niet in te stemmen met de voorgestelde indexatie. Gemeenten krijgen via het accres compensatie van het rijk voor deze kosten. Het AB is van mening dat het betalen van faire tarieven en het opnemen van indexatie erg belangrijk is.

Bovendien zal het niet opnemen als een aanvullende taakstelling gezien worden door de provincie die hier vanuit de toezichthoudende rol op toetst. Dit is de reden dat wij in de begroting de indexatie wel hebben doorgevoerd, ondanks dat duidelijk is dat gemeenten via de Algemene Uitkering en het (totaal) accres van het rijk onvoldoende middelen krijgen om alle gemeentelijke opgaven op een verantwoorde manier uit te voeren.

Zienswijzen

Op basis van de door u en de andere GR-gemeenten ingebrachte zienswijzen constateren we dat er een aantal belangrijke, gezamenlijke, lijnen in de zienswijzen zichtbaar zijn. Onze reactie op uw zienswijzen, en op deze gemeenschappelijke lijnen lichten wij in de bijlage nader toe.

De inkoop en de dynamiek in de transformatie van de jeugdhulp zijn complex en aan veranderingsprocessen lokaal en regionaal onderhevig. Alleen met elkaar kunnen wij ook in de toekomst blijven garanderen dat jeugdhulp beschikbaar blijft voor die jeugdigen die dit het hardst nodig hebben.

Met vriendelijke groet,
Het algemeen bestuur van de GR Jeugdhulp Rijnmond.

Namens deze,

J. Bokhove
voorzitter

S. Hammer
secretaris a.i.

Bijlagen:

1. Begroting 2021
2. Wijziging begroting 2020
3. Jaarstukken 2019
4. Ingediende zienswijzen en reactie daarop

BEGROTING 2021
Gemeenschappelijke Regeling
Jeugdhulp Rijnmond

1. INLEIDING	5
1.1 Jeugdwet	6
1.2 Wet op de Gemeenschappelijke Regeling	8
2. TAKEN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING	10
2.1 Beleidskaders.....	10
2.2 Producten en diensten	12
2.3 Speerpunten 2021	22
2.4 Bedrijfsvoering.....	25
3. BEGROTING 2021-2024	29
3.1 Begroting 2021 - 2024.....	29
3.2 Overige financiële paragrafen.....	31
4. FINANCIEEL KADER	36
4.1 Gemeentelijke bijdragen 2021	36
4.2 Indexering	39
4.3 Fiscaliteiten.....	41
5. VERANTWOORDING	44
5.1 Prestatie-indicatoren.....	44
5.2 Beleidsindicatoren.....	45
5.3 Jaarrekening.....	45
5.4 Baten en lasten per taakveld 2021	46
6. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING.....	48
6.1 Risico's en beheersmaatregelen	48
BIJLAGE 1	50

1. Inleiding

Voor u ligt de begroting van het Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond beter bekend als Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). De deelnemende gemeenten hebben in 2014 besloten om deze samenwerking aan te gaan vanuit het oogpunt om gemeenschappelijk specialistische en dure jeugdhulp in te kopen. De belangrijkste reden om de samenwerking te zoeken in de inkoop van jeugdhulp is inhoudelijk van aard en gaat om het feit dat gemeenten niet vooraf voor alle typen zorg weten of en in welke mate het bij kinderen uit hun gemeenten nodig is om deze aan te bieden. Gemeenten willen wel beschikken over een aanbod dat tegemoetkomt aan de mogelijke hulpvraag. Door gezamenlijk zorg in te kopen, is de beschikbaarheid geregeld zonder dat vooraf het feitelijke gebruik gedetailleerd bekend is. Gemeenten kunnen daardoor in samenwerking met elkaar een breder palet aan voorzieningen bieden dan iedere individuele gemeente zou kunnen. Dit bredere aanbod betekent meer keuzemogelijkheden voor de individuele burger, een betere match tussen vraag en aanbod en een effectieve en efficiënte inzet van jeugdhulp.

Lokale sturing staat binnen de GRJR centraal. De deelnemende gemeenten besluiten dan ook gezamenlijk wat wel en niet binnen de GR Jeugdhulp Rijnmond wordt ingekocht of gesubsidieerd. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor zowel het lokale als het gezamenlijk aanbod. De GR Jeugdhulp Rijnmond heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GRJR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de individuele gemeenten.

In hoofdstuk 2 zal nader ingegaan op de taken en taakuitvoering van het openbaar Lichaam, waarbij ook een uitgebreide toelichting gegeven wordt op de wijze van bekostiging en inkoop van specialistische jeugdhulp. In de daaropvolgende hoofdstukken worden in deze begroting de wettelijke, financiële en budgettaire kaders uiteengezet. Daarnaast wordt onder andere aandacht besteed aan de in te kopen diensten en producten, de bedrijfsvoering, de verantwoordingscyclus en het weerstandsvermogen en risicobeheersing.

1.1 Jeugdwet

Per 1 januari 2015 is de jeugdwet van kracht en dat betekent dat gemeenten taken en verantwoordelijkheden hebben overgenomen op het gebied van jeugd-ggz, provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbescherming en jeugd-lvg (voormalige AWBZ). Met deze transitie is een groot aantal verspreide verantwoordelijkheden in de hulp aan jeugdigen overgegaan naar één lokaal niveau en deze nieuwe verantwoordelijkheden bieden de mogelijkheid een nieuwe integrale werkwijze te ontwikkelen op het gebied van jeugdhulp, waarbij de kern bestaat uit het versterken van de opvoeding. Het gaat niet om het overnemen van zorg maar om het stimuleren van de eigen kracht en zelfstandigheid van kinderen en hun ouders. De transitie brengt een transformatie met zich mee: een andere manier van denken en handelen. De stelselwijziging is dan ook mede bedoeld om de verschillende sectoren anders te laten functioneren.

Op basis van de Jeugdwet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting is het een verplichting om in het kader van Veilig Thuis (AMHK), jeugdreclassering en jeugdbescherming op regionaal niveau samen te werken. De gemeenten in de regio Rijnmond hebben deze samenwerking geformaliseerd in een gemeenschappelijke regeling, omdat dit voor alle gemeenten meerwaarde oplevert. Deze meerwaarde van samenwerking is gelegen in een aantal punten.

- Het beschikbaar houden van specialistische zorg en van 7/24 crisisopvang;
- Het realiseren van schaalvoordelen;
- Het verzamelen en analyseren van informatie en delen van kennis en expertise.

Beschikbaarheid specialistische zorg en crisisopvang

De belangrijkste reden om de samenwerking te zoeken is inhoudelijk van aard. Gemeenten kunnen namelijk niet altijd vooraf weten welk type zorg de kinderen uit hun gemeenten nodig hebben. Gemeenten willen echter wel beschikken over een aanbod dat tegemoetkomt aan de mogelijke hulpvraag. Door gezamenlijk deze zorg in te kopen, is de beschikbaarheid geregeld, zonder dat vooraf het feitelijke gebruik bekend is. De inkoop wordt gedaan op basis van historisch gebruik. De bijdrage van de gemeenten wordt bepaald op basis van de daadwerkelijke (historische) consumptie.

Door in regionaal verband samen te werken is het mogelijk dit specialistische aanbod structureel beschikbaar te hebben en fluctuaties in vraag en aanbod zo veel mogelijk op te vangen. Gemeenten

kunnen daardoor in samenwerking met elkaar een breder palet aan voorzieningen bieden dan als individuele gemeente. Dit bredere aanbod betekent niet alleen meer keuzemogelijkheden voor de individuele burger, maar ook dat er tot een betere match gekomen kan worden tussen vraag en aanbod.

Realiseren van schaalvoordelen

Door in een samenwerkingsverband specialistische vormen van zorg in te kopen kunnen alle deelnemende gemeenten profiteren van de schaalvoordelen van dit inkoopverband.

Niet alleen de schaal van de inkoop neemt echter toe, maar ook de benuttingsgraad van de specialistische voorzieningen, omdat fluctuaties in vraag en aanbod regionaal beter kunnen worden opgevangen. Door de benuttingsgraad bij specialistische (residentiële) voorzieningen te optimaliseren dalen de kosten, omdat deze voorzieningen, ongeacht de benutting hoge vaste kosten kennen.

Delen van kennis en expertise

In het kader van de decentralisatie jeugdhulp per 1 januari 2015 staan alle gemeenten in Nederland ook in 2020 nog voor een grote inhoudelijke opgave om de transformatie verder vorm te geven. Daarnaast wordt er in 2020 een volgende stap gezet in de invoering van het objectief verdeelmodel, waarbij geldt dat dit voor de verschillende gemeenten heel anders uit kan pakken. Door kennis en expertise met elkaar te delen kunnen gemeenten van elkaar leren en voorkomen dat er dubbel werk wordt verzet.

1.2 Wet op de Gemeenschappelijke Regeling

In de Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR) is de bestuurlijke relatie tussen gemeente en gemeenschappelijke regeling vastgelegd en nader uitgewerkt. Binnen deze wet is geregeld dat naast de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten ook Gedeputeerde Staten (GS) toezicht houden op de gemeenschappelijke regeling. Vanuit deze toezichthoudende rol kunnen gemeenteraden voor vaststelling van de begroting een zienswijze indienen bij het bestuur van de GRJR, daarnaast voert GS toezicht uit op de begroting. Om dit toezicht vorm te geven dient de begroting voor 1 augustus aan GS te worden toegezonden en hiervoor wordt het volgende tijdpad gehanteerd.

- Op uiterlijk 22 april 2020 biedt het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting 2021 voor zienswijze aan bij de gemeenteraden. Dit wordt gedaan na bespreking van de ontwerpbegroting het Algemeen Bestuur van 15 april 2020;
- Tot 17 juni 2020 kunt u uw zienswijze bij het DB kenbaar maken;
- Op 1 juli 2020 biedt het DB de begroting met zienswijzen aan het AB aan, waar deze wordt besproken.
- Voor 1 augustus 2020 zendt het AB de vastgestelde begroting, inclusief eventuele zienswijzen van gemeenteraden, toe aan Gedeputeerden Staten van de provincie Zuid-Holland.

Hoofdstuk 2

TAKEN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

2. Taken Gemeenschappelijke Regeling

Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de bovenlokale taken door middel van:

- Het contracteren en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet;
- Het organiseren van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis);
- Het bevorderen van gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van de jeugdhulptaken, welke ingevolge de Jeugdwet aan de gemeenten zijn opgedragen.

De jeugdhulp omvat de uitvoering van gesloten jeugdhulp, crisiszorg, pleegzorg, residentiële, intramurale zorg en/of specialistische zorg voor jeugdigen. De taken worden uitgevoerd met inachtneming van de afspraken die hierover op bovenregionaal of landelijk niveau zijn of worden gemaakt.

De GRJR is een samenwerkingsverband van de vijftien deelnemende gemeenten, te weten Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaarding en Westvoorne. De GRJR voert haar taken uit op grond van mandaat dat is verleend door de individuele gemeenten.

2.1 Beleidskaders

De GRJR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GRJR zijn een optelsom van de beleidsvoornemens van de deelnemende gemeenten. Dit komt onder andere tot uiting in de diversiteit van inzet van regionaal ingekochte hulp in de lokale teams. Op basis van deze optelsom van beleidsvoornemens is de Transformatieagenda Jeugdhulp Rijnmond 2017-2018 en een vervolg plan voor de Transformatie 2018-2020 opgesteld. Op basis van dit laatste plan zijn ook vanuit het Transformatiefonds middelen beschikbaar gesteld door het Rijk (resp. 3x € 2,7 mln. voor de jaren

2018, 2019 en 2020) tot stand gekomen. Deze transformatieagenda is opgebouwd langs de volgende vier actielijnen:

1. De lokale infrastructuur als spil van de transformatie;
2. Vraaggerichte, integrale en verbindende specialistische jeugdhulp;
3. Veiligheid in samenwerking, waarbij de verbinding wordt gelegd met het plan van JBRR;
4. Leren van elkaar: lerende professionals en netwerken.

Voor ieder van deze actielijnen is in de afgelopen jaren een aantal acties benoemd waar gemeenten, wijkteams en aanbieders op alle niveaus uitvoering aan hebben gegeven. Deze actielijnen bieden houvast om gedurende de looptijd initiatieven te starten, het gesprek met elkaar te blijven voeren, gezamenlijk te leren en samen het nieuwe jeugdstelsel in deze regio verder gestalte te geven.

In 2019 heeft het AB de documenten Transformeren is samen leren en de Subsidiemeetlat vastgesteld. Op basis van deze documenten, die richtinggevend en kaderstellend zijn voor de transformatie zijn projecten voor de transformatie vormgegeven. Gemeenten hebben, al dan niet in subregionaal verband, een bijdrage ontvangen voor het uitvoeren van transformatieprojecten. Daarnaast is per subregio 0,6 fte beschikbaar voor het aanjagen en uitvoeren van de transformatie. Aanbieders hebben subsidie-aanvragen ingediend. Het DB heeft besloten over de verlening. Met het concreet starten van de transformatieprojecten in 2020 zal er gedurende het jaar via monitoring en onderzoek informatie beschikbaar komen die van belang is voor het vervolg. In 2021 kan gebruik worden gemaakt van de uitkomsten van de transformatieprojecten. Door gebruik te maken van de uit de pilots verkregen informatie en de uitkomsten van de onderzoeken door Straw kunnen op weloverwogen wijze keuzes worden gemaakt voor de implementatie van succesvolle pilots in de reguliere werkwijze. Tevens zullen de uitkomsten van de transformatie, waarbij gekeken wordt naar wat het effect is van de gebruikte methodiek en welke financiële effecten er zijn, in belangrijke mate een basis zijn voor de inkoop van de specialistische Jeugdhulp.

Naast de transformatieagenda markeert het besluit om met ingang van 1 januari 2018 te gaan werken met resultaatgerichte inkoop van specialistische Jeugdhulp een omslag van een inspanningsgerichte systematiek, waarbij producten centraal staan, naar de inkoop en een meer op resultaten gerichte afrekening. Deze wijze van inkopen is van toepassing op het complete aanbod van specialistische

jeugdhulp m.u.v. de crisishulp en de jeugdbescherming/jeugdreclassering. De belangrijkste redenen voor deze keuze zijn:

- Betere focus op resultaat;
- Transformatie en innovatie worden gestimuleerd (betere, meer samenhangende hulp tegen reële prijs i.p.v. langlopende P X Q trajecten);
- Het creëren van meer samenhang bij het verlenen van jeugdhulp door één opdrachtnemer de verantwoordelijkheid te geven voor het hulptraject;
- Professionals krijgen meer ruimte bij de manier waarop hulp wordt verleend;
- Prikkel om tijdig af te schalen, andere oplossingen te zoeken;
- Eenvoudige, doeltreffende facturatie, betaling en verantwoording.
- Harmonisering van bekostigingswijzen tussen verschillende vormen van hulp

Kern van deze benadering is dat aan de voorkant een inschatting wordt gemaakt van de omvang en zwaarte van de problemen die een goede ontwikkeling van de jeugdige in de weg staan en de beoogde resultaten. Het lokale team kan zelf basishulp uitvoeren en indien nodig wordt er specialistische jeugdhulp besteld worden om de beoogde resultaten te realiseren. Het ondersteuningsplan opgesteld door het lokale team is hierbij leidend.

2.2 Producten en diensten

Het totale aanbod van regionale jeugdhulp is opgedeeld in een aantal percelen. Het doel van het onderverdelen van het totale regionale Jeugdhulp aanbod in verschillende percelen is integraliteit en pluriformiteit van zorgaanbod te borgen. Bij alle percelen zijn meerdere opdrachtnemers middels een raamovereenkomst gecontracteerd.

Bij de indeling in percelen is onderscheid gemaakt in zorg die:

- Thuis/ambulant geboden kan worden (percelen D en E);
- Niet thuis geboden kan worden; vervangende opvoeding genoemd (percelen A t/m C);
- Overige (niet gecontracteerde) jeugdhulp, waaronder jeugdbescherming, Veilig Thuis en landelijke inkoop (perceel G en H).

Bij de situatie dat een jeugdige niet thuis kan zijn (percelen A t/m C) kan het perspectief zijn:

- terug naar huis;
- blijvend vervangende opvoeding (bijvoorbeeld pleegzorg, kamertraining);
- observatie; komen tot vraagverduidelijking met de combinatie van een tijdelijk situatie van vervangende opvoeding.

Onderstaand een overzicht van de percelen.

	Begrotingsproducten	Taakvelden
A	Pleeghulp	Maatwerkdienstverlening 18-
B	Opname	Maatwerkdienstverlening 18-
C	Langdurig verblijf	Maatwerkdienstverlening 18-
D	Daghulp	Maatwerkdienstverlening 18-
E	Ambulante hulpverlening	Maatwerkdienstverlening 18-
F	Crisis	Maatwerkdienstverlening 18-
G	Gecertificeerde instellingen	
	1. JB/JR maatregelen dwang & drang/ Crisis Interventie Team	Geëscaleerde zorg 18-
	2. Buitenregionale plaatsingen (GI)	Maatwerkdienstverlening 18-
	3. KSCD	Maatwerkdienstverlening 18-
H	Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR)	Geëscaleerde zorg 18- en 18+
I	Overige	
	1. Buitenregionale plaatsingen (incl. pleegzorg)	Maatwerkdienstverlening 18-
	2. Adolescente Strafrecht (ASR)	Maatwerkdienstverlening 18+
	3. Landelijke inkoop	Maatwerkdienstverlening 18-
	4. Acute dienst GGZ	Geëscaleerde zorg 18-

2.2.1 perceel A: Gewoon opgroeien buiten gezien (Pleeghulp)

Perceel A heeft als doel het bieden van een stabiele opvoedsituatie in een pleeggezin voor de jeugdigen die vervangende opvoeding nodig hebben. De duur van pleegzorg varieert van tijdelijk tot langdurig, dit is afhankelijk van de thuissituatie en/of mogelijkheden van de ouders om de opvoeding zelf weer op te kunnen pakken. Pleegzorg kan zowel in deeltijd- als voltijdvorm ingezet worden. Bij voltijdpleegzorg woont een kind de gehele week bij het pleeggezin. Deeltijdpleegzorg houdt in dat een kind een aantal dagen per week of maand bij een (ander) pleeggezin woont. Het doel van deeltijdpleegzorg kan het ontlasten van het biologische gezin of het pleeggezin zijn. Bij met name langdurige inzet van pleegzorg kan een situatie ontstaan dat er aanvullende hulp nodig is. Deze hulp kan vanuit perceel D en E (respectievelijk daghulp en ambulante hulp) geleverd worden, eventueel door een andere aanbieder.

Het voornaamste aandachtspunt binnen dit perceel is de werving van voldoende pleegouders en het behoud van bestaande pleegouders. Er is namelijk een grotere vraag naar pleeggezinnen dan er aanbod is. Het is zaak dat het pleegouderschap, in afstemming tussen gemeenten en aanbieders, aantrekkelijker gemaakt wordt. Aanbieders en gemeenten zijn hier begin 2020 over in gesprek gegaan. Daarnaast is er behoefte aan de mogelijkheid om binnen perceel A diverse vormen van hulp en ondersteuning kort- of langdurend naast pleegzorg in te zetten. Hiermee kan breakdown (uitval) van kinderen in pleegzorg voorkomen worden en hierdoor kunnen ook kinderen met complexere problematiek in een pleeggezin geplaatst worden.

2.2.2 perceel B: Weer naar huis (Opname) en 2.2.3 perceel C: Opgroeien met blijvende ondersteuning (Langdurig verblijf)

Vanwege de inhoudelijk verschillen dan wel inhoudelijke en financiële samenhang worden de percelen B (opname en verblijf) en C (langdurig verblijf) als volgt toegelicht: op perceel B2 volgt een aparte toelichting en percelen B1, B3, B4, C1, C2, C3 en C4 worden gezamenlijk toegelicht.

- *B2 (gesloten jeugdhulp)*
Landelijk en bovenregionaal wordt gewerkt aan een verdere transformatie van de gesloten jeugdzorg. Het doel is deze jeugdhulp meer te vervlechten met het lokale en (sub)regionale veld van de jeugdhulp. In de stuurgroep wordt gezamenlijk verkend hoe ambulantisering van de gesloten jeugdhulp plaats kan vinden. Verder worden de (in)directe gevolgen van het

sluiten van de gesloten locatie in Hoenderloo besproken. Niet alleen voor de regio Rijnmond, maar ook landelijk.

- *B1/ B3/ B4 (opname en verblijf) en C1/C2/C3/C4 (langdurig verblijf)*
Vanuit het innovatiebudget zijn in 2020 een aantal zorgaanbieders (gezamenlijk) gestart met een 'long-care' voorziening in perceel C4. Hierdoor is er inmiddels meer ruimte voor nieuwe instroom. Bovendien is hierdoor een gezinshuis behouden gebleven. Deze extra capaciteit in perceel C biedt zorgaanbieders de mogelijkheid om kinderen sneller te laten doorstromen vanuit perceel B. Dit zorgt ervoor dat ruimte vrijkomt voor nieuwe instroom bij voornamelijk de intensieve behandelplekken (B3). Hierdoor zal de druk op de behandelplekken in perceel B verlaagd worden en zal het de doorstroom vanuit de crisis versnellen.

Verder wordt in 2020 met alle zorgaanbieders in perceel B en C gewerkt met een zogenaamde 'werkagenda'. Hierin zijn de belangrijkste knelpunten benoemd en toegewezen aan een 'trekker'. Het gaat daarin niet alleen over het creëren van een dekkend zorglandschap, maar ook overbruggingszorg, betere afschaling, snellere doorstroom en opname voorkomende en opname verkortende trajecten staan daarin centraal.

2.2.4 perceel D: Steun, hulp of behandeling overdag (Daghulp)

Perceel D voorziet in hulp voor de jeugdige die wordt beperkt in zijn functioneren en ambulante behandeling en/of ondersteuning nodig heeft, maar wel in combinatie met daghulp.

Perspectief is dat bij de jeugdige een zekere mate van herstel, vermindering of stabilisatie van de problematiek mogelijk is. Jeugdige leert omgaan met een mogelijke blijvende beperking in het functioneren, gericht op het vergroten en/of behoud van de zelfredzaamheid en/of voorkomen van terugval.

Aandachtspunt in dit perceel is de afstemming met de lokaal ingekochte hulp voor jeugd met een beperking en/of de hulp in het kader van medische problematiek. De verbinding met door derden (gemeenten/zorgverzekeraars) ingekochte hulp speelt in dit perceel nog meer dan in andere percelen en vraagt dus om extra goede afstemming. Ook de samenwerking op subregionaal gebied met het passend onderwijs is noodzakelijk, om de combinatie onderwijs en daghulp vorm te geven en doorlopende trajecten van zorg en onderwijs beter op elkaar aan te sluiten. Belangrijk

aandachtspunt hierbij is de schaarste op gebied van (voortgezet) speciaal onderwijs. Verdere ontwikkeling van het aanbod in dit perceel is eveneens van belang om alle leeftijdsgroepen te kunnen helpen.

2.2.5 perceel E: Pakket thuis (Ambulante hulp)

Hulp in perceel E is voor de jeugdige die wordt beperkt in zijn functioneren en behandeling en/of ondersteuning nodig heeft, die in de thuissituatie (ambulant) geboden kan worden. Perspectief is dat bij de jeugdige een zekere mate van herstel, vermindering of stabilisatie van de problematiek mogelijk is. Jeugdige leert omgaan met een mogelijke blijvende beperking in het functioneren, gericht op het vergroten en/of behoud van de zelfredzaamheid en/of voorkomen van terugval.

De hulp en ondersteuning in perceel E is flexibel in tijd, intensiteit en specialisme. De hulp en ondersteuning wordt gericht op en (zoveel als mogelijk) uitgevoerd waar de jeugdige leeft. De hulpverleners zijn bekend met het gebied (en de partners binnen dat gebied) waar de jeugdige leeft en werken nauw samen met het lokale team. Bij de hulp wordt ingezet op continuïteit in de hulpverlening voor de jeugdige. Indien nodig is de hulp 24 uur per dag bereikbaar en beschikbaar en er kan snel geschakeld worden bij acute situaties.

Aandachtspunt in dit perceel is de toename van cliënten in 2019 ten opzichte van het jaar daarvoor en daardoor oplopende wachttijden. Tegelijkertijd is de verwachting dat de instroom geleidelijk aan afneemt in 2020, met een verdere daling in 2021. Hierbij is het wel belangrijk dat clientstromen zich op de juiste manier gaan verhouden en dat de indicatieduur realistischer wordt. Hier hebben (lokale) verwijzers een belangrijke rol in. Naar verwachting zal een daling van aanmeldingen ook tot gevolg hebben dat de druk op de wachtlijsten afneemt. Meer integrale afstemming en samenwerking in zowel zorglogistiek als dienstverlening tussen aanbieders leidt daarnaast mogelijk ook tot kortere wachttijden. Met de zorgaanbieders vindt afstemming plaats naar mogelijkheden hiervoor.

2.2.6 perceel F: Crisishulp

De aanspraak op crisishulp wordt bepaald door het CIT (Crisis Interventie Team, onderdeel van JBRR), de GGZ crisisdienst of via het lokale team in afstemming met het CIT. Crisishulp kan bestaan uit:

- Snelle en intensieve ambulante crisishulp in de thuissituatie

- Vervangende opvoeding in een crisis-pleeggezin (de verblijfsduur is gemiddeld 2 maanden);
- Vervangende opvoeding in een voorziening voor crisisopvang (de verblijfsduur is gem. 4 weken).

In de samenwerking tussen CIT (Opdrachtgever), GGZ-crisisdienst en Opdrachtnemer wordt bepaald welke vorm van hulp het meest passend is. De opdracht van CIT is leidend bij het inzetten van crisishulp.

Voor perceel F ligt de financiële uitdaging voor 2020 om binnen de begroting te blijven.

Aandachtspunten blijven hierbij de doorlooptijden binnen de crisis; door schaarste en wachtenden in de crisis op passende vervolghulp. De afstemming en samenwerking op het gebied van instroom en de routing met lokale teams, Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR) en met de acute dienst GGZ zal verder worden verbeterd. Tussen het Crisis Interventie Team (CIT) en Enver wordt er gewerkt aan gezamenlijke werkprocessen. Inhoudelijk wordt door de stuurgroep onderzocht op welke wijze de kwaliteit en het aanbod verbeterd kan worden voor de complexe problematiek, denk aan: eer gerelateerd geweld; verslaving, agressie en drugs; LVB; jeugdigen met een daderprofiel en gezinnen in de crisisopvang.

2.2.7 perceel G

De begrotingspost overig (G) bestaat uit een aantal producten en diensten die geen onderdeel uitmaken van de resultaatgerichte bekostiging, te weten: Jeugdbescherming/Jeugdreclassering (JB/JR)-maatregelen dwang & drang, Crisis Interventie Team en het KSCD. Onderstaand worden deze onderdelen toegelicht.

1. *JB/JR-maatregelen dwang & drang (gecertificeerde instellingen (GI's))*

- a. Vanaf 2015 worden Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (JB/JR) uitgevoerd door de gecertificeerde instellingen die aan het normenkader JB/JR voldoen. Het normenkader stimuleert en ondersteunt de instellingen om continu de kwaliteit van de eigen organisatie te verbeteren en te borgen. Het normenkader heeft daarnaast als doel dat de rechtsgelijkheid en rechtszekerheid voor jeugdigen en het gezin worden geborgd. Binnen de regio Rijnmond wordt het grootste deel van de maatregelen JB/JR uitgevoerd door de GI Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR). JBRR is ook opdrachtgever voor de taken die door de William Schrikker Stichting (WSS) worden uitgevoerd. Het Leger des Heils Jeugdbescherming en -Reclassering (LJ&R) is ook een aanbieder in de regio Rijnmond. In december 2019 is het onderzoek naar de producten en tarieven van JBRR (en WSS) afgerond. Het AB GRJR heeft naar aanleiding van het onderzoek besloten dat de GI's de focus moeten leggen op de dwang producten (OTS, JR en voogdij), zodat jeugdigen en ouders kwalitatief goede hulp en ondersteuning krijgen, zonder wachttijden of een wachtlijstaanpak. De GI's kunnen naar aanleiding van deze beweging vanaf 2020 minder inzetten op hulp in het vrijwillig kader. Dit sluit ook aan op de wensen en ambities van verschillende gemeenten om de casusregie voor drang/complex casuïstiek door hun lokale teams te laten uitvoeren. Voor lokale teams is het wel een opgave waar nog een ontwikkeling in nodig is. Hoe deze ontwikkeling er uit kan zien zal in de eerste helft van 2020 inzichtelijk worden gemaakt.
- b. Vanuit de transformatieagenda worden diverse ontwikkeltrajecten uitgevoerd, waaronder activiteiten om de lokale infrastructuren te versterken. JBRR zal in 2020 lokale teams ondersteuning bieden met diverse activiteiten.

- c. Het streven en de verwachting is dat de inzet door GI's op dwang de komende jaren verder zal afnemen. De kwaliteit in de dienstverlening aan jeugdigen en ouders zal toenemen en de samenwerking met partners zal verbeteren.
- d. In de Jeugdbeschermingsketen zijn verschillende instellingen actief, Veilig Thuis, GI en de Raad voor de Kinderbescherming, die deels overlappende taken hebben. In de regio Rijnmond wordt in 2020 een pilot gedaan "Meer samen doen in Crisis", in het kader van het programma Zorg voor de Jeugd actielijn 5, waarvan het doel is om het clientproces bij crisismeldingen kwalitatief beter en efficiënter te maken. Deze pilot zal input (kunnen) opleveren voor de landelijke beweging om de jeugdbescherming en beschermingsketen effectiever te maken. Mogelijk kan deze beweging leiden tot een aanpassing van taken in de JB-keten.

2. *Crisis Interventie Team (CIT)*

- a. Kinderen die acuut in hun veiligheid bedreigd worden krijgen ondersteuning van het CIT. Politie, ziekenhuizen, huisartsen, scholen, hulpverleners, maar ook ouders en kinderen zelf kunnen contact opnemen met het CIT. Het CIT treedt op in crisissituaties en kan direct de noodzakelijke hulp inzetten. In 2019 is het aantal meldingen bij het CIT weer toegenomen. Streven is om het aantal CIT-meldingen omlaag te krijgen. Door ondersteuning te bieden aan de lokale teams, onder andere door de transformatie activiteiten, hoopt JBRR bij te dragen aan een afname.

3. *Kennis- en Servicecentrum voor Diagnostiek (KSCD)*

- a. Het KSCD is een zelfstandig organisatieonderdeel binnen JBRR dat voor de GI's onder andere diagnostisch onderzoek uitvoert en instemmingsverklaringen voor gesloten plaatsingen afgeeft. Aandachtspunt voor het KSCD is dat het aantal uitgevoerde beslissingsondersteunende onderzoeken hoger ligt dan het aantal geraamde onderzoeken. Deze onderzoeken dienen binnen 3 maanden te worden afgerond. Vraag en aanbod sluiten, mede door de complexe arbeidsmarkt, nog niet goed op elkaar aan. Het aanbrengen van verbeteringen hierin is voor de GRJR en JBRR een belangrijk aandachtspunt.

2.2.8. perceel H: Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond

Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond is een zelfstandige stichting die invulling geeft aan de wettelijke verplichting om op bovenlokaal niveau een Advies en Meldpunt huiselijk Geweld en Kindermishandeling te organiseren. In 2019 is een onderzoek uitgevoerd naar de producten en tarieven van Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond. Dit onderzoek is de basis voor een meerjarenbegroting. Ook is in 2019 de verscherpte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Eind 2019 bleek dat dit tot een hogere stijging van het aantal adviesvragen en meldingen heeft geleid dan vanuit de landelijke impactanalyse werd verwacht. Dit effect is niet volledig in het onderzoek meegenomen. Door diverse efficiëncyslagen, aanpassingen in het werkproces en samenwerkingsafspraken met partners zet Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond in op het verwerken van de stijgende instroom binnen de begroting.

2.2.8. perceel I: Overig

1. Buitenregionale plaatsingen

De subsidie voor buitenregionale plaatsingen is bedoeld voor de financiering van buitenregionale GI's (dus anders dan JBRR, WSS en Leger des Heils) die Rijnmondse jeugdigen begeleiden in het kader van jeugdbescherming en jeugdreclassering. De subsidie wordt ontvangen door JBRR die namens de GRJR deze subsidie gebruikt om deze GI's te financieren. De hoogte van de uitgaven aan buitenregionale GI's is al jaren redelijk constant.

2. Adolescente Strafrecht (ASR)

In het kader van het Adolescente Strafrecht (ASR) kan een rechter een hulpverleningstraject opleggen. Deze trajecten vallen niet altijd binnen de ingekochte Jeugdhulp hiertoe worden dan maatwerkcontracten gesloten. Om betere aansluiting met de binnen de regio Rijnmond aangeboden Specialistische Jeugdhulp te waarborgen is de coördinatie op deze trajecten inmiddels middels een subsidie bij een van de gecontracteerde aanbieders belegd.

3. Landelijke inkoop (LTA)

Vanuit het Rijk zijn wat betreft de inkoop van een aantal zeer specialistische zorgvoorzieningen afspraken gemaakt voor landelijke inkoop. De VNG sluit contracten met jeugdhulpaanbieders namens alle gemeenten. Uitgangspunt hierbij is dat er sprake

is van weinig cliënten en een landelijke spreiding. Daarnaast is er een aantal functies die weliswaar niet rechtstreeks zorg voor jeugd raken maar wel randvoorwaardelijk zijn voor het functioneren van het stelsel rondom jeugdhulp. De samenwerkende gemeenten in de regio Rotterdam-Rijnmond hebben besloten om de financiering en reservering van deze middelen binnen de gemeenschappelijke regeling te beleggen, aangezien het zeer specialistische voorzieningen betreft en binnen de samenwerking eventuele fluctuaties in het gebruik van deze voorzieningen kunnen worden opgevangen.

De VNG heeft in 2019 opnieuw om een mandaat gekregen voor het aangaan van raamovereenkomsten voor de specialistische jeugdhulp en Wmo (Zintuiglijk Gehandicapten) voor een periode van 5 jaar, van 2021 tot en met 2025. De huidige contracten lopen van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. Voor het jaar 2021 worden de contracten met één jaar verlengd. De VNG verkent nu wat te doen voor 2022: nog een jaar verlengen of opnieuw aanbesteden.

Ten aanzien van het LTA geldt dat de kosten moeilijk te beïnvloeden zijn omdat de verwijzing doorgaans verloopt via huisartsen of medisch specialisten. De lokale teams zijn daar vaak niet bij betrokken. Om hier meer grip op te krijgen initieert de VNG diverse acties, zoals de optie om thuisregio te worden.

4. *Acute Dienst GGZ*

- a. De acute dienst GGZ van Parnassia en GGZ Delfland is alleen bereikbaar voor huisartsen, politie, centrum eerste hulp of andere hulpdiensten. De 7x24 uur acute dienst bestaat uit een team van artsen en sociaal-psychiatrisch verpleegkundigen. Zij beoordelen of en zo ja welke acute psychiatrische hulp moet worden geboden. Beide zorgaanbieders volgen hierbij de uitgangspunten van de Generalistische Module Acute Psychiatrie. Dit betreft 1) een eerste direct contact (< 24 uur), en 2) maximaal 3 dagen acute zorg voor beoordeling, triage en eventueel doorverwijzing naar vervolg (crisis)hulp. Het team van de acute dienst doet zelf geen seriebehandeling.

2.3 Speerpunten 2021

2.3.1 Speerpunten

In de afgelopen periode zijn de vijftien gemeenten van de GRJR en jeugdhulpaanbieders samen aan de slag geweest met de vier actielijnen voor de transformatie van de jeugdhulp in de regio Rijnmond.

De vier actielijnen zijn:

1. de lokale infrastructuur (wijkteams en wijknetwerken) versterken als spil van de transformatie;
2. de specialistische jeugdhulp door ontwikkelen naar vraaggericht, integraal, verbindend en in samenhang;
3. samenwerking rondom veiligheid;
4. leren van elkaar op de werkvloer en in netwerken.

In 2018 is een aanvraag ingediend voor het landelijke transformatiefonds. In november 2018 heeft de Stuurgroep Zorglandschap (zijnde de VNG, de Branches Gespecialiseerde Zorg voor de Jeugd (BGZJ) en de ministeries van JenV en VWS) alle aanvragen van de 42 jeugdzorgregio's voor het Transformatiefonds toegekend. Voor Rijnmond betekent dit extra inzet op de volgende speerpunten:

1. Passende hulp dichtbij: Voorkomen van crisis en uithuisplaatsing;
2. Opgroeien in veilige opvoedsituaties: bescherming tegen veiligheidsrisico's;
3. Jeugdhulp door capabele, efficiënte en effectieve hulpverleners: lerende omgeving voor professionals.

Voor het jaar 2018 stond daarnaast de nieuwe bekostigingssystematiek en de omslag die dit van alle partijen heeft gevraagd centraal. Het jaar 2018 wordt dan ook gezien als een overgangsjaar waarin de transformatie naar de nieuwe systematiek vorm heeft gekregen. Gedurende 2020 wordt hierop voortgeborduurd en de speerpunten voor dit jaar zijn hier dan ook op gericht:

- Streven is de duur van intramurale en specialistische hulp, waaronder drang/dwang, te verkorten en eerder af te schalen naar voorliggende (lokale) voorzieningen, waarbij de samenwerking en verbinding tussen de 'achterkant' en de 'voorkant' zal worden bevorderd;
- Stimuleren van integrale en domein overstijgende jeugdhulp-trajecten;

- Stimuleren van vernieuwing en innovatie (o.a. door middel van het inkoopproces en een vernieuwde inkoopstrategie voor 2018-2020).

Bij de start van de overheveling in 2015 heeft de GRJR met een gezamenlijk transitiearrangement de zorg continuïteit gegarandeerd voor alle jeugdigen in Rijnmond. De focus van onze inkoopstrategie lag daarbij op het zoveel mogelijk in stand houden van specialistische jeugdhulp als voorziening. Met de nieuwe inkoopronde in 2018 is een nieuwe stap gemaakt. Niet alleen is er resultaatbekostiging ingevoerd, de opdracht voor alle gecontracteerde hoofdaannemers is ook om integraal hulp te verlenen. Dit in samenwerking met alle lokale teams en andere verwijzende partijen.

De stuurgroep Transformatie is ingericht als spreekbuis van de Rijnmondse koers en als motor voor het leren van elkaar. Dat doen de deelnemers, zowel wethouders als vertegenwoordigers van jeugdhulpaanbieders, door een gezamenlijke visie te ontwikkelen. Dit in lijn met de leidende principes, die het AB GRJR heeft geformuleerd in de zomer van 2019. Die leidende principes bepalen de koers voor de komende jaren en geven inhoudelijk focus aan de samenwerking.

De leidende principes zijn:

- Kinderen wonen thuis en gaan naar school. Alle inzet is erop gericht om dit zo te houden.
- Ouders blijven verantwoordelijk. We betrekken hen bij de hulpverlening, ook als ze dit ontlopen.
- We luisteren naar de vraag en spreken de taal van een gezin. Zo betrekken we hen bij de hulpverlening.
- We doen wat helpt. Dit betekent dat we soms ook ander hulp dan jeugdhulp inzetten.
- Gewoon is goed genoeg. Hulpverlenen betekent dus dat we leren leven met het onvolmaakte.

Door als aanjager en ambassadeur te fungeren wil de stuurgroep in de jeugdhulp een voedingsbodem voor innovatie creëren en ervaringsdeskundigheid borgen. Dit in samenwerking met de partners van STRAW (Samen Transformeren Rotterdamse Academische Werkplaats). Daarnaast bewaakt de stuurgroep de besteding van middelen conform de regionale aanvraag bij het Transformatiefonds. Met de middelen uit het fonds worden in de jaren 2019, 2020 en mogelijk in 2021 verschillende

ontwikkelprojecten gestart, die tot doel hebben om jeugdhulp dicht bij huis te organiseren en daarmee crisiszorg te voorkomen, jeugdigen beter te beschermen en samen te leren sturen.

2.3.2. Wijziging in toepassing woonplaatsbeginsel 2021

Per 1 januari 2021 gaat het nieuwe woonplaatsbeginsel in. Uitgangspunt in de nieuwe definitie van het woonplaatsbeginsel wordt de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (de BRP). Bij jeugdhulp met verblijf is het uitgangspunt dat als woonplaats geldt: de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan een of meerdere verblijfstrajecten zijn woonadres volgens de BRP had. De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft dus verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp voor deze jeugdige.

Door de wijziging zal in sommige gevallen een andere gemeente verantwoordelijk worden voor de zorg voor jeugdigen waar ze nu voor verantwoordelijk zijn; met name zal een en ander wijzigen voor de groep kinderen met een voogdijmaatregel. Het is de bedoeling dat al deze jeugdigen op 1 januari 2021 administratief worden overgedragen van gemeente A naar gemeente B. Het is dus belangrijk dat gemeenten inzichtelijk hebben welke kinderen zij administratief moeten overdragen, en welke kinderen ze van andere gemeenten 'ontvangen'.

Op de pagina van de VNG met betrekking tot het nieuwe woonplaatsbeginsel is een excelbestand met een simulatie opgenomen met de mogelijke gevolgen van de uitvoering van deze maatregel per gemeente.

Een gevolg van de aanpassing van het woonplaatsbeginsel is ook dat het budget voor voogdij en 18+ objectief verdeeld kan worden. Hierover moeten gemeenten uiterlijk in de meicirculaire voorafgaand aan de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel geïnformeerd worden. De overgang van het historisch verdeelmodel naar een objectief verdeelmodel zal ook gevolgen hebben voor de middelen die de individuele gemeenten ontvangen ter dekking van de kosten. De gevolgen worden naar verwachting opgenomen in de meicirculaire 2020.

Het nieuwe woonplaatsbeginsel heeft dan ook gevolgen voor de hoogte van de inleg van de gemeenten binnen de GRJR. Immers er zullen verschuivingen plaatsvinden in aantallen kinderen in zorg tussen gemeenten.

2.4 Bedrijfsvoering

Voor de uitvoering van bovenstaande taken heeft de GRJR de gemeente Rotterdam aangewezen als uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie heeft zorg gedragen voor het sluiten van de contracten namens de GRJR voor de periode 2018-2020 met de optie twee keer één jaar verlengen, conform de nieuwe bekostigingssystematiek. Het AB Jeugdhulp Rijnmond heeft op 20 februari 2020 besloten om gebruik te maken van het eerste verleningsjaar maar wel met aanscherpingen op het contract. Deze aanscherpingen worden in een addendum verwerkt en op 15 april 2020 definitief vastgesteld. Ook zal op 15 april 2020 door het AB een besluit moeten worden genomen over het wel of niet inzetten van het tweede verleningsjaar.

Naast de contracten is de GRJR ook enkele subsidieovereenkomsten aangegaan. Het contract- en accountmanagement voor de regionaal ingekochte en gesubsidieerde jeugdhulp wordt tevens door de gemeente Rotterdam uitgevoerd.

2.4.1 Lokaal opdrachtgeverschap

De deelnemende gemeenten zijn opdrachtgever van de uitvoeringsorganisatie. De deelnemende gemeenten geven daarom voor aanvang van het inkoopproces aan wat de gemeentelijke inkoopbehoefte is. Gedurende het jaar wordt frequent afgestemd over de prestaties, de resultaten en de uitputting van het gemeentelijk budget in de GRJR. Zo nodig en zo mogelijk worden afspraken tussentijds bijgesteld.

2.4.2 Lokale sturing en verantwoordelijkheid

Kern van de decentralisatie is dat gemeenten met ingang van 2015 verantwoordelijk zijn geworden voor de gehele jeugdhulp. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid een lokaal beleidsplan en verordening op te stellen. Hierin is opgenomen hoe de lokale toegang wordt georganiseerd en hoe de toegang en de lokaal geboden hulp zich verhoudt tot de gemeenschappelijk ingekochte zorg. Het organiseren van de toegang tot alle vormen van jeugdhulp, de organisatie van lokale teams en ambulante hulp binnen het gezin zijn voorbeelden van lokale verantwoordelijkheden. Door de kwaliteit van de organisatie van het lokale veld kan iedere gemeente invloed uitoefenen op het gebruik van specialistische jeugdhulp en de daarmee samenhangende kosten. De werkelijke vraag van een gemeente naar specialistische hulp wordt namelijk mede door de lokale toeleiding (bijvoorbeeld door wijkteams) bepaald. De gemeente stuurt daarmee rechtstreeks op het gebruik

en/of volume (uitgezonderd maatregelen in het kader van jeugdbescherming en jeugdreclassering welke een juridische basis kennen).

2.4.3 Administratief proces

Elke deelnemende gemeente is zelf verantwoordelijk voor het eigen budget binnen de afspraken die zijn gemaakt over de vlaktaks (zie paragraaf 3.3) en voor (het vastleggen van) het toewijzen, het afroepen en controleren van de geleverde zorg. Iedere deelnemende gemeente is ook zelf verantwoordelijk voor het bevoorschotten en afrekenen met de SVB voor de PGB-houders. De GRJR administreert de (raam)contracten en de subsidieovereenkomsten en verzorgt de betalingen aan de zorgaanbieder. De zorgaanbieders dienen hun declaraties via het berichtenverkeer in bij de deelnemende gemeenten. Via een betaaltool worden de deelnemende gemeenten in staat gesteld om na controle de goedgekeurde declaraties bij de uitvoeringsorganisatie in te dienen waarna voor uitbetaling zorg gedragen wordt.

Ten aanzien van de toeleiding naar specialistische zorg en voorzieningen voeren gemeenten lokaal een administratie voor wat betreft de toekenningsbesluiten en zorgdeclaraties. Dit zorgt er enerzijds voor dat gemeenten snel inzicht hebben in het zorggebruik en anderzijds stelt het gemeenten in staat om snel en adequaat regie en sturing te kunnen geven aan actuele (kosten-) ontwikkelingen. Door de informatie van de individuele gemeenten middels een betaaltool en een dashboard op GRJR niveau bij elkaar te brengen is de GRJR steeds meer in staat om op ook op het totaal van de specialistische jeugdhulp te gaan sturen.

2.4.4 Uitvoeringsorganisatie

In het kader van de verbeterplan wordt ook naar de inrichting en positionering van de uitvoeringsorgansiatie (UO) gekeken. Uit een analyse van de huidige organisatie is er samengevat behoefte aan:

- meer leiding door betere positionering van de UO en de secretaris GRJR.
- meer sturing op inhoud en planning door een andere inrichting van de UO waarbij er kleinere teams ontstaan,
- minder hoge werkdruk door meer capaciteit.
- meer duidelijkheid over taken van de GRJR en daarmee van de UO.

Het traject over de positionering van de UO, de herinrichting en de duidelijkheid over een deel van de taken is op het moment van het opstellen van de begroting 2021 nog niet afgerond. Wel is overeenstemming over een aantal onbetwiste taken omdat dit vanaf het begin of na de evaluatie van AEF eind 2017 als taken aan de GRJR zijn toegekend. De basisformatie die bij oprichting van de GRJR is toegekend van 10,12 fte en het daarbij behorende begrote budget voor de organisatiekosten van € 1,5 mln. zijn ontoereikend voor het in kunnen vullen van deze aan de UO toegekende taken. Daarom is in de begroting 2021 – 2024 het begrote budget voor de organisatiekosten aangepast naar aan minimaal benodigde basisformatie voor deze onbetwiste taken en een bijbehorend budget van € 3,5 mln.

Het traject over de nadere invulling van mogelijk extra taken, de daadwerkelijk benodigde inrichting en positionering van de uitvoeringsorganisatie en de wijze waarop gemeenten en uitvoeringsorganisatie hier samen invulling aan geven wordt nog nader uitgewerkt.

Hoofdstuk 3 BEGROTING

3. Begroting 2021-2024

3.1 Begroting 2021 - 2024

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten is onderstaande begroting voor de GRJR opgesteld.

Begroting 2021 - 2024	Jaarrekening 2018 Definitief	Voorlopig Jaarrekening resultaat 2019	Begroting GR 2020 (15- 4-2020)	BEGROTING 2021	Raming GR 2022	Raming GR 2023	Raming GR 2024
BATEN							
Bijdragen deelnemende gemeenten	200.040.290	224.915.078	248.080.536	246.686.158	243.918.261	243.918.261	243.918.261
Extra bijdrage Rotterdam (Veilig Thuis 2017)	1.671.522						
Bijdrage Rijksoverheid transformatiefonds		339.466					
Bijdrage Rijksoverheid "meer samen doen in crisis"		2.600					
Extra bijdrage gemeenten t.b.v. resultaat	15.207.330	11.050.413					
Totaal baten	216.919.142	236.307.557	248.080.536	246.686.158	243.918.261	243.918.261	243.918.261
LASTEN							
A Gewoon opgroeien buiten gezien (Pleeghulp)	20.523.328	21.122.646	21.845.040	21.845.040	21.845.040	21.845.040	21.845.040
B Weer naar huis (Opname)	54.022.805	60.189.188	62.247.659	62.247.659	62.247.659	62.247.659	62.247.659
C Opgroeien met blijvende ondersteuning (Langdurig verblijf)	7.211.394	7.583.327	9.342.676	9.342.676	9.342.676	9.342.676	9.342.676
D Steun, hulp of behandeling overdag (Daghulp)	11.523.436	14.033.436	14.513.379	14.513.379	14.513.379	14.513.379	14.513.379
E Pakket thuis (Ambulante hulp)	43.822.754	44.424.273	43.880.862	43.880.862	43.880.862	43.880.862	43.880.862
F Crisishulp	9.311.015	9.193.834	9.467.944	9.467.944	9.467.944	9.467.944	9.467.944
G Gecertificeerde instellingen	44.704.078	45.541.083	48.337.712	48.637.712	48.637.712	48.637.712	48.637.712
H Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR)	11.774.000	13.790.000	16.375.541	16.375.541	16.375.541	16.375.541	16.375.541
I Overige	14.446.312	14.817.517	15.436.758	15.436.758	15.436.758	15.436.758	15.436.758
1. Buitenregionale plaatsingen (incl pleegzorg)	2.627.632	3.008.200	1.736.000	1.736.000	1.736.000	1.736.000	1.736.000
2. Extra ASR		582.090	1.147.800	1.147.800	1.147.800	1.147.800	1.147.800
3. Landelijke inkoop	11.550.444	10.830.098	12.148.598	12.148.598	12.148.598	12.148.598	12.148.598
4. Acute dienst GGZ	268.236	397.129	404.360	404.360	404.360	404.360	404.360
Uitvoeringskosten	4.516.089	2.995.328	6.632.966	7.623.284	7.540.084	7.540.084	7.540.084
Risico's Jeugdhulp	43.152	-		3.626.839	3.626.839	3.626.839	3.626.839
Transformatiefonds/Innovatie	1.672.353	342.066					
Organisatiekosten GR	1.528.595	1.930.755		3.521.445	3.438.245	3.438.245	3.438.245
Specifieke ICT-kosten	413.161	156.050		100.000	100.000	100.000	100.000
Accountantskosten	144.381	122.414		75.000	75.000	75.000	75.000
Werk en Onderzoek	270.523	437.921		300.000	300.000	300.000	300.000
Overige kosten	443.924	6.123			-	-	-
Totaal lasten	221.855.210	233.690.633	248.080.536	249.370.855	249.287.655	249.287.655	249.287.655
Taakstelling (zie plan van aanpak)				2.684.697	5.369.394	8.054.091	11.244.921
Nog in te vullen taakstelling						2.684.697	5.875.527
Totaal lasten na Taakstelling	221.855.210	233.690.633	248.080.536	246.686.158	243.918.261	243.918.261	243.918.261

	Jaarrekening 2018 Definitief	Voorlopig Jaarrekening resultaat 2019	Begroting GR 2020 nav JR res 2019	BEGROTING 2021	Raming GR 2022	Raming GR 2023	Raming GR 2024
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-4.936.068	2.616.924	0	0	0	0	0
Gerealiseerd incidenteel saldo afrekening voorgaande jaren	2.686.978	-2.616.924	0	0	0	0	0
Totaal gerealiseerd resultaat	-2.249.090	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve, hogere kosten jeugdzorg	2.000.000	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve, implementatiekosten	249.090	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	2.249.090	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	0	0	0	0	0	0	0

Overzicht: meerjarenraming (incidentele en structurele) baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Baten	€ 246.686.158	€ 243.918.261	€ 243.918.261	€ 243.918.261
Lasten	€ 246.686.158	€ 243.918.261	€ 243.918.261	€ 243.918.261
Resultaat Begroting	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overzicht van incidentele baten en lasten	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Toevoeging aan de bestemmingsreserve (B)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking aan de bestemmingreserve (L)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo incidentele baten en lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gecorrigeerd Saldo (structurele ruimte / nadeel)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Onderbouwing taakstelling naar gemeenten

		2021	2022	2023	2024
	Begroting en raming zonder taakstelling	249.370.855	249.287.655	249.287.655	249.287.655
	Taakstelling nog toe te wijzen	-2.684.697	-5.369.394	-8.054.091	-11.244.921
1	Albrandswaard	-30.149	-60.298	-90.446	-120.595
2	Barendrecht	-77.519	-155.039	-232.558	-310.078
3	Brielle	-20.974	-41.949	-62.923	-83.897
4	Capelle aan den IJssel	-148.119	-296.238	-444.357	-592.476
5	Goeree-Overflakkee	-66.493	-132.986	-199.478	-265.971
6	Hellevoetsluis	-72.793	-145.586	-218.378	-291.171
7	Krimpen aan den IJssel	-70.057	-140.114	-210.172	-280.229
8	Lansingerland	-86.086	-172.171	-258.257	-344.342
9	Maassluis	-56.695	-113.391	-170.086	-226.781
10	Nissewaard	-208.371	-416.741	-625.112	-833.483
11	Ridderkerk	-76.612	-153.224	-229.836	-306.448
12	Rotterdam	-1.405.091	-2.810.181	-4.215.272	-5.620.362
13	Schiedam	-176.386	-352.771	-529.157	-705.543
14	Vlaardingen	-161.981	-323.962	-485.943	-647.923
14	Extra taakstelling Vlaardingen				-506.133
15	Westvoorne	-27.372	-54.744	-82.116	-109.488
	Nog in te vullen taakstelling	-	-	2.684.697	5.875.527
z	Begroting en raming na taakstelling	246.686.158	243.918.261	243.918.261	243.918.261

N.b. i.v.m. herstelplan Vlaardingen is er voor deze gemeente een extra taakstelling opgenomen. Een tabel met aansluiting met dit herstelplan is in de bijlage van deze begroting opgenomen.

3.2 Overige financiële paragrafen

3.2.1 Overhead

Tot de overhead worden die kosten gerekend die niet een directe relatie hebben met de (gecontracteerde of gesubsidieerde) jeugdhulp, jeugdreclassering/-bescherming of het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis). Het zijn die kosten die ondersteunend en faciliterend zijn aan genoemde directe kosten. Onderstaand is een uitsplitsing van de kosten opgenomen die tot de overhead gerekend worden.

Producten	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Uitvoeringskosten	3.996.445	3.913.245	3.913.245	3.913.245
Organisatiekosten GR	3.521.445	3.438.245	3.438.245	3.438.245
Specifieke ICT-kosten	100.000	100.000	100.000	100.000
Accountantskosten	75.000	75.000	75.000	75.000
Werk en Onderzoek	300.000	300.000	300.000	300.000

De kosten voor overhead zijn zoveel mogelijk bij elkaar gezet bij de uitvoeringskosten. Hier is ook een budget voor innovatie begroot. Dit is bedoeld voor innovatieve projecten in de uitvoering van de jeugdhulp en zijn daarom tot de directe kosten gerekend.

3.2.2 Een beoordeling op onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Kengetal	vJR	begroot	begroot	raming	raming	raming
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Netto schuldquote	-2,26%	-2,33%	-2,17%	-2,19%	-2,22%	-2,25%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-2,26%	-2,33%	-2,17%	-2,19%	-2,22%	-2,25%
Solvabiliteitsratio	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Toelichting:

De netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen zijn gelijk omdat er geen sprake is van aangegane leningen. Hierdoor is er geen sprake van druk van rentelasten en aflossingen. Dit kengetal is derhalve laag bij de GRJR en meerjarig in evenwicht.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GRJR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de provincie of gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie.

Toelichting:

De solvabiliteit vanaf de jaarrekening 2018 is nul omdat er geen sprake meer is van eigen vermogen. De eerder gevormde reserve is ingezet ter verlaging van de inleg van de deelnemende gemeenten.

Het is een bewuste keus van het AB Jeugdhulp Rijnmond om de reserves van de GRJR zo laag mogelijk te houden. Dit omdat gemeenten op grond van de wet aansprakelijk zijn voor tekorten bij een Gemeenschappelijke Regeling. Als er een tekort ontstaat op het totaalbudget van de GRJR storten gemeenten een evenredig bedrag bij conform de voor dat jaar afgesproken verdeelsleutel. Het is dus niet wenselijk en ook niet nodig om bij de GRJR hoge reserves te vormen. Daarnaast is er bij de GRJR ook geen sprake van schulden in de vorm van aangegane leningen.

Grondexploitatie

Voor de GRJR is dit financiële kengetal niet van toepassing.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn in het geval van de GRJR de bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Toelichting:

Omdat binnen de begroting van de GRJR gestreefd wordt naar een structureel evenwicht tussen de baten en lasten komt de structurele exploitatieruimte op 0 uit. De baten in de vorm van de bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn exact even hoog als de begrote lasten. Zoals bij het kengetal solvabiliteit al is toegelicht is dit een bewuste keus van het AB Jeugdhulp Rijnmond en betekent dit wel dat de deelnemende gemeenten bij een tekort naar rato van het vlaktaksmodel een extra bijdrage moeten doen.

Belastingcapaciteit

Het financiële kengetal belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt). Voor de provincies wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van het gemiddelde landelijke gehanteerde tarief voor de opcenten.

Toelichting:

Dit financiële kengetal is vanwege het feit dat de GRJR een bijdrageregeling kent niet van toepassingen.

3.1.4 Het EMU-saldo

Het EMU-saldo wordt bepaald door een berekening van de totale inkomsten en uitgaven verminderd met inkomsten en uitgaven ten aanzien van aandelen in bedrijven en kredietverstrekking. Dit is niet van toepassing op de GRJR daarom is het EMU-saldo € 0.

EMU-saldo (berekening)	bedrag
$(O-x) - (U-y) = \text{EMU-saldo}$	€ 0

O staat voor de inkomsten (ontvangsten) in een jaar, U voor de uitgaven en x en y voor respectievelijk de inkomsten en uitgaven ten aanzien van aandelen in bedrijven en kredietverstrekking. De opbrengst van de verkoop van aandelen telt dus niet als inkomsten, de aankoop niet als uitgaven. Verder telt lenen en het ontvangen van een aflossing niet als inkomen, en uitlenen en aflossen niet als uitgaven.

Hoofdstuk 4

FINANCIEEL KADER

4. Financieel kader

Met de decentralisatie van de jeugdzorg is voor de regio Rijnmond in 2019 een budget van een kleine 300 miljoen gemoeid. Sinds de ingang van decentralisatie in 2015 zijn hier door het rijk op macroniveau bezuinigingen op doorgevoerd. Daarnaast is door het Rijk vanaf 2016 een objectief verdeelmodel ingevoerd. De bedoeling is om de middelen voor jeugdhulp op basis van objectieve (gemeentelijke) kenmerken te verdelen. Afgesproken is dat hiertoe een ingroeimodel wordt gehanteerd, zodat de eventuele negatieve effecten voor gemeenten zo geleidelijk mogelijk voelbaar worden. De invoering van het objectief verdeelmodel heeft gevolgen voor de beschikbare budgetten voor de jeugdhulp binnen gemeenten en de effecten hiervan kunnen per gemeente sterk wisselen.

4.1 Gemeentelijke bijdragen 2021

Conform de eerdere afspraken is bij de bepaling van de bijdrage per gemeente gebruik gemaakt van het zogenaamde vlaktaksmodel. In 2019 is dit vlaktaksmodel geevalueerd en het AB heeft op 20 februari 2020 besloten wel met de vlaktakssystematiek te blijven werken maar in een aangepast vorm. Vanaf 2021 wordt de bijdrage van iedere individuele gemeente aan de gemeenschappelijke regeling bepaald door het gebruik te nemen over twee voorafgaande peiljaren (T-1 en T-2) met de verhouding 2/3. (T-1) en 1/3 (T-2). Tot en met 2020 was dit op basis van drie voorafgaande peiljaren (T-1, T-2 en T-3).

Voor de bepaling van de bijdrage 2021 is de gemiddelde procentuele historische productie over 2018 en 2019 gebruikt. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de productie 2019 een voorlopige opgave betreft. De definitieve opgaven komen na april 2019 binnen. Een herberekening van de bijdrage op basis van deze definitieve opgaven kan tot (kleine) correcties leiden. Deze zijn in de loop van 2019 bekend en de daadwerkelijke bijdrage zal op deze definitieve berekening gebaseerd worden.

4.1.1 Bijdrage voor de uitvoeringsorganisatie

Op 13 februari 2014 hebben de samenwerkende gemeenten het bedrag vastgesteld dat nodig is voor de uitvoering van de gezamenlijke inkoop door de gemeente Rotterdam. Dit bedrag is in 2015

vastgesteld op ongeveer 1,5 miljoen. De verdeelsleutel van dit bedrag wordt geheel gebaseerd op de bijdrage per gemeente en is daarmee gelinkt aan het werkelijke zorggebruik van gemeenten. Indexering van de uitvoeringskosten vindt plaats op basis van de brief van de kring van gemeentesecretarissen. Hiermee wordt de algemene lijn voor gemeenschappelijke regelingen gevolgd.

4.1.2 Vlaktaksmodel

Tussen de samenwerkende gemeenten is afgesproken te werken met een vereveningssysteem die enerzijds de schommelingen gedurende het jaar opvangt, maar anderzijds wel gemeenten afrekent op het werkelijke zorggebruik.

Het gekozen vereveningsmodel wordt het vlaktaksmodel genoemd en helpt om met risico's te spreiden over de jaren.

Vanaf 2021 kan de bijdrage van iedere individuele gemeente aan de gemeenschappelijke regeling worden bepaald door het gebruik te nemen over twee voorafgaande peiljaren dit met de verhouding 1/3 voor 2018 (T-3) en 2/3 voor 2019 (T-2). Bij deze bekostigingssystematiek betaalt iedere gemeente uiteindelijk de eigen kosten, maar eventuele schommelingen in de kosten worden gedurende twee jaar opgevangen. Hiermee blijft de prikkel om minder gebruik te gaan maken van specialistische voorzieningen behouden. Daarnaast is het zo dat een gemeente die in een jaar minder afneemt dan gefinancierd dit in de jaren daarna vertraagd terugkrijgt in de vorm van een lagere bijdrage aan de regeling. Hiervoor is afgesproken een aantal stappen te hanteren:

Stap 1: bepalen reële inleg

Deze inleg wordt bepaald op basis van het gemiddelde van de feitelijke productie van 2 opeenvolgende jaren. Deze stap is voor het eerst volledig gerealiseerd in het jaar 2021. In dat jaar wordt het zorggebruik genomen van de twee voorafgaande peiljaren dit met de verhouding 1/3 voor 2018 (T-3) en 2/3 voor 2019 (T-2) voor de begroting 2021. De uitkomst van deze som is de percentuele inleg van de individuele gemeente over het begrotingsjaar.

Stap 2: productiecorrectiefactor

Naast het gebruik over t-2 en t-3 wordt binnen de rekenregel ook rekening gehouden met de geconstateerde werkelijke afwijkingen tussen inleg en productie over de voorgaande jaren. Vanaf t+2

wordt de gerealiseerde over- of onder productie over een periode van 2 jaar opgenomen in de berekening van de reële bijdrage.

Schematisch ziet bovenstaande er als volgt uit:

Jaar	T+2	T+3	T+4	T+5
	Reële inleg (stap 1)	Reële inleg (stap 1)	Reële inleg (stap 1)	Reële inleg (stap 1)
	+/- 2/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T	+/- 1/3afwijking t.o.v. de begrote productie T		
		+/- 2/3afwijking t.o.v. de begrote productie T+1	+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T+1	
			+/- 2/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T+2	+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T+2

Gemeentelijke bijdragen 2021

Op basis van de hierboven genoemde rekensystematiek leidt de begroting tot hieronder genoemde bijdragen per gemeente voor 2021.

Deelnemers GR	Bijdrage Jeugd (excl. VTRR)	VTRR	Bijdrage Totaal 2021
Albrandswaard	2.519.541	144.071	2.663.612
Barendrecht	6.264.042	291.856	6.555.898
Brielle	1.551.488	105.657	1.657.145
Capelle aan den IJssel	12.155.002	705.821	12.860.822
Goeree-Overflakkee	6.353.860	266.357	6.620.217
Hellevoetsluis	6.147.374	305.154	6.452.528
Krimpen aan den IJssel	5.883.535	199.844	6.083.379
Lansingerland	7.913.518	499.077	8.412.595
Maassluis	5.121.223	299.928	5.421.152
Nissewaard	18.023.343	1.169.460	19.192.803
Ridderkerk	6.795.237	287.697	7.082.934
Schiedam	14.907.435	819.955	15.727.390
Vlaardingen	14.446.013	1.275.464	15.721.476
Westvoorne	2.217.898	98.157	2.316.054
Rotterdam	120.011.107	9.907.045	129.918.152
Totaal	230.310.617	16.375.541	246.686.158

4.2 Indexering

In de begroting van de GRJR worden twee verschillende percentages gehanteerd voor indexatie.

Overheidsbijdrage Arbeidskostenontwikkelingen (OVA):

Op de site van de Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA) wordt jaarlijks een percentage voor indexering van personele kosten voor de zorg en hulp gepubliceerd. Dit percentage wordt door de overheid vastgesteld en wordt de Overheidsbijdrage Arbeidskostenontwikkeling (OVA) genoemd. De OVA wordt berekend op basis van cijfers die het Centraal Planbureau (CPB) publiceert.

Gemeenten ontvangen van de overheid zelf ook een compensatie voor loon- en prijsindexaties. Dit verloopt via het gemeentefonds middels het zogenaamde accres. Ook dit indexatiepercentage wordt bepaald op basis van cijfers van het Centraal Planbureau (CPB).

Omdat het percentage van een bepaald jaar pas in het najaar van datzelfde jaar definitief wordt vastgesteld wordt het percentage volgens een T-1 systematiek toegepast zodat er niet steeds in de

loop van een jaar gecorrigeerd hoeft te worden. In de begroting 2021 is het percentage OVA 2020 opgenomen (zijnde 2,52%)¹. Het OVA percentage 2020 is toegepast op de ingekochte Jeugdhulp (percelen A t/m F), de subsidies die verstrekt worden aan de Gecertificeerde Instellingen (perceel G), Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (perceel H) en aan de subsidies voor de uitvoering van buitenregionale plaatsingen, adolescentie strafrecht en acute dienst GGZ (perceel I, 1, 2 en 4).

Kring van gemeentesecretarissen

De kring van gemeentesecretarissen binnen de regio Rijnmond stelen jaarlijks een indexatiepercentage vast voor de gemeenschappelijke regelingen binnen de regio. Dit is het percentage dat op de uitvoeringskosten van de GR toegepast mag worden. Voor de Jeugdhulp zelf wordt het voor de zorg en hulp door de overheid vastgestelde percentage toegepast maar op de uitvoeringskosten van de GRJR wordt het percentage van de kring van gemeentesecretarissen gehanteerd. Voor het jaar 2021 is het indexatiepercentage op 1,4% gesteld. Op de uitvoeringskosten in de begroting GRJR 2021 is dit percentage toegepast.

In 2018 is de GRJR gestart met de nieuwe resultaatgerichte inkoop. In de contracten is het indexeringen van de tarieven als een KAN-bepaling opgenomen (het AB Jeugdhulp Rijnmond *kan* besluiten om te indexeren). Voor het jaar 2019 is besloten geen indexatie toe te passen op de tarieven. Tijdens het AB van 17 oktober 2019 is wel besloten tot het toepassen van een indexatie op de tarieven 2020. Voor het percentage van de indexatie is aangesloten bij het OVA (overheidsbijdrage arbeidsontwikkeling) percentage dat door de NZA (nationale zorgautoriteit) is vastgesteld voor het jaar 2019. De OVA is een compensatie voor CAO ontwikkelingen die de uitkomst zijn van afspraken binnen de jeugdhulpbranche. Het Rijk heeft met de jeugdhulpinstellingen afspraken gemaakt over compensatie voor de loonkostenontwikkeling in een OVA-convenant.

Hiermee is de indexatie toegekend conform de systematiek van T-1 zoals deze reeds langer voor de gecertificeerde instellingen en VTRR geldt.

¹ Het percentage indexatie is gelijkgesteld aan het gehanteerd percentage op lasten zijnde de indexatie conform de Overheidsbijdrage Arbeidskostenontwikkeling (OVA).

<https://www.nza.nl/documenten/vragen-en-antwoorden/wat-is-het-prijsindexcijfer-voor-personele-kosten>

De late besluitvorming over het toekennen van de indexatie aan de tarieven voor het jaar 2020 leverde problemen met het implementeren van de indexatie in de systemen van de gemeenten en de zorgaanbieders op. Daarom wordt nu voorgesteld om de keuze over het wel of niet toekennen van de indexatie op de tarieven voor het jaar 2021 bij het vaststellen van de begroting van dat jaar te betrekken. Op die manier is bij een positieve keuze voldoende tijd om dit in de tarieven door te voeren en bij zorgaanbieders en gemeenten juist en tijdig door te laten voeren. Voor doorlopende indicaties na 31-12-2020 betekent het namelijk dat er een aangepaste indicatie afgegeven moet worden vanaf 1-1-2021. Als complexiteit hierbij dient nog gemeld te worden dat er nog diverse andere wijzigingen in het landelijke berichtenverkeer aankomen, zoals de omschakeling van declaraties per CAK-periode naar maandelijks periode, die ook veel vragen aan implementatie-capaciteit.

Voor de uitvoeringskosten geldt dat indexering van deze kosten plaats vindt op basis van de brief van de kring van gemeentesecretarissen. Hiermee wordt de algemene lijn voor gemeenschappelijke regelingen gevolgd.

Indexering baten (gemeentelijke bijdragen)

Uitgangspunt is dat het accres in T+1 wordt verwerkt. Per saldo blijft het accres in het lopende jaar (T) bij de gemeenten. Dit betekent wel dat de indexering van de zorgkosten binnen de GRJR achterblijft bij de kostenontwikkeling, maar voorkomen wordt dat lopende het jaar T er een begrotingswijziging moet worden doorgevoerd om het accres toe te kunnen voegen.

In de ontwerpbegroting van T+1, welke in april wordt vastgesteld, wordt opgenomen dat het accres uit de meicirculaire van T zal worden verwerkt voorafgaand aan definitieve vaststelling door het AB.

4.3 Fiscaliteiten

Hieronder wordt ingegaan in hoeverre de fiscale wetgeving van toepassing is op de uitvoering van de taken door de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

4.3.1 Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 is de vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen ingevoerd. Het tarief is 25% van de jaarwinst (20% over de eerste € 200.000).

Op basis van informatie van het bureau rijksheffingen van de gemeente Rotterdam kan worden aangenomen dat de GRJR niet wordt verplicht om vennootschapsbelasting te betalen:

- In de eerste plaats kan daartoe worden gesteld dat er geen sprake is van een onderneming in fiscale zin, daaronder begrepen een uiterlijk met een onderneming overeenkomende werkzaamheid. Er worden geen diensten op de markt verkocht. En er is geen te verwachten winst. Voor zover er bij de GRJR overschotten of tekorten ontstaan, worden die naar rato verrekend met de aangesloten gemeenten. Als er geen onderneming is, is er geen belastingplicht en ook geen aangifteplicht.
- In de tweede plaats kan een beroep worden gedaan op de samenwerkingsvrijstelling. Het gaat bij de jeugdhulp om de uitvoering van een overheidstaak waarmee niet in concurrentie wordt gedreven. Ook wordt voldaan aan de voorwaarde dat de gemeenten naar evenredigheid van de afgenomen activiteiten bijdragen aan de kosten van het samenwerkingsverband. Volgens het wetsvoorstel moet er dan wel aangifte worden gedaan, maar is de “winst” vrijgesteld. Hopelijk komt hier nog een praktische voorziening voor: het doen van die aangifte zou een onnodige administratieve last zijn.

4.3.2 BTW heffing

De Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond ontvangt voor de uitvoering van zijn activiteiten bijdragen van de bij de Gemeenschappelijke Regeling aangesloten gemeenten. Deze bijdragen zijn van BTW heffing vrijgesteld (artikel 11, eerste lid, letter u, in verbinding met letter g, van de Wet op de omzetbelasting 1968). Dit brengt met zich dat het Openbaar Lichaam ter zake van de uitvoering van de taken in het kader van de Jeugdwet géén BTW in rekening brengt aan de aangesloten gemeenten.

De bijdrage die de gemeente Rotterdam ontvangt in verband met de ondersteuning van het Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond bij de uitvoering van haar taken, is wel aan BTW heffing onderworpen. Naast deze bijdrage worden door het Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond niet direct aan zorg gerelateerde kosten betaald welke wel aan BTW heffing zijn onderworpen. De in rekening gebrachte BTW wordt naar rato van de bijdragen ‘doorgeschoven’ naar de aangesloten gemeenten (BTW transparantieregeling). De aangesloten gemeenten kunnen voor deze BTW een bijdrage vragen uit het BTW compensatiefonds.

Hoofdstuk 5

VERANTWOORDING

5. Verantwoording

De Gemeenschappelijke Regeling heeft gezamenlijk kaders vastgesteld waarop sturing en verantwoording zal worden vormgegeven. Hieronder geven we de vastgestelde kaders weer.

5.1 Prestatie-indicatoren

Het AB Jeugdhulp Rijnmond heeft besloten bij het sturen op outcome en maatschappelijk resultaat aan te sluiten bij de landelijke outcome indicatoren. Het aansluiten bij deze indicatoren brengt de volgende voordelen met zich mee: landelijke vergelijkbaarheid, eenduidige rapportage en lagere administratieve lasten voor aanbieders. Het betreft de volgende indicatoren:

1. Reden beëindiging jeugdhulp
2. Cliënttevredenheid
3. Doelrealisatie
 - 3.1 De mate waarin cliënten na jeugdhulp zonder hulp verder kunnen;
 - 3.2 De mate waarin er na beëindiging van de jeugdhulp geen nieuwe start hulp is;
 - 3.3 De mate waarin er sprake is van afname problematiek / toename zelfredzaamheid / toename participatie;
 - 3.4 De mate waarin de overeengekomen doelen zijn gerealiseerd.

De aanlevering van de outcome indicatoren zijn door het AB als voorwaarde opgenomen voor verlenging van de contracten in 2021. De ontwikkeling van de outcome indicatoren 3.3 en 3.4 is landelijk nog niet afgerond. De GRJR zal een pilot starten voor het uitvragen van deze indicatoren, in samenwerking met het landelijke platform waarop deze indicatoren ontwikkeld worden.

Naast de landelijke outcome indicatoren worden er ook wachttijden uitgevraagd bij aanbieders:

1. Retrospectieve wachttijd
2. Huidige wachttijd

De uitvraag van wachttijden door de GRJR gebeurt sinds 2017. Aanscherping op de definities vindt momenteel plaats.

Voor output worden de volgende bronnen gebruikt:

1. Productiecijfers
2. Financiële verantwoording

De (output) indicatoren die betrekking hebben op de operationele sturing in de opdrachtgeversrol zullen worden verzameld, geanalyseerd en gerapporteerd door de uitvoeringsorganisatie van de GRJR als onderdeel van het inkoopproces voor de regionaal ingekochte hulp.

5.2 Beleidsindicatoren

Ten aanzien van de beleidsindicatoren die aangeleverd dienen te worden bij CBS geldt dat de volgende beleidsindicatoren van toepassing zijn op de jeugdhulp die ingekocht wordt via de GRJR.

Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS

Deze gegevens worden voor de door de GRJR ingekochte jeugdhulp door de aanbieders aangeleverd bij CBS en de informatie is terug te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl (www.waarstaatjegemeente.nl).

5.3 Jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur stelt de jaarrekening vast. Hiertoe heeft zij de kaders vastgesteld via de 'kadernota accountantscontrole jaarrekening Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond 2016 e.v.'. De accountant beoordeelt de financiële jaarstukken van de GRJR aan de hand van de gegeven kaders en geeft hierover een verklaring af ten behoeve van het algemeen bestuur.

5.4 Baten en lasten per taakveld 2021

In deze paragraaf is een overzicht opgenomen waarin de baten en de lasten zijn toegelicht. In het overzicht zijn voor het jaar 2021 de baten en lasten per taakveld uitgesplitst.

Overzicht 1: baten en lasten per taakveld 2021

Totaal Begroting verdeling over taakvelden	Baten 2021	Lasten 2021	Saldo 2021
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	181.917.074	181.917.074	-
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	56.320.221	56.320.221	-
6.83 - Geëscaleerde zorg 18+	8.448.864	8.448.864	-
Totaal	246.686.158	246.686.158	-

Hoofdstuk 6

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

6. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De GRJR heeft in principe geen eigen weerstandsvermogen nodig omdat de gemeenten op grond van de wet aansprakelijk zijn voor tekorten bij een Gemeenschappelijke Regeling. Als er een tekort ontstaat op het totaalbudget van de GRJR storten gemeenten een evenredig bedrag bij conform de voor dat jaar afgesproken verdeelsleutel. Op basis van de resultaten van de jaarrekening kan bij een eventueel overschot worden besloten om een deel toe te voegen aan het weerstandsvermogen.

6.1 Risico's en beheersmaatregelen

Op basis van een risico-inventarisatie die in samenwerking met de gemeenten is opgesteld is geconcludeerd dat de omvang van het gewogen risico beheersbaar is en dat er geen apart weerstandsvermogen gevormd hoeft te worden. Wel wordt er voor 2021 een risicobudget opgenomen ter hoogte van € 3,6 mln.

In onderstaande tabel zijn de vier risico's benoemt met de grootste financiële gevolgen of politieke impact die kunnen optreden ten aanzien van de uitvoering van de GRJR op basis van de opgestelde begroting. Voor deze risico's zijn de volgende beheersmaatregelen opgenomen:

Risico	Beheersmaatregel
Hogere indicatie dan nodig (langere indicatie, hogere weekbudgetten)	Voorlichting toeleiders over stijgende kosten en kostenbewustzijn, uitleg over arrangementen, lichtere varianten voorschrijven. De regiogemeenten monitoren bestelde zorg zodat hogere bestellingen tijdig opgemerkt worden. Instellen budgetplafonds zodat financiële impact beperkt blijft. Triage bemiddelingsteam. Doorontwikkeling lokale teams (o.a. professionalisering). Ook afschaling vanuit zorgaanbieders noodzakelijk (bij opvallende zaken aanspreken). Vooraf afspreken dat derden doorgeven welke zorg besteld is. Afspraken over routing van bestelde zorg. Experttool als instrument voor frontoffice medewerkers en derden voor afweging en vertaling hulp naar resultaatarrangementen. Opleidingen, budgetplafonds op enkele percelen.

Faillissement zorgaanbieder (zorglevering aan cliënten kan niet meer gewaarborgd worden en frictiekosten)	Inkoop zorg over verschillende zorgaanbieders spreiden. Toets solvabiliteit bij contractering. Aandachtspunten in account gesprekken. Opstellen protocol faillissementen zorgaanbieders
Rechtszaken door niet toekennen loon en prijs indexatie,	Tijdig duidelijkheid geven over het wel of niet toekennen van de indexatie. Keus maken of indexatie een KAN-bepaling blijft of dat er een toekenningsafpraak over indexatie gemaakt wordt (in contracten). Afwachten of er landelijke afspraken komen over indexatie (onderdeel discussie faire tarieven),
Structureel stijgende zorgkosten (hogere kosten per cliënt of meer cliënten) vs knellende budgetten gemeenten. Hierdoor is investeren in de voorkant (basis op orde) en de transformatie ingewikkelder.	Extra aandacht AOJ voor kwartaalcijfers. Probleem blijven agenderen bij Minister. Komen tot een realistische meerjarenraming 2021 eventueel met taakstelling vertaald naar actieplannen per deelnemende gemeenten en een regionaal plan.
Huidig zorglandschap dekt niet volledig de zorgbehoefte in de regio. Perceel indeling doet geen recht aan behoefte zorglandschap. Vraagstuk integraal leveren.	Contracten herijken, gesprekken over onderaannemerschap, onderzoek of gecontracteerde partijen de zorg toch kunnen gaan leveren.

Bijlage 1

Overzicht taakstelling Gemeente Vlaardingen

Op pagina 30 van de begroting 2021 Jeugdhulp Rijnmond staat de regionaal afgesproken taakstelling uitgesplitst naar gemeenten. Voor de gemeente Vlaardingen is in de regionale taakstelling een aanvullende taakstelling opgenomen vanwege het herstelplan dat zij op hebben gesteld in het kader van het preventieve toezicht.

Vanwege de vlaktaks die binnen de begroting van de GRJR gehanteerd wordt is het zo dat de effecten van de maatregelen qua effect doorwerking hebben in de jaren T+1 en T+2. Dus een financieel effect op de productie jeugdhulp 2021 leidt tot een lager begrotingsaandeel en dus een lagere bijdrage voor Vlaardingen in resp. 2023 en 2024. In de eerste tabel is zichtbaar hoe de bedragen uit het herstelplan van Vlaardingen middels deze systematiek verwerkt zijn in de GRJR begroting.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Bezuinigingsopdracht	€ 978.332	€ 1.985.000	€ 3.846.666				€ 6.809.998
	23/24	24/25	25/26				
verdeling taakstelling			€ 485.943	€ 492.389			
verdeling taakstelling				€ 661.667	€ 1.323.333		
verdeling taakstelling					€ 1.282.222	€ 2.564.444	
Totaal Verwerkt in begrotingsjaar			€ 485.943	€ 1.154.056	€ 2.605.555	€ 2.564.444	€ 6.809.998

(uit tabel op pagina 30)

	2023	2024
Vlaardingen	-485.943	-647.923
Extra taakstelling Vlaardingen		-506.133
	-485.943	-1.154.056

Begrotingswijziging GRJR 2020 April										
		Vastgesteld	Technisch	Technisch	Inhoudelijk	inhoudelijk	inhoudelijk	inhoudelijk	inhoudelijk	inhoudelijk
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Producten	Begroting 2020 AB 17 oktober	Transformatie-fonds	Creëren eigen perceel GI	Innovatie Pilot op C	Jeugdhulp Zin	VTRR op basis van subsidie-aanvraag nav kostprijs-onderzoek	JBRR op basis van kostprijs-onderzoek	Eenmalige ophoging organisatie-kosten GR ivm inkoop en verbeterplan	ASR/BRP
A.	Gewoon opgroeien buiten gezien (Pleeghulp)	25.793.951	0	-	0	3.948.911-	-	-	-	-
	Pleegzorgvergoeding, bijzondere kosten, etc.	722.794								
	Accres en Inflatie (ZIN en LTA)	2.232.513								
	Resultaatgebonden financiering	22.838.644				3.948.911-				
B.	Weer naar huis (Opname)	56.894.612	0	-	0	5.353.047	-	-	-	-
	Accres en Inflatie (ZIN en LTA)	5.092.713								
	Resultaatgebonden financiering	51.801.899				5.353.047				
C	Opgroeien met blijvende ondersteuning (Langdurig verblijf)	9.153.491	0	-	1.585.096	1.395.911-	-	-	-	-
	Accres en Inflatie (ZIN en LTA)	819.341								
	Resultaatgebonden financiering	8.334.149			1.585.096	1.395.911-				
D.	Steun, hulp of behandeling overdag (Daghulp)	6.898.904	0	-	0	7.614.476	-	-	-	-
	Accres en Inflatie (ZIN en LTA)	617.530								
	Resultaatgebonden financiering	6.281.374				7.614.476				
E.	Pakket thuis (Ambulante hulp)	37.646.075	0	-	0	6.234.787	-	-	-	-
	Accres en Inflatie (ZIN en LTA)	3.369.751								
	Resultaatgebonden financiering	34.276.325				6.234.787				
F	Crisishulp	8.537.649	0	-	0	930.294	-	-	-	-
	Accres en Inflatie (ZIN en LTA)	764.216								
	Resultaatgebonden financiering	7.773.433				930.294				
G	Gecertificeerde instellingen	61.245.838	0	14.548.598-	0	-	-	1.640.472	-	-
	1. JB/JR maatregelen dwang & drang/ Crisis Interventie Team	44.451.528				-		1.640.472		
	2. Buitenregionale plaatsingen (GI)	2.860.080		2.000.000-						
	3. Landelijke inkoop	12.148.598		12.148.598-						
	4. KSCD	1.385.632								
	5. Acute dienst GGZ	400.000		400.000-						
H.	Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR)	14.212.692	0	-	0	-	2.162.849	-	-	-
	VTRR	14.212.692					2.162.849			
I.	Overige	4.360	0	14.548.598	0	-	-	-	-	883.800
	1. Buitenregionale plaatsingen (incl pleegzorg)	-		1.000.000						736.000
	2. Extra ASR	-		1.000.000						147.800
	3. Landelijke inkoop	-		12.148.598						
	4. Acute dienst GGZ	4.360		400.000						
	Uitvoeringskosten	9.358.388	-2.749.007	-	-1.585.096	-	-	-	1.608.681	-
	Risico's Jeugdhulp	3.082.046								
	Transformatiefonds	4.334.103	-2.749.007		-1.585.096					
	Organisatiekosten GR	1.567.239							1.508.681	
	Accres en Inflatie (ZIN en LTA)	-								
	Specifieke ICT-kosten	100.000								
	Accountantskosten	75.000								
	Werk en Onderzoek	200.000							100.000	
	Totaal	229.745.959	-2.749.007	-	0	14.787.782	2.162.849	1.640.472	1.608.681	883.800

JAARSTUKKEN 2019
Gemeenschappelijke Regeling
Jeugdhulp Rijnmond

INHOUDSOPGAVE

1. AANBIEDINGSNOTA	4
1.1 Voorwoord	4
1.2 Leeswijzer	6
2. JAARVERSLAG: PROGRAMMAVERANTWOORDING	7
2.1 DEEL I: Achtergrond en kader Gemeenschappelijke Regeling.....	8
2.2 DEEL II: Resultaten 2019 per perceel	12
2.2.5 Toelichting verschillen begroting en realisatie	18
3. PARAGRAFEN.....	23
3.0 Paragrafen algemeen.....	24
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	24
3.2 Financiering.....	26
3.2 Bedrijfsvoering.....	27
3.3 Rechtmatigheid	29
4. JAARREKENING 2019.....	32
4.1 Balans.....	32
4.2 Overzicht van baten en lasten in euro's	33
4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 2019.....	33
4.4 Toelichting op de balans per 31 december.....	35
4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2019.....	40
4.6 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen	42
5. VASTSTELLINGSBESLUIT	44

1. Aanbiedingsnota

1.1 Voorwoord

Geachte lezer,

U heeft de jaarstukken van de Gemeenschappelijk Regeling Jeugdhulp Rijnmond (verder genoemd als GRJR) over het jaar 2019 voor u. Zij vormen het sluitstuk van de budgetcyclus voor het boekjaar 2019 en bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Wij leggen hiermee verantwoording af over het gevoerde beleid en het financieel beheer in het jaar 2019. Het Algemeen Bestuur wordt met deze stukken in staat gesteld om zijn controlerende taak te vervullen.

FINANCIËLE TEKORTEN IN DE JEUGDHULP

De GRJR is in 2019 geconfronteerd met tekorten vanuit 2018 en met substantieel hogere uitgaven. Veel energie is gaan zitten in het achterhalen van de redenen hiervan en het treffen van noodzakelijke maatregelen. Aangezien deze tekorten bij (bijna) alle gemeenten in Nederland aanwezig zijn is er, naast samenwerking met de individuele gemeenten in de GRJR, intensief contact geweest met het ministerie van VWS. Binnen de GRJR zijn in 2019 diverse onderzoeken afgerond of gestart om zicht en grip op de uitgaven te krijgen. Dit heeft geleid tot het inzicht dat wij als GR het relatief goed lijken te doen, waarbij de gevolgen voor individuele gemeenten in de GRJR wel heel vervelend kunnen zijn. De inspanning is er daarom steeds op gericht geweest het zicht en grip op de uitgaven te verbeteren, en om tot een (inhoudelijk onderbouwde) realistische meerjarenraming te komen met een sluitende dekking.

De financiële tekorten hebben ook geleid tot knelpunten in de zorglevering. Oplopende wachttijden en (voorgenomen) sluiting van de instroom bij een aantal leveranciers hebben veel inspanning gevraagd van zowel aanbieders als gemeenten. Hierbij is het duidelijk geworden dat het niet een 'enkelvoudig' probleem is en dat de oplossing dan ook in de samenwerking ligt. In deze samenwerking moeten nog veel stappen gezet worden om dit verder te verbeteren. Daarnaast is het ook belangrijk om in te zien dat de samenwerking op veel plekken al erg goed gaat en leidt tot mooie voorbeelden van goede zorg aan de jeugdigen uit de regio Rijnmond.

Om een aantal structurele knelpunten binnen de uitvoeringsorganisatie op te lossen is er in 2019 een verbeterplan opgesteld. Het opstellen van het plan viel samen met het vertrek van de secretaris

van de GRJR en daarom is besloten om een interim-secretaris (full-time) aan te stellen die het uitwerken en uitvoeren van dit verbeterplan als opdracht heeft meegekregen.

OPBOUW JAARSTUKKEN

De doelstelling voor het beleid en de in 2019 verrichte activiteiten en geleverde prestaties zijn in de jaarstukken in het programma per perceel weergegeven. De financiële weerslag hiervan is terug te vinden in de (programma) jaarrekening. De jaarrekening volgt voor wat betreft de programma-indeling de indeling van de begroting 2019 en functioneert in die zin ook als 'spiegel' van de begroting.

RESULTAAT 2019

In 2019 waren de gerealiseerde kosten van de GRJR € 14,5 mln. hoger dan gebudgetteerd. Het nadelige resultaat wordt veroorzaakt door zowel tegenvallers met een incidenteel karakter als uitgaven in zorgkosten met een meer structureel karakter. De incidentele kosten betreffen een negatie overlopend resultaat van vorige boekjaren die voortkomt uit het uitzoeken en opschonen van de oude balansposten. Deze actie komt voor uit het feit dat de accountant in het accountantsverslag bij de jaarrekening 2018 hiertoe een dringend advies toe heeft gegeven. Daarnaast zijn ook in 2019 de uitgaven jeugdhulp wederom hoger dan begroot dit komt vooral door langer en duurdere indicaties. Uit het onderzoek van KPMG naar de toenemende druk op de budgetten in perceel E is gebleken dat het aantal kinderen in specialistisch ambulante zorg wel is gestegen.

De bijdragen van de gemeenten zijn met dit bedrag opgehoogd naar rato van de vastgestelde begroting. Na deze eindafrekening sluit de jaarrekening 2019 van GRJR op € 0,-.

ALGEMEEN BESTUUR

Het Algemeen Bestuur behandelt de jaarstukken in zijn vergadering 15 juli 2020.

Het Dagelijks Bestuur

1.2 Leeswijzer

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat de opbouw van de jaarstukken van een gemeenschappelijke regeling gelijk is aan de programmabegroting voor dat jaar. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (de programmaverantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening (de financiële verantwoording waarop de controleverklaring betrekking heeft).

Jaarverslag

De programmaverantwoording is opgenomen in hoofdstuk 2 van deze jaarstukken. Het bevat de beleidsmatige verantwoording over 2019. Deel I geeft de achtergrond en het kader van de GRJR weer met de speerpunten van 2019. Deel II geeft de resultaten weer voor de inhoud van de jeugdhulp.

Bij alle onderwerpen en speerpunten die in de programmabegroting in 2019 zijn benoemd, wordt ingegaan op de vraag of we bereikt hebben wat we ons tot doel hebben gesteld en wat we daarvoor hebben gedaan. Indien van toepassing wordt op basis van de laatste ontwikkelingen een korte doorkijk naar 2020 gegeven.

In hoofdstuk 3 zijn de verplichte paragrafen opgenomen. Het BBV schrijft voor welke verplichte paragrafen moeten worden opgenomen in het jaarverslag. Voor de GRJR zijn dit paragrafen weerstandsvermogen en risicobeheersing, financiering en bedrijfsvoering. Daarnaast zal de GRJR zich ook uitspreken over de begrotingsrechtmatigheid in een toegevoegde paragraaf 3.4. De paragrafen geven, als een dwarsdoorsnede van het programma Jeugdhulp, inzicht in een aantal bedrijfsvoering aspecten van de GRJR.

Jaarrekening

In hoofdstuk 4 is de financiële vertaling van het gevoerde beleid te vinden, die bestaat uit de programmarekening (staat van baten en lasten) en de balans met toelichting. De programmarekening bevat een overzicht van het exploitatieresultaat van het beleidsveld bovenlokale jeugdhulp. Gemeenschappelijke regelingen zijn verplicht om in de jaarstukken ook de verantwoordingsinformatie van specifieke uitkeringen op te nemen. Echter de GRJR kent geen specifieke uitkeringen.

Hoofdstuk 2

Programmavertegenwoordiging

2.1 DEEL I: Achtergrond en kader Gemeenschappelijke Regeling

2.1.1 Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het uitvoeren van de jeugdhulp binnen hun gemeenten. Dit is een lokale verantwoordelijkheid waarbij geldt dat gemeenten op een aantal onderwerpen samen dienen te werken in regionaal verband. Binnen de regio Rijnmond is ervoor gekozen deze samenwerking in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) vorm te geven. De deelnemende gemeenten in de GRJR besluiten gezamenlijk wat wel en niet binnen de GRJR wordt ingekocht.

De GRJR is een uitvoeringsorganisatie van de gemeenten en baseert zich op de lokale beleidsplannen van gemeenten. De GRJR heeft onder andere tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GRJR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de gemeenten.

2.1.2 Regionale samenwerking

Op grond van de Jeugdwet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting is het een verplichting om op een aantal onderwerpen, waaronder Veilig Thuis, jeugdreclassering en jeugdbescherming op regionaal niveau samen te werken. De samenwerkende gemeenten in de regio Rijnmond hebben deze samenwerking vormgegeven in een regio die gelijk is aan de Veiligheidsregio en de GGD-regio. Doorslaggevend hierbij was onder meer het creëren van voldoende omvang om specialistische zorg en 7/24 crisisopvang beschikbaar te houden en schaalvoordelen te creëren in aanbod en vraag.

2.1.3 Overgang naar resultaatgerichte inkoop

Op 1 januari 2018 is hiermee gestart. De belangrijkste argumenten hiervoor waren de volgende:

- Betere focus op resultaat;
- Integrale levering voorkomt meerdere trajecten naast elkaar;
- Duidelijke positionering van opdrachtgeverschap;
- Meer ruimte voor aanbieders en professionals voor het hoe;
- Prikkel om tijdig af te schalen, andere oplossingen te zoeken;
- Eenvoudige, doeltreffende facturatie, betaling en verantwoording;
- Transformatie aanbod (betere, meer samenhangende hulp tegen reële prijs i.p.v. langlopende P X Q trajecten);
- Betere marktwerking.

In de nieuwe inkoopsystematiek is de zorgaanbieder verantwoordelijk voor het leveren van integrale zorg voor de cliënt. Het is de gemeente, in de vorm van bijvoorbeeld het wijkteam, of de gecertificeerde instelling, die vaststelt 'dat' er hulp nodig is en wat de bandbreedte van deze hulp is. Het is de aanbieder die bepaalt 'wat' de best passende hulp voor de cliënt is. Uiteraard verloopt dit proces in nauwe samenwerking met de cliënt. De jeugdhulp is vormgegeven in arrangementen: op cliëntniveau kan passende hulp worden aangeboden in de vorm van een arrangement. Een arrangement bestaat uit diverse onderdelen en treden om zo maximaal maatwerk te kunnen leveren. In de nieuwe inkoop zijn voor de regionale jeugdhulp 15 jeugdhulpaanbieders gecontracteerd, verdeeld over percelen. Deze percelen of opdrachten zijn Pleeghulp (A), Opname (B1-4), Langdurig verblijf (C), Daghulp (D) en Ambulante hulp (E). De begroting en jaarrekening voor 2019 volgt deze indeling.

Nadat er in 2018 nog sprake was van zorgcontinuïteit, waarbij de afspraken uit 2017 leidend waren, zijn in 2019 uitsluitend arrangementen gefinancierd. Deze wijze van inkopen is van toepassing op het complete aanbod van specialistische jeugdhulp met uitzondering van de crisishulp en de jeugdbescherming/jeugdreclassering.

2.1.4 Transformatie

Om de kwaliteit van de jeugdhulp verder te verbeteren en de kosten omlaag te brengen wordt er in de regio gewerkt aan de transformatie.

In november 2018 heeft de jeugdhulp regio Rijnmond vanuit het transformatiefonds budget ontvangen. Voor de transformatie in de jaren 2018, 2019 en 2020 van de jeugdhulp zijn in het AB van 15 april 2019 en 19 september het plan "Transformeren kun je leren" en de "Subsidiemeetlat" vastgesteld.

In 2019 is werk gemaakt van het inrichten van een stuurgroep onder voorzitterschap van de wethouder van Nissewaard, de heer Struijk. In deze stuurgroep zijn wethouders én bestuurders van aanbieders/GI's en een samenwerkingsverband voor het Primair Onderwijs vertegenwoordigd. In deze stuurgroep worden de thema's van de transformatie besproken en werken duo's bestaande uit een wethouder en een bestuurder van een zorgaanbieder/het samenwerkingsverband thematisch aan de leidende principes van de transformatie.

Om de transformatie een impuls te geven is er de mogelijkheid voor gemeenten om een bijdrage uit het subsidiefonds aan te vragen en voor de aanbieders de mogelijkheid om een subsidie aan te vragen. De gemeenten hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om, overwegend in subregionaal verband, een bijdrage aan te vragen.

De aanbieders hebben aanvragen ingediend. De beoordelingsgroep heeft deze aanvragen beoordeeld op rechtmatigheid en op doelmatigheid.

2.1.5 Begrotingswijziging

Gedurende 2019 zijn diverse begrotingswijzigingen doorgevoerd. De doorgevoerde begrotingswijzigingen bestaande uit ophogingen en budget neutrale verschuivingen zijn onderstaand nader toegelicht maar ook in een overzicht verwerkt. De noodzaak in het doorvoeren van de wijzigingen is te vinden in een door het AB geconstateerde vraag naar (specialistische) jeugdhulp die groter is dan het beschikbare volume. Er zijn in de loop van het jaar 2019 diverse onderzoeken uitgevoerd naar de oorzaken van de geconstateerde knelpunten. De belangrijkste geconstateerde knelpunten zijn:

- Toename van de vraag naar jeugdhulp, stijging van het aantal cliënten maar ook langere en duurdere arrangementen door complexere zorgvragen;
- Gelijkblijvende druk op residentiële voorzieningen;
- Toenemend aantal meldingen en onderzoeken bij Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR).

Bovenstaande knelpunten hebben geleid tot de constatering dat transitie en transformatie nog onvoldoende met elkaar in de pas lopen en de snelle (financiële) afbouw van de door het rijk gedecentraliseerde middelen nog onvoldoende heeft geleid tot de gewenste structurele veranderingen.

Hoewel het uitgangspunt blijft dat een verdere en versnelde transformatie nodig is heeft het AB geconstateerd dat het onvermijdelijk was om de begroting 2019 incidenteel te verhogen. Voor de begroting 2020 en de jaren erna denkt men na over hoe te komen tot een realistische begroting zodat niet steeds achteraf of gedurende het jaar begrotingswijzigingen nodig zijn.

Toelichting doorgevoerde begrotingswijzigingen:

Op 13 december 2018 zijn door het AB Jeugdhulp Rijnmond enkele principebesluiten genomen tot het ophogen van de begroting 2019. Deze ophoging bestond uit enkele technische ophogingen maar ook twee inhoudelijke ophogingen voor de organisaties Jeugd Bescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR) en Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR). Deze wijzigingen zijn op het AB van 15 april 2019 herbevestigd en na de zienswijze periode voor de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten definitief bevestigd in het AB van 4 juli 2019.

Voor de jeugdhulp leek in december 2018, op basis van een doorvertaling van de jaareindeverwachting van het jaar 2018, een ophoging voor 2019 nodig. Omdat de jaareindeverwachting nog onvoldoende zekerheid bood is besloten in het AB van 15 april 2019 nogmaals te bezien of een ophoging van de budgetten voor jeugdhulp noodzakelijk waren en voor

welk bedrag. Uiteindelijk is op 15 april 2019 een principe besluit genomen tot het verschuiven van enkele budgetten tussen percelen (€ 4,3 mln.) en tot de daadwerkelijke ophoging van de begroting ten behoeve van de zorgkosten (€ 12,2 mln.). Ook deze begrotingswijziging is definitief geworden op het AB van 4 juli 2019 na de zienswijze periode langs de gemeenteraden.

Gedurende 2019 bleek uit signalen van de zorgaanbieders maar ook uit de jaareindeverwachtingen die de GRJR zelf opstelt dat de knelpunten in wachttijden en doorstroom op E tot vroegtijdig bereiken van de budgetplafonds van dat perceel gingen leiden. Om de noodzakelijke hulp voor kinderen te kunnen blijven garanderen is door het DB en AB Jeugdhulp Rijnmond in de vergaderingen van 7 juni, 4 juli, 18 september en 17 oktober jl. binnen de begroting budgetten verschoven om de knelpunten op E op te lossen. Deze eenmalige financiële verschuivingen zijn gedaan in afwachting van duidelijkheid over de oorzaken van de problemen die middels een schouw en een vervolgonderzoek door het bureau KPMG zijn opgesteld.

Start Begrotingssaldo 2019		€ 205.992.780		
AB d.d.	Betreft	Ophoging in euro's	Budgetneutrale verschuiving in euro's	Toelichting
4-jul-19	Uitkering transformatiefonds (incidenteel), de verlengde pleegzorg (structureel) en de verhoging van de bijdrage van de accountant (structureel).	€ 3.617.642		Ophoging Perceel A Pleeghulp met € 0,8 mln. en I (Uitvoeringskosten) met € 2,8 mln. voor de Transformatie en accountantskosten
4-jul-19	Incidentele verhoging subsidiebudget JBRR (G)	€ 2.250.000		Ophoging Perceel G onderdeel Gecertificeerde instellingen
4-jul-19	Incidentele verhoging subsidiebudget VTRR (H)	€ 3.653.663		Ophoging Perceel H Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond
4-jul-19	Budgetneutrale verschuiving ten behoeve van ambulante hulp (E)		€ 2.700.000	Van Perceel A Pleeghulp naar E Ambulante hulp
4-jul-19	Budgetneutrale verschuiving ten behoeve van inrichten langdurige verblijfsplekken (C) i.v.m. signaal missende opvang voor een bepaalde doelgroep		€ 1.585.096	Van Perceel I (uitvoeringskosten) naar C Intramurale opvang zonder begeleiding
4-jul-19	Ophoging jeugdhulp zorg in natura	€ 12.150.000		Ophoging Percelen B/C (intramurale hulp met en zonder begeleiding) – D (daghulp) - F (crisis- G3 (landelijke inkoop)
7-jun-19	Budgetneutrale verschuiving ten behoeve van pakket thuis (E)		€ 1.300.000	Van Perceel I (uitvoeringskosten/ risicobudget) naar E Ambulante hulp
4-jul-19	Budgetneutrale verschuiving ten behoeve van pakket thuis (E)		€ 1.200.000	Van Perceel A Pleeghulp naar E ambulante hulp
18-sep-19	Budgetneutrale verschuiving ten behoeve van pakket thuis (E) o.b.v. KPMG onderzoek		€ 2.500.000	Van Perceel A pleeghulp en I (uitvoeringskosten/ risicobudget) naar E ambulante hulp
17-okt-19	Budgetneutrale verschuiving ten behoeve van weer naar huis (B)		€ 1.572.000	Van een verzamelbudget van € 2 mln. gevormd voor verwachte overschrijdingen op Jeugdhulp
17-okt-19	Budgetneutrale verschuiving o.b.v. de Jaareindeverwachting (JEV) ten behoeve van pakket thuis (E)		€ 428.000	Vanuit verzamelbudget van € 2 mln. gevormd voor verwachte overschrijdingen op Jeugdhulp.
17-okt-19	Budgetneutrale verschuiving o.b.v. de jaareindeverwachting (JEV) ten behoeve van Pakket Thuis (E)		€ 872.000	Vanuit resterend innovatiebudget toegekend aan C intramurale hulp zonder begeleiding i.v.m. later starten pilots C4
Eind Begrotingssaldo 2019		€ 227.664.085		

2.2 DEEL II: Resultaten 2019 per perceel

2.2.1 Gewoon opgroeien buiten gezin (Pleeghulp)

Binnen perceel A (pleegzorg) is vanwege inhoudelijke afwegingen geen budgetplafond ingesteld. Voor perceel A blijft de werkelijke groei achter ten opzichte van de begroting. De reden dat de groei ondanks het ontbreken van een budgetplafond achterblijft, is omdat het werven van pleegouders minder snel verloopt. Meer pleeggezinnen zijn nodig om meer jeugdigen in pleegzorg te kunnen helpen. Momenteel wordt er door aanbieders, gemeenten en de uitvoeringsorganisatie gesproken over mogelijkheden om de werving van pleegouders een impuls te geven. Daarnaast zijn er initiatieven om meer aandacht te besteden aan het behoud van pleegouders. Binnen pleegzorg is daarnaast behoefte aan het versterken van gezinnen, om ook zwaardere vormen van hulp en begeleiding te verzorgen en zo de instroom vanuit bijvoorbeeld perceel B voor meer jeugdigen mogelijk te maken en kinderen die al in een pleeggezin verblijven daar te houden.

2.2.2 Weer naar huis (Opname) + 2.2.3 Opgroeien met blijvende ondersteuning (Langdurige zorg)

Vanwege de inhoudelijk verschillen dan wel inhoudelijke en financiële samenhang worden de percelen B (opname en verblijf) en C (langdurig verblijf) als volgt toegelicht: op perceel B2 volgt een aparte toelichting en percelen B1, B3, B4, C1, C2, C3 en C4 worden gezamenlijk toegelicht.

- B2 (gesloten jeugdhulp)

Uit de jaarcijfers kunnen we afleiden dat er in totaliteit een overproductie heeft plaatsgevonden in B2. Echter hebben wij de instroom richting B2 (grotendeels) niet zelf in de hand.

In 2019 is er landelijk en bovenregionaal doorgewerkt aan een verdere transformatie van de gesloten jeugdzorg. Het doel is deze jeugdhulp meer te vervlechten met het lokale en (sub)regionale veld van de jeugdhulp. In 2019 is een stuurgroep opgericht met als doel het vaststellen en uitvoeren van een ontwikkelagenda.

- B1/ B3/ B4 (opname en verblijf) en C1/C2/C3/C4 (langdurig verblijf)

In 2019 zijn er extra middelen vanuit het innovatiebudget toegekend aan perceel C (langdurig verblijf) en is er extra budget toegekend om nog nader te verdelen over de percelen B en C. Deze begrotingswijziging heeft voornamelijk geresulteerd in extra financiële

ruimte in perceel C. Hiervoor is een nieuw perceel (C4) ontwikkeld. Daarnaast is C2 (KTC's) uitgebreid en is de sluiting van een gezinshuis in C1 verholpen. Deze uitbreiding van capaciteit heeft er uiteindelijk toe geleid dat er (langzaamaan) meer ruimte kwam voor doorstroom, vanuit voornamelijk perceel B. Meer doorstroom vanuit perceel B betekent meer ruimte voor nieuwe instroom in perceel B.

Het toevoegen van een nieuw perceel voor kleinschalig langdurig verblijf (lees: perceel C4) moe(s)t de druk op perceel B gaan verlagen. De verwachting was dat deze kleinschalige en langdurige voorziening in december 2019 geopend kon worden, dit is uiteindelijk uitgesteld tot januari 2020. De opening van C4 zullen er in 2020 voor gaan zorgen dat er meer ruimte komt voor instroom naar de intensieve behandelplekken (B3).

Door de enorme druk op perceel B en het feit dat de uitbreiding in perceel C, mede vanwege verbouwingen en personeelsproblemen, niet gelijk van de grond zijn gekomen, is er een groot beroep gedaan op de discretionaire route in perceel B. Dit heeft ertoe geleid dat er een flinke overproductie is op beide sub-percelen (B1 en B3). Ondanks de druk op de intensieve (B3) en minder intensieve (B1) behandelplekken, is er in de gedwongen jeugdhulp (B4) een behoorlijke onderproductie te zien.

2.2.4 Steun, hulp of behandeling overdag (Daghulp)

In 2019 zien we in opdracht D een overschrijding van de begroting. Echter, bij perceel D is geen budgetplafond ingesteld, dus aanbieders zijn niet gebonden aan een contractvolume. Met de aanbieders in deze opdracht wordt overleg gevoerd welke vormen van jeugdhulp gewenst zijn. Daarnaast worden er vanuit de zorglandschapstafel D regiogesprekken gevoerd over de verbinding met het lokale veld en het onderwijs. Deze ontwikkelingen moeten op termijn effect hebben op versnelde uitstroom (kortere zorgduur) en vermindering van de instroom (omdat lokale oplossingen ingezet worden).

2.2.5 Pakket Thuis (Ambulante hulp)

De vraag naar hulp uit perceel E is in 2019 fors toegenomen. In de loop van 2019 zijn extra middelen toegekend om de continuïteit van hulp en de instroom van hulp voor kwetsbare jeugdigen te garanderen. Uit het onderzoek van KPMG naar de toenemende druk op perceel E is gebleken dat het aantal kinderen in specialistisch ambulante zorg is gestegen. Gemeenten en aanbieders zien meer jeugdigen die specialistisch ambulante hulp nodig hebben. De match tussen vraag (verwijzing naar hulp) en aanbod (expertise en capaciteit) vraagt verbetering in het zorglandschap van perceel E. Hierin hebben zowel aanbieders als gemeenten een rol. De aanbeveling van KPMG voor de

zorgaanbieders is om in 2020 het zorglandschap met meer samenwerking in te richten en onderling meer gebruik te maken van elkaars expertise. Dit binnen de kaders van de aanbesteding en gebruikmakend van de beschikbare transformatiegelden. De aanbeveling voor gemeenten is om gebruik te maken van de mogelijkheden die beschikbaar zijn voor het verminderen van de druk op de ambulante specialistische jeugdhulp door bijvoorbeeld aan de voorkant kritischer mee te kijken. Onder andere via de wijkteams, door inhoudelijk scherp te zijn op de af te geven indicaties (inhoud en duur) en de inzet van lokale hulp (afvangen van specialistische hulp). Of door de samenwerking met huisartsen te intensiveren (o.a. POH GGZ).

2.2.6 Crisis

Perceel F komt ongeveer uit op het voor 2019 begrote bedrag. Conform het streven is het aantal residentiële crisisplaatsingen afgenomen. Dat de kosten toch niet zijn gedaald, komt doordat jeugdigen niet tijdig kunnen doorstromen van de crisisopvang naar vervolghulpverlening binnen andere percelen. Dit door het bereiken van budgetplafonds of een gebrek aan capaciteit op behandelplekken (perceel B) en langdurig verblijf (perceel C). Deze jeugdigen houden hiermee ongewenst/onbedoeld een crisisbed bezet, hetgeen de druk op de instroom vergroot. De doorstroomproblematiek kan niet enkel vanuit perceel F worden opgepakt. Oplossingen worden onder andere gezocht aan de zorglandschapstafels van de percelen B, C en E en via bestuurlijke overleggen. De uitbreiding op de percelen B en C (waaronder C4) heeft nog geen merkbaar resultaat opgeleverd. Het nog niet dalen van de kosten is daarnaast te verklaren door een toename van jeugdigen met complexe problematiek die duurdere crisiszorg nodig hebben. Deze zorg wordt vaak geleverd in onderaannemerschap door niet gecontracteerde, specialistische aanbieders. Zowel vanuit het oogpunt van het welzijn van de betreffende jeugdigen als om de gewenste daling van de kosten te realiseren blijft de Stuurgroep Crisis investeren op ambulante alternatieven voor crisis hulpverlening.

2.2.7 Overig (G)

De begrotingspost overig (G) bestaat uit een aantal producten en diensten die geen onderdeel uitmaken van de resultaatgerichte bekostiging, te weten:

- a) JB/JR-maatregelen dwang & drang
- b) Crisis Interventie Team
- c) Buitenregionale plaatsingen
- d) Landelijke inkoop
- e) KSCD
- f) Acute dienst GGZ

Onderstaand worden deze onderdelen verder toegelicht.

a. JB/JR-maatregelen dwang & drang (gecertificeerde instellingen (GI's))

De productierealisatie over het hele domein van de GI's is iets lager dan het verleende subsidiebedrag. Binnen de gerealiseerde productie valt wel één en ander op. Er is sprake van een lichte daling op ondertoezichtstelling (OTS). Voogdij blijft ongeveer gelijk. De inzet op drang is ongeveer 15% lager dan de verlening. Bij jeugdreclassering, huisverboden en CIT (Crisis Interventie Team) interventies is sprake van een forse toename. Voor jeugdreclassering is dit een omslag ten opzichte van eerdere jaren. Voor crisisinzet (huisverboden en CIT-interventies) zet de groei van de afgelopen jaren door.

In 2018 is een rapport opgeleverd door Bureau Berenschot (opdracht VNG en JZNL) naar de kostprijzen van de GI's in Nederland. Uit dat rapport kwam naar voren dat de GI's financieel onder grote druk staan. De financiële knelpunten worden onder andere veroorzaakt door hoog ziekteverzuim en verloop en daardoor benodigde extra inhuur. In 2019 heeft KPMG in opdracht van het AB Jeugdhulp Rijnmond advies uitgebracht over de producten, kwaliteit en tarieven van JBRR (incl. William Schrikker Stichting (WSS)) met als doel om per 2020, op basis van dit advies, te komen tot nieuwe afspraken over de inzet van de GI en de bekostiging. In december 2019 heeft het AB het advies van de stuurgroep overgenomen. Dit betekent dat de GI per 2020 de opdracht krijgt om zich te focussen op de uitvoering van dwang-producten (OTS, jeugdreclassering (JR) en voogdij). De GI zal niet meer de formatieve inzet kunnen plegen die in 2019 van haar werd verwacht voor drangtaken. Deze beweging naar voren, van GI naar lokale teams, vraagt wel een zorgvuldig proces. Het AB heeft GI, gemeenten en uitvoeringsorganisatie GRJR opdracht gegeven om voor drang (vrijwillig kader) uit te werken hoe dit er in de samenwerking uit kan gaan zien.

In 2019 is aan JBRR (en WSS) en LJ&R extra geld toegekend, ter overbrugging naar nieuwe afspraken, om knelpunten t.a.v. werkdruk, ziekteverzuim, verloop en extra inhuur op te vangen.

b. Crisis Interventie Team

Kinderen die acuut in hun veiligheid bedreigd worden krijgen ondersteuning van het Crisis Interventie Team (CIT). Politie, ziekenhuizen, huisartsen, scholen, hulpverleners, maar ook ouders en kinderen zelf kunnen contact opnemen met het CIT. Het CIT treedt op in crisissituaties en kan direct de noodzakelijke hulp inzetten.

Het aantal huisverboden is in 2019 met 50% toegenomen ten opzichte van het geraamde aantal van 400. Het aantal crisisinterventies is 15% hoger dan de raming in de verlening (1600). CIT en Enver (Perceel F) zijn bezig met het beter regelen van de samenwerking rondom crises.

c. Buitenregionale plaatsingen

Buitenregionale plaatsingen betreffen plaatsingen van kinderen bij niet regulier gecontracteerde aanbieders. In de meeste gevallen gaat het om kinderen die op basis van het woonplaatsbeginsel bij één van de gemeenten in de regio horen, maar die niet in de regio verblijven. JBRR is opdrachtgever en financier voor jeugdigen die onder toezicht van een andere GI vallen, maar tot de verantwoordelijkheid van een gemeenten in de regio Rijnmond behoren.

d. Landelijke inkoop (LTA)

Vanuit het Rijk zijn wat betreft de inkoop van een aantal zeer specialistische zorgvoorzieningen afspraken gemaakt voor landelijke inkoop. Daarnaast is er een aantal functies die weliswaar niet rechtstreeks zorg voor jeugd raken maar wel randvoorwaardelijk zijn voor het functioneren van het stelsel rondom jeugdhulp (zoals de vertrouwenspersoon). De samenwerkende gemeenten hebben besloten om de financiering en reservering van deze middelen binnen de gemeenschappelijke regeling te beleggen, aangezien het zeer specialistische voorzieningen betreft en binnen de samenwerking eventuele fluctuaties in het gebruik van deze voorzieningen kunnen worden opgevangen.

De kosten voor LTA zijn in 2019 in lijn met de begroting. Ten aanzien van het LTA geldt dat de kosten LTA moeilijk te beïnvloeden zijn omdat de verwijzing verloopt van artsen richting artsen en er geen budgetplafonds zijn. Deze jeugdigen met hulp binnen het LTA zijn nu vaak buiten beeld, omdat doorverwijzing vanuit instellingen gebeurt en lokale teams daar vaak niet bij betrokken zijn.

e. KSCD

Het Kennis- en Servicecentrum voor Diagnostiek (KSCD) voert onafhankelijk diagnostisch onderzoek uit op verzoek van de medewerkers van Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond (JBRR). Tevens verzorgt het KSCD de instemmingsverklaringen voor het realiseren van een gesloten plaatsing. De productie van het KSCD sluit aan bij de verleende subsidie in 2019. Het KSCD slaagt er nog niet in om de wachttijden op onderzoek en de duur van onderzoeken volgens plan te laten verlopen. Dit blijft een punt van aandacht en gesprek.

f. Acute dienst GGZ

Voor het uitvoeren van de acute dienst (jeugd-)GGZ is in 2019 een subsidie verleend aan Parnassia en GGZ Delfland. Uit voorlopige jaarcijfers blijkt dat de kosten in lijn zijn met de toegekende subsidie. Dit ondanks een toename van de gemiddelde tijd (en daarmee inzet) die nodig is voor jeugdigen die door de acute dienst worden gezien.

2.2.8 VTRR (Perceel H)

Perceel H heeft te maken met een groei van de instroom. De invoering van de verscherpte meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling per 1 januari 2019 heeft een groot effect gehad op de instroomcijfers van VTRR. Vanuit de landelijke impactanalyse werd een groei verwacht van ongeveer 10%. Over heel 2019 is er echter sprake van een toename van 14% in meldingen en een toename van 44% in adviesvragen ten opzichte van 2018. Voor 2019 waren 20.653 adviezen en meldingen begroot, terwijl het werkelijk aantal adviezen en meldingen in januari tot met december 23.053 betrof. Het aantal adviesvragen blijft ook nu nog stijgen. Deze hoge instroom heeft effect op de doorlooptijden. Gedurende het jaar is door de uitvoeringsorganisatie GRJR gestuurd op het inzetten van verbetermaatregelen. Door diverse efficiencylagen, aanpassingen in het werkproces en samenwerkingsafspraken met partners heeft VTRR gewerkt aan het tijdig verwerken van de stijgende instroom. Het is echter onvoldoende gelukt om de gestelde targets te halen. VTRR heeft ook ingezet op het aantrekken van extra personeel. Door de krapte op de arbeidsmarkt bleek het niet eenvoudig om openstaande vacatures snel op te vullen. Mede hierdoor is er bij VTRR eind 2019 een overschot op de begroting ontstaan. Dit bedrag wordt bij de vaststelling van de subsidie teruggevorderd. Op landelijk niveau vindt in het eerste kwartaal van 2020 een onderzoek plaats naar de effecten van de verscherpte meldcode bij alle Veilig Thuis-organisaties.

2.2.5 Toelichting verschillen begroting en realisatie

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING JEUGDHULP RIJNMOND

alle bedragen in €

BATEN	Primitieve Begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
<u>1. Programma Bestuur en algemeen management</u>			
Bijdrage deelnemende gemeenten	205.992.780	224.915.078	224.915.078
Bijdrage Rijksoverheid transformatiefonds		2.749.007	339.466
Bijdrage Rijksoverheid "meer samen doen in crisis"			2.600
Extra bijdrage deelnemende gemeenten resultaat 2019			14.542.571
TOTAAL	205.992.780	227.664.085	239.799.715
LASTEN	Primitieve Begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
<u>1. Programma Jeugdhulp</u>			
A. Gewoon opgroeien buiten gezin	23.498.533	19.724.214	21.347.688
B. Weer naar huis	53.603.843	55.176.839	64.309.648
C. Opgroeien met blijvende ondersteuning	8.624.055	9.336.155	8.687.920
D. Steun, hulp of behandeling overdag	6.499.873	9.499.873	13.793.253
E. Pakket thuis	35.468.637	44.468.637	43.864.471
F. Crisis	8.043.834	9.193.834	9.152.639
G. Overig	52.271.174	60.521.174	57.836.904
H. Veilig thuis	11.034.200	14.687.863	13.943.147
Risico's Jeugdhulp	3.082.046	0	0
Transformatiefonds	1.585.096	2.749.007	339.466
Meer samen doen in crisis	0	0	2.600
Werk en Onderzoek	200.000	200.000	432.604
Organisatiekosten	1.931.489	1.931.489	1.936.072
ICT	100.000	100.000	156.050
Accountantskosten	50.000	75.000	122.414
Bankkosten			2.003
Kosten via Exact			4.120
Totaal programma Jeugdhulp	205.992.780	227.664.085	235.930.998
Totaal	205.992.780	227.664.085	235.930.998
Gerealiseerd saldo van begrote baten en lasten	0	0	3.868.717
Gerealiseerd incidenteel saldo afrekening voorgaande jaren			-3.868.717
Totaal gerealiseerd resultaat	0	0	0

Verdeling van de gerealiseerde baten en lasten in structureel en incidenteel

Baten	
Structureel	224.915.078
Incidenteel	11.015.920

Lasten	
Structureel	235.296.159
Incidenteel	634.839

Saldo	
Structureel	-10.381.081
Incidenteel	10.381.081

Specificatie incidentele baten en lasten		
Incidentele baten		
Extra bijdrage deelnemende gemeenten resultaat 2019		14.542.571
Bijdrage Rijksoverheid transformatiefonds		339.466
Bijdrage Rijksoverheid "meer samen doen in crisis"		2.600
Gerealiseerd incidenteel saldo afrekening voorgaande jaren		-3.868.717
totaal incidentele baten		11.015.920
Incidentele lasten		
Werk en Onderzoek		232.604
Transformatiefonds		339.466
Meer samen doen in crisis		2.600
ICT		56.050
Kosten via Exact		4.120
Totaal incidentele lasten		634.839
Saldo incidenteel		10.381.081

Baten

Bijdrage deelnemende gemeenten

De bijdrage gemeenten zijn conform de door het bestuur vastgestelde begroting 2019 en begrotingswijziging 2019.

Bijdragen Rijksoverheid

De ontvangsten van de Rijksoverheid voor het transformatiefonds zijn in de begroting als baten opgenomen. Conform BBV-richtlijnen zijn deze baten op de balans als overlopende post opgenomen. In de jaarrekening 2019 wordt hier bij de baten de onttrekking aan de balanspost als dekking voor de gerealiseerde lasten 2019 opgenomen. Per saldo heeft deze aangepaste presentatie geen effect op het resultaat. Dit geldt ook voor de lasten van de ontvangen subsidie "meer samen doen in crisis".

Extra bijdrage deelnemende gemeenten

Het tekort van 2019 wordt gedekt door middel van een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Lasten

Programma Jeugdhulp onderdelen A tot en met H

Voor de toelichting op deze kosten wordt verwezen naar de paragrafen 2.2.1 tot en met 2.2.8. De totale kosten van de jeugdhulp zijn uiteindelijk circa € 14,5 mln. hoger dan de vastgestelde begroting.

Dit is vooral veroorzaakt door:

- o Op de ingekochte Jeugdhulp (percelen A t/m F) is een overschrijding zichtbaar van € 13,8 mln. Dit wordt deels veroorzaakt door het bereiken van de budgetplafonds. Zo zijn er op het perceel B (Weer naar huis, plaatsing met behandeling) extra discretionaire toekenningen noodzakelijk geweest met extra kosten tot gevolg. Dit heeft te maken met onvoldoende uit- en doorstroom. Voor de plaatsingen gesloten jeugdhulp (subperceel B2) geldt bovendien dat deze plaatsingen op basis van een rechterlijke uitspraak plaatsvinden. Deze plaatsingen zullen vergoed moeten worden. Tevens is er op de percelen A en D sprake van een overschrijding ten opzichte van het begrote bedrag maar voor deze percelen geldt dat er geen budgetplafond is ingesteld. De daadwerkelijk gemaakte zorgkosten dienen te worden vergoed. Bij de jaarrekening werd duidelijk dat ondanks de druk op perceel E gedurende heel 2019 er enkele zorgaanbieders waren die een lagere productie hadden gerealiseerd dan verwacht.
- o Voor de overige kosten is er sprake van een onderschrijding van ca. € 3,1 mln. Dit wordt veroorzaakt door lagere kosten voor landelijke inkoop, buiten regionale plaatsingen en VTRR. Hier staan wel hogere controle- en accountantskosten en een overschrijding van het budget werk en onderzoek tegenover. De onderzoekskosten vielen hoger uit doordat er in 2019 diverse onderzoeken zijn uitgevoerd, zoals kostprijsonderzoeken JBRR en VTRR maar ook een onderzoek naar de oorzaken van de knelpunten op perceel E.
- o Daarnaast is er sprake van een negatief overlopend resultaat van vorige boekjaren van € 3,8 mln. Deze incidentele kosten zijn ontstaan bij het uitzoeken en opschonen van de oude balansposten. De bedragen die onterecht open stonden zijn vrijgevallen. Derhalve wordt dit beschouwd als een incidentele last. Deze actie komt voort uit het

feit dat de accountant in het accountantsverslag bij de jaarrekening 2018 hiertoe een dringend advies toe heeft gegeven.

Risico's

De risico's worden toegelicht in paragraaf 3.1.

Accountantskosten / Bankkosten

Door het Algemeen Bestuur is na een aanbesteding in 2018 voor de jaarrekening 2019 en verder Baker Tilly benoemd als accountant van de GRJR.

De bankkosten waren niet opgenomen in de begroting 2019.

2.3 DEEL III: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN, POST ONVOORZIEN EN STRUCTUREEL/INCIDENTEEL

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel die de gemeenschappelijke regeling vrij kan besteden. Het gaat, behalve om de uitkering uit het gemeentefonds, ook om gemeentebelastingen, deelnemingen/dividend, erfpacht, rente en de verzamelpost overige dekkingsmiddelen. Ze zijn bedoeld voor de uitvoering van de programma's waarin het beleid tot uitvoering wordt gebracht dat het AB Jeugdhulp Rijnmond heeft vastgesteld. Bij de GRJR is enkel de post Overige Algemene Dekkingsmiddelen van toepassing.

Overige Algemene Dekkingsmiddelen

Het onderdeel overige algemene dekkingsmiddelen is een verzameling van diverse posten (totaal baten). Op hoofdlijnen kunnen ze onderverdeeld worden in algemene begrotingsposten, apparaatskosten en mutaties in reserves. De overige algemene dekkingsmiddelen zijn € 8,6 mln. hoger dan begroot. Het verschil betreft de eindafrekening van het tekort van de voorlopige jaarrekening en de bijdrage van de Rijksoverheid voor het transformatiefonds en de bijdrage van de Rijksoverheid voor "meer samen doen in crisis" loopt in de jaarrekening niet via het resultaat maar via de post voorzieningen in de balans.

begrote baten	227.664.085
werkelijke baten	239.799.715
verschil in baten	12.135.630
toelichting verschil	
Bijdrage Rijksoverheid transformatiefonds	-2.409.541
Bijdrage Rijksoverheid "meer samen doen in crisis"	2.600
Extra bijdragen gemeenten (aan tekort)	14.542.571
totaal verschil	12.135.630

Structureel/Incidenteel

Het nadelig jaarrekeningresultaat 2019 bedraagt € 14,5 mln. voor eindafrekening met gemeenten. Het rekeningresultaat heeft deels een incidenteel karakter (zie tabel 'Verdeling van de baten en lasten in structureel en incidenteel' op pagina 19). Dit heeft te maken met het feit dat er meer zorg geleverd is dan vooraf begroot maar ook met een negatief overlopend resultaat voorgaande boekjaren.

Hoofdstuk 3

PARAGRAFEN

3.0 Paragrafen algemeen

Met de invoering van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in 2004 zijn met betrekking tot de verslaggeving een aantal verplichte paragrafen (beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten) voorgeschreven, te weten: lokale heffingen; verbonden partijen; onderhoud kapitaalgoederen; weerstandsvermogen en risicobeheersing; grondbeleid; financiering en bedrijfsvoering. Niet alle paragrafen zijn van toepassing voor Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2017 is op verzoek van het AB opnieuw naar het weerstandsvermogen en de risicobeheersing gekeken. Op basis van de uitkomsten hiervan is door het AB besloten om geen weerstandsvermogen in te stellen, maar het risico van eventuele hogere kosten dan begroot via de jaarrekening te verrekenen. Wel is besloten om in de begroting een budget voor risico's/ onvoorziene zaken op te nemen om lopende het jaar eventuele onvoorziene zaken te kunnen financieren.

Op basis van een risico-inventarisatie die in samenwerking met de gemeenten is opgesteld is voor het jaar 2019 een risicobudget van € 3,1 mln. opgenomen in de begroting. Dit is een percentage van 1,5% van de omvang van de begroting. De risico-inventarisatie is gedurende het jaar enkele malen uitgevoerd.

Gedurende het jaar werd op basis van de kwartaalrapportages duidelijk dat er sprake was van overschrijdingen van het begrote budget. Er zijn daarom is gekozen om risicobudget in te zetten voor het opvangen van een deel van de tekorten.

In onderstaande tabel zijn de vijf risico's benoemd met de grootste financiële gevolgen of politieke impact die kunnen optreden ten aanzien van de uitvoering van de GR op basis van de opgestelde begroting. De stand van zaken bij jaarrekening is toegevoegd.

Risico	Beheersmaatregel	Jaarrekening
Algemeen risico is het niet tijdig behalen van de transitie. Indien de transformatie onvoldoende tot stand komt kan dit zowel inhoudelijk als budgettair tot risico's leiden.		

Tekort op het totaalbudget door stijgende zorgvraag of door het afgeven van niet passende indicatie (te zwaar en/of te lang)	Experttool als instrument voor frontoffice medewerkers en derden voor afweging en vertaling hulp naar resultaatarrangementen.	De overschrijding van het begrote budget bij de jaarrekening 2019 wijst uit dat dit risico zich in 2019 inderdaad heeft voorgedaan. De problemen lieten zich het meest zien op het perceel E. Het risicobudget is dan ook gedurende het jaar voor de knelpunten van dit perceel ingezet. De analyses op de cijfers bij de jaarrekening wijzen uit dat de meerkosten vooral door te hoge en te lange indicaties wordt veroorzaakt.
	Benutten monitoring voor de voorlichting aan toeleiders over kosten en het creëren van kostenbewustzijn.	
	Frequente monitoring uitputting budget	
	Afspraken met de verschillende verwijzers over verwijsgedrag.	
	Gezamenlijke verantwoordelijkheid deelnemende gemeenten. Op grond van de wet is iedere gemeenten conform het vlaktaksmodel aansprakelijk voor tekorten bij de GR.	
Huidig zorglandschap bevat lacunes	Bespreken zorgpalet gecontracteerde partijen.	Bij de percelen B en C (intramurale jeugdhulp) werd duidelijk dat er sprake was een missende opvang voor een bepaalde doelgroep. Hierop is het innovatiebudget van 1,5 mln dat in de begroting van de GRJR was opgenomen ingezet. Dit heeft geleid tot een pilot (C4) die ook in 2020 doorloopt.
	Contracten herijken.	
	Gesprekken over onderaannemerschap.	
Aanbieders van semi publieke en/of kwetsbare voorzieningen hebben problemen in de bedrijfsvoering en/of hogere productie dan begroot. Het betreft hier met name JBRR en VTRR.	(Bestuurlijke) governance op deze voorzieningen nader invullen/uitwerken.	Voor zowel JBRR als VTRR is er in 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de productstructuur een passend kostprijsmodel. Dit heeft voor beide organisaties geleid tot een advies dat door het AB Jeugdhulp Rijnmond overgenomen is en voor beide organisaties wordt per 1-1-2010 met de nieuwe productiestructuur en met nieuwe tarieven gewerkt.
	Versterking accountmanagement/ opdrachtgeverrol op kwetsbare voorzieningen.	
	Rol landelijke inspecties (programma sturing op kwaliteit zorg).	

Coronavirus

In het eerste kwartaal van 2020 is Nederland opgeschrikt door het zich snel verspreidende coronavirus. Dit virus heeft grote gevolgen voor de samenleving in zijn geheel en voor de besmette patiënten en de verzorgenden in het bijzonder. Ook voor de aanbieders van jeugdhulp, Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond en de Gecertificeerde Instellingen heeft corona en de genomen maatregelen impact. Voor de jaarrekening 2019 heeft de uitbraak van het virus in 2020 geen financiële gevolgen.

Op dit moment is het nog te vroeg om een goede inschatting te maken van de gevolgen van de Coronacrisis voor de jaarrekening 2020. De totale omvang van de crisis is nu nog niet bekend, maar dat het invloed heeft op de activiteiten en dat het financiële gevolgen heeft is aannemelijk. Er zijn nu al zorgaanbieders die vragen om voorschotten omdat zij in liquiditeitsproblemen komen door het als gevolg van het afnemen van zorg.

3.2 Financiering

Volgens de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarstukken op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot het kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de renterisiconorm, de verwachte toe- en afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury. Deze paragraaf bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de Wet FIDO bedraagt het kasgeldlimiet 8,2% van het totaal van de (gewijzigde) begroting. Voor de GRJR is dit voor 2019, € 18,7 mln. De GRJR doet geen investeringen in (im)materieel vast actief. Daarnaast heeft de GRJR geen leningen afgesloten in 2019.

Schatkistbankieren

Met ingang van 16 december 2013 is de wet Schatkistbankieren voor decentrale overheden in werking getreden. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk.

De GRJR is in 2019 elk kwartaal onder de grens gebleven. In de tabel bij de toelichting op de balans wordt dit weergegeven.

Financiële positie

Met ingang van de jaarrekening 2016 dient over een vijftal kengetallen verantwoording afgelegd te worden. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeenschappelijke regeling. Om dit te bereiken wordt voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de

netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

<i>Kengetallen</i>	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019
Netto Schuldquote	-1,78	0,71	0,00
Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-1,78	0,71	0,00
Solvabiliteitsratio	0,00	0,01	0,00
Structurele exploitatieruimte	0	0	0
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Aangezien de GRJR geen leningen heeft aangetrokken om haar investeringen te kunnen dekken komt de Netto Schuldquote voor 2019 uit op 0.

In de begroting 2019 was er nog sprake van een klein eigen vermogen wat resulteerde in een solvabiliteitsratio van 0,01. Bij de definitieve jaarrekening 2018 is de algemene reserve geheel onttrokken waardoor er een solvabiliteitsratio resteerde van 0,00. In 2019 is er geen sprake van eigen vermogen en is de solvabiliteitsratio nul.

Overhead

Tot de overhead worden die kosten gerekend die niet een directe relatie hebben met de (gecontracteerde of gesubsidieerde) jeugdhulp, jeugdreclassering/-bescherming of het advies-en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis). Het zijn die kosten die ondersteunend en faciliterend zijn aan genoemde directe kosten. Onderstaand is een uitsplitsing van de kosten opgenomen die tot de overhead gerekend worden.

	Primitieve Begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
Overhead			
Risico's Jeugdhulp	3.082.046	0	0
Werk en Onderzoek	200.000	200.000	432.604
Organisatiekosten GR	1.931.489	1.931.489	1.936.072
ICT	100.000	100.000	156.050
Accountantskosten	50.000	75.000	122.414
Bankkosten	0	0	2.003
Totaal overhead	5.363.535	2.306.489	2.649.143

3.2 Bedrijfsvoering

De burger mag van een gemeente verwachten dat gemeentelijke middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden, dat de gemeente een betrouwbare partner is en transparant is. De GRJR is een samenwerking tussen 15 gemeenten en daarmee zijn deze verwachtingen tevens criteria voor de bedrijfsvoering van de GRJR.

Bestuurlijk is de GRJR een overleg- en uitvoeringsplatform waarbinnen de deelnemende gemeenten -uitgaande van het beginsel van autonomie van het lokale bestuur- de regionale samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van bovenregionale jeugdhulp bespreken en daar vorm aan geven omdat de samenhang van een aantal strategische en ordenende taken daarom vraagt. Er is

sprake van een overlegstructuur als kader om de feitelijke samenwerking in portefeuillehouder overleggen vorm te geven.

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van het overlegplatform van de GRJR. De verantwoordelijkheid voor de organisatie berust primair bij het AB dat gevormd wordt door de wethouders van de deelnemende gemeenten. Vanuit iedere subregio wordt 1 wethouder afgevaardigd als deelnemer in het Dagelijks Bestuur (DB). De strategisch en ordende taken zijn binnen het DB bij portefeuillehouders belegd en in sommige gevallen aangevuld met een wethouder uit het AB.

Ten behoeve van de ondersteuning van het AB en het DB is een ambtelijk secretaris aangesteld. Het AB is daarnaast een dienstverleningsovereenkomst betreffende de taken van de bovenlokale jeugdhulp aangegaan met de gemeente Rotterdam. Het betreft hier de taken ten behoeve van en voortvloeiend uit het inkopen en subsidiëren van zorgaanbieders voor bovenlokale jeugdhulp.

De secretaris coördineert het proces zoals hierboven omschreven.

De inkoop- en uitvoeringsorganisatie van de GRJR is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de bovenlokale taken door middel van:

- Het contracteren en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet;
- Het organiseren van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Het bevorderen van gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van de jeugdhulptaken, welke ingevolge de Jeugdwet aan de gemeenten zijn opgedragen.

De administratieve werkzaamheden ten behoeve van het uitvoeren van deze taken alsook het opstellen van de ontwerpbegroting en –rekening, tussentijdse rapportages, het beheer van de vermogenswaarden, de bewaring van archiefbescheiden conform gemeentewet zijn door het AB, op basis van een dienstverleningsovereenkomst, opgedragen aan de gemeente Rotterdam.

De uitvoeringsorganisatie (belegd bij de gemeente Rotterdam) heeft afgelopen jaar vooral ingezet op het (beter) uitvoeren van resultaatgerichte inkoop, het verder optimaliseren van de (bedrijfsvoering)processen en het ontwikkelen en verder in kaart brengen en verkennen van de specifieke ICT behoeften van deze processen.

3.3 Rechtmatigheid

In 2018 zijn de accountantsdiensten weer opnieuw aanbesteed. Uit deze gunning is Baker Tilly wederom als accountant voor de GRJR gekomen. De jaarrekening 2019 wordt net als in voorgaande jaren beoordeeld door Baker Tilly maar deze werkzaamheden vloeien wel voort uit een nieuw contract.

Net als in de voorgaande periode steunt de externe accountant Baker Tilly op de werkzaamheden uitgevoerd door de afdeling Financial Audit van de gemeente Rotterdam. De interne auditfunctie stelt in samenspraak met de externe accountant jaarlijks een auditprogramma op. In de uitvoering van het auditprogramma wordt gecontroleerd op de getrouwheid en de rechtmatigheid van het door het AB gevoerde financiële beheer. De bevindingen en aanbevelingen van de uitgevoerde interne audits worden door de accountant betrokken bij zijn oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid in de controleverklaring bij de jaarrekening.

Het door het AB vastgestelde controleprotocol en toetsingskader zijn bepalend voor de controle door de interne auditfunctie. Het toetsingskader rechtmatigheid 2015 is na toetsing op relevante wijzigingen in wet- en regelgeving ook voor het jaar 2019 van toepassing verklaart. De lijst met wet- en regelgeving is echter wel geüpdatet en op 17 oktober 2019 door het AB vastgesteld.

In het toetsingskader wordt onder meer specifiek ingegaan op de toepassing van de rechtmatigheidscriteria: het begrotingscriterium, het voorwaarden criterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

De interne audits zijn gericht op de belangrijkste financiële processen van Jeugdhulp Rijnmond. In het Werkplan GR 2019 zijn de volgende processen voor de uitvoering van interne audits meegenomen:

- Subsidieverstrekking en subsidievaststelling;
- Inkopen specialistische Jeugdzorg;
- Betalen van voorschotten, liquiditeitsborgen, declaraties en handmatige betalingen;
- Ontvangsten bijdrage gemeenten.
- Inkopen en betaling van uitvoeringskosten;
- Memoriaalboekingen m.u.v. die welke voortvloeien uit de productieverantwoordingen van huidig boekjaar;
- ITGC (Information Technology General Controls) van de nieuwe betaaltool;
- Balansposten exclusief de mutaties voortvloeiend uit de productieverantwoordingen 2019

Voorwaardencriterium

Bij de uitvoering van de audits is getoetst op de naleving van de in de wet- en regelgeving vastgelegde voorwaarden. Voor de audits is in 2019 de risico-benadering gehanteerd om de reikwijdte en de scope van de audit te bepalen. Dit houdt in dat de rechtmatigheids- en getrouwheidsrisico's in kaart zijn gebracht en de beheersmaatregelen die deze risico's afdekken getoetst zijn.

Bij de uitgevoerde audits, op de belangrijkste financiële processen, zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

GRJR heeft een beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik dat bestaat uit een mix van maatregelen op het gebied van voorlichting, controle en sanctionering. Binnen de kaders van diverse audits is aandacht besteed aan dit criterium.

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het AB is gerespecteerd. De door het AB gestelde kaders zijn bepalend voor de invulling van het budgetbeheer door het DB. Het systeem van budgetbeheer- en bewaking moet waarborgen dat de baten en de lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het AB. In het door het AB vastgestelde controleprotocol is bepaald wanneer een budgetafwijking onrechtmatig is.

In 2019 zijn de gerealiseerde lasten ad € 235,9 mln. hoger dan de begrote lasten ad € 227,6 mln. Het betreft hier een kostenoverschrijding die past binnen het bestaande beleid en waar tussentijds voldoende over is gerapporteerd. Er is derhalve binnen de gestelde financiële kaders van het AB gehandeld en dus geen begrotingsonrechtmatigheid.

Hoofdstuk 4

JAAARREKENING 2019

4. Jaarrekening 2019

4.1 Balans

alle bedragen in €	BALANS PER 31 DECEMBER	
ACTIVA	2019	2018

VLOTTENDE ACTIVA

UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR

Vorderingen op openbare lichamen	18.286.718	20.940.524
Rekening-courant met het Rijk	8.200.314	18.533.849

OVERLOPENDE ACTIVA

Overige vorderingen	24.261.519	19.184.528
---------------------	------------	------------

LIQUIDE MIDDELEN

Banksaldi	100.000	159.882
-----------	---------	---------

TOTAAL	50.848.550	58.818.782
--------	------------	------------

PASSIVA	2019	2018
---------	------	------

VASTE PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0

VLOTTENDE PASSIVA

NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET RENTE TYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

Overige schulden	771.589	36.800
------------------	---------	--------

OVERLOPENDE PASSIVA

Nog te betalen bedragen aan zorginstellingen	44.732.413	54.913.828
Transformatiefonds *)	5.161.148	2.749.007
Meer samen doen in crisis *)	183.400	0
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende	0	1.119.147

TOTAAL	50.848.550	58.818.782
--------	------------	------------

*) Conform de BBV zijn deze bedragen opgenomen onder de overlopende passiva. Het valt onder de categorie "de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren".

4.2 Overzicht van baten en lasten in euro's

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Jeugdhulp		205.992.780	-205.992.780		227.664.085	-227.664.085		235.930.998	-235.930.998
Subtotaal programma	0	205.992.780	-205.992.780	0	227.664.085	-227.664.085	0	235.930.998	-235.930.998
Algemene dekkingsmiddelen									
- Lokale Heffingen									
- Algemene uitkeringen									
- Dividend									
- Saldo van de financieringsfunctie									
- Overige algemene dekkingsmiddelen	205.992.780		205.992.780	227.664.085		227.664.085	235.930.998		235.930.998
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	205.992.780	205.992.780	0	227.664.085	227.664.085	0	235.930.998	235.930.998	0
Toevoeging / onttrekking aan reserves									
Programma Jeugdhulp	0		0	0		0	0		0
Subtotaal mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	205.992.780	205.992.780	0	227.664.085	227.664.085	0	235.930.998	235.930.998	0

In bovenstaand overzicht is het resultaat vorige boekjaren verrekend met de baten waardoor het saldo aansluit bij het totaal gerealiseerde resultaat.

Overzicht van baten en lasten in euro's opgesplitst naar taakveld

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	175.833.784	175.833.784	-
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	53.268.998	53.268.998	-
6.83 - Geëscaleerde zorg 18+	6.828.216	6.828.216	-
Totaal realisatie 2019	235.930.998	235.930.998	-

In bovenstaand overzicht is het resultaat vorige boekjaren verrekend met de baten waardoor het saldo aansluit bij het totaal gerealiseerde resultaat.

4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 2019

Algemeen

GRJR is een uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en baseert zich op de lokale beleidsplannen van gemeenten. De GRJR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GRJR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de gemeenten.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het jaarverslag.

Wettelijke voorschriften

GRJR is een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) waarin vijftien gemeenten op vrijwillige basis samenwerken.

Voor de verslaggeving van gemeenschappelijke regelingen is vanaf 2004 het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten van kracht. De jaarrekening is conform deze voorschriften samengesteld.

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening wordt opgemaakt met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen

Uitzettingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

De kortlopende schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepalingen

In de exploitatierekening worden de lasten en baten verantwoord die voortvloeien uit de activiteiten van de GRJR.

De lasten en baten worden zoveel mogelijk toegerekend naar het boekjaar waarop ze betrekking hebben en waarin de prestaties zijn geleverd.

BTW

De betaalde btw in het boekjaar wordt na afloop van het boekjaar door de deelnemende gemeente via de doorschuifregeling gecompenseerd.

Gebeurtenis na balansdatum

In het eerste kwartaal van 2020 is Nederland opgeschrikt door het zich snel verspreidende coronavirus. Dit virus heeft grote gevolgen voor de samenleving in zijn geheel en voor de besmette patiënten en de verzorgenden in het bijzonder. Ook voor de aanbieders van jeugdhulp, Veilig Thuis

Rotterdam Rijnmond, de Gecertificeerde Instellingen en de Uitvoeringsorganisatie van de GRJR heeft corona en de genomen maatregelen impact. Voor de jaarrekening 2019 zal de uitbraak van het virus in 2020 geen financiële gevolgen hebben.

In de Bestuurlijke rapportages over 2020 wordt informatie gegeven over de ontwikkelingen met betrekking tot het coronavirus die gevolgen hebben voor het jaar 2020. Hierbij valt te denken aan: beperking in de uitvoering van de primaire taken door ziekte van medewerkers van zorgaanbieders, gemeenten en de uitvoeringsorganisatie en mogelijk hogere kosten door vervanging van zieken in cruciale dienstverlening. Het ontstaan van vertraging in de uitvoering van projecten ten opzichte van de begroting.

4.4 Toelichting op de balans per 31 december

ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
--	------------	------------

VLOTTENDE ACTIVA

UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR

Vorderingen op openbare lichamen	18.286.718	20.940.524
Rekening courant met het Rijk	8.200.314	18.533.849

OVERLOPENDE ACTIVA

Terug te vorderen bedragen van zorginstellingen	24.261.519	19.184.528
---	------------	------------

Liquide middelen

ABN AMRO bank t.b.v. GRJR (rekening courant)	100.000	159.882
--	---------	---------

Totaal Activa	50.848.550	58.818.783
---------------	------------	------------

Vorderingen op openbare lichamen

Dit betreft de nog te ontvangen bedragen van de deelnemende gemeenten.

Gemeente	2018	2019	Totaal
Gemeente Albrandswaard	0	177.662	177.662
Gemeente Barendrecht	0	443.954	443.954
Gemeente Brielle	0	119.294	119.294
Gemeente Capelle aan den IJssel	0	933.342	933.342
Gemeente Goeree-Overflakkee	0	348.888	348.888
Gemeente Hellevoetsluis	0	454.081	454.081
Gemeente Krimpen aan den IJssel	0	372.466	372.466
Gemeente Lansingerland	446.012	461.304	907.316
Gemeente Maassluis	0	307.671	307.671
Gemeente Nissewaard	171.481	1.188.212	1.359.693
Gemeente Ridderkerk	0	399.739	399.739
Gemeente Rotterdam	0	7.976.581	7.976.581
Gemeente Schiedam	4.072	960.452	964.524
Gemeente Vlaardingen	1.760.694	1.589.220	3.349.914
Gemeente Westvoorne	0	171.593	171.593
Totaal	2.382.259	15.904.458	18.286.718

Schatkistbankieren

Het kabinet heeft het schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent voor decentrale overheden, waaronder gemeenschappelijke regelingen als GRJR, dat zij hun overtollige liquide middelen moeten aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Schatkistbankieren krijgt een wettelijke basis in de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Het ministerie vergoedt een rente over de tegoeden die bij de schatkist gestald zijn. Praktisch betekent dit voor GRJR dat alle overtollige liquide middelen boven de drempel van € 1.545.000 (op basis van de primaire begroting 2019) worden gestald bij de schatkist zolang deze niet benodigd zijn. In 2019 zijn geen overschrijdingen geweest. Onderstaand een overzicht van de aangehouden middelen ten opzichte van het drempelbedrag per kwartaal.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.545			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	938	710	949	1.107
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	607	835	596	438
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	205.993			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	205.993			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1.545			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	84.447	64.576	87.280	101.816
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	938	710	949	1.107

Toelichting op de balans per 31 december

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
---------	------------	------------

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

Saldo begin boekjaar	0	2.249.090
----------------------	---	-----------

Onttrekkingen in het boekjaar

- Ter dekking van kosten inkoop 2018	0	2.000.000
- Ter dekking van implementatie kosten	0	249.090

Saldo einde boekjaar	0	0
----------------------	---	---

Nog te bestemmen resultaat boekjaar	0	0
-------------------------------------	---	---

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met rente typische looptijd korter dan één jaar

Nog te betalen bedragen aan openbare lichamen	401.575	28.150
Crediteuren	370.014	8.650
Totaal einde boekjaar	771.589	36.800

Overlopende passiva

Nog te betalen bedragen aan zorginstellingen	44.732.413	54.913.828
Gemeente Rotterdam uitvoering inkooporganisatie	0	1.119.147
Transformatiefonds	5.161.148	2.749.007
Meer samen doen in crisis	183.400	0

Totaal Passiva	50.848.550	58.818.783
----------------	------------	------------

Overlopende passiva / transformatiefonds

In 2018 is door de GRJR namens de jeugdzorgregio Rijnmond een aanvraag ingediend voor het landelijke transformatiefonds. In november 2018 heeft de Stuurgroep Zorglandschap (zijnde de VNG, de Branches Gespecialiseerde Zorg voor de Jeugd (BGZJ) en de ministeries van JenV en VWS) alle aanvragen van de 42 jeugdzorgregio's voor het Transformatiefonds toegekend. Voor Rijnmond betekent dit extra inzet van 3x € 2.749.007,- voor de jaren 2018, 2019 en 2020 op de volgende speerpunten:

1. Passende hulp dichtbij: Voorkomen van crisis en uithuisplaatsing
2. Opgroeien in veilige opvoedsituaties: bescherming tegen veiligheidsrisico's

3. Jeugdhulp door capabele, efficiënte en effectieve hulpverleners: lerende omgeving voor professionals

De toekenning van deze financiële middelen heeft eind november 2018 plaatsgevonden en de middelen zijn in de december-circulaire toegevoegd van de gemeente Rotterdam. Vanuit Rotterdam zijn deze middelen ook voor 2019 weer overgemaakt aan de bankrekening van de GRJR. In 2019 is de subsidiemeetlat voor het aanvragen en verstrekken van de transformatie-bijdragen aan gemeenten en de transformatie-subsidies aan zorgaanbieders vastgesteld. Eind 2019 zijn de eerste bijdragen verstrekt. Het merendeel van de bijdragen en subsidies zijn echter pas begin 2020 ingegaan.

Overlopende passiva / Meer samen doen in crisis

Van de Rijksoverheid is eind 2019 een subsidie in het kader van “meer samen doen in crisis” ontvangen.

	saldo 31-12-18	ontvangen	uitgaven	saldo 31-12-19
Transformatiefonds	2.749.007	2.749.007	336.866	5.161.148
Meer samen doen in crisis	0	186.000	2.600	183.400

Conform de BBV voorschriften zijn deze bedragen opgenomen onder de overlopende passiva. Het valt onder de categorie “de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren”.

Niet uit balans blijkende verplichten

Onder Niet uit balans blijkende verplichten worden die verplichtingen verstaan die in het huidige boekjaar zijn aangegaan en verplichtingen zijn voor volgende jaren.

In dit kader worden de gunningen voor de inkoop Jeugdzorg 2020 en het ingestelde verlengingsjaar 2021 als niet uit balans blijkende verplichting beschouwd.

bedragen in € x 1 mln.	2020	2021
NUBBV (Niet uit balans blijkende verplichtingen)	143,8	144,9

Het COVID-19 (corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar mogelijk wel voor de begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn, is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2019

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING JEUGDHULP RIJMOND

alle bedragen in €

BATEN	Primitieve Begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
<u>1. Programma Bestuur en algemeen management</u>			
Bijdrage deelnemende gemeenten	205.992.780	224.915.078	224.915.078
Bijdrage Rijksoverheid transformatiefonds		2.749.007	339.466
Bijdrage Rijksoverheid "meer samen doen in crisis"			2.600
Extra bijdrage deelnemende gemeenten resultaat 2019			14.542.571
TOTAAL	205.992.780	227.664.085	239.799.715
LASTEN	Primitieve Begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
<u>1. Programma Jeugdhulp</u>			
A. Gewoon opgroeien buiten gezin	23.498.533	19.724.214	21.347.688
B. Weer naar huis	53.603.843	55.176.839	64.309.648
C. Opgroeien met blijvende ondersteuning	8.624.055	9.336.155	8.687.920
D. Steun, hulp of behandeling overdag	6.499.873	9.499.873	13.793.253
E. Pakket thuis	35.468.637	44.468.637	43.864.471
F. Crisis	8.043.834	9.193.834	9.152.639
G. Overig	52.271.174	60.521.174	57.836.904
H. Veilig thuis	11.034.200	14.687.863	13.943.147
Risico's Jeugdhulp	3.082.046	0	0
Transformatiefonds	1.585.096	2.749.007	339.466
Meer samen doen in crisis	0	0	2.600
Werk en Onderzoek	200.000	200.000	432.604
Organisatiekosten	1.931.489	1.931.489	1.936.072
ICT	100.000	100.000	156.050
Accountantskosten	50.000	75.000	122.414
Bankkosten			2.003
Kosten via Exact			4.120
Totaal programma Jeugdhulp	205.992.780	227.664.085	235.930.998
Totaal	205.992.780	227.664.085	235.930.998
Gerealiseerd saldo van begrote baten en lasten	0	0	3.868.717
Gerealiseerd incidenteel saldo afrekening voorgaande jaren			-3.868.717
Totaal gerealiseerd resultaat	0	0	0

In de paragrafen 2.2.1 tot en met 2.2.8. is een toelichting gegeven bij de in het overzicht opgenomen lasten.

Toelichting op de bijdragen van de deelnemende gemeenten

Bedragen in €

Deelnemers GR	Bijdrage 2019 primitieve begroting	Bijdrage 2019 gewijzigde begroting	Extra bijdrage def resultaat 2019
Albrandswaard	1.915.066	2.100.810	171.203
Barendrecht	5.523.821	5.988.605	425.541
Brielle	1.565.559	1.688.506	113.757
Capelle aan den IJssel	13.275.418	14.242.044	888.830
Goeree-Overflakkee	3.584.950	3.950.661	336.292
Hellevoetsluis	5.995.321	6.468.648	433.686
Krimpen aan den IJssel	5.070.722	5.460.748	355.306
Lansingerland	6.220.917	6.693.193	440.237
Maassluis	3.976.927	4.293.835	294.041
Nissewaard	17.521.790	19.045.155	1.128.863
Ridderkerk	5.855.189	6.269.575	380.462
Rotterdam	105.189.689	115.887.274	7.616.437
Schiedam	14.136.916	15.125.839	913.237
Vlaardingen	13.374.136	14.736.131	882.568
Westvoorne	2.786.358	2.964.056	162.110
Totaal inleg	205.992.780	224.915.078	14.542.571

4.6 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Met ingang van 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Hieruit volgt de verplichting om in de jaarrekening 2019 melding te maken van:

1. Alle (gewezen) topfunctionarissen en hun bezoldiging
2. Overige medewerkers in dienst van de gemeente welke de norm overschrijden
3. Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband van alle topfunctionarissen en van alle andere medewerkers indien deze uitkering de norm overschrijdt.

De maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris zonder dienstverband vanaf het tweede jaar niet meer bedragen dan € 194.000 per kalenderjaar (2019) op fulltime basis. In dit bedrag is inbegrepen de beloning, belastbare kostenvergoedingen, voorzieningen voor beloning op termijn (m.n. pensioenpremie). Toetsing aan de norm vindt plaats naar rato van omvang fte en duur dienstverband in het jaar. Voor het toezichthoudend orgaan gelden de volgende maxima: 15% van het maximale bezoldigingsbedrag (= € 29.100) voor de voorzitter en 10% van het maximale bezoldigingsbedrag (= € 19.400) voor de leden.

Voor de GRJR is de functie lid van het algemeen bestuur en de ambtelijk secretaris als topfunctionaris aangemerkt binnen de WNT. De leden van het algemeen bestuur en de ambtelijk secretaris zijn genoemd in onderstaande tabel en hebben vanuit de GRJR geen bezoldiging ontvangen. Ook waren er geen uitkeringen wegens einde dienstverband.

Gemeente	Persoon en functie (na gemeenteraadsverkiezingen) AB = Algemeen Bestuur DB = Dagelijks Bestuur	Beloning	Vaste en variabele vergoeding	Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn
Albrandswaard	Mevrouw M. van Ginkel (AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Barendrecht	Mevrouw R. Roopram (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Brielle	De heer B. van Ravenhorst (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Capelle aan den IJssel	Mevrouw A. Hartnagel (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Goeree-Overflakkee	De heer B.J. Bruggeman (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Hellevoetsluis	De heer H. van der Velde (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Krimpen aan den IJssel	Mevrouw K. Jaarsma (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Lansingerland	Mevrouw A. van Tatenhove (AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Maassluis	Mevrouw C. Bronsveld (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Nissewaard	De heer W. Struijk (AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Ridderkerk	Mevrouw C. van Vliet (AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Ridderkerk	De heer L. Franzen (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Rotterdam	Mevrouw J. Bokhove (AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Rotterdam	De heer O. de Zwart (secretaris AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Rotterdam	Mevrouw I.M.S. Frijters (secretaris a.i. AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Schiedam	Mevrouw P. van Aaken (AB en DB)	€ 0	€ 0	€ 0
Vlaardingen	Mevrouw J. Silos (AB)	€ 0	€ 0	€ 0
Westvoorne	De heer W. Borgonjen (AB)	€ 0	€ 0	€ 0

Hoofdstuk 5

VASTSTELLINGSBESLUIT

5. Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door het algemeen bestuur van Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond.

Rotterdam, 15 juli 2020,

J. Bokhove
Voorzitter Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond
Jeugdhulp Rijnmond

Mr. S. Hammer
Secretaris a.i. Openbaar Lichaam

Aan het algemeen bestuur van Gemeenschappelijk Regeling
Jeugdhulp Rijnmond
Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda

T: +31 (0)76 525 00 00
F: +31 (0)76 525 00 50

breda@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen en opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de kadernota accountantscontrole jaarrekening Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond 2015 e.v.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2019;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2019;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen en
- 5 het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (pagina 13).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 en de verordeningen en opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de kadernota accountantscontrole jaarrekening Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond 2015 e.v. vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.397.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- de aanbiedingsnota;
- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen en
- het vaststellingsbesluit

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de relevante externe en interne wet- en regelgeving ingaande 2015.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 14 juli 2020
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend,

drs. R. Opendorp RA

Reactie zienswijzen begroting 2021 en wijziging begroting 2020

Bijlage bij de aanbestedingsbrief begroting 2021 van 1 juli 2020

In deze bijlage gaan wij in op alle zienswijzen van gemeenten. We doen dit aan de hand van een aantal thema's die door meerdere gemeenten zijn genoemd. Onder aan de brief vindt u een reactie op zienswijzen die door één gemeente zijn gegeven.

Basis op orde

- ⇒ In verschillende woorden vraagt u de GRJR de basis op orde te krijgen, in control te raken en een gezamenlijk gevoel van urgentie te creëren. Hiervoor zijn structurele middelen vrijgemaakt. Ondanks dat er lichte verbetering is te zien, verwacht u hier stevigere resultaten. Dit gaat met name over de financiële- en bedrijfsvoeringsprocessen, de informatievoorziening en het sturen op de contracten.
- ⇒ De raad uit Krimpen roept op om de basis op orde te hebben op 1 november.
- ⇒ De raad uit Capelle verzoekt het bestuur van de GRJR ervoor te zorgen dat zij uiterlijk 1 januari 2021 de 'basis op orde' heeft en verwachten dat het bestuur van de GRJR onze raad daarover separaat te informeert.

In deze paragraaf lichten wij eerst het proces toe dat de GRJR momenteel doorloopt om de basis op orde te krijgen. Een verdieping op de verschillende thema's volgt in de paragrafen hierna.

De GRJR werkt sinds het najaar van 2019 aan een betere uitvoering en besturing van de jeugdhulp in de regio Rijnmond. Langs diverse sporen van een verbeterplan is tot medio mei intensief gewerkt en het nodige in gang gezet. In mei is een nieuwe fase ingegaan die om een andere aanpak vraagt. Het Algemeen Bestuur van de GRJR heeft daarom mevrouw S. (Sandra) Hammer benoemd als nieuwe secretaris a.i..

De nieuwe secretaris a.i. heeft een duidelijke opdracht meegekregen om stappen te zetten om de basis op orde te brengen. Op basis van het verbeterplan zijn vier prioriteiten genoemd, waarop de GRJR samen met aanbieders en gemeenten de komende periode verbeterstappen wil zetten:

1. Inkoopstrategie en arrangementenmodel
2. Informatievoorziening/ P&C-cyclus
3. Contractmanagement
4. Governance

De opdracht van de secretaris a.i. loopt tot 2 december 2020. Binnen het bestuur sturen de portefeuillehouders organisatie, Wethouder van Ginkel en Wethouder

Bokhove hierop. De secretaris a.i. informeert op regelmatige basis het bestuur over de voortgang van haar opdracht.

Inhoudelijk gaan ook de kwartaalrapportages in op de voortgang van het verbeterplan. Deze kan uw wethouder met u delen.

⇒ De raad uit Capelle vraagt een gewijzigd Verbeterplan aan te leveren waarin nadrukkelijk is opgenomen hoe de GRJR zorgt voor 'de basis op orde', haar uitvoeringstaken vastlegt en hoe te komen tot kostenbeheersing en een verbeterde inkoop/aanbesteding.

Op de AB-vergadering van 1 juli krijgt de secretaris a.i. haar opdracht van het AB. Deze is gebaseerd op het vastgestelde verbeterplan en een analyse daarvan.

Inkoopstrategie en arrangementenmodel

⇒ Diverse raden vragen ruimte voor lokale, dan wel subregionale, initiatieven voor de opdrachten D en E met ingang van 1 januari 2022 of zoveel eerder als mogelijk. Hiermee hangt nauw samen dat diverse raden aangeven dat de huidige financieringssystematiek niet gewenst is.

⇒ De raad van Capelle dringt aan op een inkoop/aanbesteding waarbij er per 1 januari 2022 voor meerdere jaren aangescherpte contracten op de percelen A, B, C en F aanwezig zijn en ook op onderdelen van perceel D en E, voor zover die niet lokaal georganiseerd worden.

⇒ De raad uit Maassluis is van mening dat de nieuwe contracten geflankeerd moeten worden met rendementsafspraken met de gecontracteerde om buitensporige winsten uit contracten te voorkomen.

Sinds eind 2019 zijn de stuur- en werkgroep inkoop, onder leiding van wethouder van Aaken, intensief aan de slag met het inkooptraject. In de AB-vergadering van 15 april is invulling gegeven aan de voorwaarden voor de definitieve verlenging van de contracten tot en met 2021. In de besloten AB-vergadering van 29 mei is gesproken over het nogmaals verlengen van de contracten. Hier is besloten voor de contracten D en E maximaal te zoeken naar mogelijkheden om hier een lokale invulling aan te geven. Dit kan subregionaal of zelfs per gemeente. De uitkomsten hiervan staan in een discussienota die op de vergadering van het AB van 15 juli ter besluitvorming ligt.

Afhankelijk van de uitkomst van deze AB-vergadering wordt er planmatig gewerkt aan een inkoop per 1 januari 2022 of 2023. Het is belangrijk dat de inkoopstrategie een nauwe aansluiting heeft op de regiovisie. Deze regiovisie is het document waarin de 15 gemeenten gezamenlijk het kader meegeven voor de GRJR en die de verschillende raden zullen vaststellen in de tweede helft van 2020. Door deze aansluiting wordt ook voldaan om ook inhoudelijke verbeteringen vanuit het huidige inkoopmodel te verwerken. Verbeterde rendementsafspraken kunnen hier onderdeel van uitmaken.

- ⇒ De raad uit Krimpen vraagt inzichtelijk te maken wat de meerwaarde is van het West Brabantse model voor de GRJR.

De voor- en nadelen van de verschillende modellen, zoals het model van West Brabant West, kan onderdeel zijn van de regiovisie, waarbij gemeenten kunnen vergelijken of het genoemde model kan leiden tot verbeteringen in het door het GRJR gehanteerde model.

Informatievoorziening/ P&C-cyclus

- ⇒ Diverse raden staan stil bij de noodzaak om de (zorg)ontwikkeling beter te monitoren en de verkregen informatie beschikbaar te maken door middel van heldere informatievoorziening. Hierin wordt al wel een ontwikkeling gezien, het is belangrijk deze door te zetten.

Op dit moment zijn er al diverse ontwikkelingen op het gebied van informatievoorzieningen. Een eerste voorbeeld is het verhogen van de frequentie en kwaliteit van de kwartaalrapportages die per 1 januari 2020 is doorgevoerd. Het tweede voorbeeld van een goede ontwikkeling is de monitor Kind in de Keten. Deze monitor geeft een waardevol inzicht in hoe kinderen zich door de jeugdzorgketen bewegen. Dit geeft ons – GRJR, gemeenten en aanbieders - inzicht in hoe we kinderen sneller en beter kunnen helpen. Een ander voorbeeld is de betaalttool. Deze tool heeft vele handmatige handelingen overbodig gemaakt waardoor veel sneller, én met minder fouten, data beschikbaar is voor bijvoorbeeld analyses en betalingen. Ook werken wij aan de implementatie van een BI-tool die analyses over bijvoorbeeld zorggebruik mogelijk maken. Hierdoor zijn we niet alleen beter in staat te monitoren of contracten te managen, het helpt de GRJR ook om van elkaar te leren.

Om de zichtbaarheid, de samenhang, de doelen en planning van deze ontwikkelingen te vergroten maakt de GRJR de komende maanden een uitvoeringsplan informatievoorziening dat in het najaar 2020 in een AB-vergadering besproken wordt. Hierin is nadrukkelijk aandacht voor de samenwerking met individuele gemeenten en contractmanagement, omdat informatie pas waarde heeft als we de informatie duiden en hier lering uit trekken.

- ⇒ Diverse raden geven het belang aan van het uitsluiten van beschikkingen die met terugwerkende kracht worden aangevraagd.
- ⇒ Volgend uit 'de basis op orde' geven raden het belang aan van een goede administratie voor het behalen van een hoge declaratiegraad.

Wij delen deze zienswijzen. Naast het belang van goed contractmanagement, waarover later meer, is het voor bovenstaande punten heel relevant dat binnen de GRJR vanaf 2020 wordt gewerkt aan kwartaalafsluitingen. Hierdoor is veel meer inzicht, en daarmee ontstaan sturingsmogelijkheden op de administratieve afwikkeling binnen gemeenten en zorgaanbieders. De situatie zoals deze begin van 2020 is ontstaan, waarbij de 9-maands rapportage een heel ander beeld gaf dan de daadwerkelijke jaarcijfers 2019, wordt hiermee voorkomen. Uit de eerste kwartaalafsluiting blijkt dat dit een flinke inspanning is voor gemeenten om de juiste gegevens aan te leveren. Ook voor de GRJR is het extra werk. Wij zijn er echter van overtuigd dat de voordelen van deze kwartaalafsluiting vele malen groter zijn. (Mede)

hierdoor is de declaratiegraad in het eerste kwartaal 2020 hoger dan wat als doel was gesteld.

- ⇒ De raad van Krimpen spreekt de teleurstelling uit dat de jaarrekening nog steeds niet op eigen gegevens gebaseerd kan worden als gevolg van een declaratiegraad <95%.

Dit betreft een reactie op de jaarrekening 2019 en is geen zienswijze op de begroting. Wél kunnen wij u melden dat in de GRJR in het eerste kwartaal een declaratiegraad van 57% is behaald (daar waar 51.9% was verwacht). Dit is een forse verbetering ten opzichte van 2019.

Oplopende kosten

- ⇒ Verschillende raden vragen, in verschillende woorden, direct maatregelen te nemen tegen de kosten die oplopen, zonder dat er meer kinderen worden geholpen.
- ⇒ De raad van Capelle aan den IJssel benoemt de toename van (het aantal) zorgvragen, de wachtlijsten, de stijgende kosten per kind en ziet dat per saldo jeugdigen en ouders niet altijd even adequaat worden ondersteund. Zij spreken nogmaals hun zorgen uit over deze ontwikkelingen en verzoeken het bestuur van de GRJR bovenstaande onderwerpen ter hand te nemen. De raad van Capelle wenst op de genoemde onderwerpen tijdig aangesloten te blijven.

De oplopende kosten zijn een landelijk knelpunt in de jeugdhulp, niet alleen voor de GRJR. Specifiek voor de GRJR blijkt uit onderzoek dat de kosten niet alleen zijn toegenomen, maar dat tegelijkertijd blijkt dat er niet méér kinderen geholpen worden en dat kinderen langer in een zorgtraject zitten. Om de oplopende kosten te kunnen beheersen zijn zowel de GRJR als de gemeenten aan zet. De GRJR om vanuit contractmanagement de aanbieders continue uit te dagen om integrale hulp zoveel mogelijk zonder wachtlijsten en binnen de budgetten te organiseren. En de gemeenten hebben de taak om scherp te zijn op de indicatie en de monitoring. Op dit moment is de GRJR – waaronder verstaan wordt de uitvoeringsorganisatie en de gemeenten- bezig met het uitvoeren van de inhoudelijke onderbouwde taakstelling voor de meerjarenraming. De Uitvoeringsorganisatie van de GRJR en de gemeenten hebben inhoudelijke maatregelen benoemd die een voor een financiële ombuiging moeten zorgen. Hierbij kunt u denken aan het aanscherpen van het gebruik van het arrangementenmodel of bijvoorbeeld de samenwerking tussen zorg en onderwijs.

Al met al zorgt het proces van oplopende kosten voor moeilijke beslissingen in de gemeentelijke organisaties op casusniveau: er is een risico van oplopende wachtlijsten. Wij willen ernaar streven dat het gesprek in de regio meer moet gaan over de reikwijdte van de jeugdwet: normaliseren en demedicaliseren. Dit gesprek vindt met alle partijen vooral ook plaats aan de transformatietafels.

- ⇒ Door de raden van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam worden de diverse onderzoeken die lopen, zoals de (voorgenomen) schouw op 'zorg & verblijf' en de 'daghulp', tarief- en herijkingsonderzoek en de aanscherping gebruik van arrangementenmodel gezien als eerste stappen naar verbetering. De raad van Schiedam geeft aan dat hierop een actieplan dient te volgen.

Als bestuur van de GRJR onderschrijven wij dat het uitvoeren van het onderzoek slechts de start is. De effecten zitten in de opvolging van de conclusies en aanbevelingen. Door beter inzichtelijk te maken wat wij met welke aanbeveling doen stemmen wij verwachtingen en beschikbare middelen beter op elkaar af. Het sturen hierop is één van de opdrachten aan contractmanagement en inkoop.

Contractmanagement

- ⇒ In de zienswijzen wordt het belang benoemd van verbeteringen op het gebied van contractmanagement. Met name de regie op toeleiding naar zorg, het handhaven van contractafspraken en de sturing op de wachttijden worden genoemd.
- ⇒ De raad van Capelle benoemt specifiek het gebrek aan sturingsmogelijkheden op resultaten.

De komende vier maanden heeft het contractmanagement binnen de GRJR de specifieke aandacht. Contractmanagement is een van de kerntaken van de Uitvoeringsorganisatie van de GRJR. De afgelopen jaren is gebleken dat meer sturing hierop nodig is en daar wordt vol op ingezet door de Uitvoeringsorganisatie. Gemeenten en de Uitvoeringsorganisatie zijn meermaals met elkaar in gesprek gegaan om sluitende afspraken te maken over samenwerking en rolverdeling. Denk hierbij aan wie de rol op zich neemt in de regie op de toeleiding naar zorg (gemeenten) en wie de regie heeft op het handhaven van contractafspraken (contractmanagers) en sturing op de wachttijden (GRJR).

Begroting 2021 en taakstelling

- ⇒ Ondanks dat er begrip is voor de situatie betreurt de raad van Krimpen dat de begroting 2021 gebaseerd is op de gegevens van 2019 doordat deze is gebaseerd op de productie-uitvraag.
- ⇒ De raden van Vlaardingen, Maassluis en Krimpen geven aan niet in te stemmen met de indexatie. Dit geldt ook voor Albrandswaard, Barendrecht en Ridderkerk, tenzij dit uit wettelijke verplichtingen wel noodzakelijk is. De raad van Schiedam wil in principe wel indexeren, tenzij de uitkomsten uit het tarief- en herijkingsonderzoek aanleiding geven het toch niet te doen.

De begroting baseren wij op ervaringscijfers van voorgaande jaren. Deze cijfers zijn gebaseerd op zowel de productie-uitvraag, als de uitkomsten van de afrekentrajecten die wij met gemeenten doorlopen.

Een aantal gemeenten geeft in hun zienswijze aan niet in te stemmen met de voorgestelde indexatie. Gemeenten krijgen via het accres compensatie van het rijk voor deze kosten. Het AB is van mening dat het opnemen van indexatie en het betalen van faire tarieven erg belangrijk is. Bovendien kan het niet opnemen als een aanvullende taakstelling gezien worden door de Provincie die hier vanuit de toezichthoudende rol op toetst. Dit is de reden dat wij in de begroting de indexatie wel hebben doorgevoerd.

- ⇒ Zowel de raad van Lansingerland als de raden van de BAR-gemeenten zijn voorstander van realistisch begroten. Dit leidt tot minder begrotingswijzigingen en tot meer sluitende jaarrekeningen.

Wij zijn ons ervan bewust dat in de afgelopen jaren er (flinke) wijzigingen zijn geweest in de begrotingen en delen de wens tot minder begrotingswijzigingen en tot een meer sluitende jaarrekening. Gezien de dynamiek in het werkveld en bijvoorbeeld door corona is het niet uit te sluiten dat wijzigingen nodig zijn. Wel proberen wij deze in hoogte en frequentie te laten afnemen door alle maatregelen die hiervoor genoemd zijn.

- ⇒ De raad uit Capelle vraagt het bestuur van de GRJR bij deze dringend om ons het definitieve meerjarenplan Taakstelling 2020-2024 toe te sturen.

Het plan van aanpak dat een inhoudelijke onderbouwing geeft aan de taakstelling in de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 staat geagendeerd voor de AB-vergadering van 1 juli. Hierna kan deze door de bestuurders gedeeld worden met de eigen raad.

- ⇒ In uw zienswijzen wordt veel steun uitgesproken voor het opnemen van de taakstelling, de raad uit Schiedam vraagt hier extra inzet op. De raad uit Lansingerland vraagt aandacht voor de gevolgen van corona op deze taakstelling en vraagt actief geïnformeerd te worden hierover.
- ⇒ Vanuit de raden van VPGO wordt aangegeven dat het gewenste evenwicht tussen kwalitatief goede en betaalbare zorg er nog lang niet is. Zij zien graag dat de GRJR overstapt naar een proactieve aanpak, waarbij het herstelplan gezamenlijk wordt opgepakt.
- ⇒ De raden van VPGO geven aan een gezamenlijk herstelplan op te stellen voor alle gemeenten van Voorne-Putten en Goeree Overflakkee. In dit herstelplan staan gerichte maatregelen om de taakstelling in de meerjarenbegroting te realiseren.

Het proces van de taakstelling is een goed voorbeeld van de samenwerking tussen de verschillende soorten ambtenaren en de bestuurders van alle 15 gemeenten en de GRJR. De provincie, die de begroting toetst, hecht waarde aan de wijze waarop deze inhoudelijke ombuigingsplannen gezamenlijk tot stand zijn gekomen, dit vergroot de financiële haalbaarheid. Met het opstellen van het plan van aanpak voor de taakstelling is de GRJR er nog niet. Het monitoren van de voortgang en het bijsturen waar nodig is erg belangrijk. Dit is een gezamenlijke inspanning van gemeenten en de GRJR.

Transformatie

- ⇒ Vanuit de raden van VPGO zijn er zorgen over het leereffect wat de transformatie oplevert.
- ⇒ De raad van Capelle ziet dat de beoogde transformatie naar een effectiever jeugdstelsel nog niet of onvoldoende is gerealiseerd

Wij zijn van mening dat de leereffecten beter zichtbaar moeten worden gemaakt en dat de beoogde transformatie achterblijft. Om hier beter op te kunnen sturen worden de opbrengsten nauwer gemonitord. KPMG doet dit op kwantitatieve aspecten en STRAW op kwalitatieve aspecten. Hierdoor krijgen wij meer zicht op de effecten en zijn wij beter in staat om met en van elkaar te leren. De voortgang hierop delen wij via de kwartaalrapportages.

Regiovisie

- ⇒ In enkele zienswijzen wordt gerefereerd aan de regiovisie die op dit moment wordt opgesteld door de 15 deelnemende gemeenten. De raden zien dit als goede basis voor de samenwerking.
- ⇒ De raad uit Capelle wenst betrokken te worden bij het opstellen van deze Regiovisie.

Het opstellen van de regiovisie gebeurt onder leiding van de 15 gemeenten. De GRJR is hierbij betrokken als samenwerkingspartner.

Schouw op E

- ⇒ De BAR-gemeenten geven aan verbaasd te zijn dat in het rapport van KPMG op perceel E wordt gesproken over een stijging van het aantal cliënten, terwijl dat niet uit de jaarcijfers blijkt. Zij pleiten voor het tellen van unieke tellingen in de voorgenomen schouw.

In de (voorgenomen) schouw op de opdrachten B en D kijken we door middel van data-analyse naar of er sprake is van een stijging of daling van het aantal unieke cliënten.

JBRR en VTRR

- ⇒ De raden van MVS vragen specifieke aandacht voor het sturen op de vastgestelde kritische prestatie indicatoren (KPI's) van subsidiepartner JBRR.
- ⇒ De raad in Schiedam verwacht dat de GRJR de prestaties van VTRR nauwgezet volgen en kritisch bekijkt of de toekenning van de extra middelen ertoe leidt dat de noodzakelijke verbeteringen daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Het sturen op de prestatie indicatoren van de GI JBRR is een belangrijk onderdeel van de relatie met de GI. Over de streefwaarden is een duidelijke opdracht verstrekt. In de kwartaalrapportages die JBRR oplevert wordt hierover gerapporteerd. De uitkomsten worden zowel ambtelijk als bestuurlijk besproken. Onderdeel van de sturing is de realisatie over een bepaalde periode en afspraken over verbeterverwachtingen in een volgende periode.

Met VTRR voeren we zowel ambtelijk als bestuurlijk maandelijks gesprekken. Hierin bespreken we de rapportages en de voortgang op het jaarplan. In dit jaarplan zijn onder andere de verbetermaatregelen opgenomen.

Samenwerking

- ⇒ Naast alle onderwerpen die verbetering vereisen wordt in diverse zienswijzen het vertrouwen uitgesproken dat, met deze verbeteringen, de samenwerking kan leiden tot goede zorg en ondersteuning voor de jeugd binnen Rijnmond.
Hierbij wordt vanuit de raden van VPGO de wens geuit om de strategie binnen de GRJR aan te passen: niet alleen samen leren, maar vooral ook samen sturen.
- ⇒ De raden van VPGO spreken het belang uit van het in samenhang oplossen van zorginhoudelijke en financiële vraagstukken voor de jeugdhulp.

Het bestuur van de GRJR onderschrijft het belang van samenwerken. Alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat onze kinderen goede zorg en ondersteuning blijven houden en dat de we de beperkte middelen zo goed mogelijk inzetten. Het samen leren en sturen gaan wat ons betreft hand-in-hand, net als de zorginhoudelijke en financiële vraagstukken. Het gezamenlijke gesprek begint met het inzichtelijk maken van de situatie. Dit gesprek voeren wij met aanbieders, bestuurders, gemeenten en niet te vergeten met de doelgroep zelf.

- ⇒ Vanuit de raad van Lansingerland wordt waardering uitgesproken voor alle inspanningen richting het Rijk.

De inspanningen richting het Rijk zijn uiteraard ook financieel gedreven, de gesprekken hierover voeren wij echter altijd vanuit de inhoud. De komst van een regionale visie gaat hierbij helpen, daarmee kunnen we nog scherper de Rijnmondse standpunten uitdragen in bovenregionale en landelijke gremia.

- ⇒ De raad uit Capelle geeft aan dat zij de reactie op de zienswijze van vorig jaar niet ontvangen heeft.

Deze is nogmaals verzonden.

- ⇒ De raad uit Capelle verzoekt het bestuur van de GRJR ons vóór de zomervakantie 2020 een toelichting te geven op de voortgang van de belangrijkste door de GRJR zelf geconstateerde knelpunten: toename van de vraag naar jeugdhulp, de wachtlijstproblematiek, hogere kosten per indicatie per cliënt, toename van complexe(re) zorgvragen, gelijkblijvende druk op residentiële voorzieningen, toenemend aantal meldingen en onderzoeken bij Veilig Thuis Rotterdam (VTRR).

In de Burap van het eerste kwartaal is de eerste voortgang in 2020 gerapporteerd. In deze cijfers hebben de gevolgen van corona nog geen effect. Het is nu wachten op de cijfers uit het tweede kwartaal. Daarin zullen de eerste gevolgen van corona zichtbaar worden. Via uw vertegenwoordiger in het AB horen wij daarna graag welke extra informatie u nodig heeft.

Gemeente Vlaardingen

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
Postbus 70014
3000 KS ROTTERDAM

Postbus 1002
3130 EB Vlaardingen

Bezoekadres:
Westnieuwland 6
3131 VX Vlaardingen

Telefoon:
(010) 248 4000

www.vlaardingen.nl/contact

www.vlaardingen.nl

t.a.v. het bestuur

datum
14 mei 2020

onderwerp
Zienswijze
begrotingswijziging 2020 en
meerjarenbegroting 2021-
2024

pagina
1/3

briefnummer
1779669

uw kenmerk
-

bijlage(n)
-

Geacht bestuur,

Wij hebben op 24 april jl. de jaarstukken 2019, begrotingswijziging 2020 en meerjarenbegroting 2021-2024 van uw gemeenschappelijke regeling ontvangen. Wij hebben kennisgenomen van de jaarrekening 2019. Hieronder geven wij onze zienswijze op de begrotingswijziging 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2024.

Allereerst spreken wij onze waardering uit voor de wijze waarop u bereid bent geweest de ombuigingen binnen de jeugdhulp voor Vlaardingen als extra taakstelling op te nemen in uw meerjarenbegroting. In de gesprekken die naar aanleiding van deze taakstelling zijn gevoerd, is de GRJR een meedenkend en deskundig gesprekspartner gebleken. Ook zijn deze gesprekken mede aanleiding geweest tot het opstellen van een gezamenlijk regionaal herstelplan voor de gehele GR-regio. Wij stellen de nauwe samenwerking om tot deze onderbouwde taakstelling te komen, zeer op prijs.

Uit de jaarrekening 2019 blijkt eens te meer dat de zorgkosten voor onze jeugdigen blijven oplopen sinds de GR-gemeenten overgestapt zijn op een resultaatgerichte financiering van de jeugdhulp, op 1 januari 2018. Het aantal jeugdigen in zorg is echter, net als in Vlaardingen, niet toegenomen. Een dergelijke plotselinge stijging van kosten bij een andere financieringssystematiek kan niet alleen gelegen zijn in een toename van de zorgzwaarte van onze jeugdigen en zal ook in de systematiek gevonden moeten worden. Daarnaast zien wij ook dat, ondanks de gestegen kosten, de wachttijden flink zijn opgelopen in 2019 en dit in 2020 aanhoudt.

Wij verwachten dan ook dat u onmiddellijk de nodige maatregelen treft om verder oplopen van de zorgkosten tegen te gaan. De door u voorgenomen schouw op de zorg voor Opname & Verblijf en de Daghulp, het komen tot een plan van aanpak van zorgaanbieders voor de wachttijden en het aanpassen van het instrument van het arrangementenmodel, zien wij als eerste goede stappen tot verbetering.

U heeft in 2019 een schouw gehouden op perceel E, specialistische ambulante hulpverlening, naar de stijging van de zorgkosten. Het verbaast ons dat in het rapport van de schouw gesproken wordt over een stijging van het aantal cliënten, terwijl nu uit de jaarrekening blijkt dat het aantal jeugdigen dat zorg heeft ontvangen niet gestegen is. Wij verwachten dat u in de voorgenomen schouw rekening houdt met unieke tellingen ter onderbouwing van eventuele verdere besluitvorming.

In januari dit jaar hebben de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam besloten tot een gezamenlijk traject om de toeleiding en de inkoop van de jeugdhulp te herijken. Met dit traject willen de gemeenten de zorg aan jeugdigen verder transformeren naar lichtere en meer nabije zorg aansluitend op het lokale veld. Maar bovenal beogen de MVS-gemeenten op deze wijze meer te kunnen sturen op de wachttijden en het zorggebruik.

Wij verwachten van de GRJR dat zij ruimte biedt aan de wens van onze subregio om gedeelten van de regionale zorg lokaal in te kopen. Een proeftuin die mogelijk inzichten geeft in andere wijzen van financieren van de jeugdhulp lijkt, gezien de stijgende kosten met de huidige systematiek, een goede zaak.

In uw jaarrekening spreekt u over de declaratiegraad. Het kunnen sturen op het zorggebruik kan pas dan als alle zorg ook tijdig gedeclareerd wordt. Zorgaanbieders kunnen de zorg alleen declareren als hier een gemeentelijke beschikking aan ten grondslag ligt. Onze backoffice van ROGplus ziet zich echter veelal geconfronteerd met aanvragen voor deze beschikkingen met terugwerkende kracht, soms tot een jaar terug. De declaratie vindt dan pas maanden later plaats. Wij hebben zorgaanbieders onlangs per brief verzocht de beschikkingen in orde te hebben binnen een maand na het starten van de zorg om achteraf declaraties te voorkomen.

Ook regie op (de toeleiding naar) zorg en op het nakomen van contractafspraken is van groot belang om te kunnen sturen op de kwaliteit en de kosten van de zorg. In het herstelplan "Voor een leefbaar en gezond Vlaardingen" is regievoering een wezenlijk onderdeel van de maatregelen waarmee wij onze lokale ombuigingen willen realiseren. Voor het naleven van contractafspraken en de regie op de zorg verwachten wij van de GRJR dat zij zorgaanbieders houden aan gemaakte contractafspraken.

Dit vraagt om een GRJR-Uitvoeringsorganisatie die op het gebied van financiën, monitoring, inkoop en contractmanagement voldoende ondersteuning biedt, regie voert en vakkundig adviseert.

Vorig jaar heeft het AB een interim secretaris aangesteld en de opdracht gegeven tot een verbeterplan te komen voor het functioneren van de GRJR en de Uitvoeringsorganisatie van de GRJR. Onderdeel van dit verbeterplan betreft de inkoop van jeugdhulp en het contractmanagement. U heeft middelen beschikbaar gesteld voor uitbreiding van de uitvoeringsorganisatie binnen de huidige begroting. Wij vragen uw aandacht voor het goed functioneren van het contractmanagement en het traject van de inkoop.

Daarnaast vragen wij uw aandacht voor het presteren van Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond. In 2019 heeft het AB besloten tot een tariefonderzoek voor JBRR. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn de tarieven opgehoogd en zal JBRR zich met name richten op de wettelijke taken. Echter, ondanks het ophogen van de tarieven en een beperking van de taken zien wij dat deze organisatie zeer matig scoort op de vastgestelde kritieke prestatie-indicatoren.

Zoals bekend staat Vlaardingen onder preventief toezicht van de Provincie. Voor het eerste voorgenomen besluit voor een conceptbegrotingswijziging in december 2019 hebben wij een akkoord van de Provincie ontvangen. Onder voorbehoud van een akkoord van de Provincie op de recente conceptbegrotingswijziging van april 2020, gaan wij akkoord met het voorstel voor een ophoging. Dit omdat de begrotingswijziging van april anticipeert op een toegenomen zorggebruik en daarmee een reële begroting is voor de te verwachten zorgkosten.

Wij gaan niet akkoord met de voorgenomen indexering van zorg. De alsmaar stijgende kosten voor het zorggebruik bij een gelijkblijvend aantal jeugdigen vraagt eerst om een nader onderzoek naar de oorzaak van de oplopende kosten. Pas dan kan een weloverwogen besluit tot indexering genomen worden.

Afsluitend verwachten wij van de GRJR dat met een GR-plan van aanpak en de nieuwe inkoop van jeugdhulp, de regiogemeenten kunnen komen tot maatregelen waarmee de afzonderlijke gemeenten hun

lokale verantwoordelijkheid kunnen nemen en de zorg verder kunnen transformeren. We verwachten dat met een gezamenlijk GR-plan en de nieuwe inkoop de 15 regiogemeenten tot maatregelen op regionaal niveau kunnen komen waardoor wachttijden en kosten teruglopen en goede zorg geboden blijft. Met daarnaast een goede ondersteuning en prestatie van de Uitvoeringsorganisatie, willen wij ons gezamenlijk met de regiogemeenten inzetten voor een taakstelling 2021-2014.

Wij wachten uw reactie met belangstelling af.

Hoogachtend,
namens de gemeenteraad van Vlaardingen,

De griffier,

Jeroen Mijnen

De voorzitter,

Bas Eenhoorn

Wilt u bij beantwoording van deze brief het briefnummer 1779669 vermelden

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
T.a.v. dhr J.K. Buningh
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam
jeugdhulprijnmond@rotterdam.nl

Datum: 28 mei 2020
Zaaknummer: 215852
Afdeling: Beleid Sociaal Domein
Contactpersoon: M. Huisman
Uw brief van: 21 april 2020
Onderwerp: Rekening 2019, begrotingswijziging 2020, begroting 2021

Geacht bestuur,

In uw brief van 21 april 2020 heeft u ons verzocht om vóór 17 juni 2020 onze zienswijze met betrekking tot de concept gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021 kenbaar te maken, zodat het Algemeen Bestuur op 1 juli 2020 met inachtneming van de zienswijzen van de gemeenteraden de begrotingen kan vaststellen.

De gemeenteraad heeft op 28 mei 2020 kennis genomen van de concept gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021.

In deze brief maken wij u onze zienswijze kenbaar.

De jaarrekening 2019, alsmede de concept begrotingswijziging over 2020 en de concept begroting 2021 laten voor onze gemeente wederom een forse verhoging in de bijdrage aan de Gemeenschappelijk Regeling Jeugdhulp Rijnmond zien. Vorig jaar hebben we u in onze zienswijze (datum 21 mei 2019; zaaknummer 19930) ook laten weten dat een dergelijke forse stijging van de kosten een enorme impact op onze begroting heeft en om een stevige onderbouwing vraagt.

Breng de basis op orde: kweek een gemeenschappelijk gevoel van urgentie en zorg voor een adequate beheersing van de processen

In de zienswijze van vorig jaar hebben we met krachtige termen aangegeven dat een verbetering op een aantal gebieden absoluut noodzakelijk was.

Zoals we ook vorig jaar al constateerden gaat het binnen het jeugddomein om een gezamenlijk gevoelde urgentie om de juiste jeugdhulp binnen de gestelde kaders en financieel gemaakte afspraken te organiseren. We zien nog steeds dat de facturatiegraad bij aanbieders én gemeenten lager is dan de noodzakelijke 95%. Deze constatering laat ons inziens geen andere conclusie dat nog steeds geen urgentie bij alle betrokken partijen gevoeld wordt.

Omdat alleen met het gevoel van urgentie de noodzakelijke veranderingen zullen plaatsvinden raden wij u en de betrokken organisaties met klem aan dit hoog op de agenda te plaatsen en onverwijd aandacht aan te schenken aan het kweken van het besef van urgentie.

De inzet van de interim-secretaris heeft bijgedragen aan lichte verbeteringen in de periodieke sturingsinformatie, de facturatie, de bedrijfsvoering en het stevig voeren van

Wilt u bij al uw correspondentie het zaaknummer vermelden.

contract-management.

Ondanks deze lichte verbeteringen heeft de jaarrekening wederom op basis van een productie-uitvraag heeft moeten plaatsvinden. We betreuren het dan ook zeer dat deze wijze van berekening nog steeds de basis moet vormen.

We constateren daarbij dat er nog steeds gemeenten en zorgaanbieders zijn die de basis niet op orde hebben. We roepen bij deze dan ook alle betrokkenen, gemeenten en zorgaanbieders, op de basis op orde te brengen én dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid en urgentie te zien. Wij roepen u concreet op om deze actie voor 1 november 2020 afgerond te hebben.

Met een adequate beheersing van de processen bij gemeenten en zorgaanbieders gaan we beschikken over data om meer in control te komen op het gebied van de dienstverlening in de jeugdzorg. Dit is een belangrijke voorwaarde om meer grip te krijgen op dit domein. Alleen met deze grip kunnen we effectief en efficiënt handelen in de jeugdzorg in de GR en in de gemeenten en alleen dan kunnen we de cliënten een adequate ondersteuning bieden.

Gelet op de transformatieopgaven waar wij als GRJR voor staan, roepen wij u voorts op om lering te trekken uit succesvolle voorbeelden ter verbetering van de effectiviteit en de efficiency van de (organisatie van de) jeugdhulpverlening. Wij noemen in dit kader de jeugdhulpregio West-Brabant (zie: Binnenlands Bestuur nr. 10, jaargang 41, p. 21 – 23). Deze regio is vijf jaar geleden gestart met een model van resultaatgerichte financiering. De complexe jeugdhulp is er inmiddels sterk gedaald en de gemiddelde kosten van de jeugdhulp per inwoner zouden er aanmerkelijk lager liggen dan elders. Wij zouden graag inzichtelijk gemaakt zien wat de meerwaarde van (aspecten van) het West Brabantse model is voor de GRJR.

Concept begroting 2020

De wijziging van de begroting heeft te maken met verhoging van subsidies van de Gecertificeerde Instellingen (jeugdbescherming) en Veilig Thuis als gevolg van de onderzoeken naar de tarieven en daarnaast is het jaarrekeningresultaat 2019 meegewogen. Aangezien deze jaarrekening gebaseerd is op de productie-uitvraag en niet op de facturaties heeft onze vertegenwoordiger in het algemeen bestuur tegen de begrotingswijziging gestemd. Wij steunen haar daar in. We vinden het belangrijk om eerst de basis op orde te krijgen en dan op basis van de facturaties een eventuele begrotingswijziging voor te leggen. We vinden de huidige concept begrotingswijziging dan ook te voorbarig.

Concept begroting 2021

Ook de begroting 2021 is gebaseerd op jaarrekening 2019. We begrijpen dat dit gelet op de planning voor deze begroting nu niet anders kan, maar we betreuren dit ten zeerste. Uit de concept-begroting blijkt dat voor organisatiekosten een indexering van 1,4% wordt toegepast en voor de personele kosten de landelijk vastgestelde OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling) wordt gevolgd. Echter we constateren dat in contracten een kanbepaling is opgenomen, als het gaat om het al dan niet toepassen van de indexering voor personele kosten. We vinden dat gelet op de huidige situatie er voldoende redenen zijn om de indexatie nu niet toe te passen.

Wel kunnen we instemmen met de genoemde taakstellingen in de concept meerjarenbegroting 2021. Dit vraagt van alle gemeenten én zorgaanbieders veel daadkracht om dit echt te realiseren. Van de bestuur van de gemeenschappelijke regeling vraagt dit hier goed op te sturen en ons hier periodiek over te rapporteren.

Tot slot

Wij willen onze teleurstelling in deze zienswijze niet onder stoelen of banken steken. Vorig jaar hebben we met onze zienswijze de betrokken partijen wakker willen schudden. Dit is maar ten dele gelukt.

We zien net als ons college dat we nog steeds forse slagen moeten gaan maken binnen het jeugddomein. Met deze zienswijze roepen wij de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond dan ook op om de beheersmaatregelen en transformatieopgaven met grote urgentie op te pakken en hier onverwijld mee door te gaan, en daarbij zich rekenschap te geven van de relevante lessen die uit goede voorbeelden van andere regio's zijn te trekken.

Wij vinden het hierbij van groot belang dat de regionaal ingekochte of gesubsidieerde jeugdvoorzieningen nauw aansluiten op ons lokaal stelsel, waar de KrimpenWijzer en het Krimpens Sociaal Team belangrijke ankers zijn.

Goede samenwerking helpt ons inziens om de kwaliteit van de jeugdhulp te verbeteren. We moeten met elkaar de schouders er onder blijven zetten. De jeugdigen en hun ouders die in onze regio wonen, verwachten dit van ons!

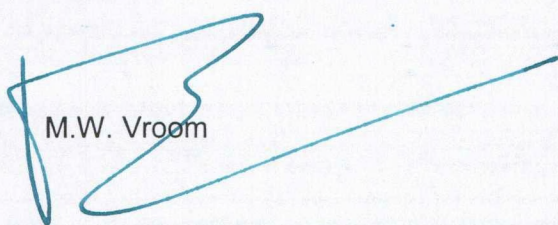
We zullen de ontwikkelingen binnen de Gemeenschappelijke Regeling dan ook nauwgezet volgen. We zien daarvoor graag van u de kwartaalrapportages tegemoet.

Wij vertrouwen er op dat u onze zienswijze meeneemt in de verdere besluitvorming rondom de gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021.

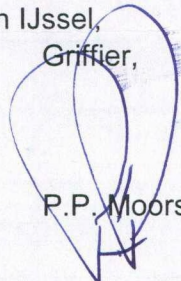
Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens de gemeenteraad van Krimpen aan den IJssel,
Voorzitter,

Griffier,

M.W. Vroom

P.P. Moors

GEMEENTE
NISSEWAARD

GRJR
T.a.v. de heer J. Buningh
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam

CENTRAAL INFORMATIEBEHEER	
REG.NR.:	
02 JULI 2020	
ROUTE:	KOPIE:

College van burgemeester en
wethouders

datum	pagina	aantal bijlagen	betreft
28 juni 2020	1 van 3		Zienswijze gemeente Nissewaard
uw kenmerk	ons kenmerk	afdeling	behandelaar
	20U0007376	Strategie	E.M.P. Wennink

Geachte mevrouw Bokhove,

In uw brief van 21 april 2020 heeft u ons verzocht om uiterlijk 17 juni a.s. onze zienswijze met betrekking tot de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting van 2021 van de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond (GR JR) kenbaar te maken. Dat doen wij bij deze.

De gemeenten op Voorne-Putten en Goeree Overflakkee gaan akkoord met de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting voor 2021. Dit met dank voor al het harde werk van uw medewerkers; ondanks alle perikelen rond Corona, hebben zij ervoor gezorgd dat de jaarlijkse P&C-cyclus goed loopt. Het zijn bijzondere tijden, waarin het belangrijk is dat we samenwerken om de zorgcontinuïteit voor kwetsbare kinderen te borgen.

U mag van ons verwachten dat we betalen voor het reële zorggebruik van onze inwoners. We maken ons wel grote zorgen over het beperkte leereffect dat de transformatie in de jeugdhulp tot nu toe oplevert. Daarom willen we dat de strategie van de GR JR zich aanpast aan de huidige omstandigheden: niet alleen samen leren, maar vooral ook samen sturen. Dat vraagt een goede wederzijdse informatievoorziening, zodat we steeds beter weten welke kosten we maken en voor welke zorg dat is. Concrete informatie over instroom, doorstroom en uitstroom kan ook helpen de verbinding met het lokale veld te versterken. Onze kwetsbare gezinnen vragen om maatwerk en dat is niet alleen jeugdhulp, maar ook ondersteuning uit andere delen van het sociaal domein.

GEMEENTE NISSEWAARD

datum
28 juni 2020

ons kenmerk
20U0007376

pagina
2 van 3

betreft
Zienswijze gemeente
Nissewaard

Alleen door meer samenhang te brengen in de hulpverlening kunnen we een financieel duurzaam en houdbaar stelsel bereiken, met oog voor de kwaliteit van zorg. Als gemeente houden we dan ook onverkort vast aan ons doel, dat is het op langere termijn op peil houden van ons voorzieningen-niveau. Tenslotte verdienen alle kinderen op de eilanden het dat ze hun talenten kunnen ontwikkelen en dat ze veilig en gezond opgroeien.

We waarderen dat in het afgelopen jaar er een uitvoeringsplan is gemaakt voor besteding van de middelen uit het landelijke Transformatiefonds. Dit stelt ons in staat om gezamenlijk een programma op te zetten om vernieuwing in de jeugdhulp aan te jagen. Vandaar dat we onze zienswijze hebben afgestemd, zodat we eensgezind kunnen samenwerken. Het programmateam jeugd werkt momenteel aan verschillende gezamenlijke projecten op het gebied van praktijkondersteuning voor huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Deze projecten zijn bedoeld om de jeugdhulp dichterbij onze gezinnen te brengen en de doorstroom naar de specialistische jeugdhulp te verminderen. Dat doen we om het sociale netwerk van die gezinnen te versterken. Dit in samenwerking met alle betrokken partijen.

De dit jaar voor het eerste geleverde regionale kadernota met een meerjarenbegroting is voor de GR JR een belangrijke stap naar meer sturing; maar als het gaat om het gewenste evenwicht tussen kwalitatief goede en betaalbare zorg zijn we er nog lang niet. Wij verwachten daarom dat de GR JR overstapt naar een pro-actieve aanpak, het rendement op onze investeringen is nu te laag. Daarom zijn we voorstander van een heldere taakstelling. We willen het bijbehorende herstelplan ook gezamenlijk uitvoeren, zodat we leren van elkaar. In lijn met de aangekondigde wetswijziging van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) versterken we zo de regionale samenwerking. Wat wij daarbij nodig hebben is een stevige uitvoeringsorganisatie, die een verbindende rol kan spelen. Het ontwikkelen van een gezamenlijke regiovisie kan die samenwerking bestendigen. Dat betekent niet dat we, als gemeente, het stuur uit handen willen geven. Daarom vragen we u ook om komend jaar met het contractmanagement meer te sturen op declaratiegraad van facturen en het nakomen van de contractueel vastgelegde afspraken door aanbieders. Dit helpt ons om meer grip te krijgen op kostenbeheersing en kwaliteit van zorg.

Data-analyse en verbetering van het arrangementenmodel (voor bekostiging) zijn daarbij belangrijke beleidsinstrumenten, maar dit verkort de wachttijd voor kwetsbare kinderen niet en we werven er ook geen pleegouders mee. Er moet dus binnen de GR JR ook oog zijn voor vernieuwing van het zorgaanbod. Onze kwetsbare kinderen vragen om meer ambulante hulp, dichtbij huis. Daarom willen we op termijn (een deel van de) specialistische ambulante jeugdhulp uit perceel D en E overhevelen naar de lokale inkoop. Dan kunnen we zelf onderwijszorg inrichten, in verbinding met lokale preventie. Specialistische aanbieders van jeugdhulp spelen weliswaar een grote rol in de behandeling van jeugdigen, maar ze hebben geen monopolie in het coachen of begeleiden van kinderen. Inzet van het lokale netwerk is van wezenlijk belang om aan gezinnen maatwerk te kunnen leveren binnen het hele sociale domein. Hiermee willen we aansluiten bij de nieuwe inkoopstrategie van de GR JR, die op basis van onze regiovisie ontwikkeld wordt.

Van belang blijft dat we zorginhoudelijke en financiële vraagstukken voor de jeugdhulp binnen de GR JR in samenhang oplossen. Tenslotte vragen we van alle hulpverleners ook om integraal te werken en oog te hebben voor de context van een gezin.

GEMEENTE
NISSEWAARD

datum
28 juni 2020

ons kenmerk
20U0007376

pagina
3 van 3

betreft
Zienswijze gemeente
Nissewaard

We willen u de hand reiken om te zorgen dat die samenhang in 2021 wordt versterkt. Dat doen we door:

- Een gezamenlijk herstelplan op te stellen voor alle gemeenten van Voorne-Putten en Goeree Overflakkee. In dit herstelplan staan gerichte maatregelen om de taakstelling in de meerjarenbegroting te realiseren. Die maatregelen hebben effect op de kosten voor jeugdhulp, het volume van de vraag naar jeugdhulp en/ of de kwaliteit van zorg.
- Met het programmateam jeugd voor onze subregio te werken aan verschillende projecten, die gericht zijn op: praktijkondersteuning aan huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Doelstelling van deze projecten is om het percentage jeugdigen in zorg terug te dringen naar het landelijke gemiddelde en/of de wachttijden voor ambulante hulp te verkorten en/ of preventie te versterken. Dit doen we door lokaal een laagdrempelig aanbod van ambulante ondersteuning te ontwikkelen, dat de eigen kracht van onze jeugdigen vergroot. We stimuleren daarbij de onderlinge samenwerking tussen ketenpartners over de grenzen van hun domein heen.
- Als subregio actief mee te werken aan de regiovisie, die we samen ontwikkelen. Deze gedeelde visie is de basis voor een nieuwe inkoopstrategie op langere termijn. We gaan ervan uit dat we onze plannen met perceel D en E op een zorgvuldige manier kunnen realiseren.

Wij vertrouwen op uw steun en zijn graag bereid om een toelichting te geven op onze verzoeken.

Hoogachtend,

Namens de burgemeester en wethouders van de gemeente Nissewaard,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

M.L.M Weerts

F. van Oosten

Het dagelijks bestuur van de
gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam

Uw brief van: 23 april 2020
Uw kenmerk: -
Bijlage(n): -

Ons kenmerk: 166454
Contact: Hesper
Doorkiesnummer: 0180
E-mailadres: f.hesper@bar-organisatie.nl
Datum:

Betreft: Begroting 2021 en begrotingswijziging 2020 GR Jeugdhulp Rijnmond

Geacht bestuur,

In uw brief van 23 april 2020 heeft u ons verzocht om vóór 17 juni 2020 onze zienswijze met betrekking tot de concept gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021 kenbaar te maken, zodat het Algemeen Bestuur op 1 juli 2020 met inachtneming van de zienswijzen van de gemeenteraden de begrotingen kan vaststellen.

Bij de gewijzigde begroting 2020 en conceptbegroting 2021 hebben wij de volgende opmerkingen:

- Wij stellen voor om de tarieven niet te indexeren, en daarbij alleen een uitzondering te maken als indexatie volgt uit een wettelijke verplichting. De druk op onze financiële positie noodzaakt ons dit voorbehoud te maken. Ook volgt de voorgestelde indexatie al twee jaar niet de brief van de kring van gemeentesecretarissen. Wij zien geen mogelijkheid de voorgestelde indexatie te dekken binnen onze gemeentelijke programmabegroting. Ook zien wij in de ontwikkeling van de financiële vergoedingen vanuit het Rijk via het gemeentefonds tot op heden geen ruimte om deze indexering te honoreren.
- Wij benadrukken het belang van realistisch begroten en zien dat hierin stappen zijn gezet, wij veronderstellen dat dit in de toekomst zal resulteren in minder begrotingswijzigingen en meer sluitende jaarrekeningen.
- Wij zien dat op basis van onze eerdere zienswijze stappen zijn gemaakt betreffende de informatievoorziening (bestuursrapportages) en inhoudelijke duiding van trends en analyses van het zorggebruik en waarderen deze inzet. Wij zien graag dat deze focus de komende tijd wordt voortgezet om te komen tot verdiepende analyses per gemeente, per zorgvorm en ook per zorgaanbieder.
- Wij hebben kennisgenomen van de conceptbegroting 2021 met dalend meerjarenperspectief. Wij benadrukken daarbij het belang van een goede samenwerking tussen de individuele gemeenten en de GR Jeugdhulp Rijnmond. Alleen dan zijn we in staat om dit dalend meerjarenperspectief te realiseren.

Wij vertrouwen er op dat u onze zienswijze meeneemt in de verdere besluitvorming rondom de gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De gemeenteraad van Ridderkerk,

de griffier,

Mr. J.G. van Straalen

de voorzitter

mw. A. Attema

Gemeente Westvoorne

Raadhuislaan 6, Rockanje
Postadres:
Postbus 550, 3235 ZH Rockanje
E-mailadres:
gemeente@westvoorne.nl
Telefoon (0181) 40 80 00
Fax (0181) 40 80 99

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp
Rijnmond
tav dhr. J.K. Buningh
p/a Postbus 70014
3000 KS ROTTERDAM

Uw kenmerk:

Uw brief van:

Ons kenmerk:
226579/226681

Rockanje, 1 mei 2020

Verzonden:

Onderwerp:
zienswijze begroting GR JR 2021

Beste mevrouw Bokhove, mevrouw Frijters,

In uw brief van 21 april 2020 heeft u ons verzocht om uiterlijk 17 juni a.s. onze zienswijze met betrekking tot de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting van 2021 van de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond (GR JR) kenbaar te maken. Dat doen wij bij deze.

Westvoorne gaat akkoord met de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting voor 2021. Dit met dank voor al het harde werk van uw medewerkers; ondanks alle perikelen rond Corona, hebben zij ervoor gezorgd dat de jaarlijkse P&C cyclus goed loopt. Het zijn bijzondere tijden, waarin het belangrijk is dat we samenwerken om de zorgcontinuïteit voor kwetsbare kinderen te borgen.

U mag van ons verwachten dat we betalen voor het reële zorggebruik van onze inwoners. We maken ons wel grote zorgen over het beperkte leereffect dat de transformatie in de jeugdhulp tot nu toe oplevert. Daarom willen we dat de strategie van de GR JR zich aanpast aan de huidige omstandigheden: niet alleen samen leren, maar vooral ook samen sturen. Dat vraagt een goede wederzijdse informatievoorziening, zodat we steeds beter weten welke kosten we maken en voor welke zorg dat is. Het onderzoek naar perceel E om inzicht te krijgen naar de oorzaken van de oplopende wachtlijsten en hogere kosten voor jeugdhulp is daartoe een goede aanzet geweest. Concrete informatie over instroom, doorstroom en uitstroom kan ook helpen de verbinding met het lokale veld te versterken. Onze kwetsbare gezinnen vragen om maatwerk en dat is niet alleen jeugdhulp, maar ook ondersteuning uit andere delen van het sociaal domein. Alleen door meer samenhang te brengen in de hulpverlening kunnen we een financieel duurzaam en houdbaar stelsel bereiken, met oog voor de kwaliteit van zorg. Als gemeente houden we dan ook onverkort vast aan ons doel, dat is het op langere termijn op peil houden van ons voorzieningenniveau. Tenslotte verdienen alle kinderen in Westvoorne het dat ze hun talenten kunnen ontwikkelen en dat ze veilig en gezond opgroeien.

Bijl:

Ref:

Col:

Behandeld door: M.M.J. Frijters, , m.frijters@westvoorne.nl

s.v.p. bij beantwoording datum en kenmerk vermelden

We waarderen dat in het afgelopen jaar er een uitvoeringsplan is gemaakt voor besteding van de middelen uit het landelijke Transformatiefonds. Dit stelt ons in staat om, samen met de andere gemeenten van Voorne-Putten en Goeree Overflakkee, een programma op te zetten om vernieuwing in de jeugdhulp aan te jagen. Vandaar dat we onze zienswijze hebben afgestemd, zodat we eensgezind kunnen samenwerken. Het programmateam jeugd werkt momenteel aan verschillende gezamenlijke projecten op het gebied van praktijkondersteuning voor huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Deze projecten zijn bedoeld om de jeugdhulp dichterbij onze gezinnen te brengen en de doorstroom naar de specialistische jeugdhulp te verminderen. Daarnaast zetten we in op een integrale benadering van hulp en meer samenhang tussen betrokken partijen voor het verbeteren van het sociale klimaat in de kernen. Dat doen we in Westvoorne bijvoorbeeld met de doorontwikkeling van het sociaal gebiedsteam door meer in te zetten op een integrale benadering van de Basis GGZ in samenhang met de POH jeugd en de coaches van jeugd en opvoedondersteuning.

De regionale kadernota met een meerjarenbegroting is voor de GR JR een belangrijke stap naar meer sturing; maar als het gaat om het gewenste evenwicht tussen kwalitatief goede en betaalbare zorg, zijn we er nog lang niet. Wij verwachten daarom dat de GR JR overstapt naar een proactieve aanpak, het rendement op onze investeringen is nu te laag. Daarom zijn we voorstander van een heldere taakstelling. We willen het bijbehorende herstelplan ook gezamenlijk uitvoeren, zodat we leren van elkaar.

In lijn met de aangekondigde wetwijziging van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) versterken we zo de regionale samenwerking versterken en wat wij daarvoor nodig hebben is een stevige uitvoeringsorganisatie, die een verbindende rol kan spelen. Het ontwikkelen van een gezamenlijke regiovisie kan die samenwerking bestendigen. Dat betekent niet dat we, als gemeente, het stuur uit handen willen geven. Daarom vragen we u ook om komend jaar met het contractmanagement meer te sturen op het nakomen van de contractueel vastgelegde afspraken door aanbieders. Dit helpt ons om meer grip te krijgen op kostenbeheersing en kwaliteit van zorg.

Data-analyse en verbetering van het arrangementenmodel (voor bekostiging) zijn daarbij belangrijke beleidsinstrumenten, maar dit verkort de wachttijd voor kwetsbare kinderen niet en we werven er ook geen pleegouders mee. Pleegouders lopen tegen langdurige en complexe procedures aan en haken daardoor af. Er moet dus binnen de GR JR ook oog zijn voor vernieuwing van het zorgaanbod. Onze kwetsbare kinderen vragen om meer ambulante hulp, dichtbij huis. Daarom willen we op termijn (een deel van de) specialistische ambulante jeugdhulp uit perceel D en E overhevelen naar de lokale inkoop. Dan kunnen we zelf onderwijszorg inrichten, in verbinding met lokale preventie. Specialistische aanbieders van jeugdhulp spelen weliswaar een grote rol in de behandeling van jeugdigen, maar ze hebben geen monopolie in het coachen of begeleiden van kinderen. Inzet van het lokale netwerk is van wezenlijk belang om aan gezinnen maatwerk te kunnen leveren binnen het hele sociale domein. Hiermee willen we aansluiten bij de nieuwe inkoopstrategie van de GR JR, die op basis van onze regiovisie ontwikkeld wordt. Van belang blijft dat we zorginhoudelijke en financiële vraagstukken voor de jeugdhulp binnen de GR JR in samenhang oplossen. Tenslotte vragen we van alle hulpverleners ook om integraal te werken en oog te hebben voor de context van een gezin.

We willen u de hand reiken om te zorgen dat die samenhang in 2021 wordt versterkt. Dat doen we door:

- Een gezamenlijk herstelplan op te stellen voor alle gemeenten van Voorne-Putten en Goeree Overflakkee (subregio). In dit herstelplan staan gerichte maatregelen om de taakstelling in de meerjarenbegroting te realiseren. Die maatregelen hebben effect op de kosten voor jeugdhulp, het volume van de vraag naar jeugdhulp en/of de kwaliteit van zorg.

- Met het subregionale programmateam jeugd wordt gewerkt aan verschillende projecten, die gericht zijn op: praktijkondersteuning aan huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Doelstelling van deze projecten is om het percentage jeugdigen in zorg terug te dringen naar het landelijke gemiddelde en/of de wachttijden voor ambulante hulp te verkorten en/of preventie te versterken. Dit doen we door lokaal een laagdrempelig aanbod van ambulante ondersteuning te ontwikkelen, dat de eigen kracht van onze jeugdigen vergroot. We stimuleren daarbij de onderlinge samenwerking tussen ketenpartners over de grenzen van hun domein heen.
- Als subregio actief mee te werken aan de regiovisie, die we samen ontwikkelen. Deze gedeelde visie is de basis voor een nieuwe inkoopstrategie op langere termijn. We gaan ervan uit dat we onze plannen met perceel D en E op een zorgvuldige manier kunnen realiseren.

Wij vertrouwen op uw steun en zijn graag bereid om een toelichting te geven op onze verzoeken.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Westvoorne

Peter van der Wurff
loco-secretaris

Peter de Jong
burgemeester

Bijlagen:

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
T.a.v. de heer J. Buningh
Postbus 70014
3000 KS ROTTERDAM
jk.buningh1@rotterdam.nl

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Elsa van Kempen

Telefoon

14 010

E-mail

info@lansingerland.nl

Website

www.lansingerland.nl

Verzenddatum 18 juni 2020

Ons kenmerk U20.03514

Uw brief van

Onderwerp **Zienswijze begrotingswijziging 2020 en
begroting 2021 GR Jeugdhulp Rotterdam
Rijnmond**

Geachte heer Buningh,

Op 23 april jl. ontvingen wij van u de gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond. In deze brief geven wij onze zienswijze op deze documenten. Wij verzoeken u deze zienswijze mee te nemen bij de besluitvorming rond de hierboven genoemde documenten in het Algemeen Bestuur op 1 juli 2020.

Realistisch begroten

De oplopende begroting voor de GRJR heeft ook flinke gevolgen voor de begroting van de gemeente Lansingerland. Het is een ontwikkeling die we breed in het land zien en waarbij we ons zorgen maken over de houdbaarheid. We waarderen dan ook de inspanningen van de GRJR om de tekorten met regelmaat onder de aandacht te brengen bij het rijk.

We staan achter de beweegredenen van het Algemeen Bestuur om de begroting 2020 bij te stellen, en daarmee realistisch te begroten. Wel is het noodzakelijk om maatregelen te treffen en het tij te keren. Dit ook gezien het signaal dat al zo vroeg in het jaar de budgetplafonds worden bereikt.

Wij verwachten dat er mogelijkheden zijn om een stabilisatie of zelfs daling in gang te zetten en staan om die reden dan ook achter de taakstelling in de meerjarenbegroting.

Coronacrisis

Een kanttekening bij de taakstelling is dat we nog niet weten wat de gevolgen van het coronavirus zijn. U benoemt dit ook in de begeleidende brief bij de financiële stukken. De aanbieders passen de huidige dienstverlening aan en zoeken alternatieven voor de benodigde jeugdhulp. Onzeker is wat dit in de (nabije) toekomst betekent. Mogelijk biedt de crisis ook nog kansen of nieuwe inzichten. De gemeenteraad van Lansingerland is zich bewust van deze grote veranderingen en verwacht van de GRJR een actieve rol door in te springen op deze ontwikkelingen. We geven graag mee dat we ervan uitgaan dat de eventuele financiële gevolgen gedekt worden uit de gemeentelijke bijdragen en dat de bijdrage

aan de GRJR niet stijgt. We zien graag dat onvoorziene meerkosten meegenomen worden in de lobby naar het Rijk. We vragen u om deze ontwikkeling goed te volgen en de gemeenteraden hier waar nodig over te informeren.

Regionale en lokale maatregelen

Als 15 afzonderlijke gemeenten zijn we gezamenlijk verantwoordelijk voor het realiseren van de taakstelling. Onze lokale ambitie is om binnen twee jaar grip te krijgen op de jeugdhulp, de hulp te verbeteren en de stijgende trend van het jeugdhulpgebruik te stabiliseren en te keren. Een belangrijke route van jeugdigen naar jeugdhulp verloopt via de huisarts. Recent hebben we als gemeenteraad van Lansingerland een besluit genomen over een aantal investeringen die ons helpen om beter zicht en grip te krijgen op de jeugdhulp, waaronder door de inzet van praktijkondersteuners bij de huisartsen. Dit is één van de maatregelen waarmee we verwachten een daling in te kunnen zetten in Lansingerland.

Naast de lokale maatregelen zijn er tevens verschillende maatregelen te bedenken waarop we in GR verband op in kunnen zetten. Het gaat om maatregelen gericht op de kosten, het volume en de kwaliteit van de jeugdhulp. Wij verwachten dat een goede samenhang en balans wordt gevonden tussen lokale en regionale maatregelen, en dat daarbij aandacht blijft bestaan voor de lokale inrichting van de jeugdhulp en de lokale vraag. En we kijken dan ook met interesse mee naar de transformatieagenda. Het delen van kennis en expertise is belangrijk voor goede en efficiënte hulpverlening.

Inzet uitvoeringsorganisatie

In de afgelopen periode is aanvullend op de basisformatie van de uitvoeringsorganisatie extra formatie ingezet. Met de nieuwe begroting is de basisformatie structureel uitgebreid. We begrijpen dat deze structurele capaciteit nodig is om pro-actief te acteren, en te handelen op basis van goed informatie- en contractmanagement. Wij gaan er daarom vanuit dat de uitvoeringsorganisatie met deze structurele uitbreiding de benodigde inzet kan plegen op versteviging van het contractmanagement en stuurt op de overschrijding van de budgetten waar dat mogelijk is. Ook verwachten wij dat de uitvoeringsorganisatie inzet pleegt op de huidige inkoopsystematiek van de specialitische jeugdhulp. Deze bestaat nu ruim twee jaar. Het is aannemelijk dat er mogelijkheden zijn om de systematiek aan te scherpen en daarmee de lucht uit de systematiek te halen.

Schaalniveau

Al eerder hebben wij uw aandacht gevraagd voor het lokale schaalniveau als anker van zowel de decentralisatie als de transformatie. Ons uitgangspunt is en blijft 'lokaal waar het kan, regionaal waar het moet'. Dit betekent dat wij op ieder dossier pleiten voor zoveel maatwerk per gemeente als mogelijk. Voor de huidige regionale samenwerking betekent dit dat we op dit moment nog een open vizier hebben ten aanzien van het vervolg van de huidige samenwerking op de percelen D (steun, hulp of behandeling overdag) en E (ambulante hulpverlening). Dit betekent dat we hierbij ook lokale of subregionale inkoop per 1 januari 2022 overwegen.

Met een vriendelijke groet,
gemeenteraad van Lansingerland

drs. Marijke Walhout
Griffier

**gemeente
Schiedam**

gemeente Schiedam
team Jeugd en Onderwijs

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
T.a.v. de heer J. Buningh
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam

Stadskantoor, Stadserf 1
Postbus 1501
3100 EA Schiedam

14 010
schiedam.nl

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Datum

Uw brief van

20UITO4398

Doorkiesnummer

17 JUNI 2020

E-mail

010-2191471

h.kleij@schiedam.nl

Onderwerp

Zienswijze op de voorlopige jaarstukken 2019, wijzigingsvoorstel begroting 2020 en ontwerpbegroting 2021 en verder

Geacht bestuur,

Naar aanleiding van de door uw gemeenschappelijke regeling ingezonden voorlopige jaarstukken 2019, wijzigingsvoorstel begroting 2020 en ontwerpbegroting 2021 heeft de gemeenteraad van Schiedam te kennen gegeven een zienswijze op de stukken te willen geven. Door technische problemen is de gemeenteraadsvergadering van 16 juni jl. niet doorgegaan waardoor deze zienswijzebrief niet officieel is vastgesteld, de vergadering is verzet naar 23 juni as. maar dat is na de uiterste datum waarop de zienswijze kan worden ingediend. Tijdens de commissievergadering van 2 juni jl. is gebleken dat vrijwel de gehele raad zich kon vinden in de zienswijze zoals hieronder geformuleerd is. Wij stellen voor deze brief daarom te behandelen als zijnde de zienswijze van de Schiedamse gemeenteraad. Wij willen graag voorstellen dat, mocht er tijdens de raadsvergadering blijken dat een aanvulling of wijziging van de zienswijze noodzakelijk is, dat wethouder Van Aaken dit tijdens de eerstvolgende AB-vergadering van de GRJR zal inbrengen.

Uit de jaarrekening 2019 blijkt eens te meer dat de zorgkosten voor onze jeugdigen blijven oplopen sinds de GR-gemeenten overgestapt zijn op een resultaatgerichte financiering van de jeugdhulp, op 1 januari 2018. Het aantal jeugdigen in zorg is echter niet toegenomen. Een dergelijke plotselinge stijging van kosten bij een andere financieringssysteem kan niet alleen gelegen zijn in een toename van de zorgzwaarte van onze jeugdigen en zal ook in de systematiek gevonden moeten worden. Een eerste aanzet om dit om te buigen vormt het anders hanteren van de arrangementensystematiek waarmee de duur en hoogte van de beschikkingen voor specialistische jeugdhulp wordt bepaald en waarvoor een projectleider gaat worden aangetrokken.

Dat pas eind maart duidelijk werd dat de overschrijding veel hoger is dan op basis van de 9-maandsrapportage mocht worden verwacht, toont aan dat, op de manier waarop nu gewerkt wordt, de uitvoeringsorganisatie van de GRJR niet "in control" is. Wij verwachten van u dat hier op zeer korte termijn verbeterlagen in gemaakt gaan worden, dat ontwikkelingen beter worden gemonitord en zorgaanbieders worden aangesproken op contractuele verplichtingen die ze zijn aangegaan. Daarnaast zien wij ook dat, ondanks de gestegen kosten, de wachttijden

20UITO4398

flink zijn opgelopen in 2019 en dit in 2020 aanhoudt. Wij verwachten dan ook dat u onmiddellijk de nodige maatregelen treft om verder oplopen van de wachttijden en zorgkosten tegen te gaan. De door u voorgenomen schouw op de zorg voor Opname & Verblijf en de Daghulp, het komen tot een plan van aanpak van zorgaanbieders voor de wachttijden en het aanpassen van het instrument van het arrangementenmodel, zien wij als eerste goede stappen tot verbetering, maar dienen gevolgd te worden door een actieplan.

U heeft in 2019 een schouw gehouden op perceel E (de specialistische ambulante hulpverlening) naar de stijging van de zorgkosten. Het verbaast ons dat in het rapport van de schouw gesproken wordt over een stijging van het aantal cliënten, terwijl nu uit de jaarrekening blijkt dat het aantal jeugdigen dat zorg heeft ontvangen niet gestegen is. Wij verwachten dat u in de voorgenomen schouw rekening houdt met unieke tellingen ter onderbouwing van eventuele verdere besluitvorming.

In januari 2020 hebben de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam besloten tot een gezamenlijk traject om de toeleiding en de inkoop van de jeugdhulp te herijken. Met dit traject willen de gemeenten de zorg aan jeugdigen verder transformeren naar lichtere en meer nabije zorg aansluitend op het lokale veld. Maar bovenal beogen de MVS-gemeenten op deze wijze meer te kunnen sturen op de wachttijden en het zorggebruik. Door meer zorg lokaal te gaan organiseren verwachten de MVS-gemeenten de bedoeling van de Jeugdwet beter te realiseren en zaken als normaliseren, de-medicaliseren en het aansluiten op de leefwereld van kinderen en gezinnen vorm te gaan geven. Bovendien maakt het intensiever en op kleinere schaal dan met 15 gemeenten met elkaar samenwerken het mogelijk om flexibeler in te spelen op ontwikkelingen in de samenleving. Wij verwachten van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond dat zij ruimte biedt aan de wens van onze subregio om gedeelten van de regionale zorg lokaal in te kopen. Een proeftuin die mogelijk inzichten geeft in andere wijzen van financieren van de jeugdhulp lijkt, gezien de stijgende kosten met de huidige systematiek, een goede zaak.

In uw jaarrekening 2019 spreekt u over de declaratiegraad. Het kunnen sturen op het zorggebruik kan pas dan als alle zorg ook tijdig gedeclareerd wordt. Zorgaanbieders kunnen de zorg alleen declareren als hier een gemeentelijke beschikking aan ten grondslag ligt. Onze backoffice van ROGplus ziet zich echter veelal geconfronteerd met aanvragen voor deze beschikkingen met terugwerkende kracht, soms tot een jaar terug. De declaratie vindt dan pas maanden later plaats. De MVS-gemeenten hebben zorgaanbieders onlangs per brief verzocht de beschikkingen in orde te hebben binnen een maand na het starten van de zorg om achteraf declaraties te voorkomen.

Ook regie op (de toeleiding naar) zorg en op het nakomen van contractafspraken is van groot belang om te kunnen sturen op de kwaliteit en de kosten van de zorg. Voor het naleven van contractafspraken en de regie op de zorg is het een vereiste dat de GRJR zorgaanbieders houdt aan de gemaakte contractafspraken.

Dit vraagt om een GRJR Uitvoeringsorganisatie die op het gebied van financiën, monitoring, inkoop en contractmanagement voldoende ondersteuning biedt, regie voert en vakkundig adviseert. Vorig jaar heeft het Algemeen Bestuur een interim secretaris aangesteld en de opdracht gegeven tot een verbeterplan te komen voor het functioneren van de GRJR en de Uitvoeringsorganisatie van de GRJR.

Onderdeel van dit verbeterplan betreft de inkoop van jeugdhulp en het contractmanagement. U heeft middelen beschikbaar gesteld voor uitbreiding van de uitvoeringsorganisatie binnen de huidige begroting. Wij verwachten van u dat dit goed functionerend contractmanagement oplevert en dat het traject van de inkoop contractafspraken oplevert die goed na te leven en te handhaven zijn. Ook dient binnen de nog lopende contracten gedaan te worden wat mogelijk is om aanbieders te houden aan gemaakte afspraken.

Daarnaast vragen wij uw aandacht voor het presteren van Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (hierna JBRR). In 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot een tariefonderzoek voor JBRR. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn de tarieven opgehoogd en zal JBRR zich met name richten op de wettelijke taken. Echter, ondanks het ophogen van de tarieven en een beperking van de taken zien wij dat deze organisatie zeer matig scoort op de vastgestelde kritieke prestatie-indicatoren.

Ook bij Veilig Thuis (hierna VTRR) heeft een vergelijkbaar onderzoek plaatsgevonden en naar aanleiding daarvan zijn extra middelen beschikbaar gesteld. Wij verwachten van u dat de prestaties van VTRR nauwgezet worden gevolgd en kritisch wordt bekeken of de toekenning van de extra middelen ertoe leidt dat de noodzakelijke verbeteringen ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.

In de begrotingen van 2020 en 2021 is een indexering van de tarieven voor zorgaanbieders opgenomen. Eerder is aangegeven dat hiertoe pas zou worden overgegaan nadat een tarief- en een herijkingsonderzoek zouden hebben plaatsgevonden. Doordat deze te lang op zich hebben laten wachten en zorgaanbieders zekerheid verlangen kunnen wij instemmen met de indexering op voorwaarde dat de beloofde onderzoeken alsnog plaats gaan vinden. Het feit dat deze onderzoeken nog altijd niet hebben plaatsgevonden vinden wij buitengewoon teleurstellend. Als de resultaten van deze onderzoek daar aanleiding toe geven, verwachten wij van u dat het besluit tot indexering heroverwogen wordt.

Voor de jaren 2021 en verder doet u het voorstel voor een taakstelling. Vanaf 2019 is de begroting ten opzichte van eerdere jaren fors opgehoogd en desondanks was er in 2019 een forse overschrijding van de begroting en moet de begroting voor 2020 naar boven worden bijgesteld. In 2021 zijn in ieder geval de huidige contracten met zorgaanbieders nog van kracht, zodat zorgaanbieders kunnen blijven declareren op basis van de huidige voorwaarden. Er zijn weliswaar aangescherpte afspraken gemaakt maar tot op heden bleek het naleven van en het handhaven op de reeds bestaande afspraken een moeizaam proces; wij verwachten hierop dan ook extra inzet. Wij zullen de ontwikkelingen die mede moeten gaan leiden tot het behalen van de taakstelling kritisch volgen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Schiedam,

de secretaris,

mr. I.C.M. Baltus, ls.

de burgemeester,

C.H.J. Lamers

rappel op:	opbergen dd	ons	20UIT04398
		kenmerk	
		:	

Ontworpen
door: H. Kleij

Bijzonderheden

Aantal originelen: 1

Aantal bijlage(n): 0

Afschrift aan:

Bijzonderheden:

Verzenden:

Paraaf/Opmmerkingen

Regiemanager

Teamleider

Directie

Secretaris

Burgemeester

Wethouder Minhas

Wethouder Ooijselaar

Wethouder Ruseler

Wethouder Bregman

Wethouder Van Aaken

Voorzitter Dagelijks Bestuur van de
Gemeenschappelijk Regeling Jeugdhulp
Rijnmond
t.a.v. Mevrouw Bokhove
Postbus 70014
3000 KS ROTTERDAM

Ons kenmerk : Z -20-120528/146727
Behandelaar : J.C. van Nimwegen
Uw kenmerk :
Uw brief :
Onderwerp : Zienswijze
begrotingswijziging
2020 en
ontwerpbegroting
2021 GRJR
geen
Bijlage(n) :
Datum :

02 JUL 2020

Geachte mevrouw Bokhove,

In uw brief van 21 april 2020 heeft u ons verzocht om uiterlijk 17 juni a.s. onze zienswijze met betrekking tot de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting van 2021 van de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond (GR JR) kenbaar te maken. Met deze brief ontvangt de door de gemeenteraad van Goeree-Overflakkee op 25 juni jl. vastgestelde zienswijze (NB: de concept zienswijze is eerder aan u gestuurd). De gemeenten in de sub-regio Voorne-Putten en Goeree Overflakkee hebben de zienswijze afgestemd.

De gemeenten op VPG gaan akkoord met de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting voor 2021. Dit met dank voor al het harde werk van uw medewerkers; ondanks alle perikelen rond Corona, hebben zij ervoor gezorgd dat de jaarlijkse P&C cyclus goed loopt. Het zijn bijzondere tijden, waarin het belangrijk is dat we samenwerken om de zorgcontinuïteit voor kwetsbare kinderen te borgen.

U mag van ons verwachten dat we betalen voor het reële zorggebruik van onze inwoners. We maken ons wel grote zorgen over het beperkte leereffect dat de transformatie in de jeugdhulp tot nu toe oplevert. Daarom willen we dat de strategie van de GR JR zich aanpast aan de huidige omstandigheden: niet alleen samen leren, maar vooral ook samen sturen. Dat vraagt een goede wederzijdse informatievoorziening, zodat we steeds beter weten welke kosten we maken en voor welke zorg dat is. Concrete informatie over instroom, doorstroom en uitstroom kan ook helpen de verbinding met het lokale veld te versterken. Onze kwetsbare gezinnen vragen om maatwerk en dat is niet alleen jeugdhulp, maar ook ondersteuning uit andere delen van het sociaal domein. Alleen door meer samenhang te brengen in de hulpverlening kunnen we een financieel duurzaam en houdbaar stelsel bereiken, met oog voor de kwaliteit van zorg. Als gemeente houden we dan ook onverkort vast aan ons doel, dat is het op langere termijn op peil houden van ons voorzieningenniveau. Tenslotte verdienen alle kinderen op de eilanden het dat ze hun talenten kunnen ontwikkelen en dat ze veilig en gezond opgroeien.

We waarderen dat in het afgelopen jaar er een uitvoeringsplan is gemaakt voor besteding van de middelen uit het landelijke Transformatiefonds. Dit stelt ons in staat om gezamenlijk een programma op te zetten om vernieuwing in de jeugdhulp aan te jagen. Vandaar dat we onze zienswijze hebben afgestemd, zodat we eensgezind kunnen samenwerken. Het programmateam jeugd werkt momenteel aan verschillende gezamenlijke projecten op het gebied van

praktijkondersteuning voor huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Deze projecten zijn bedoeld om de jeugdhulp dichtbij onze gezinnen te brengen en de doorstroom naar de specialistische jeugdhulp te verminderen. Dat doen we om het sociale netwerk van die gezinnen te versterken. Dit in samenwerking met alle betrokken partijen.

De dit jaar voor het eerste geleverde regionale kadernota met een meerjarenbegroting is voor de GR JR een belangrijke stap naar meer sturing; maar als het gaat om het gewenste evenwicht tussen kwalitatief goede en betaalbare zorg zijn we er nog lang niet. Wij verwachten daarom dat de GR JR overstapt naar een proactieve aanpak, het rendement op onze investeringen is nu te laag. Daarom zijn we voorstander van een heldere taakstelling. We willen het bijbehorende herstelplan ook gezamenlijk uitvoeren, zodat we leren van elkaar. In lijn met de aangekondigde wetswijziging van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) versterken we zo de regionale samenwerking. Wat wij daarbij nodig hebben is een stevige uitvoeringsorganisatie, die een verbindende rol kan spelen. Het ontwikkelen van een gezamenlijke regiovisie kan die samenwerking bestendigen. Dat betekent niet dat we, als gemeente, het stuur uit handen willen geven. Daarom vragen we u ook om komend jaar met het contractmanagement meer te sturen op declaratiegraad van facturen en het nakomen van de contractueel vastgelegde afspraken door aanbieders. Dit helpt ons om meer grip te krijgen op kostenbeheersing en kwaliteit van zorg.

Data-analyse en verbetering van het arrangementenmodel (voor bekostiging) zijn daarbij belangrijke beleidsinstrumenten, maar dit verkort de wachttijd voor kwetsbare kinderen niet en we werven er ook geen pleegouders mee. Er moet dus binnen de GR JR ook oog zijn voor vernieuwing van het zorgaanbod. Onze kwetsbare kinderen vragen om meer ambulante hulp, dichtbij huis. Daarom willen we op termijn (een deel van de) specialistische ambulante jeugdhulp uit perceel D en E overhevelen naar de lokale inkoop. Dan kunnen we zelf onderwijszorg inrichten, in verbinding met lokale preventie. Specialistische aanbieders van jeugdhulp spelen weliswaar een grote rol in de behandeling van jeugdigen, maar ze hebben geen monopolie in het coachen of begeleiden van kinderen. Inzet van het lokale netwerk is van wezenlijk belang om aan gezinnen maatwerk te kunnen leveren binnen het hele sociale domein. Hiermee willen we aansluiten bij de nieuwe inkoopstrategie van de GR JR, die op basis van onze regiovisie ontwikkeld wordt.

Van belang blijft dat we zorginhoudelijke en financiële vraagstukken voor de jeugdhulp binnen de GR JR in samenhang oplossen. Tenslotte vragen we van alle hulpverleners ook om integraal te werken en oog te hebben voor de context van een gezin.

We willen u de hand reiken om te zorgen dat die samenhang in 2021 wordt versterkt. Dat doen we door:

1. Een gezamenlijk herstelplan op te stellen voor alle gemeenten van Voorne-Putten en Goeree Overflakkee.
2. In dit herstelplan staan gerichte maatregelen om de taakstelling in de meerjarenbegroting te realiseren. Die maatregelen hebben effect op de kosten voor jeugdhulp, het volume van de vraag naar jeugdhulp en/ of de kwaliteit van zorg.
3. Met het programmateam jeugd voor onze subregio te werken aan verschillende projecten, die gericht zijn op: praktijkondersteuning aan huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Doelstelling van deze projecten is om het percentage jeugdigen in zorg terug te dringen naar het landelijke gemiddelde en/of de wachttijden voor ambulante hulp te verkorten en/ of preventie te versterken. Dit doen we door lokaal een laagdrempelig aanbod van ambulante ondersteuning te ontwikkelen, dat de eigen kracht van onze jeugdigen vergroot. We stimuleren daarbij de onderlinge samenwerking tussen ketenpartners over de grenzen van hun domein heen.

4. Als subregio actief mee te werken aan de regiovisie, die we samen ontwikkelen. Deze gedeelde visie is de basis voor een nieuwe inkoopstrategie op langere termijn. We gaan ervan uit dat we onze plannen met perceel D en E op een zorgvuldige manier kunnen realiseren.

Wij vertrouwen op uw steun en zijn graag bereid om een toelichting te geven op onze verzoeken.

Hoogachtend,

Gemeenteraad van Goeree-Overflakkee,
griffier, voorzitter,

drs. G. Brand

mr. A. Grootenboer-
Dubbelman

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp
Rijnmond
t.a.v de heer J. Buningh
Postbus 70014 3000 KS ROTTERDAM

behandeld door: K. van de Laar
t: 0181-471146
e: k.vandelaar@brielle.nl
bijlage(n): ..

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk

Brielle, 16 juni 2020

20 aadba6

onderwerp: Zienswijze gemeente Brielle

Geachte mevrouw Bokhove, dhr Bunningh,

In uw brief van 21 april 2020 heeft u ons verzocht om uiterlijk 17 juni a.s. onze zienswijze met betrekking tot de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting van 2021 van de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond (GR JR) kenbaar te maken. Dat doen wij bij deze.

De gemeenten op Voorne-Putten en Goeree Overflakkee gaan akkoord met de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting voor 2021. Dit met dank voor al het harde werk van uw medewerkers; ondanks alle perikelen rond Corona, hebben zij ervoor gezorgd dat de jaarlijkse P&C cyclus goed loopt. Het zijn bijzondere tijden, waarin het belangrijk is dat we samenwerken om de zorgcontinuïteit voor kwetsbare kinderen te borgen.

U mag van ons verwachten dat we betalen voor het reële zorggebruik van onze inwoners. We maken ons wel grote zorgen over het beperkte leereffect dat de transformatie in de jeugdhulp tot nu toe oplevert. Daarom willen we dat de strategie van de GR JR zich aanpast aan de huidige omstandigheden: niet alleen samen leren, maar vooral ook samen sturen. Dat vraagt een goede wederzijdse informatievoorziening, zodat we steeds beter weten welke kosten we maken en voor welke zorg dat is. Concrete informatie over instroom, doorstroom en uitstroom kan ook helpen de verbinding met het lokale veld te versterken. Onze kwetsbare gezinnen vragen om maatwerk en dat is niet alleen jeugdhulp, maar ook ondersteuning uit andere delen van het sociaal domein. Alleen door meer samenhang te brengen in de hulpverlening kunnen we een financieel duurzaam en houdbaar stelsel bereiken, met oog voor de kwaliteit van zorg. Als gemeente houden we dan ook onverkort vast aan ons doel, dat is het op langere termijn op peil houden van ons voorzieningenniveau. Tenslotte verdienen alle kinderen op de eilanden het dat ze hun talenten kunnen ontwikkelen en dat ze veilig en gezond opgroeien.

We waarderen dat in het afgelopen jaar er een uitvoeringsplan is gemaakt voor besteding van de middelen uit het landelijke Transformatiefonds. Dit stelt ons in staat om

gezamenlijk een programma op te zetten om vernieuwing in de jeugdhulp aan te jagen. Vandaar dat we onze zienswijze hebben afgestemd, zodat we eensgezind kunnen samenwerken. Het programmateam jeugd werkt momenteel aan verschillende gezamenlijke projecten op het gebied van praktijkondersteuning voor huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Deze projecten zijn bedoeld om de jeugdhulp dichterbij onze gezinnen te brengen en de doorstroom naar de specialistische jeugdhulp te verminderen. Dat doen we om het sociale netwerk van die gezinnen te versterken. Dit in samenwerking met alle betrokken partijen.

De dit jaar voor het eerste geleverde regionale kadernota met een meerjarenbegroting is voor de GR JR een belangrijke stap naar meer sturing; maar als het gaat om het gewenste evenwicht tussen kwalitatief goede en betaalbare zorg zijn we er nog lang niet. Wij verwachten daarom dat de GR JR overstapt naar een proactieve aanpak, het rendement op onze investeringen is nu te laag. Daarom zijn we voorstander van een heldere taakstelling. We willen het bijbehorende herstelplan ook gezamenlijk uitvoeren, zodat we leren van elkaar. In lijn met de aangekondigde wetswijziging van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) versterken we zo de regionale samenwerking. Wat wij daarbij nodig hebben is een stevige uitvoeringsorganisatie, die een verbindende rol kan spelen. Het ontwikkelen van een gezamenlijke regiovisie kan die samenwerking bestendigen. Dat betekent niet dat we, als gemeente, het stuur uit handen willen geven. Daarom vragen we u ook om komend jaar met het contractmanagement meer te sturen op declaratiegraad van facturen en het nakomen van de contractueel vastgelegde afspraken door aanbieders. Dit helpt ons om meer grip te krijgen op kostenbeheersing en kwaliteit van zorg.

Data-analyse en verbetering van het arrangementenmodel (voor bekostiging) zijn daarbij belangrijke beleidsinstrumenten, maar dit verkort de wachttijd voor kwetsbare kinderen niet en we werven er ook geen pleegouders mee. Er moet dus binnen de GR JR ook oog zijn voor vernieuwing van het zorgaanbod. Onze kwetsbare kinderen vragen om meer ambulante hulp, dichtbij huis. Daarom willen we op termijn (een deel van de) specialistische ambulante jeugdhulp uit perceel D en E overhevelen naar de lokale inkoop. Dan kunnen we zelf onderwijszorg inrichten, in verbinding met lokale preventie. Specialistische aanbieders van jeugdhulp spelen weliswaar een grote rol in de behandeling van jeugdigen, maar ze hebben geen monopolie in het coachen of begeleiden van kinderen. Inzet van het lokale netwerk is van wezenlijk belang om aan gezinnen maatwerk te kunnen leveren binnen het hele sociale domein. Hiermee willen we aansluiten bij de nieuwe inkoopstrategie van de GR JR, die op basis van onze regiovisie ontwikkeld wordt. Van belang blijft dat we zorginhoudelijke en financiële vraagstukken voor de jeugdhulp binnen de GR JR in samenhang oplossen. Tenslotte vragen we van alle hulpverleners ook om integraal te werken en oog te hebben voor de context van een gezin.

We willen u de hand reiken om te zorgen dat die samenhang in 2021 wordt versterkt. Dat doen we door:

- Een gezamenlijk herstelplan op te stellen voor alle gemeenten van Voorne-Putten en Goeree Overflakkee.

In dit herstelplan staan gerichte maatregelen om de taakstelling in de meerjarenbegroting te realiseren. Die maatregelen hebben effect op de kosten voor jeugdhulp, het volume van de vraag naar jeugdhulp en/ of de kwaliteit van zorg.

- Met het programmateam jeugd voor onze subregio te werken aan verschillende projecten, die gericht zijn op: praktijkondersteuning aan huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Doelstelling van deze projecten is om het percentage jeugdigen in zorg terug te dringen naar het landelijke gemiddelde en/of de wachttijden voor ambulante hulp te verkorten en/ of preventie te versterken. Dit doen we door lokaal een laagdrempelig aanbod van ambulante ondersteuning te ontwikkelen, dat de eigen kracht van onze jeugdigen vergroot. We stimuleren daarbij de onderlinge samenwerking tussen ketenpartners over de grenzen van hun domein heen.
- Als subregio actief mee te werken aan de regiovisie, die we samen ontwikkelen. Deze gedeelde visie is de basis voor een nieuwe inkoopstrategie op langere termijn. We gaan ervan uit dat we onze plannen met perceel D en E op een zorgvuldige manier kunnen realiseren.

Wij vertrouwen op uw steun en zijn graag bereid om een toelichting te geven op onze verzoeken.

Hoogachtend,

Namens de raad van de gemeente Brielle,
Namens deze,
de griffier

L.C.M van Steijn

Par.

de burgemeester,

G.G.J Rensen

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp
Rijnmond
t.a.v. de heer J.K. Buningh
Postbus 70014, 3000 KS Rotterdam

Postbus 13
3220 AA Hellevoetsluis
bezoekadres: Oostzandijk 26
telefoon 14 0181
fax 0181 343330
IBAN NL16BNGH0285003720
E-mail adres: gemeente@hellevoetsluis.nl
www.hellevoetsluis.nl

uw kenmerk	stuknummer	zaaknummer
bijlage(n)	datum	verzonden
	26 juni 2020	26 juni 2020

onderwerp Zienswijze gemeente Hellevoetsluis

Geachte mevrouw Hammer,

In uw brief van 21 april 2020 heeft u ons verzocht om uiterlijk 17 juni a.s. onze zienswijze met betrekking tot de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting van 2021 van de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond (GR JR) kenbaar te maken. Dat doen wij bij deze.

De gemeenten op Voorne-Putten en Goeree Overflakkee gaan akkoord met de begrotingswijziging voor 2020 en de ontwerpbegroting voor 2021. Dit met dank voor al het harde werk van uw medewerkers; ondanks alle perikelen rond Corona, hebben zij ervoor gezorgd dat de jaarlijkse P&C cyclus goed loopt. Het zijn bijzondere tijden, waarin het belangrijk is dat we samenwerken om de zorgcontinuïteit voor kwetsbare kinderen te borgen.

U mag van ons verwachten dat we betalen voor het reële zorggebruik van onze inwoners. We maken ons wel grote zorgen over het beperkte leereffect dat de transformatie in de jeugdhulp tot nu toe oplevert. Daarom willen we dat de strategie van de GR JR zich aanpast aan de huidige omstandigheden: niet alleen samen leren, maar vooral ook samen sturen. Dat vraagt een goede wederzijdse informatievoorziening, zodat we steeds beter weten welke kosten we maken en voor welke zorg dat is. Concrete informatie over instroom, doorstroom en uitstroom kan ook helpen de verbinding met het lokale veld te versterken. Onze kwetsbare gezinnen vragen om maatwerk en dat is niet alleen jeugdhulp, maar ook ondersteuning uit andere delen van het sociaal domein. Alleen door meer samenhang te brengen in de hulpverlening kunnen we een financieel duurzaam en houdbaar stelsel bereiken, met oog voor de kwaliteit van zorg. Als gemeente houden we dan ook onverkort vast aan ons doel, dat is het op langere termijn op peil houden van ons voorzieningen-niveau. Tenslotte verdienen alle kinderen op de eilanden het dat ze hun talenten kunnen ontwikkelen en dat ze veilig en gezond opgroeien.

We waarderen dat in het afgelopen jaar er een uitvoeringsplan is gemaakt voor besteding van de middelen uit het landelijke Transformatiefonds. Dit stelt ons in staat om gezamenlijk een programma op te zetten om vernieuwing in de jeugdhulp aan te jagen. Vandaar dat we onze zienswijze hebben afgestemd, zodat we eensgezind kunnen samenwerken. Het programmateam jeugd werkt momenteel aan verschillende gezamenlijke projecten op het gebied van praktijkondersteuning voor huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Deze projecten zijn bedoeld om de jeugdhulp dichterbij onze gezinnen te brengen en de doorstroom naar de specialistische jeugdhulp te verminderen. Dat doen we om het sociale netwerk van die gezinnen te versterken. Dit in samenwerking met alle betrokken partijen.

Wilt u zo vriendelijk zijn om bij beantwoording van deze brief het zaaknummer te vermelden?

De dit jaar voor het eerste geleverde regionale kadernota met een meerjarenbegroting is voor de GR JR een belangrijke stap naar meer sturing; maar als het gaat om het gewenste evenwicht tussen kwalitatief goede en betaalbare zorg zijn we er nog lang niet. Wij verwachten daarom dat de GR JR overstapt naar een proactieve aanpak, het rendement op onze investeringen is nu te laag. Daarom zijn we voorstander van een heldere taakstelling. We willen het bijbehorende herstelplan ook gezamenlijk uitvoeren, zodat we leren van elkaar. In lijn met de aangekondigde wetswijziging van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) versterken we zo de regionale samenwerking. Wat wij daarbij nodig hebben is een stevige uitvoeringsorganisatie, die een verbindende rol kan spelen. Het ontwikkelen van een gezamenlijke regiovisie kan die samenwerking bestendigen. Dat betekent niet dat we, als gemeente, het stuur uit handen willen geven. Daarom vragen we u ook om komend jaar met het contractmanagement meer te sturen op declaratiegraad van facturen en het nakomen van de contractueel vastgelegde afspraken door aanbieders. Dit helpt ons om meer grip te krijgen op kostenbeheersing en kwaliteit van zorg.

Data-analyse en verbetering van het arrangementenmodel (voor bekostiging) zijn daarbij belangrijke beleidsinstrumenten, maar dit verkort de wachttijd voor kwetsbare kinderen niet en we werven er ook geen pleegouders mee. Er moet dus binnen de GR JR ook oog zijn voor vernieuwing van het zorgaanbod. Onze kwetsbare kinderen vragen om meer ambulante hulp, dichtbij huis. Daarom willen we op termijn (een deel van de) specialistische ambulante jeugdhulp uit perceel D en E overhevelen naar de lokale inkoop. Dan kunnen we zelf onderwijszorg inrichten, in verbinding met lokale preventie. Specialistische aanbieders van jeugdhulp spelen weliswaar een grote rol in de behandeling van jeugdigen, maar ze hebben geen monopolie in het coachen of begeleiden van kinderen. Inzet van het lokale netwerk is van wezenlijk belang om aan gezinnen maatwerk te kunnen leveren binnen het hele sociale domein. Hiermee willen we aansluiten bij de nieuwe inkoopstrategie van de GR JR, die op basis van onze regiovisie ontwikkeld wordt.

Van belang blijft dat we zorginhoudelijke en financiële vraagstukken voor de jeugdhulp binnen de GR JR in samenhang oplossen. Tenslotte vragen we van alle hulpverleners ook om integraal te werken en oog te hebben voor de context van een gezin.

We willen u de hand reiken om te zorgen dat die samenhang in 2021 wordt versterkt. Dat doen we door:

- Een gezamenlijk herstelplan op te stellen voor alle gemeenten van Voorne-Putten en Goeree Overflakkee.
In dit herstelplan staan gerichte maatregelen om de taakstelling in de meerjarenbegroting te realiseren. Die maatregelen hebben effect op de kosten voor jeugdhulp, het volume van de vraag naar jeugdhulp en/ of de kwaliteit van zorg.
- Met het programmateam jeugd voor onze subregio te werken aan verschillende projecten, die gericht zijn op: praktijkondersteuning aan huisartsen, onderwijszorg en jeugdbescherming. Doelstelling van deze projecten is om het percentage jeugdigen in zorg terug te dringen naar het landelijke gemiddelde en/of de wachttijden voor ambulante hulp te verkorten en/ of preventie te versterken. Dit doen we door lokaal een laagdrempelig aanbod van ambulante ondersteuning te ontwikkelen, dat de eigen kracht van onze jeugdigen vergroot. We stimuleren daarbij de onderlinge samenwerking tussen ketenpartners over de grenzen van hun domein heen.
- Als subregio actief mee te werken aan de regiovisie, die we samen ontwikkelen. Deze gedeelde visie is de basis voor een nieuwe inkoopstrategie op langere termijn. We gaan ervan uit dat we onze plannen met perceel D en E op een zorgvuldige manier kunnen realiseren.

Wij vertrouwen op uw steun en zijn graag bereid om een toelichting te geven op onze verzoeken.

Vragen?

Heeft u nog vragen, neemt u dan contact op met van de afdeling Samenlevingszaken bereikbaar via telefoonnummer 14 0181.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Hellevoetsluis,
de secretaris de burgemeester,

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
Postbus 70014
3000 KS ROTTERDAM

Postbus 55
3140 AB Maassluis

T 14 010
E gemeente@maassluis.nl
I www.maassluis.nl

t.a.v. het bestuur

ons kenmerk	Z/23236	datum	4 juni 2020
uw kenmerk	-	uw brief van	21 april 2020
contactpersoon	Mevr. L.P. Kamphaus	doorkiesnummer	0683074224
onderwerp	Zienswijze begrotingswijziging 2020 en meerjarenbegroting 2021-2024	bijlage(n)	-

Geacht bestuur,

Wij hebben op 23 april jl. de jaarstukken 2019, begrotingswijziging 2020 en meerjarenbegroting 2021-2024 van uw gemeenschappelijke regeling ontvangen. Wij hebben kennisgenomen van de jaarrekening 2019. Naar aanleiding hiervan geven wij u hierbij onze zienswijze op de deze stukken.

Allereerst hechten we er aan om u mee te geven dat wij als gemeenteraad het van groot belang vinden dat we het goede doen voor kinderen en gezinnen die hulp nodig hebben. Dat staat voor ons centraal, en we beseffen daarbij dat we hiervoor inzet van mensen en middelen nodig hebben. Daarbij willen we wachttijden en kosten zo laag mogelijk houden, om iedereen die dat nodig heeft ook daadwerkelijk te kunnen helpen.

Voorlopige jaarstukken 2019

Uit de jaarrekening 2019 blijkt opnieuw dat de zorgkosten voor onze jeugdigen blijven oplopen sinds de GRJR-gemeenten overgestapt zijn op een resultaatgerichte financiering van de jeugdhulp, op 1 januari 2018. Daarom bevelen wij dringend aan deze vorm van bekostiging te beëindigen, waar mogelijk in de lopende contracten, maar zeker in de nieuwe aanbestedingen. Voorts zijn wij van mening dat dit geflankeerd moet worden met rendementsafspraken met de gecontracteerde om buitensporige winsten uit contracten te voorkomen.

Het totaal aantal jeugdigen in zorg is echter, net als in Maassluis, niet toegenomen. Een dergelijke stijging van kosten na wijziging van de financieringssystematiek kan niet alleen gelegen zijn in een toename van de zorgzwaarte van onze jeugdigen, maar zal ook in de systematiek gevonden moeten worden. Daarnaast zien wij ook dat, ondanks de gestegen kosten, de wachttijden flink zijn opgelopen in 2019 en dit in 2020 aanhoudt. Wij verwachten dan ook dat u onmiddellijk de nodige maatregelen treft om verder oplopen van de zorgkosten en wachtlijsten tegen te gaan. De door u voorgenomen schouw op de zorg voor Opname & Verblijf en de Daghulp, het komen tot een plan van aanpak van zorgaanbieders voor de wachttijden en het aanpassen van het instrument van het arrangementenmodel, zien wij als urgent en noodzakelijk.

U heeft in 2019 een schouw gehouden op perceel E, specialistische ambulante hulpverlening, naar de stijging van de zorgkosten. Het verbaast ons dat in het rapport van de schouw gesproken wordt over een stijging van het aantal cliënten, terwijl nu uit de jaarrekening blijkt dat het aantal jeugdigen dat zorg heeft ontvangen niet gestegen is. Wij verwachten dat u in de voorgenomen schouw rekening houdt met unieke tellingen ter onderbouwing van eventuele verdere besluitvorming.

In januari dit jaar hebben de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam besloten tot een gezamenlijk traject om de visie op, de toeleiding naar en de inkoop van de jeugdhulp te herijken. Met dit traject willen de gemeenten de zorg aan jeugdigen verder transformeren naar beter passende, lichtere en meer nabije zorg aansluitend op het lokale veld. Daarnaast beogen de MVS-gemeenten op deze wijze meer te kunnen sturen op de wachttijden en het zorggebruik. Wij verwachten van de GRJR dat zij ruimte biedt aan de wens van onze subregio om gedeelten van de regionale zorg lokaal in te kopen. Een proeftuin die mogelijk inzichten geeft in andere wijzen van inrichting en financiering van de jeugdhulp lijkt ons, gezien de stijgende kosten met de huidige systematiek, een goede zaak.

Ook regie op (de toeleiding naar) zorg en op het nakomen van contractafspraken is van groot belang om te kunnen sturen op de kwaliteit en de kosten van de zorg. Voor het naleven van contractafspraken en de regie op de zorg verwachten wij van de GRJR dat zij zorgaanbieders houden aan gemaakte contractafspraken. Dit vraagt om een GRJR-Uitvoeringsorganisatie die op het gebied van financiën, monitoring, inkoop en contractmanagement voldoende ondersteuning biedt, regie voert en vakkundig adviseert. Vorig jaar heeft het AB een interim secretaris aangesteld en de opdracht gegeven tot een verbeterplan te komen voor het functioneren van de GRJR en de Uitvoeringsorganisatie van de GRJR. Onderdeel van dit verbeterplan betreft de inkoop van jeugdhulp en het contractmanagement. U heeft middelen beschikbaar gesteld voor uitbreiding van de uitvoeringsorganisatie binnen de huidige begroting. Wij doen een dringende oproep om prioriteit te geven aan het functioneren van het contractmanagement en het traject van de inkoop.

Daarnaast vragen wij uw aandacht voor het presteren van Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond. In 2019 heeft het AB besloten tot een tariefonderzoek voor JBRR. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn de tarieven opgehoogd en zal JBRR zich met name richten op de wettelijke taken. Echter, ondanks het ophogen van de tarieven en een beperking van de taken zien wij dat deze organisatie zeer matig scoort op de vastgestelde kritieke prestatie-indicatoren.

Ontwerp begrotingswijziging 2020

Omdat we het belangrijk vinden om reëel te begroten, gaan wij akkoord met het voorstel voor een ophoging. Dit omdat de begrotingswijziging van april anticipeert op een toegenomen zorggebruik en daarmee inspeelt op de te verwachten zorgkosten.

Wij gaan niet akkoord met de voorgenomen indexering van zorg. De alsmaar stijgende kosten voor het zorggebruik bij een gelijkblijvend aantal jeugdigen vragen eerst om een nader onderzoek naar de oorzaak van de oplopende kosten. Pas dan kan een weloverwogen besluit tot indexering genomen worden.

Ontwerpbegroting 2021-2024.

Afsluitend verwachten wij van de GRJR dat met een GRJR-plan van aanpak en de nieuwe inkoop van jeugdhulp, de regiogemeenten kunnen komen tot maatregelen waarmee de afzonderlijke gemeenten hun lokale verantwoordelijkheid kunnen nemen en de zorg verder kunnen transformeren. We verwachten dat met een gezamenlijk GRJR-plan en de nieuwe inkoop de 15 regiogemeenten tot maatregelen op regionaal niveau kunnen komen waardoor wachttijden en kosten teruglopen en goede

ons kenmerk: /Z23236

zorg geboden blijft. Met daarnaast een goede ondersteuning en prestatie van de Uitvoeringsorganisatie, willen wij ons gezamenlijk met de regiogemeenten inzetten voor een taakstelling 2021-2014.

Wij hechten eraan u te laten weten dat deze zienswijze in grote lijnen is afgestemd met en op grote lijnen gelijkloidend is aan de zienswijzen van de gemeenteraden van de gemeenten Vlaardingen en Schiedam.

Wij wachten uw reactie met belangstelling af.

De griffier,

De voorzitter,

mr. R. van der Hoek

dr. T.J. Haan

Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond
Librijesteeg 4
3011 HN ROTTERDAM

datum 3 juni 2020	kenmerk 219032/220858	uw kenmerk/brief van Financiële stukken GRJR 2019, 2020, 2021	doorkiesnummer (010) 284 8065
onderwerp financiële stukken GRJR 2019-2021		behandeld door/e-mail H. Kraaijenhof H.Kraaijenhof@capelleaandenijssel.nl	

Geacht bestuur,

Op 21 april 2020 heeft u ons de voorlopige Jaarstukken 2019, de Begrotingswijziging 2020 en de Ontwerpbegroting 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond toegezonden. U heeft ons in de gelegenheid gesteld tot uiterlijk 17 juni 2020 een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken met betrekking tot de Begrotingswijziging 2020 en de Ontwerpbegroting 2021 aan het dagelijks bestuur van de GRJR zodat het algemeen bestuur deze zienswijze kan betrekken bij de vaststelling van de begroting op 1 juli 2020.

De voorlopige Jaarstukken 2019, de Begrotingswijziging 2020 en de Ontwerpbegroting 2021 hebben wij op 2 juni 2020 besproken in onze vergadering. Ten aanzien hiervan delen wij u mee dat wij kennis hebben genomen van de voorlopige Jaarstukken 2019. Wij hebben besloten een zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de Begrotingswijziging 2020 en de Ontwerpbegroting 2021.

Aanleiding

Op basis van voorlopige Jaarstukken 2019, de Begrotingswijziging 2020 en de Ontwerpbegroting 2021 constateren wij dat de huidige financiële ontwikkeling binnen de GRJR zorgelijk is. Het gebrek aan grip op de regionale kosten voor Jeugdhulp zijn daar onder meer debet aan. Wij zien hierbij als oorzaken het gebrek aan sturingsmogelijkheden op resultaten en het uitblijven van de verwachte transformatie.

Zienswijze 2019 en acties tot nu toe

Op 6 juni 2019 hebben wij een zienswijze kenbaar gemaakt aan het dagelijks bestuur van de GRJR. (kenmerk D45/1094163) De zienswijze had betrekking op de Begrotingswijziging 2019 en de Ontwerpbegroting 2020. Doel van de zienswijze was om meer zicht en grip te krijgen op de uitgaven en de resultaten van de GRJR. Helaas hebben wij daarop geen reactie van het bestuur van de GRJR mogen ontvangen. Wij verzoeken het bestuur ons op korte termijn alsnog een reactie toe te sturen.

Wilt u bij beantwoording het kenmerk vermelden.

Rivierweg 111	Telefoon: 14010
Postbus 70	Telefax: 010 - 2848800
2900 AB Capelle aan den IJssel	BTW nummer: 001877045B05
www.capelleaandenijssel.nl	IBAN: NL41INGB0006691797
gemeente@capelleaandenijssel.nl	BIC nummer: INGBNL2A

Zienswijze 2020 Regionale Jeugdhulp

Deze zienswijze sluit aan op de eerder door onze raad in 2019 ingediende zienswijze. Op de onderstaande onderwerpen wensen wij een zienswijze in te dienen:

Verbeterplan

Wij constateren dat de GRJR (nog) niet in control is. Het nemen van maatregelen om de komende jaren in control te komen is naar onze mening noodzakelijk. Het werken aan het Verbeterplan zoals door het bestuur van de GRJR geïnitieerd moet leiden tot een hernieuwde opdracht en prioritering van acties. Wij vragen het bestuur van de GRJR dringend om een gewijzigd Verbeterplan aan te leveren waarin nadrukkelijk is opgenomen hoe de GRJR zorgt voor 'de basis op orde', haar uitvoeringstaken vastlegt en hoe te komen tot kostenbeheersing en een verbeterde inkoop/aanbesteding.

De raad wenst daarnaast betrokken te worden bij het opstellen van de Regiovisie die uiteindelijk dient als het beleidskader voor de gemeenschappelijke regeling en bijdraagt aan effectieve en efficiënte uitvoering van de Jeugdwet.

Inkoop/aanbesteden

Wij dringen aan een inkoop/aanbesteding waarbij er per 1 januari 2022 voor meerdere jaren aangescherpte contracten op de percelen A, B, C en F aanwezig zijn en ook op onderdelen van perceel D en E, voor zover die niet lokaal georganiseerd worden.

Lokaal inrichten van Jeugdhulp

Wij verwachten dat Capelle mogelijkheden krijgt voor meer lokale inrichting van de jeugdhulp. En dat daarmee (onderdelen van) de ambulante jeugdhulp (percelen D en E) met ingang van 1 januari 2022 of zoveel te eerder, lokaal dan wel subregionaal georganiseerd kan worden. Wij doen nader onderzoek naar de mogelijkheden om met ingang van 2021 een eerste pilot te draaien. Wij vertrouwen erop dat het bestuur van de GRJR deze lokale en uitdrukkelijke wens zal honoreren en dit proces zal faciliteren om deze planning mogelijk te maken.

'Basis op orde'

Ondanks dat er diverse onderzoeken zijn gestart maken wij ons grote zorgen! Zo zijn er lange wachtlijsten, worden er minder kinderen gezien, nemen de kosten per kind toe en de GRJR heeft een tekort van 11,1 miljoen. Vijf jaar na de decentralisatie blijkt dat de bedrijfsvoeringsprocessen nog niet op orde zijn. Wij zijn van mening dat het nemen van maatregelen om de 'basis op orde' te krijgen noodzakelijk is. En dat het bestuur van de GRJR invulling geeft aan de verbeterpunten zoals die in de brief van de gemeentesecretarissen (april 2020) genoemd zijn. Wij verzoeken het bestuur van de GRJR ervoor te zorgen dat zij uiterlijk 1 januari 2021 de 'basis op orde' heeft en verwachten dat het bestuur van de GRJR onze raad daarover separaat te informeert.

Transformatie

De raad is van mening dat de beoogde transformatie naar een effectiever jeugdstelsel nog niet of onvoldoende is gerealiseerd. Wij zien nog niet die veranderingsbeweging die beoogd is. Wij vragen om aanscherping van de transformatie en deze dan ook in een hoger tempo te realiseren. Wij verzoeken het bestuur van de GRJR ons vóór de zomervakantie 2020 een toelichting te geven op de voortgang van de belangrijkste door de GRJR zelf geconstateerde knelpunten: toename van de vraag naar Jeugdhulp, de wachtlijstproblematiek, hogere kosten per indicatie per cliënt, toename van complexe(re) zorgvragen, gelijkblijvende druk op residentiële voorzieningen, toenemend aantal meldingen en onderzoeken bij Veilig Thuis Rotterdam (VTRR). Deze punten maken naar onze mening duidelijk dat transitie en de transformatie nog onvoldoende met elkaar in de pas lopen.

Taakstelling

In het meerjarenplan van de GRJR 2020-2024 is met ingang van 2020 is een gelijkmatige taakstelling opgenomen die ten opzichte van het voorgaande jaar, telkens € 2,7 miljoen bedraagt. Wij vragen het bestuur van de GRJR bij deze dringend om ons het definitieve meerjarenplan Taakstelling 2020-2024 toe te sturen.

Algemeen

In de eerdere zienswijze in 2019 heeft de raad verzocht om meer zicht en grip te krijgen op de uitgaven en resultaten van de GRJR. De raad constateert dat er veel in gang gezet is maar we betreuren het dat dit nog geen concrete resultaten heeft opgeleverd. Wij constateren dat de financiële stukken en de voortgang binnen de GRJR wederom zorgen voor ongerustheid. De begroting van de GRJR is nog steeds niet sluitend, er is een exploitatietekort van 11,1 miljoen en een financiële taakstelling voor de jaren 2020-2024. Er is een toename van (het aantal) zorgvragen, er zijn wachtlijsten, de kosten per kind stijgen en per saldo worden jeugdigen en ouders niet altijd even adequaat ondersteund. Wij spreken nogmaals onze zorgen uit over deze ontwikkelingen en verzoeken het bestuur van de GRJR bovenstaande onderwerpen ter hand te nemen. De raad van Capelle wenst op de genoemde onderwerpen tijdig aangesloten te blijven. Verder vragen wij het bestuur van de GRJR ons een reactie te geven op deze zienswijze en daarin op te nemen hoe het bestuur vorm en inhoud geeft aan de door ons genoemde onderwerpen.

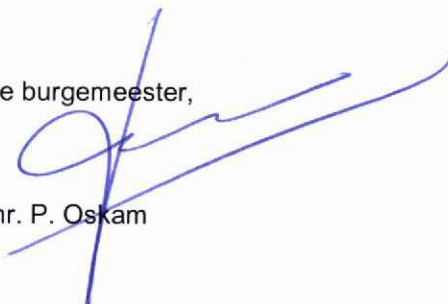
Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de gemeenteraad,
de griffier,

drs. T.A. de Mik

de burgemeester,

mr. P. Oskam

GEMEENTE BARENDRECHT

Binnenhof 1, 2991 AA Barendrecht
Postbus 501, 2990 EA Barendrecht
14 0180 (Algemeen nummer)
gemeente@barendrecht.nl
www.barendrecht.nl
Bank: 30.54.00.215 Rabobank
(Iban: NL04RABO0305400215,
swift/BIC: RABONL2U)
KvK nummer: 24494374

Het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam

Uw brief van: 23 april 2020
Uw kenmerk: geen
Bijlage(n): geen

Ons kenmerk: 167881
Contact: Hesper
Doorkiesnummer: 0180
E-mailadres: f.hesper@bar-organisatie.nl
Datum: 30 juni 2020

Betreft: Zienswijze gewijzigde begroting 2020 en conceptbegroting 2021

Geacht bestuur,

In uw brief van 23 april 2020 heeft u ons verzocht om vóór 17 juni 2020 onze zienswijze met betrekking tot de concept gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021 kenbaar te maken, zodat het Algemeen Bestuur op 1 juli 2020 met inachtneming van de zienswijzen van de gemeenteraden de begrotingen kan vaststellen.

Vanwege een te late verzending van uw brief is het niet mogelijk gebleken om voor 17 juni 2020 onze zienswijze kenbaar te maken. Wij sturen u hierbij onze zienswijze onder voorbehoud van bespreking in de gemeenteraad van 30 juni 2020.

Bij de gewijzigde begroting 2020 en conceptbegroting 2021 hebben wij de volgende opmerkingen:

- Wij benadrukken het belang van realistisch begroten en zien dat hierin stappen zijn gezet, wij veronderstellen dat dit in de toekomst zal resulteren in minder begrotingswijzigingen en meer sluitende jaarrekeningen.

- Wij stellen voor de tarieven maximaal 1,4% te indexeren, dit conform de afspraken met de kring van gemeentesecretarissen. De druk op onze financiële positie noodzaakt ons dit voorbehoud te maken. Wij zien geen mogelijkheid de voorgestelde indexatie te dekken binnen onze gemeentelijke programmabegroting. Ook zien wij in de ontwikkeling van de financiële vergoedingen vanuit het Rijk via het gemeentefonds tot op heden geen ruimte om deze indexering te honoreren.

- Wij zien dat stappen zijn gemaakt betreffende de informatievoorziening en inhoudelijke duiding van trends en analyses van het zorggebruik en waarderen deze inzet. Wij zien graag dat deze focus de komende tijd wordt voortgezet om te komen tot verdiepende analyses per gemeente, per zorgvorm en ook per zorgaanbieder.

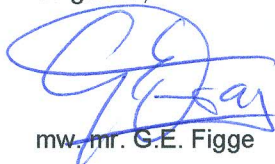
- Wij hebben kennisgenomen van de conceptbegroting 2021 met dalend meerjarenperspectief. Wij benadrukken daarbij het belang van een goede samenwerking tussen de individuele gemeenten en de GR Jeugdhulp Rijnmond, ook vragen we de uitvoeringsorganisatie van de GR Jeugdhulp Rijnmond om kritisch te zijn op de eigen exploitatie. Alleen dan zijn we in staat om dit dalend meerjarenperspectief te realiseren.

Wij vertrouwen er op dat u onze zienswijze meeneemt in de verdere besluitvorming rondom de gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

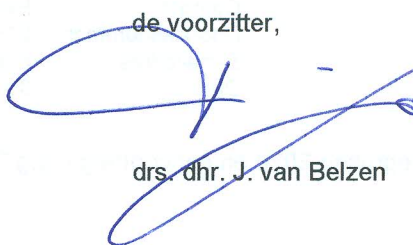
Hoogachtend,

De gemeenteraad van Barendrecht,
de griffier,

mw. mr. G.E. Figge

de voorzitter,

drs. dhr. J. van Belzen

RAADSBESLUIT

Onderwerp: Zienswijze gewijzigde begroting 2020 en conceptbegroting 2021 GR Jeugdhulp Rijnmond	Gemeenteraad: 30 juni 2020	Zaaknummer: 167881
	Commissie Planning en Control 15 juni 2020	

De raad van de gemeente Barendrecht;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders op 26 mei 2020;

gezien het advies van Commissie Planning en Control op 15 juni 2020;

gelet op

De wet op de gemeenschappelijke regeling en de jeugdwet zijn van toepassing.

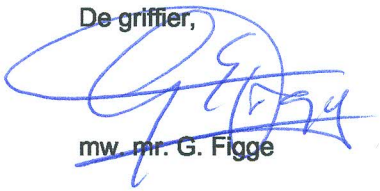
BESLUIT:

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerp-begrotingswijziging 2020 en ontwerp-begroting 2021 van de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond overeenkomstig bijgevoegde brief.

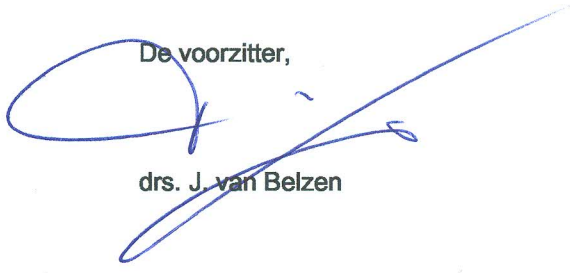
2. De financiële consequenties van de gewijzigde begroting 2020 te verwerken in de 2^e Tussenrapportage.

Aldus besloten in de vergadering van de gemeenteraad Barendrecht van 30 juni 2020.

De griffier,

mw. mr. G. Figge

De voorzitter,

drs. J. van Belzen

Het dagelijks bestuur van de
gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam

Uw brief van:	23 april 2020	Ons kenmerk:	167882
Uw kenmerk:		Contact:	Hesper
Bijlage(n):	nee	Doorkiesnummer:	0180
		E-mailadres:	f.hesper@bar-organisatie.nl
		Datum:	30 juni 2020

Betreft: Zienswijze gewijzigde begroting 2020 en conceptbegroting 2021

Geacht bestuur,

In uw brief van 23 april 2020 heeft u ons verzocht om vóór 17 juni 2020 onze zienswijze met betrekking tot de concept gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021 kenbaar te maken, zodat het Algemeen Bestuur op 1 juli 2020 met inachtneming van de zienswijzen van de gemeenteraden de begrotingen kan vaststellen.

Vanwege een te late verzending van uw brief is het niet mogelijk gebleken om voor 17 juni 2020 onze zienswijze kenbaar te maken. Wij sturen u hierbij onze zienswijze onder voorbehoud van bespreking in de gemeenteraad van 29 juni 2020.

Bij de gewijzigde begroting 2020 en conceptbegroting 2021 hebben wij de volgende opmerkingen:

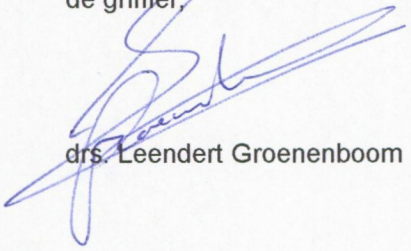
- Wij benadrukken het belang van realistisch begroten en zien dat hierin stappen zijn gezet, wij veronderstellen dat dit in de toekomst zal resulteren in minder begrotingswijzigingen en meer sluitende jaarrekeningen.
- Wij stellen voor om de tarieven niet te indexeren. De druk op onze financiële positie noodzaakt ons dit voorbehoud te maken. Wij houden daarbij vast aan de eerder door het college onder de aandacht gebrachte behoefte dat de GR Jeugdhulp Rijnmond een 0-scenario opneemt in haar nieuwe begroting, zoals dat ook aan de overige GR-en is gevraagd.
- Wij zien dat stappen zijn gemaakt betreffende de informatievoorziening en inhoudelijke duiding van trends en analyses van het zorggebruik en waarderen deze inzet. Wij zien graag dat deze focus de komende tijd wordt voortgezet om te komen tot verdiepende analyses per gemeente, per zorgvorm en ook per zorgaanbieder.
- Wij hebben kennisgenomen van de conceptbegroting 2021 met dalend meerjarenperspectief. Wij benadrukken daarbij het belang van een goede samenwerking tussen de individuele gemeenten en de GR Jeugdhulp Rijnmond. Alleen dan zijn we in staat om dit dalend meerjarenperspectief te realiseren.

Wij vertrouwen er op dat u onze zienswijze meeneemt in de verdere besluitvorming rondom de gewijzigde begroting 2020 en de concept begroting 2021.

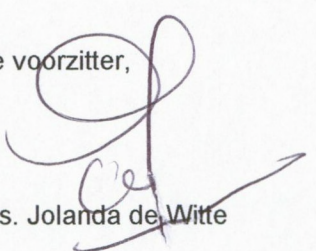
Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De gemeenteraad van Albrandswaard,
de griffier,

drs. Leendert Groenenboom

de voorzitter,

drs. Jolanda de Witte

Onderwerp **Sturingsmodel (Cultuurhuis Berkel) Blok B**

Portefeuillehouder Ankie van Tatenhove

Registratienummer BR2000017

Datum Raad 29 oktober 2020

Gevraagde beslissing:

1. Om een Stichting zonder winstoogmerk als sturingsmodel voor Blok B vast te stellen.

0. Samenvatting

Op verzoek van uw raad onderbouwen wij de keuze voor een stichting als sturingsmodel voor Blok B. In de bijlage een technische analyse waarin verschillende mogelijke modellen onder de loep zijn genomen. Hierin komt de stichting zonder winstoogmerk als beste naar voren. Dit is een herbevestiging van onze eerdere keuze. Na de besluitvorming in de gemeenteraad gaat de voorbereidingswerkgroep van start.

Wij hechten voor Blok B aan een model waarin we niet direct verantwoordelijk zijn voor het beheer en de exploitatie en wel in voldoende mate invloed kunnen uitoefenen op de resultaten. In het concept voor Blok B, zoals voorgesteld aan de raad op 30 januari 2020, gaan we er vanuit dat exploitatie en beheer in handen zijn van een stichting met een Raad van Bestuur of (in een latere fase) een directeur-bestuurder met een Raad van Toezicht.

Namens de gemeente begeleidt de kwartiermaker, Mart Toet, een voorbereidingswerkgroep voor de voorbereiding van de organisatie en programmering van Blok B. Hierin zijn de belangrijkste partners van Blok B en externe deskundigen (op financieel, fiscaal, theater- en filmtchniek enz.) vertegenwoordigd om ook het voorbereidende werk voor de stichting op zich te nemen. Met deze werkgroep geeft de gemeente vooraf sturing aan de vormgeving en inrichting van de stichting. De werkgroep bereidt onder meer de profielen voor de leden van het bestuur voor en ook een aantal thema's waar het te benoemen stichtingsbestuur besluiten over gaat nemen, zoals de statuten, functieprofiel van de directeur, overeenkomsten met de kernpartners, de horeca, marketing en communicatie.

1. Aanleiding/ context met tijdlijn

Op 30 januari 2020 stemde de gemeenteraad in met het besluit een cultuurhuis te realiseren in Berkel en Rodenrijs (BR1900102). Middels Amendement Uitstellen besluit over sturingsmodel Blok B (2020-03) verzocht u ons een voorstel te doen voor het sturingsmodel van Blok B. Na een kritische analyse (T20.04687) stellen wij een stichting voor waarbij de gemeente eigenaar is van het vastgoed en door middel van subsidieverlening het beheer en de exploitatie van het Blok B faciliteert. In deze analyse onderbouwen we de keuze voor een stichting. Eerder onderbouwden wij deze keuze via een brief (U20.00763) naar aanleiding en ter afdoening van een toezegging (T2020-004) tijdens de commissievergadering op 16 januari 2020. Ook stuurden

wij op 18 maart 2020 een brief over de vervolgstappen voor de realisatie van Blok B (U20.01986) en een brief met de stand van zaken op 2 juli 2020 (U20.04917).

2. Maatschappelijk effect

De Cultuurnota Lansingerland (2017) heeft met goede reden de titel “Bruisen, binden, boeien”. We investeren als gemeente in een samenleving waarin cultuur bijdraagt aan levendigheid, verbinding, identificatie en de ontplooiing van inwoners. Met de realisatie van Blok B in het centrum van Berkel en Rodenrijs dragen wij bij aan:

- een levendig centrum in Berkel en Rodenrijs en een investering in de samenleving;
- een versteviging van de (economische) aantrekkingskracht van Berkel in de regio;
- ontmoeting door inwoners met bijzondere aandacht voor jeugd en eenzame ouderen;
- de invulling van de behoefte aan een divers en toegankelijk cultureel aanbod;
- werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- laagdrempelige invulling bibliotheekfunctie die uitnodigt tot taalontwikkeling en participatie.

3. Argumenten

1.1 Op verzoek van uw raad zijn de verschillende vormen van een mogelijk sturingsmodel geanalyseerd

Middels Amendement Uitstellen besluit over sturingsmodel Blok B (2020-03) verzocht de raad het college de verschillende mogelijkheden voor het sturingsmodel van Blok B te analyseren.

2.1 Het beleggen van de uitvoering bij een externe partij in de vorm van een stichting geeft ruimte om te sturen op de realisatie van gemeentelijke doelen zonder daarvoor direct op uitvoeringsniveau verantwoordelijk te zijn.

We hechten voor Blok B aan een model waarin we sturen op afstand en tegelijkertijd wel invloed kunnen uitoefenen op de resultaten. Dat betekent dat we niet nauw betrokken zijn bij de uitvoering, maar wel een vinger aan de pols houden. De gemeente houdt als subsidieverlener in alle gevallen de regie en bepaalt de inhoudelijke en financiële randvoorwaarden waarvoor de stichting subsidie ontvangt. Als zich bijvoorbeeld een situatie voordoet waarin de stichting niet aan deze voorwaarden wil of kan voldoen en een gesprek hierover niet leidt tot verandering, kan de gemeente ervoor kiezen de subsidie te verlagen of te verminderen of nadere voorwaarden aan de subsidieverlening te verbinden.

2.2 De stichtingsstructuur van Blok B biedt verschillende sturingsmogelijkheden via de subsidierelatie, huurovereenkomst en aanwijzing van een bestuurslid.

De stichting heeft een subsidierelatie met de gemeente, zoals de gemeente met veel meer organisaties een subsidierelatie onderhoudt, voor de realisatie van gemeentelijke doelen. De gemeente geeft sturing via de statuten, subsidieafspraken en de daarbij behorende processen van aanvraag en verantwoording. Daarbij keurt de gemeente de begroting goed (als basis voor de subsidie) en heeft zij een rol in het proces van vaststelling van het jaarplan voorafgaand aan

ieder kalenderjaar en het jaarverslag na afloop van het betreffende jaar. Tussentijds vindt monitoring plaats via overleggen en voortgangsverslagen.

Een Overheids-BV kent overigens dezelfde mogelijkheden, alleen is de betrokkenheid van de gemeente in haar rol als aandeelhouder groter. In een BV-structuur is de gemeente sterker betrokken bij de dagelijkse sturing en draagt zij de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse uitvoering. Het is duidelijk dat wij, conform de wens van de raad, wel invloed nastreven (in de zin van 'de vinger aan de pols houden'), maar geen verantwoordelijkheid voor de gemeente zien bij de dagelijkse uitvoering.

Verder geeft de gemeente, als eigenaar van het gebouw, kaders mee via de huurovereenkomst. Op dit punt bestaat geen verschil tussen stichting en BV. Sturing via het huurcontract is overigens van beperkt belang, hooguit kan geregeld worden dat bepaalde groepen in Blok B niet welkom zijn.

Tenslotte kan de gemeente gebruik maken van de mogelijkheid om, voor de eerste zittingstermijn, een voordracht te doen voor de benoeming van één bestuurslid voor de stichting. In de BV-situatie benoemt de vergadering van aandeelhouders de directeur.

2.3 Een stichting komt in aanmerking voor de ANBI- status en kan daarmee subsidies van derden en giften van fondsen verwerven.

Een stichting is in beginsel niet gericht op winst en kan, in het geval van een cultuurhuis, de culturele ANBI-status verkrijgen. Dit biedt de stichting de mogelijkheid subsidies van derden en giften van fondsen verwerven. Donateurs van culturele ANBI's hebben een extra belastingvoordeel, omdat voor hen een extra giftenaftrek geldt. In de begroting voor de jaarlijkse exploitatie is een bedrag van fondsbijdragen opgenomen ad € 25.000.

4. Kanttekeningen

2.1 De verbondenheid vanuit de gemeente is groter met een Overheids-BV als sturingsmodel.

Er zijn juridische verschillen tussen een Stichting en een Overheids-BV. Het zwaarst weegt de (ongewenste) grotere betrokkenheid van de gemeente als aandeelhouder in een Overheids-BV en de (gewenste) mogelijkheid om als Stichting een ANBI-status te verwerven met bijhorende financiële voordelen. Zie voor een uitgebreide uiteenzetten de bijlage 'Analyse beheersvormen Blok B' (T20.04687).

5. Financiële consequenties met dekkingsvoorstel

Aan het oprichten van zowel een Stichting als een Overheids-BV zijn notariskosten verbonden. Deze zijn, in beide gevallen, te dekken vanuit het voorbereidingsbudget voor Blok B. Harde financiële verschillen tussen een Overheids-BV en Stichting zijn er op het niveau van personeel en uitvoering niet. Relevant verschil is de mogelijkheid een beroep te doen op fondsen, waarmee overigens in de exploitatiebegroting van Blok B rekening is gehouden. Daarnaast dient de boekhouding van een Stichting aan fiscale voorwaarden te voldoen, zodat het goed gaat met

de verrekening van de BTW. Een fiscaal specialist sluit voor de uitwerking hiervan aan bij de voorbereidingswerkgroep.

6. Juridische aspecten

De subsidierelatie met de stichting loopt volgens de richtlijnen van Algemene Subsidieverordening Lansingerland en betreffende subsidieregeling die op moment van intrede gelden.

7. Duurzaamheid

N.v.t. voor het sturingsmodel.

8. Extern draagvlak / burgerparticipatie

In voorbereidingswerkgroep zijn de belangrijkste partners van Blok B en externe deskundigen (op financieel, fiscaal, theater- en filmtechniek enz.) vertegenwoordigd. Een van de taken van deze groep is het betrekken van inwoners, winkeliers, ondernemers, verenigingen en andere lokale initiatieven bij het vormgeven van de organisatie en de programmering van Blok B. De voorbereidingsgroep legt ook verbinding met de samenleving via het onderwijs, jeugdwerk en welzijn. Op deze manier ontstaat er draagvlak en verlangen naar de oplevering en ingebruikname.

9. Verdere procedure

Na besluitvorming gaat de voorbereidingswerkgroep aan de slag, onder begeleiding van kwartiermaker Mart Toet. Zoals afgesproken rapporteert het college driemaandelijks over de stand zaken rondom de ontwikkeling van het Blok B.

Bijlagen

1. Brief Raadsvoorstel Sturingsmodel Blok B (U20.06961)
2. Analyse beheersvormen Blok B (T20.04687)
3. Presentatie Beeldvorming Stuurgroep Blok B 24 september (U20.07364)

Datum Raad 29 oktober 2020

Registratienummer BR2000017

Onderwerp Sturingsmodel (Cultuurhuis Berkel) Blok B

De raad van de gemeente Lansingerland;
Na het voorstel gelezen te hebben

Op basis van de argumenten

- het in handen geven van het beheer aan een stichting als externe partij de ruimte geeft om te sturen op de realisatie van gemeentelijke doelen zonder daarvoor direct op uitvoeringsniveau verantwoordelijk te zijn;
- de stichtingsstructuur de gemeente voldoende sturingsmogelijkheden biedt;
- een stichting met ANBI-status, biedt Blok B meer mogelijkheden subsidies van derden en giften van fondsen te verwerven.

Rekening te houden met

- de in 2017 in de Cultuurnota Lansingerland en Nota Cultuurhuizen door de gemeenteraad vastgestelde ambitie om te komen tot een Cultuurhuis in Berkel en Rodenrijs;
- de op 27 juni 2019 door de gemeenteraad genomen besluiten om de intentie uit te spreken een cultuurhuis te realiseren volgens een voorgesteld concept "Blok B";
- de op 30 januari 2020 door de gemeenteraad genomen besluiten om het cultuurhuis volgens een voorgesteld concept "Blok B" te realiseren;
- de onderbouwing van de keuze voor een stichting in de brief aan de gemeenteraad d.d. 28 januari 2020 (U20.00209);
- de analyse van de verschillende mogelijke beheersvormen door kwartiermaker Mart Toet van augustus 2020 (T20.04687).

Besluit(en)

1. Om een Stichting zonder winstoogmerk als sturingsmodel voor Blok B vast te stellen.

Dit Raadsbesluit is vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 29 oktober 2020,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

Aan de leden van de gemeenteraad

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Alexander Haan

Telefoon

14 010

E-mail

info@lansingerland.nl

Website

www.lansingerland.nl

Verzenddatum 17 september 2020

Ons kenmerk U20.06961

Uw brief van

Onderwerp **Raadvoorstel Sturingsmodel Blok B**

Geachte leden van de gemeenteraad,

De voorbereidingen van de realisatie van Blok B zijn in volle gang. Zoals toegezegd in onze brief over de stand van zaken van Blok van 2 juli jongstleden (U20.04917), komen wij na het zomerreces met het voorstel voor het sturingsmodel van Blok B. Op 30 januari 2020 stemde de gemeenteraad in met het besluit een cultuurhuis te realiseren in Berkel en Rodenrijs (BR1900102). Middels Amendement Uitstellen besluit over sturingsmodel Blok B (2020-03) verzocht u ons een voorstel te doen voor het sturingsmodel van Blok B. De keuze voor de stichtingsvorm lichten wij graag toe tijdens een beeldvormende avond op donderdag 24 september. Wij informeren u in het najaar over de stand van zaken, ook met betrekking tot het traject met de ontwikkelaar, de verlening van het huurcontract van de bibliotheek en de naamgeving van Blok B.

Stichting

In het raadsvoorstel van 30 januari jongstleden (BR1900102) stelden wij u als sturingsmodel een stichting voor waarbij de gemeente eigenaar is van het vastgoed en door middel van subsidie-verlening het beheer en de exploitatie van Blok B faciliteert. Op uw verzoek hebben wij deze keuze nogmaals bekeken. In de bijlage bij het raadsvoorstel (BR2000017) 'Analyse beheersvormen Blok B' (T20.04687) onderbouwen we de keuze voor een stichting. Dit is een herbevestiging van onze eerdere keuze. Deze keuze onderbouwden wij eerder via een brief (U20.00763) naar aanleiding en ter afdoening van een toezegging (T2020-004) tijdens de commissievergadering op 16 januari 2020.

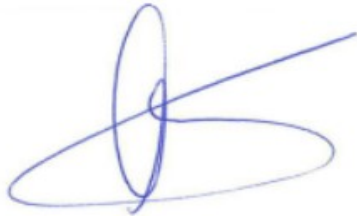
Beeldvormende avond

Graag lichten wij de technische analyse en de keuze voor een stichting toe tijdens een beeldvormende avond onder leiding van kwartiermaker Mart Toet op 24 september aanstaande. Tijdens deze avond heeft u de mogelijkheid om technische vragen te stellen, die wij tijdens de presentatie pogen te beantwoorden.

Vervolg

Namens de gemeente start Mart Toet een voorbereidingswerkgroep voor de voorbereiding van de organisatie en programmering van Blok B. Hierin zijn de belangrijkste partners van Blok B en externe deskundigen (op financieel, fiscaal, theater- en filmtechniek enz.) vertegenwoordigd om ook het voorbereidende werk voor de stichting op zich te nemen. Met deze werkgroep geeft de gemeente vooraf sturing aan de vormgeving en inrichting van de stichting. Zoals afgesproken rapporteert het college driemaandelijks over de stand zaken rondom de ontwikkeling van het Blok B.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop followed by a horizontal stroke and a diagonal line.

Lucas Vokurka
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a stylized 'P' followed by several horizontal and diagonal strokes.

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Analyse mogelijke beheersvorm Blok B

Auteur: Mart Toet

Afdeling: Maatschappelijke Opgaven

Versienummer: 2.0

Datum: augustus 2020

Corsanummer: T20.04687

Inhoudsopgave

- 0** Inleiding
- 1** Mogelijke beheersvormen
- 2** Eerste toetsing uitgangspunten
- 3** Besloten Vennootschap
- 4** De Stichting
- 5** Toezichthouders
- 6** Garantie op handhaving van het publieke belang
- 7** Stichtingsakte
- 8** Voorbereidingswerkgroep
- 9** Conclusie

0 Inleiding

Op 30 januari 2020 stemde de gemeenteraad in met het besluit een cultuurhuis te realiseren in Berkel en Rodenrijs. Middels Amendement Uitstellen besluit over sturingsmodel Blok B verzocht de raad het college een voorstel te doen voor het sturingsmodel van Blok B. In deze analyse van mogelijke beheersvormen komen wij uit op een stichting waarbij de gemeente eigenaar is van het vastgoed en door middel van subsidieverlening het beheer en de exploitatie van Blok B faciliteert. Dit is een herbevestiging van de eerdere keuze van het college.

1 Mogelijke beheersvormen

Om Blok B te beheren, de werkgeversrol te vervullen, de programmering te coördineren en zorg te dragen voor een verantwoord financieel beleid zijn meerdere beheersvormen denkbaar. Achtereenvolgens zijn dat:

- interne verzelfstandiging;
- oprichting van een overheids-BV (met of zonder een Raad van Commissarissen);
- oprichting van een Coöperatieve Vereniging;
- een gemeentelijke stichting (met of zonder Raad van Toezicht);
- een privaatrechtelijke stichting (met of zonder Raad van Toezicht);
- samenwerking in een netwerkmodel.

Al deze modellen zijn mogelijk en komen in de praktijk ook voor. De feitelijke keuze is afhankelijk van de mogelijkheden van samenwerkende partijen, de door de gemeenteraad gewenste criteria en de mate waarin gemeentelijke betrokkenheid bij het dagelijks beheer wenselijk geacht wordt.

2 Eerste toetsing uitgangspunten

De gemeenteraad heeft op diverse momenten aangegeven waarde te hechten aan privaat beheer van het Cultuurhuis, dat impliceert derhalve een zekere afstand tussen gemeente en het beheer van het Cultuurhuis. Anderzijds wijst de gemeenteraad ook op een zekere mate van toezicht op het beheer zodat risico's -van welke aard dan ook- zoveel mogelijk voorkomen worden. De samenwerkingspartners (Stichting Bibliotheek Oostland en Stichting LantarenVenster) hebben aangegeven te opteren voor samenwerking binnen het Cultuurhuis, zonder dat zij een risicodragende partner zijn. Het eerste, door de gemeenteraad omarmde, uitgangspunt maakt dat twee mogelijke beheersvormen afvallen, namelijk de interne verzelfstandiging (de variant waarbij de gemeente het beheer van het Cultuurhuis zelf uitvoert met eigen medewerkers en waarbij het College opdrachtgever is) en de samenwerking in een netwerkmodel (hybride samenwerkingsvorm en geen rechtspersoon, waarbij de gemeente de sturende partij is). Het tweede uitgangspunt, waarbij de samenwerkingspartners risicodragende deelneming uitsluiten, maakt de vorming van een coöperatie onmogelijk. In feite blijven dan twee varianten als beheersvorm over, namelijk de Besloten Vennootschap (BV) en de Stichting.

3 Besloten Vennootschap

Nu de samenwerkingspartners risicodragende deelneming uitsluiten en het niet aannemelijk is dat andere personen, bedrijven of instellingen als aandeelhouder van de beoogde BV willen optreden, is er slechts de mogelijkheid tot het oprichting van een Overheids-BV. De gemeente is daartoe bevoegd op grond van art 160, tweede lid, van de Gemeentewet. De tot voor kort geldende bepaling dat daarvoor melding gedaan dient te worden aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie is ingetrokken.

Kenmerk voor een dergelijke BV is:

- het is een private onderneming en rechtspersoon;
- de gemeente is enig aandeelhouder, aandelen zijn niet vrij verhandelbaar, maar kunnen op enige termijn ook aan derden worden verkocht;
- de medewerkers zijn in dienst van de BV;
- aanbestedingen zijn niet nodig, een dergelijke BV wordt beschouwd als een gemeentelijke dienst;
- wethouder financiën is in die situatie 'eigenaar', wethouder cultuur is dan opdrachtgever en de directeur van de BV (of de Raad van Bestuur) is opdrachtnemer;
- Het sturen op het publieke belang moet deels vorm krijgen binnen het sturings-instrumentarium dat het vennootschapsrecht de aandeelhouder biedt (statuten) en deels met aanvullende instrumenten als subsidies en financieringsfaciliteiten;
- Belangrijke bevoegdheden van de aandeelhouder zijn onder meer: het benoemen en/of ontslaan van leden van de raad van commissarissen, het vaststellen van het beloningsbeleid voor de raad van bestuur, het vaststellen van de vergoeding voor de commissarissen, het goedkeuren van belangrijke veranderingen in de identiteit of het karakter van de onderneming, het recht tot statutenwijziging, het vaststellen van de jaarrekening en het goedkeuren van de voorgestelde winstuitkering/reservering.

Bij de voorbereiding van de raadsvoorstellen Blok B is niet gekozen voor de BV-variant. Belangrijke overwegingen daarbij waren met name dat de gemeente in dat geval direct betrokken is bij de exploitatie van het cultuurhuis en het risico van rolvermenging tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Vraag is ook of binnen de gemeente voldoende expertise beschikbaar is om de professionals die binnen Blok B werkzaam zijn adequaat -via de directeur van de BV- te sturen.

4 De Stichting

Bij de oprichting van een Stichting kan een keus gemaakt worden tussen een overheidsstichting (waarin de gemeente dus volledig participeert) of een stichting, die volledig bestaat uit deskundige bestuurders die geselecteerd worden op basis van hun specifieke kennis en kunde. De gemeente is bevoegd een overheidsstichting op te richten op grond van art 160, tweede lid, van de Gemeentewet. De tot voor kort geldende bepaling dat daarvoor melding gedaan dient te worden aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie is ingetrokken. Voor de oprichting van een 'gewone' stichting is de gemeente vanzelfsprekend geen partij.

Kenmerken voor een Overheidsstichting zijn de volgende aspecten:

- het is een private onderneming en rechtspersoon;
- de rol van de gemeente is vrij direct, als bestuurder van de Stichting heeft zij in feite zeggenschap over alles wat binnen de Stichting gebeurt. Het gemeentebestuur benoemt (en ontslaat) alle bestuursleden en kan 'dienstopdrachten' verstrekken aan het bestuur;
- aanbesteding is niet aan de orde;
- het sturen op het publieke belang geschiedt binnen het bestuur (rechtstreeks en via een directiestatuut, waarin de bevoegdheden van de directeur zijn beschreven) en via een dienstverleningsovereenkomst. Het toezicht kan verder vorm krijgen binnen de bepalingen van de statuten en deels met aanvullende instrumenten als subsidies, huurovereenkomsten en financieringsfaciliteiten;
- belangrijke bevoegdheden van het bestuur zijn onder meer: het benoemen en/of ontslaan van de directeur en de medewerkers, het vaststellen van het beloningsbeleid, het vaststellen van de vergoeding voor de toezichthouders, het goedkeuren van belangrijke

veranderingen in de identiteit of het karakter van de onderneming, het recht tot statutenwijziging, het vaststellen van de jaarrekening en het goedkeuren van de voorgestelde reservering.

Kenmerken voor een 'gewone' Stichting zijn:

- het is een private onderneming en rechtspersoon;
- de rol van de gemeente is sturend op afstand, zij biedt ruimte aan het bestuur van de Stichting om binnen overeengekomen kaders en toezichtsmodellen te handelen;
- aanbesteding is niet aan de orde;
- het sturen op het publieke belang (doelhandhaving en resultaten (zowel in aantallen als in geld) krijgt vorm binnen de bepalingen van de statuten en deels met aanvullende instrumenten als subsidies, huurovereenkomsten en financieringsfaciliteiten;
- Belangrijke bevoegdheden van het bestuur zijn dezelfde als bij de Overheidsstichting, zij het dat in deze variant een dienstverleningsovereenkomst niet gebruikelijk is en het bestuur in meer zaken zelfstandig kan optreden, behoudens daar waar dat in de statuten of subsidievoorwaarden beperkt wordt;
- Een stichting is in beginsel niet gericht op het verkrijgen van winst. Dat opent mogelijkheden (nu bij de stichting geen overheidsbestuurders betrokken zijn) voor het verkrijgen van de (culturele) ANBI¹-status. BV's zijn per wet uitgesloten van de ANBI-regeling. Vrijwel alle fondsen stellen de ANBI-status nadrukkelijk als voorwaarde voor het verkrijgen subsidies of giften.

Bij onze afweging welk beheersinstrument de voorkeur verdient hebben wij gekozen voor de 'gewone' Stichting. Een keuze voor de overheidsstichting achten wij niet voor de hand liggend omdat dan in feite maximale zeggenschap bij de gemeente neergelegd wordt, terwijl de meeste fracties steeds bepleit hebben om voor het beheer nadrukkelijk te kiezen voor een private insteek.

5 Toezichthouders

Zowel de BV als de Stichting kennen de mogelijkheid om een toezichthoudend orgaan op te richten. Een Raad van Commissarissen (bij de BV) dan wel een Raad van Toezicht (bij de Stichting) ziet toe op met name het financiële beleid van de rechtspersoon. Beide raden hebben goedkeuringsbevoegdheden die nauwgezet in de statuten beschreven zijn (bv benoeming of ontslag directeur, wijziging statuten, wijziging doelstelling, etc.). Binnen de rechtspersoon is de Raad van Bestuur (de directeur-bestuurder dan wel een Raad van Bestuur die uit meerdere leden bestaat) de gesprekspartner van de toezichthoudende Raad. Bij de voorbereiding van de voorstellen aan de gemeenteraad hebben wij het standpunt ingenomen dat er vooral behoefte bestaat aan een breder samengesteld (meedenkend) bestuur, die de directeur van de Stichting aanstuurt. Op termijn valt zeker niet uit te sluiten dat de directeur een directeur-bestuurder wordt en dat de vorming van een Raad van Toezicht wenselijk is, maar voor de startjaren kiezen wij voor de 'gewone' stichting zonder een Raad van Toezicht. Op deze wijze heeft de directeur een dagelijks klankbord (het bestuur) en creëren we geen overkill aan betrokkenen bij de sturing rond Blok B.

¹ ANBI = algemeen nut beogende instelling. Een culturele ANBI geeft nog ruimere fiscale mogelijkheden. Liefdadigheidsfondsen stellen doorgaans de eis dat alleen verstrekkingen kunnen plaatsvinden aan stichtingen of verenigingen, die een sociaal of cultureel doel nastreven en die geen onderdeel uitmaken van een overheidsorganisatie.

6 Garantie op handhaving van het publieke belang

Onze keuze, zoals hierboven beschreven, laat vanzelfsprekend onverlet dat de gemeente wel een groot belang heeft bij de handhaving van het publieke belang. Daarbij kan worden gedacht aan de volgende elementen:

- Het bestuur van de Stichting dient te bestaan uit natuurlijke personen die deskundig zijn op de deelterreinen die relevant zijn voor Blok B: financiën, culturele programmering, bibliotheekwerk, communicatie, marketing, enz.. Wij zijn voornemens om op basis van nog op te stellen functieprofielen via de gangbare (lokale) media kandidaten voor deze functies te werven. Uitgangspunt is dat de gemeente, Bibliotheek Oostland en LantarenVenster niet deelnemen aan het stichtingsbestuur, ook niet in de vorm van deelname van de respectievelijke rechtspersonen;
- De Stichting is een rechtspersoon. Bij de voorbereiding van de voorstellen aan de gemeenteraad is een concept-stichtingsakte opgesteld. Wij zijn voornemens om op het moment dat er voldoende bestuurders beschikbaar zijn om tot notariële oprichting van de Stichting te komen deze concept-akte als voorstel aan het bestuur voor te leggen. In de statuten zijn bepalingen opgenomen die voor de gemeente relevant zijn om het publieke belang te handhaven.
- Het gebruik van het gebouw dient passend te zijn en geen ongewenste concurrentie met andere instellingen binnen de gemeente op te roepen. Daartoe kunnen voorschriften worden opgenomen in de tot stand te brengen huurovereenkomst;
- De Stichting ontvangt van de gemeente een bepaald bedrag aan subsidie. Daarvoor gelden de normale bepalingen die aan de subsidie verbonden zijn (indiending jaarplan, afrekening, termijnbepalingen, hoogte van een exploitatiereserve, etc.). Tussen gemeente en Stichting worden prestatieafspraken gemaakt en vastgelegd;
- De Stichting werkt samen met Bibliotheek Oostland en LantarenVenster. Tussen deze partijen zal een Intentieovereenkomst en -later- een Samenwerkingsovereenkomst worden opgesteld, waarin partijen vastleggen welke afspraken zij onderling maken. Bij die afspraken zijn ook zaken betrokken die het publieke belang raken, zoals de tariefstelling, de marketing, het gemeentelijk doelgroepenbeleid, de coördinatie van de programmering en de bezettingsgraad van de ruimtes. Om deze reden zal de door de gemeente ingestelde Voorbereidingswerkgroep beide overeenkomsten opstellen.

7 Stichtingsakte

Zoals eerder vermeld is een concept-stichtingsakte beschikbaar. Uiteraard zullen de t.z.t. beoogde bestuurders van de Stichting zich hierover nader moeten uitspreken. Voor de gemeente zijn met name de bepalingen van de belang die te maken hebben met de doelstelling van de stichting en met het eerder aangehaalde preventieve en repressieve toezicht. De concept-statuten zijn niet aan de raad voorgelegd, omdat voorkomen moet worden dat het beeld ontstaat dat de raad de tekst kan vaststellen. Uiteraard zullen de bestuurders (dan wel de oprichters van de stichting) dat doen ten overstaan van een notaris. De gemeente kan vanzelfsprekend bij de voorbereiding de voor haar relevante punten formuleren. Daartoe dient het concept. Ter informatie wordt onderstaand de geformuleerde doelstelling van de beoogde Stichting aangehaald:

Artikel 2

1. De stichting heeft ten doel het exploiteren van Blok B in de kern Berkel en Rodenrijs, binnen de door de gemeente Lansingerland vastgestelde financiële kaders en in samenwerking met de Bibliotheek Oostland, een filmproductiebedrijf en diverse lokale culturele partners, verenigingen en instellingen. Zij doet dit op een zodanige wijze dat de culturele programmering aansluit bij de behoefte van de inwoners van de gemeente.
2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:
 - a. het bieden van een gevarieerd cultureel programma op het gebied van literatuur en kunst, film, dans en theater in een aantrekkelijke omgeving, waar horecafaciliteiten beschikbaar zijn;
 - c. het ondersteunen of ontwikkelen van initiatieven van het gemeentebestuur op het terrein van de cultuur en cultuurbeleving;
 - d. dienstverlening aan, het behartigen van de belangen van en bevorderen van de samenwerking tussen culturele organisaties, verenigingen en instellingen binnen de gemeente en in het bijzonder binnen de kern Berkel en Rodenrijs;
 - e. het verrichten van alle andere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
3. Nu de stichting grotendeels met overheidsmiddelen gefinancierd wordt beschouwt zij het ook als haar verantwoordelijkheid om daar waar mogelijk bijdragen te leveren aan het gemeentelijk beleid ten aanzien van inzet van vrijwilligers en mensen met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt.

Met betrekking tot het financiële toezicht kent het concept de navolgende bepalingen:

Artikel 5

2. Jaarlijks wordt na afloop van het boekjaar een vergadering van het bestuur (de jaarvergadering) gehouden, waar in elk geval aan de orde komt de vaststelling van de balans en de staat van baten en lasten. Voorts wordt jaarlijks een begroting voor het daaropvolgende jaar opgesteld. Onderdeel van de begroting is een activiteitenplan. Begroting en activiteitenplan worden met de jaarlijkse subsidieaanvraag voorgelegd aan het College van Burgemeester en Wethouders van Lansingerland. Daarnaast wordt tenminste drie keer per jaar een vergadering gehouden.
3. Het bestuur neemt de termijnen in acht die vastgelegd zijn in de gemeentelijke regels met betrekking tot subsidieverkrijging en/of subsidieverantwoording.

Artikel 9

2. Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de stichting en van alles betreffende de werkzaamheden van de stichting, naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat daaruit te allen tijde de rechten en verplichtingen van de stichting kunnen worden gekend.
3. Het bestuur is verplicht jaarlijks na afloop van het boekjaar de balans en de staat van baten en lasten van de stichting op te maken, op papier te stellen en vast te stellen. Art 5, lid 3, is van overeenkomstige toepassing. Na vaststelling door het bestuur worden de het tweede lid bedoelde bescheiden ter kennis van het College van Burgemeester en Wethouders van Lansingerland gebracht.

Tenslotte geven de concept-statuten het volgende aan ingeval van wijziging van de statuten en reglementen (waaronder dus het Directiestatuut):

Artikel 11

1. Het bestuur is bevoegd een reglement vast te stellen, waarin die onderwerpen worden geregeld, die naar het oordeel van het bestuur (nadere) regeling behoeven.
2. Het reglement mag niet met de wet of deze statuten in strijd zijn.
3. Het bestuur is bevoegd het reglement te wijzigen of te beëindigen.
4. Op de vaststelling, wijziging en beëindiging van het reglement is het bepaalde in artikel 12 lid 1 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 12

1. Het bestuur is bevoegd deze statuten te wijzigen. Een besluit tot statutenwijziging moet met algemene stemmen worden genomen in een vergadering waarin alle bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd zijn. Het bestuur besluit niet tot enigerlei wijziging voordat daarover nader overleg gevoerd is met het gemeentebestuur van Lansingerland.

Recent is overwogen om de gemeente ook een bevoegdheid te geven (en dus in de statuten vast te leggen) om invloed te hebben op de benoemingen binnen het Stichtingsbestuur. Dat kan door bijvoorbeeld vast te leggen dat de bestuursvoorzitter van de Stichting benoemd wordt, na verkregen instemming van het college van burgemeester en wethouders. Dat kan bij de eerste benoeming, maar kan ook zo geformuleerd worden dat het bij volgende benoemingen van de voorzitter aan de orde is.

Met deze bepalingen in de statuten schatten wij in voldoende inzicht te hebben in de voornemens (jaarplan en begroting), in de resultaten (jaarrekening en jaarverslag) en in de formele bepalingen (statutenwijziging en invoering/wijziging reglementen). In alle gevallen gaat het niet om direct afdwingbare zaken, maar steeds om zaken die inzicht geven in de wijze waarop de Stichting werkt. In alle gevallen ontstaat dan ook ruimte voor het College om met het Stichtingsbestuur in overleg te gaan en eventuele nadere voorwaarden te verbinden aan de subsidietoekenning.

8 Voorbereidingswerkgroep

Om de stichting een zinvolle start te laten maken is een Voorbereidingswerkgroep nodig. Deze groep zal bestaan uit enkele medewerkers van de gemeente, aangevuld met de benodigde externe expertise op het gebied van financiën, programmering, bibliotheekwerk, fiscaliteiten, film en toneel en bedrijfsorganisatie. De werkgroep bereidt derhalve een aantal thema's voor waar het t.z.t. te benoemen Stichtingsbestuur besluiten over gaat nemen.

Enkele voorbeelden zijn:

- Het opstellen van de profielen voor de Stichtingsbestuurders en de werving van bestuursleden via lokale media;
- Het doen van voorstellen om inwoners, winkeliers, ondernemers, verenigingen en andere lokale initiatieven te betrekken bij het Cultuurhuis, bijvoorbeeld via een Adviesraad;
- Het zoeken naar verbindingen met jongeren en jongerenorganisaties;
- De voorbereiding van de horeca-invulling;
- Het opstellen van de beoogde Intentie- en Samenwerkingsovereenkomsten tussen alle partijen;
- De operationalisering van bijeenkomsten van de doelgroepen (ouderen, jongeren) met financiering vanuit het bedrijfsleven;
- Het aantrekken van fondsen en het verkrijgen van de (culturele) ANBI-status;

- Opstellen functiebeschrijvingen en functiewaarderingen voor aan te trekken medewerkers en de voorbereiding van de wervingsprocedures;
- Het waarborgen dat het Cultuurhuis ook plaats biedt aan mensen met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt;
- Het ontwikkelen van een beleid m.b.t. vrijwilligers, in aansluiting op het bestaande vrijwilligersbeleid van de Bibliotheek Oostland;
- Het opstellen van notarieel doen passeren van een akte tot oprichting van een stichting, na verkregen instemming van het college van burgemeester en wethouders en de beoogde bestuurders;
- Het operationeel maken van een ICT-voorziening in samenwerking met de Bibliotheek;
- Het opstellen van huisregels in het gebouw;
- Het opstellen van een mandaatregeling voor de directeur;
- Het opstellen van een marketingplan en afstemmen met aanbieders van culturele activiteiten.
- Het opstellen van individuele overeenkomsten met Bibliotheek Oostland en LantarenVenster;
- Het inrichten van de financiële administratie.

De voorzitter van de Voorbereidingswerkgroep maakt onderdeel uit van het gemeentelijk projectteam voor de realisatie van de bouw van Blok B, waarin naast de genoemde inhoudelijke aspecten, ook de ruimtelijke aspecten (bouw, inrichting en aankleding, enz.) aan de orde zijn.

9 Conclusie

Gelet op het bovenstaande biedt de Stichtingsvorm de meest gewenste beheersstructuur.

Belangrijkste overwegingen bij die keuze zijn:

- Voldoende afstand van de gemeente;
- Voldoende sturingsinstrumenten voor de gemeente om 'de vinger aan de pols' te houden;
- Maximale mogelijkheden om -gelet op de culturele ANBI-status- om een beroep te doen op fondsen voor zaken die niet via de reguliere subsidie gefinancierd kunnen worden (waarmee in de begroting van de exploitatie van Blok B ook rekening is gehouden).

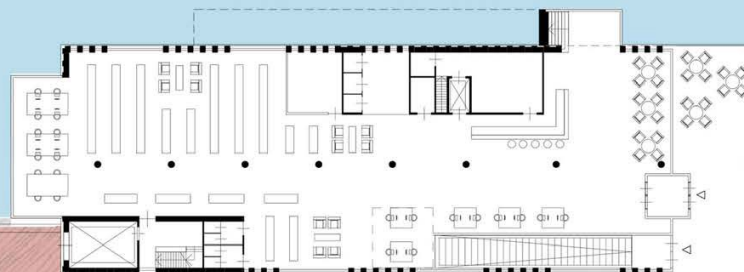
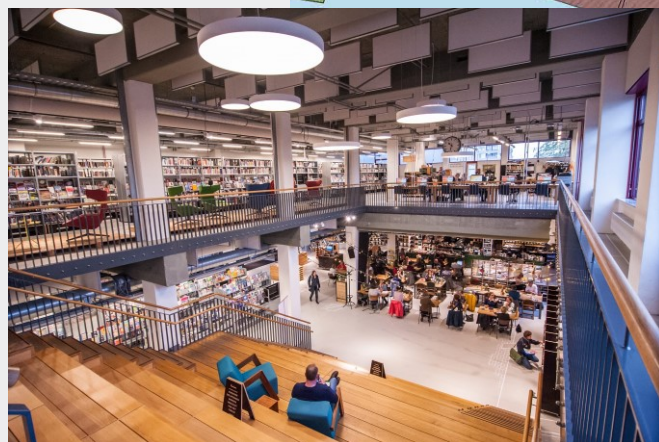
Sturingsmodel | Blok B

Beeldvormende avond

24 september 2020

Mart Toet - Kwartiermaker Cultuurhuis Berkel

Blok B

Introductie

- Voorbereidingen realisatie Blok B
 - Vanavond: Uitwerking van het Sturingsmodel
 - November: Update over voortgang en de planning met mijlpalen

Aanleiding

- Amendement raadsvergadering 30 januari 2020
- Uitwerking besispunt Sturingsmodel
- Toelichting keuze voor de stichtingsvariant

Voorliggende stukken

- Raadsvoorstel
- Bijlage met analyse verschillende varianten van een Sturingsmodel

Mogelijke rechtsvormen

- Interne verzelfstandiging, BV, CV, Stichting, netwerkmodel
- Bij Stichting en BV: wel of geen Raad van Commissarissen of Raad van Toezicht
- Bij Stichting en BV: volledige private rechtspersonen of Overheids-BV, dan wel Overheidsstichting

Overheids-BV en Stichting

- Bij BV, alleen een Overheids-BV mogelijk
- Bij een Stichting, zowel een Overheidsstichting als een Private Stichting mogelijk

Stichting

- In eerste instantie zonder RvT
- Na heroverweging nog steeds verstandig:
 - Gewenste afstand
 - Sturing mogelijk
 - ANBI-status

VERVOLG

- 8 oktober 2020 Raadsvoorstel in de Commissie Samenleving
- 29 oktober 2020 Raadsvoorstel in de Raad
- November 2020 Start voorbereidingswerkgroep Sturingsmodel en update met planning

VRAGEN?

**FORMULIER BEANTWOORDING TECHNISCHE VRAGEN
TER VOORBEREIDING COMMISSIE BESPREKING**

Betreft commissie Samenleving	8 oktober 2020
Nummer en naam agendapunt:	6a
Vraag van (fractie en wie lid invullen)	Leon Erwich, L3B
Vraag:	Het sturingsmodel voor het cultuurhuis staat voor 8 oktober op de agenda. Ik realiseer mij dat je dit onderwerp los kan behandelen van de vraag, wat de impact van de corona crisis op de afgegeven begroting (exploitatietekort) en de (bouw) prognose van het te ontwikkelen cultuurhuis is. Om een goede afweging te maken , willen wij de impact van de te verwachte begroting/bouwprognose mee laten wegen bij onze keuze, welk sturingsmodel het meest passend is . Graag zou ik in verband hiermee een geactualiseerde begroting (exploitatie tekort) en bouwprognose over het cultuurhuis ontvangen.
Beantwoording:	De impact van de coronacrisis op langere termijn, en daarmee de mogelijke gevolgen voor de realisatie en exploitatie van het cultuurhuis, laat zich op dit moment nog niet voorspellen. Als hier meer zekerheid is komen wij hierop terug. Deze gevolgen hebben ons inziens geen directe invloed op de afweging van het besturingsmodel zoals deze voorligt in het genoemde agendapunt.